

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 16.7.2012.
COM(2012) 362 final

2012/0195 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību („Lēmums par aizjūras asociāciju”)

{SWD(2012) 193 final}
{SWD(2012) 194 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Vispārīgais konteksts

Aizjūras zemes un teritorijas (AZT) ir asociētas ar Eiropas Savienību kopš 1958. gada, kad spēkā stājās Romas Līgums. Tās ir salas, kas atrodas Atlantijas okeānā, Antarktikas jūrā, Ziemeļjūrā, Karību jūrā, Indijas okeānā un Klusajā okeānā. Tās nav suverēnas valstis, bet ir atkarīgas no četrām ES dalībvalstīm: Dānijas, Francijas, Nīderlandes un Apvienotās Karalistes. AZT asociācijas ar Savienību pamats ir konstitucionālās attiecības, kas šīm zemēm un teritorijām ir ar minētajām četrām dalībvalstīm.

Kopumā aizjūras zemēm un teritorijām ir plaša autonomija, kas aptver tādas jomas kā ekonomiku, nodarbinātības tirgu, veselības aizsardzību, iekšlietas un muitu. Aizsardzība un ārlietas parasti paliek dalībvalstu kompetencē. AZT nav daļa no Savienības muitas teritorijas un neietilpst iekšējā tirgū. Tāpēc tām nepiemēro Savienības tiesību aktus.

Būdami to ES dalībvalstu valstspiederīgie, ar kurām viņu zemes un teritorijas ir konstitucionāli saistītas, AZT iedzīvotāji ir ES pilsoņi. Kopējais AZT iedzīvotāju skaits (1,2 miljoni) ir tikai 0,02 % no pasaules iedzīvotāju skaita. To kopējā sauszemes teritorija ir tikai 80 000 kvadrātkilometru¹.

Kopš 2001. gada, kad tika pieņemts šobrīd spēkā esošais lēmums par aizjūras asociāciju, ir ievērojami mainījušies reģionālā un starptautiskā vide, kurā darbojas AZT. Eiropas un starptautiskā līmenī ir radušās jaunas politiskās prioritātes (piemēram, vide, klimata pārmaiņas, dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana), kā arī notikušas izmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos. Programmā „Eiropa 2020” Eiropas Komisija ierosināja stratēģiju², kuras pamatā ir trīs prioritātes: gudra izaugsme, ilgtspējīga izaugsme un integrējoša izaugsme kā reakcija uz ekonomikas un finanšu krīzi.

Savukārt AZT joprojām saskaras ar ekonomikas un sociālām problēmām un/vai cenšas balstīt savas ekonomikas uz ilgtspējīga pamata. Tās saskaras ar daudzām grūtībām, kas saistītas ar trauslo vidi un nepieciešamību pastiprināt ilgtspējīgas attīstības vides pīlāru.

Galvenais uzdevums, kas AZT ir jārisina, ir virzīt savu ekonomiku un sabiedrības ilgtspējīgas attīstības virzienā, iespēju robežās palielinot savu konkurētspēju, samazinot savu neaizsargātību, palielinot elastību vides jomā, sadarbojoties ar saviem kaimiņiem un integrējoties reģionālajā un/vai pasaules ekonomikā. Savukārt Savienības uzdevums ir atbalstīt AZT, lai sasniegtu šos mērķus un panāktu Līguma par Eiropas Savienības darbību 198. pantā paredzēto asociēšanu, izmantojot AZT vajadzībām, realitātei, īpatnībām un daudzveidībai pielāgotu satvaru.

¹ Neskaitot Grenlandi (pasaules lielākā sala) un Britu Antarktikas teritoriju, kas attiecīgi ir 2,2 miljonu un 1,7 miljonu kvadrātkilometru lielas.

² Paziņojums COM(2010) 2020 galīgā redakcija, 2010. gada 3. marts, „Eiropa 2020 – Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”.

1.2. Spēkā esošie noteikumi

Šobrīd spēkā esošie ES un AZT asociācijas noteikumi un procedūras ir izklāstīti Padomes 2001. gada 27. novembra Lēmumā 2001/822/EK par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Kopienu (OV L 314, 30.11.2001., 1. lpp.), kas grozīts ar Lēmumu 2007/249/EK (OV L 109, 26.4.2007., 33. lpp.) un Lēmumu XXXXXXX (lēmums par Senberteļemī).

1.3. Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem

Stratēģijā „Eiropa 2020” ir izklāstīti kritēriji, uz kuru pamata jāpārbauda ES politikas virzienu saderība un ES vērtību, standartu un interešu veicināšana³. Saderību ar stratēģiju „Eiropa 2020” jācenšas panākt attiecībā uz stratēģijas gudras izaugsmes un ilgtspējas prioritātēm, sekmējot atbalstu pētniecībai, inovācijai, kā arī informācijas un komunikāciju tehnoloģijām (IKT) un ilgtspējīgas izaugsmes sasniegšanas spējām, kas ir sociālekonomiskās attīstības katalizatori.

Šajā saistībā svarīga nozīme būs lēmumam par aizjūras asociāciju, kurš attiecas uz 2014.–2020. gadu. „Pieredzes un zināšanu centru” izveides ideja varētu būt saistīta ar augstu standartu (tostarp starptautisku standartu) īstenošanu un veicināšanu, piemēram, vides, pārtikas nekaitīguma un patērētāju veselības jomā. Visām AZT ir raksturīga liela bioloģiskā daudzveidība. Šīs bioloģiskās daudzveidības ilgtspējīgai izmantošanai un aizsardzībai par labu nāktu labāka zinātniskā dokumentācija un piekļuve pētījumu un inovācijas rezultātiem. Arī starptautisku standartu īstenošana pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku un augu veselības jomā varētu atvieglināt tirdzniecību starp AZT un to tirdzniecības partneriem, tostarp ES dalībvalstīm. Savienības saistības attiecībā uz vides standartu ievērošanu un Savienība kā globālo procesu dalībniece cīnās pret klimata pārmaiņām varētu būt ļoti vērtīga gan Savienībai, gan AZT. Komisija uzskata, ka AZT bioloģiskā daudzveidība un citas dabas vērtības varētu būt pamats pastiprinātai sadarbībai pētniecības, inovācijas un saglabāšanas jomā. Partnerība vides jomā varētu būt abu pušu interesēs.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Lēmuma par aizjūras asociāciju pārskatīšana ir apspriesta 2008.–2011. gadā dažādās ieinteresēto personu sanāksmēs. Tās bija gan sabiedriskas apspriešanas, gan arī regulāras un *ad hoc* sanāksmes starp AZT, dalībvalstīm, ar kurām aizjūras zemes un teritorijas ir konstitucionāli saistītas, un Eiropas Komisiju, kā arī dialogs saistībā ar pašreizējā lēmuma par aizjūras asociāciju 7. pantā paredzētajām struktūrām: ikgadējiem forumiem, regulārām trīspusējām sanāksmēm un partnerības darba grupām, kas pievēršas vides jautājumiem, tirdzniecības jautājumiem, AZT reģionālajai integrācijai, finanšu pakalpojumiem AZT un turpmākajām ES un AZT attiecībām.

2.1. Apspriešanās

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām rezultātos ir uzsvērti šādi jautājumi:

³ COM(2010) 2020, 2010. gada 3. marts.

Savās atbildēs uz 2008. gada Zaļo grāmatu⁴ ieinteresētās personas aicināja mainīt pašreizējo situāciju, kad asociācijas ietvaros galvenā uzmanība tiek veltīta nabadzības samazināšanai un attīstības sadarbībai, tā vietā vairāk pievērsties ciešākām savstarpējām attiecībām, liekot uzsvaru uz AZT ilgtspējīgu attīstību (t. i., attīstības modeli, kas ilgtermiņā saskaņo saimnieciskās darbības ar sociālo labklājību, vienlaikus saglabājot nākamajām paaudzēm dabas resursus un ekosistēmas), kā rezultātā tajā pašā laikā varētu palīdzēt veicināt ES vērtības un standartus plašākā pasaulē.

Tas tika uzsvērts ieinteresēto personu konferencē, kas notika 2008. gada oktobrī un kurā piedalījās vairāk nekā 100 ieinteresētās personas no AZT iestādēm, ar tām saistītajām dalībvalstīm, Savienības iestādēm un struktūrām, kā arī no visas civilās sabiedrības.

Arī Eiropas Savienības Padome⁵ atzinīgi novērtēja un atbalstīja paradigmas maiņu.

Kopīgajā nostājas dokumentā⁶, kas tika pieņemts 2011. gada februārī, AZT un ar tām saistītās dalībvalstis aicināja panākt AZT labāku atzišanu par daļu no eiropiešu saimes, asociāciju, kuras pamatā arī turpmāk ir Savienības un AZT abpusējās intereses, un lielāku uzmanības pievēršanu AZT potenciālam un neaizsargātībai. Dokumentā ir arī aicināts veltīt uzmanību tam, ka jāatzīst un jāņem vērā AZT intereses šādās jomās: „preferenču erozija”, ar tirdzniecību saistīti jautājumi un spēju veidošanas pasākumi.

Tika arī uzsvērts, ka turpmākajās ES un AZT attiecībās prioritāte ir jāpiešķir šādiem jautājumiem saistībā ar vidi, klimata pārmaiņām un katastrofu riska samazināšanu: ilgtspējīga AZT bioloģiskās daudzveidības un dabas resursu izmantošana un aizsardzība, vides drošība, enerģētika un atjaunojamie energoresursi, ekosistēmu saglabāšana, klimata pārmaiņu izraisīto seku novēršana un mazināšana, sagatavotība un reaģēšana katastrofu gadījumos, invazīvas sugas un ilgtspējīga zivsaimniecība. Ieinteresētās personas⁷ aicināja Savienību pastiprināti sadarboties ar AZT un tālākajiem reģioniem bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un ekosistēmu pakalpojumu jomā.

Solidaritātei starp Savienību un AZT jābalstās uz faktu, ka AZT iedzīvotāji, būdami saistīti dalībvalstu valstspiederīgie, ir arī ES pilsoņi. Tika uzsvērts, ka, palīdzot AZT pastiprināt savu konkurētspēju un elastību, samazināt savu neaizsargātību un iekļauties savā reģionālajā vidē, Savienība faktiski veiktu ieguldījumus stratēģiskos priekšpostēnos, kas spēj veicināt Savienības vērtības pasaulē.

2.2. Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

ES un AZT asociācija tika izvērtēta dažādos pētījumos, kurus pasūtīja vai nu Komisija vai AZT. Šie pētījumi aptvēra tādus tematus kā tirdzniecības režīms saskaņā ar lēmumu par aizjūras asociāciju, AZT vides profili, AZT statistikas sistēmas un spējas, AZT sagatavotība

⁴ COM(2008) 383, 2008. gada 25. jūnijs.

⁵ Secinājumi 17801/09, 2009. gada 22. decembris.

⁶ Skatīt:

<http://www.octassociation.org/Visual%20Identity%20and%20Publications/Reports/joint%20position%20280211.pdf>.

⁷ Konference „Eiropas Savienība un tās aizjūras reģioni: stratēģijas cīņai pret klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības zaudēšanu” notika Reinjonas salā 2008. gada jūlijā, kurā piedalījās Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta pārstāvji, AZT publiskā sektora iestādes un pilsoniskās sabiedrības ieinteresētās personas, ES tālāko reģionu un ES dalībvalstu pārstāvji.

katastrofām, kā arī Savienības sadarbība ar AZT 1999.–2009. gada laikposmā⁸. Pētījums par pēdējo no minētajiem tematiem tika iesniegts un apspriests ikgadējā AZT un ES forumā, kas notika 2011. gada martā.

Svarīgākie dažādu pētījumu ieteikumi par Savienības finansiālo palīdzību AZT bija šādi:

- (1) iekļaut pēdējo desmit gadu laikā radušās politiskās prioritātes ES un AZT sadarbības plānošanā;
- (2) pielāgot finansiālās palīdzības plānošanas noteikumus un procedūras, lai tādējādi saīsinātu palīdzības piešķiršanas laiku;
- (3) veicināt sadarbību starp AZT un to kaimiņvalstīm, cita starpā labāk koordinējot attiecīgos finanšu instrumentus, kas ir pieejami AZT, ĀKK valstīm un tālākajiem reģioniem;
- (4) atvieglināt piekļuvi Savienības horizontālajām programmām, kurās AZT ir tiesīgas piedalīties.

Svarīgākie dažādu pētījumu ieteikumi par tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem lēmuma par aizjūras asociāciju aspektiem bija šādi:

- (1) pielāgot noteikumus par preču tirdzniecību tā, lai labāk ņemtu vērā strukturālās grūtības, cita starpā ieviešot elastīgākus izcelsmes noteikumus, kas attiecas uz AZT preču eksportu uz Savienību;
- (2) atļaut AZT iesaistīties labvēlīgākās tirdzniecības attiecībās ar citām AZT un jaunattīstības valstīm, lai tādējādi atspoguļotu apstākli, ka pēdējo desmit gadu laikā pakalpojumu tirdzniecība ir kļuvusi aizvien svarīgāka pasaules un reģionālajās ekonomikās, un lai atvieglinātu reģionālo integrāciju šajā jomā;
- (3) paredzēt atbalstu un spēju veidošanas pasākumus, lai izstrādātu ar tirdzniecību saistītu AZT politiku un palīdzētu AZT regulatīvās reformas jomā;
- (4) atbalstīt tādas informācijas izplatīšanu AZT iekšienē, kas attiecas uz nosacījumu noteikšanu par piekļuvi ES tirgum;
- (5) uzturēt regulāru Eiropas Komisijas un AZT dialogu, piemēram, par tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem un nodrošināt, ka ES tirdzniecības sarunu kontekstā tiek ņemtas vērā AZT intereses.

Attiecībā uz vides jautājumiem dažādos pētījumos tika ieteikts, ka Savienībai un AZT būtu vairāk jāsadarbojas šādās jomās:

- (1) klimata pārmaiņas;
- (2) dabas katastrofas;
- (3) dabas un bioloģiskās daudzveidības apdraudējumi, biotopu iznīcināšana;

⁸ *ECO Consult et al., Region Level Evaluation: Overseas Countries and Territories (OCT), contract N° EVA 2004/geo-acp, Final Report, July 2011 (turpmāk – ECO consult et al. (2011)).*

izstrādāt sekmīgus pasākumus – tām jāatrod partneri un jābūt integrētām pasaules mēroga rīcībā.

2. politikas risinājums piedāvātu AZT modernizētu tirdzniecības režīmu ar Savienību, kurš 1) aptvertu uzlabotus izcelsmes noteikumus un 2) garantētu pakalpojumu tirdzniecības un uzņēmējdarbības režīmu, kas nebūtu nelabvēlīgāks par režīmu, ko Savienība ir piešķirusi citiem trešiem partneriem; saskaņā ar pašreizējo sistēmu tas tā nav.

2. politikas risinājums atbilstu LESD ceturtai daļai un tā preambulai. Ar to tiktu arī izpildītas ES Padomes politiskās ievirzes attiecībā uz trīs mērķiem konkurētspējas, elastības un sadarbības jomā. Saskaņā ar 2. politikas risinājumu asociācijas satvarā tiktu ņemta vērā nesenā politiskā attīstība un izvērtētas diskusijas, kas ir notikušas pēdējo desmit gadu laikā. Ar šo risinājumu tiktu nodrošināta un pastiprināta politikas saskaņība. Ietekme sociālajā, ekonomikas un vides jomā būtu pozitīvāka nekā 1. risinājuma gadījumā.

2. politikas risinājums labāk nekā šobrīd atspoguļotu abpusējo interešu vērā ņemšanu. Tas ļautu integrēt Savienības politikas programmas prioritātes attiecībās starp Savienību un AZT, un tiktu palielināta ES kā globālo procesu dalībnieces pievienotā vērtība jaunajos pasaules mēroga jautājumos. Darot to, AZT spētu labāk veicināt Savienības vērtības un standartus plašākā pasaulē.

3. politikas risinājums – vairāki noslēgtie partnerattiecību nolīgumi

3. risinājums aptvertu ES un AZT attiecību dažādošanu. Tirdzniecības un ekonomikas sadarbības jomā tiktu pieņemtas divas pieejas. Attiecīgā un iespējamā gadījumā konkrētas AZT varētu tikt iekļautas citos ES divpusējos tirdzniecības nolīgumos, proti, ekonomisko partnerattiecību nolīgumos (EPN) vai brīvās tirdzniecības nolīgumos (BTN). Attiecībā uz pārējām AZT asociācijas satvarā tiktu paredzēts 1. vai 2. politikas risinājumam līdzvērtīgs AZT tirdzniecības režīms. Lai gan tas neaptvertu tirdzniecību un ekonomikas sadarbību ar tām AZT, kuras būtu iekļautas citos tirdzniecības nolīgumos, tas aptvertu sadarbību ar visām AZT visās pārējās jomās. Saskaņā ar alternatīvu risinājumu visa sadarbība ar AZT, uz kurām attiektos EPN vai BTN, norisinātos šo nolīgumu kontekstā. Tas nozīmētu, ka arī finansiālā palīdzība tiktu īstenota ārpus asociācijas satvara.

Integrējot vai asociējot AZT ar citiem tirdzniecības nolīgumiem, varētu sasniegt dažus no ES un AZT asociācijas mērķiem. Tomēr tas tiktu panākts ārpus asociācijas kā tādas. Turklāt ir iespējams, ka 3. risinājums nebūtu pilnībā pielāgots vairuma vai pat visu AZT vajadzībām un realitātēm. Arī pati Savienība varētu tikt negatīvi ietekmēta, ja būtu vajadzīga būtiska kompensācija, lai iekļautu AZT esošajos nolīgumos. Integrējot ATZ citos tirdzniecības nolīgumos, asociētās zemes un teritorijas ar konstitucionālām saitēm ar dalībvalstīm juridiski un faktiski vairs nebūtu AZT. Tā kā 3. politikas risinājuma īstenošanas rezultātā Savienībai, iespējams, būtu jāizstrādā risinājumi dažāda veida attiecību izveidei ar katru no AZT, juridiskais process būtu ļoti sarežģīts un būtu jāatkārto katras AZT gadījumā. Tas, ļoti iespējams, palielinātu neskaidrību attiecībā uz AZT un to iedzīvotāju statusu. Konkrēti noteikumi, kas šobrīd ir iekļauti dažādos nolīgumos vai kuru iekļaušana tiek apsvērta, varētu neattiekties uz AZT iedzīvotājiem tādā apmērā, kas atbilst viņu kā ES pilsoņu statusam. Tādējādi 3. politikas risinājuma īstenošana varētu pastiprināt spriedzi starp LESD teritoriālo un individuālo piemērošanas jomu. Neskaidrību varētu vēl vairāk palielināt noteikums par dažāda veida sadarbību, ko īsteno saskaņā ar dažāda veida satvariem.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. Juridiskais pamats

ES un AZT asociācijas pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību ceturtnā daļa. Sīki izstrādāti AZT un ES asociācijas noteikumi un procedūras ir izklāstīti Padomes lēmumos saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 203. pantu, kurā ir paredzēts, ka šādos aktus pieņem ar īpašu likumdošanas procedūru.

3.2. Subsidiaritāte

LESD ceturtnajā daļā iekļauto noteikumu sīkai izstrādei ir obligāti jānotiek Savienības līmenī, jo asociācijas mērķi, proti, sociālo un ekonomikas attīstību un ciešas ekonomikas saites starp AZT un visu Savienību, nevar sasniegt ar darbībām dalībvalsts līmenī. Turklāt attiecībā uz AZT tirdzniecības režīmu dalībvalstu darbības nebūtu iespējamās, jo kopējā tirdzniecības politika ir Savienības ekskluzīvā kompetencē (LESD piektās daļas II sadaļa).

Uz sadarbību ar AZT virzītā pieeja, ka iekļauta Komisijas tiesību akta priekšlikumā, atspoguļo partnerības, papildināmības un subsidiaritātes principus. Komisija ierosina, ka Savienības finansiālās palīdzības, kas paredzēta AZT, pamatā jābūt plānošanas dokumentiem, par kuriem kopīgi atbildētu kompetentās AZT iestādes un Eiropas Komisija un kuros būtu definētas stratēģijas sadarbībai starp Savienību un AZT. Šīs sadarbības stratēģijas balstītos uz kompetento AZT iestāžu pieņemtajiem attīstības mērķiem, stratēģijām un prioritātēm. Par pasākumiem lemtu ciešā saziņā starp Komisiju, AZT un ar tām saistītajām dalībvalstīm, pilnībā ievērojot katra partnera attiecīgās institucionālās, tiesiskās un finanšu pilnvaras.

Neskarot Komisijas pilnvaras, ATZ iestādēm būtu galvenā atbildība par to pasākumu īstenošanu, par kuriem ir panākta vienošanās saskaņā ar sadarbības stratēģiju. Komisija atbildētu par vispārējo noteikumu un nosacījumu izstrādi attiecībā uz šīm programmām un projektiem.

3.3. Proporcionalitāte

LESD 198. un 199. pantā minētie asociēšanas mērķi paredz visaptverošu partnerību, kas aptver institucionālu satvaru un tirdzniecības noteikumus un iekļauj daudzas sadarbības jomas, kā arī pamatprincipus, kas attiecas uz Savienības finansiālo palīdzību AZT. Lai to panāktu, ir vajadzīgs plašs un tālejošs juridisks instruments.

Līgumā noteiktie mērķi attiecas uz ilgtermiņa perspektīvu. Tāpēc ir nepieciešams līgums ar pietiekami ilgu darbības ilgumu. Tā kā daudzgadu finanšu shēmas 2014.–2020. gadam laikā AZT saņems atbalstu gan no 11. Eiropas Attīstības fonda, gan no Savienības vispārējā budžeta, ir lietderīgi saskaņot lēmuma darbības ilgumu ar daudzgadu finanšu shēmas darbības ilgumu.

Komisijas priekšlikumā ir paredzēta pieeja, kas ir elastīga un ir pielāgota katras AZT situācijai. Tiek ierosināts uzraudzīt ES un AZT sadarbības efektivitāti, veicot revīzijas, *ex ante*, starpposma un *ex post* novērtējumus.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Komisijas paziņojumā⁹ „Daudzgažu finanšu shēmu laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam sagatavošana par finansējuma piešķiršanu ES sadarbībai ar Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna valstīm, un aizjūras zemēm un teritorijām (11. Eiropas Attīstības fonds)” ir paredzēta summa 343,4 miljonu euro apmērā sadarbībai ar AZT.

Summu 343,4 miljonu euro apmērā piešķir saskaņā ar līdz 2013. gada 31. decembrim pieņemamo Padomes lēmumu par AZT asociācijas īstenošanu; no minētās summas 338,4 miljonus euro paredz, lai finansētu teritoriālās un reģionālās programmas, un 5 miljonus euro paredz kā piešķirumu EIB, lai finansētu procentu subsīdijas un tehnisko palīdzību saskaņā ar lēmumu par aizjūras asociāciju.

⁹ COM(2011) 837, 2011. gada 7. decembris.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību („Lēmums par aizjūras asociāciju”)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 203. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Padomes 2001. gada 27. novembra Lēmumu 2001/822/EK par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Kopien¹⁰ piemēro līdz 2013. gada 31. decembrim. Saskaņā ar lēmuma 62. pantu Padomei ir jāparedz noteikumi turpmākai to principu piemērošanai, kuri izklāstīti Līguma par Eiropas Savienības darbību 198. līdz 202. pantā.
- (2) Padome savos 2009. gada 22. decembra secinājumos par ES attiecībām ar aizjūras zemēm un teritorijām (AZT)¹¹ aicināja Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu pārskatīt lēmumu par aizjūras asociāciju līdz 2012. gada jūlijam. Padome apstiprināja Komisijas priekšlikumu balstīt turpmāko partnerību starp Eiropas Savienību un AZT uz trīs galvenajiem pīlāriem, tostarp konkurētspējas veicināšanu, elastības stiprināšanu un neaizsargātības samazināšanu, kā arī sadarbības un integrācijas veicināšanu starp AZT un pārejiem partneriem un kaimiņu reģioniem.
- (3) Komisija organizēja sabiedrisko apspriešanu laikposmā no 2008. gada jūnija līdz oktobrim un ierosināja vairākas ievirzes jaunajam lēmumam par asociāciju. Minētās apspriešanās rezultāti tika apkopoti paziņojumā „Elementi jaunai partnerībai starp ES un aizjūras zemēm un teritorijām (AZT)”¹².
- (4) Līgums un tā sekundārie tiesību akti neattiecas uz to automātisku piemērošanu AZT, izņemot attiecībā uz dažiem noteikumiem, ar ko nepārprotami nosaka pretējo. Lai arī

¹⁰ OV L 314, 30.11.2001., 1. lpp.

¹¹ Padomes dokumenta numurs: 17801/09.

¹² COM(2009) 623 galīgā redakcija.

tās nav trešās valstis, AZT neveido daļu no vienotā tirgus, tādēļ tām ir jāizpilda prasības, kas noteiktas trešām valstīm attiecībā uz tirdzniecību, īpaši izcelsmes noteikumi, veselības standarti un augu veselības standarti, kā arī aizsargpasākumi.

- (5) Īpašajām attiecībām starp Eiropas Savienību un AZT būtu jānovirzās no klasiskās attīstības sadarbības pieejas uz abpusēju partnerību, lai atbalstītu AZT ilgtspējīgu attīstību. Turklāt solidaritātei starp Savienību un AZT būtu jābalstās uz to unikālajām attiecībām un to piederību tai pašai „Eiropas ģimenei”.
- (6) Pilsoniskās sabiedrības ieguldījumu AZT attīstībā varētu sekmēt, nostiprinot pilsoniskās sabiedrības organizācijas visās sadarbības jomās.
- (7) Ņemot vērā AZT ģeogrāfisko novietojumu, sadarbību starp tām un kaimiņvalstīm, neraugoties uz attiecīgajā ģeogrāfiskajā teritorijā esošā ikviena dalībnieka dažādo statusu attiecībā pret Savienības tiesību aktiem, īsteno visu pušu interesēs, jo īpaši koncentrējoties uz kopēju interešu jomām un veicinot Savienības vērtības un standartus.
- (8) Eiropas Savienība atbalsta AZT politiku un stratēģijas kopējas intereses jomā, pamatojoties uz attiecīgās AZT īpašajām vajadzībām, potenciālu un izvēli.
- (9) Asociācijai būtu jācenšas nodrošināt bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanu, atjaunošanu un ilgtspējīgu izmantošanu kā galveno elementu ilgtspējīgas attīstības sasniegšanai.
- (10) AZT ir sauszemes un jūras plaša bioloģiskā daudzveidība. Klimata pārmaiņas var ietekmēt AZT dabisko vidi un apdraud to ilgtspējīgu attīstību. Darbības bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanas jomā, katastrofu riska mazināšana, dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība un ilgtspējīgas enerģētikas veicināšana sekmēs pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu AZT.
- (11) Attiecībās starp Eiropas Savienību un AZT būtu jāatzīst, cik svarīga nozīme varētu būt AZT, tām veicinot Savienības saistību izpildi saskaņā ar daudzpusējiem nolīgumiem vides jomā.
- (12) Ir svarīgi atbalstīt AZT to centienos panākt lielāku neatkarību no fosilajām degvielām, lai samazinātu to neaizsargātību pret pieeju degvielai un cenu svārstībām, tādējādi padarot ekonomiku stabilāku un mazāk neaizsargātu pret ārējiem satricinājumiem.
- (13) Savienība var palīdzēt AZT, lai samazinātu to neaizsargātību pret dabas katastrofām un atbalstītu darbības un pasākumus, ko tās veic šim nolūkam.
- (14) AZT nošķirtības ietekme veido šķērsli to konkurētspējai, un tādējādi ir svarīgi uzlabot AZT pieejamību.
- (15) Savienība un AZT atzīst to, cik nozīmīga ir izglītība, lai panāktu AZT ilgtspējīgu attīstību.
- (16) Turpmāka AZT ekonomikas un sociālā attīstība būtu savstarpēji jāatbalsta un tās mērķim būtu jābūt stiprināt konkurētspēju un AZT ekonomiku, kā arī sasniegt sociālo labklājību un integrāciju, jo īpaši attiecībā uz mazāk aizsargātām iedzīvotāju grupām un personām ar invaliditāti. Šajā nolūkā sadarbībā starp ES un AZT būtu jāietver

informācijas apmaiņa un labākā prakse attiecīgajās jomās, ieskaitot prasmju attīstību un sociālo aizsardzību, un jāveicina personu ar invaliditāti tiesības, ņemot vērā principus, kas noteikti ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām. Turklāt asociācijai starp Eiropas Savienību un AZT būtu jāsekmē pienācīgas kvalitātes darba veicināšana, tostarp labākās prakses sociālajā dialogā, kā arī pamata darba standartu ievērošana, vienlīdzīgas iespējas, nediskriminācija un pieejamība AZT un reģionos, kur tās atrodas.

- (17) Infekcijas slimību gadījumi AZT, piemēram, Denges drudzis Karību jūras un Klusā okeāna reģionā un Čikungunjas drudzis Indijas okeāna reģionā, var izraisīt ievērojamu negatīvu ietekmi uz veselību un ekonomiku. Papildus tam, ka epidēmijas samazina skarto populāciju ražīgumu, epidēmijas AZT varētu stipri ietekmēt tūrisma nozari, kas ir galvenais balsts daudzu AZT ekonomikai. Tā kā uz AZT ceļo liels skaits tūristu un migrējošo darba ņēmēju, viņi ir neaizsargāti pret infekcijas slimību ieviešanu. Pretēji, lielā ceļojošo cilvēku plūsma no AZT varētu būt vektors infekcijas slimību ieviešanai Eiropā. Tādējādi „droša tūrisma” nodrošināšana ir izšķiroši nozīmīgs faktors AZT ekonomiku ilgtspējībai, kuras stipri paļaujas uz tūrismu.
- (18) Asociācija starp Eiropas Savienību un AZT ņem vērā un veicina AZT kultūras daudzveidības un identitātes saglabāšanu.
- (19) Savienība atzīst, ka ir svarīgi izstrādāt aktīvāku sadarbību ar AZT attiecībā uz labas pārvaldību un cīņu pret organizēto noziedzību, cilvēku tirdzniecību, terorismu un korupciju.
- (20) Tirdzniecībai un ar to saistītai sadarbībai starp ES un AZT būtu jāveicina ilgtspējīga attīstības mērķa sasniegšana ekonomikas attīstības, sociālās attīstības un vides aizsardzības aspektos.
- (21) Globālās pārmaiņas, kas atspoguļojas pastāvīgajā tirdzniecības liberalizācijas procesā, lielā mērā skar Savienību, AZT galveno tirdzniecības partneri, kā arī to ĀKK kaimiņvalstis un citus ekonomiskos partnerus.
- (22) AZT ir nestabila salām raksturīga vide, kam nepieciešama atbilstoša aizsardzība, arī attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu. Attiecībā uz radioaktīvajiem atkritumiem to nodrošina *Euratom* līguma 198. pants un attiecīgie sekundārie tiesību akti, izņemot attiecībā uz Grenlandi, uz ko *Euratom* līgums neattiecas. Attiecībā uz citiem atkritumiem jāprecizē, kuri Savienības noteikumi piemērojami AZT.
- (23) Šajā lēmumā būtu jāparedz elastīgāki izcelsmes noteikumi, tostarp izcelsmes kumulācijas jaunas iespējas. Kumulācija būtu iespējama ne tikai ar AZT un ekonomisko partnerattiecību nolīguma (EPN) valstīm, bet ievērojot konkrētus nosacījumus, arī ar izstrādājumiem, kuru izcelsme ir valstis, ar kurām Eiropas Savienība piemēro brīvās tirdzniecības nolīgumu, un attiecībā uz izstrādājumiem, ko ievie Eiropas Savienībā bez ievadomitas nodokļiem un kvotām saskaņā ar Eiropas Savienības vispārējo preferenču sistēmu¹³, arī ievērojot nosacījumus. Šie nosacījumi ir

¹³ Padomes 2008. gada 22. jūlija Regula (EK) Nr. 732/2008 par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu laikposmā no 2009. gada 1. janvāra un par grozījumiem Regulās (EK) Nr. 552/97, Nr. 1933/2006 un Komisijas Regulās (EK) Nr. 1100/2006 un (EK) Nr. 964/2007 (OV L 211, 6.8.2008., 1. lpp.).

nepieciešami, lai novērstu tirdzniecības pasākumu apiešanu un nodrošinātu kumulācijas vienošanās pareizu darbību.

- (24) Būtu jāatjaunina AZT izcelsmes apliecināšanas procedūras attiecīgo uzņēmēju un iestāžu interesēs AZT. Būtu arī attiecīgi jāatjaunina noteikumi par administratīvo sadarbību starp ES un AZT.
- (25) Jānosaka administratīvās sadarbības metodes un iespēju atsaukt uz laiku preferenciālo režīmu attiecībā uz visiem vai dažiem izstrādājumiem, kuru izcelsme ir AZT, ja tiek konstatēta krāpšana, pārkāpumi vai tas, ka sistemātiski netiek ievēroti noteikumi, kas attiecas uz izstrādājumu izcelsmi, vai netiek nodrošināta administratīvā sadarbība. Turklāt ir jānosaka pietiekami sīki izstrādāti drošības un uzraudzības noteikumi. Tas ļautu AZT un Savienības kompetentajām iestādēm, kā arī uzņēmējiem paļauties uz skaidriem un pārredzamiem noteikumiem un procedūrām. Visbeidzot, kopējās interesēs ir nodrošināt, ka tiek pareizi piemērotas procedūras un kārtība, kas ļauj AZT eksportēt preces uz ES bez ievadomuitas nodokļiem un kvotām. Tādēļ ir lietderīgi iekļaut noteikumu, ar ko precizē tādu administratīvo kļūdu sekas šādu procedūru un pasākumu piemērošanā, kuras rada zaudējumus Savienības budžetā attiecībā uz ievadomuitas nodokļiem. Šādam noteikumam būtu skaidri jāapstiprina, ka šādu zaudējumu finansiālo slogu nesedz no Savienības budžeta, bet gan tā dalībvalsts, kurai ir īpašas attiecības ar AZT, kuras iestādes ir pieļāvušas kļūdu. Šāds noteikums nedrīkst nošķirt preces, kas ienāk no AZT, un preces, kas ienāk no trešām valstīm, un tam būtu jāattiecas uz abām situācijām.
- (26) Ņemot vērā integrācijas mērķus un pasaules tirdzniecības attīstību pakalpojumu un uzņēmējdarbības jomā, ir jāatbalsta pakalpojumu tirgu attīstība un ieguldījumu iespējas, uzlabojot AZT pakalpojumu un ieguldījumu tirgus piekļuvi Savienības tirgum. Šajā ziņā Eiropas Savienībai būtu jāpiedāvā AZT pēc iespējas labāku režīmu, ko piedāvā jebkuram citam tirdzniecības partnerim, izmantojot visaptverošas lielākās labvēlības režīma klauzulas, vienlaikus nodrošinot elastīgākas iespējas AZT tirdzniecības attiecībām, ierobežojot procedūras, ko AZT piedāvā Savienībai, tādā mērogā, ko piedāvā citām lielākajām tirdzniecības valstīm.
- (27) Intelektuālā īpašuma tiesības ir svarīgs elements inovāciju veicināšanai un ir instruments, lai sekmētu ekonomikas un sociālo attīstību. Tās sniedz labumu valstīm, ļaujot tām aizsargāt jauninājumus un intelektuālo jaundrades darbu. To aizsardzība un izpilde palīdz atvieglot tirdzniecību, izaugsmi un ārvalstu ieguldījumu, kā arī cīnīties pret veselības un drošības apdraudējuma risku, ko rada viltoti produkti. AZT var gūt labumu no politikas par intelektuālā īpašuma tiesībām, jo īpaši saistībā ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un tehnoloģijas attīstību.
- (28) Sanitārie un fitosanitārie pasākumi un tehniskie šķēršļi tirdzniecībai var ietekmēt tirdzniecību un vajadzīgo sadarbību. Tirdzniecībai un ar to saistītajai sadarbībai būtu jāpievēršas arī konkurences politikas virzieniem un intelektuālā īpašuma tiesībām, kas ietekmē tirdzniecības ieguvumu vienlīdzīgu sadali.
- (29) Lai nodrošinātu, ka AZT saskaņā ar labākajiem nosacījumiem var piedalīties Savienības iekšējā tirgū, kā arī reģionālajos, apakšreģionu un starptautiskajos tirgos, ir svarīgi attīstīt AZT spējas attiecīgajās jomās. Tās ietver cilvēkresursu un viņu prasmju attīstību, mazo un vidējo uzņēmumu attīstību, ekonomikas nozaru dažādošanu un

atbilstoša tiesiskā regulējuma īstenošanu, lai panāktu uzņēmējdarbības vidi, kas veicina investīcijas.

- (30) Sadarbībai finanšu pakalpojumu jomā starp ES un AZT būtu jāpalīdz veidot drošāku, stabilāku, pārredzamāku finanšu sistēmu, kas ir svarīga, lai uzlabotu pasaules finanšu stabilitāti un atbalstītu ilgtspējīgu izaugsmi. Centieniem šajā jomā būtu jākoncentrējas uz konvergenci ar starptautiski saskaņotiem standartiem un AZT tiesību aktu tuvināšanu ar Savienības *acquis* finanšu pakalpojumu jomā. Pienācīga uzmanība būtu jāpievērš AZT iestāžu, tostarp uzraudzības iestāžu, administratīvo resursu stiprināšanai.
- (31) Finansiālā palīdzība AZT jāpiešķir, pamatojoties uz vienotiem, pārredzamiem un efektīviem kritērijiem, ņemot vērā AZT vajadzības un sniegumu. Šādos kritērijos būtu jāņem vērā iedzīvotāju skaits, iekšzemes kopprodukta (IKP) līmenis, no Eiropas Attīstības fonda (EAF) sniegto iepriekšējo piešķirumu līmenis un ierobežojumi AZT ģeogrāfiskās nošķirtības dēļ.
- (32) Efektivitātes, vienkāršošanas un AZT iestāžu pārvaldības spēju atzīšanas interesēs AZT piešķirtie finanšu resursi jāpārvalda, pamatojoties uz abpusēju partnerību. Turklāt AZT iestādēm būtu jāuzņemas atbildība par to politikas virzienu formulēšanu un īstenošanu, par kuriem puses vienojušās kā par sadarbības stratēģijām.
- (33) Procedūras attiecībā uz finansiālo palīdzību, kas paredzēta 9. pantā un 82. pantā deleģē jo īpaši AZT galveno atbildību par 11. EAF plānošanas un īstenošanas sadarbību. Sadarbību īsteno galvenokārt saskaņā ar AZT teritoriālajiem noteikumiem, un tā veidos atbalstu plānoto darbību uzraudzībai, novērtēšanai un revīzijai. Turklāt ir jāprecizē, ka AZT ir tiesības uz dažādiem finansējuma avotiem, kā noteikts 76. pantā.
- (34) Lai pieņemtu sīki izstrādātus noteikumus par plānošanas dokumentu sagatavošanu, kontroli, revīziju, vērtēšanu, pārskatīšanu un īstenošanu, kā arī ziņojumu sniegšanu un finanšu korekcijām, pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar 290. pantu Līgumā par Eiropas Savienības darbību ir jādeleģē Komisijai attiecībā uz šā lēmuma IV daļu. Lai ņemtu vērā tehnoloģijas attīstību un izmaiņas tiesību aktos muitas jomā, pilnvaras pieņemt aktus, ar ko groza VI pielikuma papildinājumus, saskaņā ar 290. pantu Līgumā par Eiropas Savienības darbību, arī būtu jādeleģē Komisijai. Ir īpaši būtiski, lai Komisija sagatavošanās darba laikā rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Padomei.
- (35) [Šajā lēmumā noteiktos asociēšanas noteikumus saskaņā ar Bermudu salu valdības vēlēšanos nepiemēro Bermudu salām.]
- (36) Ar šo lēmumu Padomei būtu jāspēj radīt novatorisks risinājums visiem iepriekš minētajiem faktoriem, kas būtu reizē konsekvents un arī pielāgots dažādām situācijām.
- (37) Šim lēmumam būtu jāaizstāj Lēmums 2001/822/EK,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

Pirmā daļa

Vispārīgi noteikumi par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību

1. nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants

Nolūks

1. Aizjūras zemju un teritoriju (AZT) asociācija ar Savienības (turpmāk „asociācija”) ir partnerība, kuras pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 198. pants, lai atbalstītu AZT ilgtspējīgu attīstību, kā arī veicinātu ES vērtību un standartu izplatīšanu plašākā pasaulē.
2. Asociācijas partneri ir Eiropas Savienība, AZT un dalībvalstis, ar kurām tās ir saistītas.

2. pants

Mērķi, principi un vērtības

1. Asociācija starp Eiropas Savienību un AZT pamatojas uz mērķiem, principiem un vērtībām, kas kopīgas AZT, dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas, un Savienībai.
2. Asociācija tiecas sasniegt vispārējos mērķus, kas noteikti Līguma 199. pantā, uzlabojot AZT konkurētspēju, stiprinot AZT elastību, samazinot to neaizsargātību un veicinot sadarbību starp tām un citiem partneriem.
3. Šo mērķu sasniegšanai asociācija ievēro brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību, tiesiskuma, labas pārvaldības un ilgtspējīgas attīstības pamatprincipus, kas ir kopīgi visām AZT un dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas.
4. Sadarbības jomās, kas minētas šajā lēmumā, nav diskriminācijas dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ.
5. Partneri savstarpēji atzīst tiesības, lai noteiktu to ilgtspējīgas attīstības politiku un prioritātes, lai noteiktu iekšzemes vides un darba aizsardzības līmeni un pieņemtu vai grozītu attiecīgos tiesību aktus un politikas virzienus saskaņā ar apņemšanos ievērot starptautiski atzītus standartus un nolīgumus. To darot, tās cenšas nodrošināt augsta līmeņa vides un darba aizsardzību.

6. Īstenojot šo lēmumu, partneri ievēro pārredzamības un subsidiaritātes principus, kā arī vajadzību pēc efektivitātes un vienlīdz pievēršas AZT trīs ilgtspējīgas attīstības pīlāriem: ekonomikas attīstībai, sociālajai attīstībai un vides aizsardzībai.

3. pants

Asociācijas pārvaldība

Asociāciju pārvalda Komisija un AZT iestādes un, ja nepieciešams, tā dalībvalsts, ar kuru AZT ir saistīta, saskaņā ar attiecīgo institucionālo, tiesisko un finanšu kompetenci.

4. pants

Teritoriālā piemērošana

Asociācija attiecas uz AZT, kas uzskaitītas Līguma II pielikumā [izņemot Bermudu salas].

5. pants

Abpusējās intereses, papildināmība un prioritātes

1. Asociācija ir pamats politikas dialogam un sadarbībai savstarpējas intereses jautājumos.
2. Prioritāti piešķir sadarbībai savstarpējo interešu jomās, piemēram:
 - (a) AZT ekonomiku dažādošana, tostarp to turpmāka integrācija pasaules un reģionālajā ekonomikā;
 - (b) videi saudzīgas izaugsmes veicināšana;
 - (c) dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība, tostarp bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana un ekosistēmu pakalpojumi;
 - (d) pielāgošanās klimata pārmaiņām un to ietekmes mazināšana;
 - (e) katastrofu riska mazināšanas veicināšana;
 - (f) pētniecības, inovācijas un zinātniskās sadarbības darbību veicināšana;
 - (g) sociālo, kultūras un ekonomisko apmaiņu veicināšana starp AZT, kaimiņvalstīm un citiem partneriem.
3. Sadarbības savstarpējo interešu jomās mērķis ir veicināt AZT paļaušanos uz pašu spēkiem un AZT spēju formulēt, īstenot un uzraudzīt stratēģijas un politiku, kas izklāstīta 2. punktā.

6. pants

Asociācijas veicināšana

1. Lai stiprinātu savstarpējās attiecības, ES un AZT cenšas padarīt asociāciju zināmu pilsoņu vidū, jo īpaši veicinot saiknes un sadarbību starp iestādēm, akadēmiskajām aprindām, pilsonisko sabiedrību un uzņēmumiem no AZT, no vienas puses, un viņu partneriem Eiropas Savienībā, no otras puses.
2. Dalībvalstis atbalsta AZT centienus stiprināt un veicināt to attiecības ar Eiropas Savienību kopumā.

7. pants

Reģionālā sadarbība, reģionālā integrācija un sadarbība ar citiem partneriem

1. Ievērojot šā lēmuma 3. pantu, asociācijas mērķis ir atbalstīt AZT centienus piedalīties attiecīgās starptautiskās, reģionālās un/vai apakšreģionālās sadarbības iniciatīvās, kā arī reģionālos vai apakšreģionālos integrācijas procesos saskaņā ar pašu mērķiem un mērķiem un prioritātēm, ko definējušas kompetentās AZT iestādes.
2. Šajā nolūkā Savienība un AZT var apmainīties ar informāciju un labāko praksi vai izveidot jebkādu citu ciešu sadarbību un koordināciju ar citiem partneriem saistībā ar AZT dalību reģionālajās un starptautiskajās organizācijās, vajadzības gadījumā izmantojot starptautiskus nolīgumus.
3. Asociācijas mērķis ir atbalstīt sadarbību starp AZT un citiem partneriem noteiktajās sadarbības jomās, kuras izklāstītas šā lēmuma otrajā un trešajā daļā. Šajā ziņā asociācijas mērķis ir veicināt sadarbību starp AZT un attālākajiem reģioniem, kas minēti Līguma 349. pantā, to kaimiņu Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstīm un valstīm, kas nav ĀKK valstis. Lai sasniegtu šo mērķi, Savienība uzlabo koordināciju un sinerģijas starp sadarbības programmām, ko atbalsta ar dažādiem ES finanšu instrumentiem.
4. Atbalsts AZT dalībai attiecīgajās reģionālajās integrācijas organizācijās jo īpaši ir vērsts uz:
 - (a) attiecīgo reģionālo organizāciju un iestāžu, kuru locekles ir AZT, spēju veidošanu;
 - (b) reģionālajām vai apakšreģionālajām iniciatīvām, piemēram, attiecībā uz nozaru reformu politikas īstenošanu sadarbības jomās, kas norādītas šā lēmuma otrajā un trešajā daļā;
 - (c) AZT izpratni un zināšanām par reģionālo integrācijas procesu ietekmi dažādās jomās;
 - (d) AZT līdzdalību reģionālo tirgu attīstībā saistībā ar reģionālās integrācijas organizācijām;
 - (e) pārrobežu ieguldījumiem starp AZT un to kaimiņvalstīm.

8. pants

Īpašs režīms

1. Asociācija ņem vērā AZT atšķirības ekonomiskās attīstības ziņā un spēju pilnībā gūt labumu no reģionālās sadarbības un reģionālās integrācijas, kas minētas 7. pantā.
2. Izolētām AZT piemēro īpašu režīmu.
3. Lai panāktu, ka izolētas AZT spēj pārvarēt strukturālus un citus šķēršļus to attīstībai, šis īpašais režīms ņem vērā to īpašās grūtības, cita starpā, nosakot finanšu palīdzības apjomu un ar to saistītos nosacījumus.
4. AZT, kas uzskatāmas par izolētām, ir uzskaitītas I pielikumā.

2. nodaļa

Sadarbības dalībnieki

9. pants

Vispārīga pieeja

1. Asociācijas pamatā ir plašs dialogs un apspriedes par savstarpējas intereses jautājumiem starp AZT, dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas, un Komisiju, un, ja nepieciešams, ar Eiropas Investīciju banku (EIB).
2. Vajadzības gadījumā AZT organizē dialogu un apspriešanos ar iestādēm un struktūrām, piemēram, ar:
 - (a) kompetentām vietējām un citām publiskām iestādēm;
 - (b) ekonomiskajiem un sociālajiem partneriem;
 - (c) jebkurām citām atbilstīgām struktūrām, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību, ar vides aizsardzības partneriem, nevalstiskajām organizācijām un struktūrām, kas veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību.

10. pants

Sadarbības dalībnieki

1. Sadarbības dalībnieki AZT ir:
 - (a) AZT valsts iestādes;
 - (b) vietējās iestādes AZT;

- (c) sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, piemēram, sociālās, uzņēmējdarbības, darba devēju un arodbiedrību asociācijas, un vietējās, valsts vai starptautiskās nevalstiskās organizācijas;
 - (d) reģionālās un apakšreģionālās organizācijas.
2. Dalībvalstis, ar kurām AZT ir saistītas, informē Komisiju trīs mēnešu laikā pēc šā lēmuma stāšanās spēkā par valdības un vietējām iestādēm, kas minētas 1. punkta a) un b) apakšpunktā.

11. pants

Nevalstisko dalībnieku pienākumi

1. Nevalstiskajiem dalībniekiem var būt nozīme informācijas apmaiņā un apspriedēs par sadarbību un jo īpaši, lai sagatavotu un īstenotu sadarbības palīdzību, projektus vai programmas. Tiem var deleģēt finanšu pārvaldības pilnvaras, lai īstenotu šādus projektus vai programmas nolūkā atbalstīt vietējās attīstības iniciatīvas.
2. Nevalstiskos dalībniekus, kuriem ir tiesības piedalīties projektu vai programmu decentralizētajā pārvaldībā, nosaka, vienojoties AZT iestādēm, Komisijai un dalībvalstij, ar kuru AZT ir saistīta, ņemot vērā attiecīgo jautājumu, to pieredzi un darbības jomu. Noteikšanas procesu katrā AZT īsteno kā daļu no plaša dialoga un apspriedēm, kas minētas 9. pantā.
3. Asociācijas mērķis ir veicināt AZT centienus stiprināt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, jo īpaši to izveidi un attīstību, un izstrādāt pasākumus, kas nepieciešami, lai ļautu tām iesaistīties attīstības stratēģiju un programmu izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā.

3. nodaļa

Asociācijas iestāžu sistēma

12. pants

Dialoga pamatprincipi

1. Savienība, AZT un dalībvalstis, ar kurām tās ir saistītas, regulāri iesaistās visaptverošā un politiskā dialogā.
2. Dialogu vada, pilnībā ievērojot Savienības, AZT un dalībvalstu, ar kurām tās saistītas, attiecīgās institucionālās, tiesiskās un finanšu pilnvaras. Dialogs notiek elastīgi: tas var būt formāls vai neformāls, atbilstošā līmenī vai formātā un vadīts saskaņā ar 13. pantā minēto satvaru.

3. Dialogs ļauj AZT pilnībā piedalīties asociācijas īstenošanā.
4. Dialogs, cita starpā, pievēršas konkrētiem abpusējas intereses vai vispārīgas nozīmes politiskiem jautājumiem, lai sasniegtu asociācijas mērķus.

13. pants

Asociācijas struktūras

1. Asociācija izveido šādas dialoga struktūras:
 - (a) AZT un ES dialoga forums (AZT un ES forums) sanāk katru gadu, lai pulcinātu AZT iestādes, dalībvalstu pārstāvjus un Komisiju. Eiropas Parlamenta locekļu pārstāvji, EIB pārstāvji un attālāko reģionu pārstāvji ir saistīti ar AZT un ES forumu, ja vajadzīgs;
 - (b) Komisija, AZT un dalībvalstis, ar kurām tās ir saistītas, regulāri organizē trīspusējas apspriedes. Šīs apspriedes parasti organizē četras reizes gadā pēc Komisijas iniciatīvas vai pēc AZT dalībvalstu, ar kurām tās saistītas, pieprasījuma;
 - (c) savstarpēji vienojoties AZT, dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas, un Komisijai, darba grupas, kas darbojas kā padomdevējas, izveido, lai asociāciju īstenotu tādā veidā, kas ir piemērots apspriežamajiem jautājumiem. Šīs darba grupas nodrošina tehniskas diskusijas par jautājumiem, kas īpaši attiecas uz AZT un dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas, papildinot darbu, kas ir paveikts AZT un ES forumā un/vai trīspusējās apspriedēs.
2. Komisija vada AZT un ES forumu, trīspusējās apspriedes un darba grupas un nodrošina to sekretariātu.

Otrā daļa

Sadarbības jomas ilgtspējīgai attīstībai asociācijas ietvaros

1. nodaļa

Vides jautājumi, klimata pārmaiņas un katastrofu riska mazināšana

14. pants

Vispārīgie mērķi un principi

Asociācijas kontekstā sadarbība vides, klimata pārmaiņu un katastrofu riska mazināšanas jomā var attiekties uz:

- (a) atbalstu AZT centieniem, lai definētu un īstenotu politiku, stratēģijas, darbības plānus un pasākumus;
- (b) atbalstu AZT centieniem saistībā ar integrāciju reģionālajos tīklos un iniciatīvās;
- (c) ilgtspējīgu resursu izmantošanas un resursu efektivitātes veicināšanu un ekonomikas izaugsmes nošķiršanu no vides degradācijas.

15. pants

Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu ilgtspējīga pārvaldība un saglabāšana

Asociācijas kontekstā sadarbība bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu ilgtspējīgas pārvaldības un saglabāšanas jomā var attiekties uz:

- (a) jūras un sauszemes aizsargājamo teritoriju efektīvas pārvaldības izveides veicināšanu un pašreizējo aizsargājamo zonu uzlabotu pārvaldību;
- (b) jūras un sauszemes resursu ilgtspējīgas pārvaldības sekmēšanu, kas palīdz aizsargāt nozīmīgas sugas, dzīvotnes un ekosistēmu funkcijas ārpus aizsargājamām teritorijām;
- (c) jūras un sauszemes bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu saglabāšanas un ilgtspējīgas izmantošanas nostiprināšanu:
 - i) risinot plašāku ekosistēmu klimata pārmaiņu problēmu, saglabājot veselīgu un piemēroties spējīgu ekosistēmu un veicinot zaļās infrastruktūras un pieejas, kas balstītas uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu, kas bieži vien sniedz daudzveidīgus labumus;

ii) nostiprinot spējas vietējā, reģionālajā un/vai starptautiskā mērogā, veicinot informācijas apmaiņu, zināšanu un paraugprakses apmaiņu starp visām ieinteresētajām personām, ietverot valsts iestādes, zemes īpašniekus, privāto sektoru, pētniekus un pilsonisko sabiedrību;

iii) stiprinot esošās dabas saglabāšanas programmas un saistītus centienus aizsardzības zonās un ārpus tām;

iv) paplašinot zināšanu bāzi un papildinot trūkstošās zināšanas, tostarp nosakot ekosistēmu funkciju un pakalpojumu vērtību;

- (d) reģionālas sadarbības veicināšanu un atvieglošanu, lai pievērstos tādiem jautājumiem kā invazīvas svešzemju sugas vai klimata pārmaiņu ietekme;
- (e) mehānismu izstrādāšanu, lai līdzsvarotu resursus, tostarp maksājumus par ekosistēmu pakalpojumiem.

16. pants

Ilgospējīga mežu apsaimniekošana

Asociācijas kontekstā sadarbība ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas jomā var attiekties uz mežu saglabāšanu un ilgtspējīgu apsaimniekošanu, tostarp koku izmantošanu, lai saglabātu vidi, aizsargājot to no erozijas un pārtuksnešošanās, kokmateriālu eksporta apmežošanu un pārvaldību.

17. pants

Integrētas piekrastes zonas pārvaldība

Asociācijas kontekstā sadarbība integrētas piekrastes teritorijas pārvaldības jomā var attiekties uz:

- (a) atbalstu AZT centieniem virzībā uz jūras un piekrastes zonu efektīvu ilgtspējīgu pārvaldību, nosakot stratēģiskas un integrētas pieejas jūras un piekrastes teritoriju plānošanai un pārvaldībai;
- (b) ekonomikas un sociālo darbību, piemēram, zivsaimniecības un akvakultūras, tūrisma, jūras transporta saskaņošanu ar jūras un piekrastes zonu potenciālu attiecībā uz atjaunojamo enerģiju, izejmateriāliem, vienlaikus ņemot vērā klimata pārmaiņu un cilvēka darbību ietekmi.

18. pants

Jūrlietas

Asociācijas kontekstā sadarbība jūrlietu jomā var attiekties uz:

- (a) dialoga stiprināšanu par jautājumiem, kas skar kopīgas intereses minētajā jomā;

- (b) zināšanu veicināšanu par jūru un biotehnoloģiju, okeāna enerģiju, jūras uzraudzību, piekrastes zonas apsaimniekošanu un ekosistēmu pārvaldību;
- (c) integrētas pieejas veicināšanu starptautiskā līmenī.

19. pants

Zivju krājumu ilgtspējīga pārvaldība

1. Asociācijas kontekstā sadarbība zivju krājumu ilgtspējīgas pārvaldības jomā pamatojas uz šādiem principiem:
 - (a) apņemšanos īstenot atbildīgu zivsaimniecības pārvaldību un zvejas praksi;
 - (b) atturēšanos no pasākumiem vai darbībām, kas ir pretrunā zvejas resursu ilgtspējīgas izmantošanas principiem;
 - (c) neskarot esošos vai turpmākus divpusējos zvejniecības partnerības nolīgumus starp Savienību un AZT, Savienības un AZT mērķis ir regulāri savstarpēji apspriesties par dzīvo jūras resursu saglabāšanu un pārvaldību un apmainīties ar informāciju par resursu pašreizējo stāvokli asociācijas attiecīgajās struktūrās, kā noteikts 13. pantā.
2. Sadarbība 1. punktā minētajā jomā var attiekties uz:
 - (a) labas pārvaldības, labākās prakses un atbildīgas zivsaimniecības pārvaldības aktīvu veicināšanu zivju krājumu saglabāšanā un ilgtspējīgā apsaimniekošanā, tostarp attiecībā uz zivju krājumiem, par kuriem ir kopēja interese, un tiem, ko pārvalda reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas;
 - (b) dialogu un sadarbību attiecībā uz zivju krājumu saglabāšanu, tostarp pasākumiem, lai apkarotu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju un efektīvi sadarbotos ar reģionālajām zvejniecības pārvaldības organizācijām un to iekšienē. Dialogs un sadarbība ietver kontroles un inspekcijas shēmas, stimulus un saistības zivsaimniecības un piekrastes vides efektīvākai pārvaldībai ilgtermiņā.

20. pants

Ūdens resursu ilgtspējīga apsaimniekošana

1. Asociācijas kontekstā Savienība un AZT var sadarbīties ilgtspējīgas ūdens apsaimniekošanas jomā, izmantojot ūdens resursu politiku un institūciju veidošanu, aizsargājot ūdens resursus, piegādājot ūdeni lauku un pilsētu apvidos mājāsaimniecību, rūpniecības vai lauksaimniecības mērķiem, to uzglabājot, veicot ūdens resursu izplatīšanu un pārvaldību, kā arī notekūdeņu apsaimniekošanu.
2. Ūdens piegādes jomā un dezinficēšanas nozarē apgabalos, kur pakalpojums nav pietiekami nodrošināts, īpaša uzmanība jāpievērš pieejai dzeramā ūdens piegādes un

dezinficēšanas pakalpojumiem, kas dod tiešu ieguldījumu cilvēkresursu attīstībā, uzlabojot veselības stāvokli un paaugstinot produktivitāti.

3. Sadarbību šajās jomās vada pēc principa, ka pastāvīgā vajadzība paplašināt ūdens apgādes un sanitārijas pamata pakalpojumus lauku un pilsētu iedzīvotājiem jārisina, ņemot vērā vides ilgtspējību.

21. pants

Atkritumu apsaimniekošana

Asociācijas kontekstā sadarbība atkritumu apsaimniekošanas jomā var attiekties uz vislabākās vides prakses veicināšanu visās darbībās, kas saistītas ar atkritumu apsaimniekošanu, tostarp, atkritumu pārstrādes procesos vai citos procesos, lai ekstrahētu otrreizējās izejvielas un veiktu atkritumu apglabāšanu.

22. pants

Ilgspējīga enerģētika

Asociācijas kontekstā sadarbība ilgtspējīgas enerģētikas jomā var attiekties uz:

- (a) enerģijas ražošanu, jo īpaši ilgtspējīgu enerģiju, piemēram, hidroelektroenerģijas, saules, biomasas, ģeotermālās, viļņu, jūras un vēja enerģiju, attīstību, veicināšanu, izmantošanu un glabāšanu;
- (b) enerģētikas politiku un noteikumiem, jo īpaši politikas virzienu formulēšanu un noteikumu pieņemšanu, kas garantē pieejamas un ilgtspējīgas enerģijas tarifu;
- (c) enerģijas efektivitāti, jo īpaši energoefektivitātes standartu izstrādi un ieviešanu un energoefektivitātes pasākumu īstenošanu dažādās jomās (rūpniecības, tirdzniecības, valsts nozarē un mājāsaimniecībās), kā arī papildu izglītības un izpratnes veicināšanas darbībām;
- (d) transporta, jo īpaši, videi nekaitīgu sabiedriskā un privātā transporta līdzekļu veicināšanu un izmantošanu, piemēram, hibrīdu, elektrisko vai ūdeņraža transportlīdzekļu, automobiļu koplietošanu un velotransporta shēmām;
- (e) pilsētu plānošanu un būvniecību, jo īpaši augstu vides kvalitātes standartu un augstas energoefektivitātes veicināšanu un ieviešanu pilsētplānošanā un būvniecībā;
- (f) tūrismu, jo īpaši pašpietiekamas energoapgādes (kas balstās uz atjaunojamo enerģiju) un/vai zaļā tūrisma infrastruktūru veicināšanu.

23. pants

Klimata pārmaiņas

Asociācijas kontekstā sadarbības klimata pārmaiņu jomā mērķis ir atbalstīt AZT iniciatīvas attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu, un var attiekties uz:

- (a) teritoriālo, reģionālo un/vai starptautisko darbību, plānu, vai pasākumu identificēšanu, lai pielāgotos klimata pārmaiņām;
- (b) pielāgošanās klimata pārmaiņām un to mazināšanas integrāciju valsts politikā un stratēģijās;
- (c) statistikas datu un rādītāju izstrādi un noteikšanu, kas ir būtisks līdzeklis politikas izstrādē un īstenošanā;
- (d) AZT dalības veicināšanu reģionālās un starptautiskās dialoga struktūrās, lai sekmētu zināšanu un pieredzes apmaiņu.

24. pants

Katastrofu riska mazināšana

Asociācijas kontekstā sadarbība katastrofu riska mazināšanas jomā var attiekties uz:

- (a) katastrofu novēršanas un gatavības sistēmu attīstību vai uzlabošanu, tostarp prognozēšanu un agrīnās brīdināšanas sistēmām, lai mazinātu katastrofu sekas;
- (b) zināšanu attīstību par pakļautību dabas katastrofām un pašreizējām reaģēšanas spējām AZT un reģionos, kuros tās atrodas;
- (c) katastrofu novēršanas esošo pasākumu stiprināšanu un sagatavošanos vietējā, valsts un reģionālā līmenī;
- (d) attiecīgo dalībnieku reaģēšanas spēju uzlabošanu, lai tās padarītu koordinētākas, efektīvākas un rezultatīvākas;
- (e) iedzīvotāju izpratnes veicināšanas un informācijas uzlabošanu par pakļautību riskiem, novēršanu, sagatavošanos un reaģēšanu katastrofas gadījumā, pienācīgu uzmanību veltot personu ar invaliditāti vajadzībām;
- (f) sadarbības stiprināšanu starp galvenajiem dalībniekiem, kas iesaistīti civilajā aizsardzībā;
- (g) AZT dalības veicināšanu reģionālajās, Eiropas un/vai starptautiskajās struktūrās, lai būtu iespējams precīzāk regulāri apmainīties ar informāciju un ciešāk sadarboties starp dažādajiem partneriem katastrofas gadījumā.

2. nodaļa

Pieejamība

25. pants

Vispārīgie mērķi

1. Asociācijas kontekstā sadarbības pieejamības jomā mērķis ir:
 - (a) nodrošināt AZT lielāku piekļuvi pasaules transporta tīkliem;
 - (b) nodrošināt AZT lielāku piekļuvi informācijas un komunikāciju tehnoloģijām un pakalpojumiem.
2. Sadarbība saistībā ar 1. punktā minēto var ietvert:
 - (a) politiku un institūciju veidošanu;
 - (b) pārvadājumus pa autoceļiem, dzelzceļu, gaisu, jūras vai iekšzemes ūdensceļiem;
 - (c) uzglabāšanas iekārtas jūrā un lidostās.

26. pants

Jūras transports

1. Asociācijas kontekstā sadarbības jūras transporta jomā mērķis ir attīstīt un veicināt rentablus un efektīvus jūras transporta pakalpojumus AZT un var attiekties uz:
 - (a) efektīvu jūras kravu pārvadājumu sekmēšanu par ekonomiski un komerciāli saprātīgām cenām;
 - (b) AZT lielākas līdzdalības sekmēšanu starptautisko pārvadājumu pakalpojumos;
 - (c) reģionālo programmu veicināšanu;
 - (d) atbalstu vietējā privātā sektora iesaistei pārvadājumos.
2. Savienība un AZT veicina pārvadājumu drošību, apkalpju drošību un piesārņojuma novēršanu.

27. pants

Gaisa transports

Asociācijas kontekstā sadarbība gaisa transporta jomā var attiekties uz:

- (a) AZT gaisa transporta nozaru reformu un modernizāciju;
- (b) to komerciālās dzīvotspējas un konkurētspējas veicināšanu;
- (c) privātā sektora ieguldījumu un līdzdalības veicināšanu;
- (d) zināšanu un labas uzņēmējdarbības prakses apmaiņas veicināšanu.

28. pants

Gaisa transporta drošība

Asociācijas kontekstā sadarbības gaisa transporta drošības jomā mērķis ir atbalstīt AZT centienus izpildīt attiecīgos starptautiskos standartus un, cita starpā, var attiekties uz:

- (a) aeronavigācijas drošības sistēmu īstenošanu;
- (b) lidostu drošības īstenošanu un civilās aviācijas iestāžu spēju stiprināšanu pārvaldīt visus operatīvās drošības aspektus, kas ir to kontrolē;
- (c) infrastruktūru attīstību un cilvēkresursiem.

29. pants

Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pakalpojumi

Asociācijas kontekstā sadarbības informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) pakalpojumu jomā mērķis ir stimulēt AZT inovāciju, ekonomikas izaugsmi un ikdienišķus uzlabojumus gan privātpersonu, gan uzņēmumu dzīvē, tostarp veicinot pieejamību personām ar invaliditāti. Sadarbība īpaši ir vērsta uz to, lai uzlabotu AZT reglamentējošās spējas un var atbalstīt IKT tīklu un pakalpojumu paplašināšanu, izmantojot šādus pasākumus:

- (a) paredzamas normatīvās vides izveide, kas atbilst tehnoloģiju attīstībai, veicina izaugsmi un inovāciju un sekmē konkurenci un patērētāju aizsardzību;
- (b) dialogs par informācijas sabiedrības politikas dažādajiem aspektiem attiecībā uz informācijas sabiedrības veicināšanu un pārraudzību;
- (c) informācijas apmaiņa par standartiem un sadarbības jautājumiem;
- (d) sadarbības veicināšana IKT pētījumu jomā un uz IKT balstītu pētniecības infrastruktūru jomā;
- (e) pakalpojumu un lietojumu attīstība sfērās ar spēcīgu ietekmi uz sabiedrību.

3. nodaļa

Pētniecība un jauninājumi

30. pants

Sadarbība pētniecības un jauninājumu jomā

Asociācijas kontekstā sadarbība pētniecības un jauninājumu jomā var attiekties uz zinātni, tehnoloģijām, tostarp informācijas un komunikācijas tehnoloģijām, lai veicinātu AZT ilgtspējīgu attīstību un izcilību un rūpniecības konkurētspēju AZT. Jo īpaši, sadarbība var attiekties uz:

- (a) dialogu, koordinēšanu un sinerģiju veidošanu starp AZT un Savienības politiku un iniciatīvām attiecībā uz zinātni, tehnoloģiju un inovāciju;
- (b) politikas un iestāžu veidošanu AZT un saskaņotām darbībām vietējā, valsts vai reģionālā līmenī, lai attīstītu zinātnes, tehnoloģijas un jauninājumu darbības un to piemērošanu;
- (c) sadarbību starp juridiskām personām no AZT, Savienības, dalībvalstīm un trešām valstīm;
- (d) atsevišķu AZT pētnieku, pētniecības iestāžu un juridisko personu no AZT līdzdalību sadarbības ietvaros, kas saistīta ar pētniecības un jauninājumu programmām Savienībā;
- (e) AZT pētnieku apmācību un starptautisko mobilitāti un apmaiņu.

4. nodaļa

Jaunatnes, izglītības, mācību, veselības, nodarbinātības un sociālā politika

31. pants

Jaunatne

1. Savienība nodrošina, ka fiziskas personas no AZT, kā noteikts 49. pantā, var piedalīties Savienības iniciatīvās par jaunatni tāpat kā dalībvalstu pilsoņi.
2. Asociācijas mērķis ir nostiprināt saites starp jauniešiem, kas dzīvo AZT un Savienībā, cita starpā, veicinot AZT jauniešu mācību mobilitāti un veicinot savstarpējo sapratni jauniešu vidū.

32. pants

Izglītība un mācības

1. Asociācijas kontekstā sadarbība izglītības un mācību jomā var attiekties uz:
 - (a) augstas kvalitātes, iekļaujošas izglītības nodrošināšanu pamatskolās, vidējās un augstākās izglītības līmenī un profesionālās izglītības un apmācības jomā;
 - (b) atbalstu AZT, nosakot un īstenojot izglītības politiku.
2. Savienība nodrošina, ka fiziskas personas no AZT, kā noteikts 49. pantā, var piedalīties Savienības iniciatīvās par izglītību tāpat kā dalībvalstu pilsoņi.
3. Savienība nodrošina, ka izglītības iestādes un institūti no AZT var piedalīties ar izglītību saistītās sadarbības Savienības iniciatīvās, tāpat kā dalībvalstu izglītības iestādes un institūti.

33. pants

Nodarbinātība un sociālā politika

1. Savienība un AZT uztur dialogu nodarbinātības un sociālās politikas jomā, lai veicinātu ekonomikas un sociālo attīstību AZT un veicinātu pienācīgu darbu AZT un reģionos, kuros tās atrodas. Šāda dialoga mērķis ir arī atbalstīt AZT iestāžu centienus izstrādāt politiku un tiesību aktus šajā jomā.
2. Dialogu galvenokārt veido informācijas un labas prakses apmaiņa attiecībā uz politiku un tiesību aktiem nodarbinātības un sociālās politikas jomā, kas ir savstarpējas intereses joma Savienībai un AZT. Šajā ziņā tādās jomās kā, piemēram, prasmju attīstība, sociālā aizsardzība, sociālais dialogs, vienlīdzīgas iespējas, nediskriminācija un pieejamība personām ar invaliditāti, tiek ņemti vērā darba drošības un veselības aizsardzības un citi darba standarti.

34. pants

Sabiedrības veselība

Asociācijas kontekstā sadarbības sabiedrības veselības jomā mērķis ir pastiprināt AZT spējas attiecībā uz uzraudzību, agrīnu atklāšanu un reaģēšanu uz infekcijas slimību uzliesmojumiem, īstenojot pasākumus, tostarp:

- (a) pasākumus, lai uzlabotu sagatavotību un reaģēšanas spējas pret pārrobežu veselības apdraudējumiem, piemēram, infekcijas slimībām, balstoties uz jau esošām struktūrām, un to mērķim būtu jābūt neparedzētiem notikumiem;
- (b) spēju palielināšana, stiprinot sabiedrības veselības tīklus reģionālā līmenī, kas atvieglo informācijas apmaiņu starp ekspertiem un veicina atbilstošu apmācību;

- (c) instrumentu un komunikācijas platformu izstrāde, kā arī e-mācību programmas, kas pielāgotas AZT īpašajām vajadzībām.

5. nodaļa

Kultūra

35. pants

Apmaiņa un dialogs kultūras jomā

1. Asociācijas kontekstā sadarbība kultūras apmaiņas un dialoga jomā var attiekties uz:
 - (a) AZT pašpaļāvīgu attīstību, kas ir process, kurš vērsts uz cilvēkiem un sakņojas katras tautas kultūrā;
 - (b) atbalstu politikai un pasākumiem, ko pieņēmušas kompetentās AZT iestādes, lai vairotu cilvēkresursus, paaugstinātu cilvēku pašu spējas un veicinātu viņu kultūras identitāti;
 - (c) iedzīvotāju līdzdalību attīstības procesā;
 - (d) kopējas izpratnes veidošanu un labāku informācijas apmaiņu kultūras un audiovizuālajos jautājumos, izmantojot dialogu.
2. Savienības un AZT sadarbības mērķis ir veicināt savstarpēju kultūras apmaiņu, izmantojot:
 - (a) sadarbību starp visu partneru kultūras un radošajām nozarēm;
 - (b) kultūras un radošu darbu un uzņēmēju aprites veicināšanu starp tām;
 - (c) politikas sadarbību, lai veicinātu politikas izstrādi, inovācijas, auditorijas piesaisti un jaunus uzņēmējdarbības modeļus.

36. pants

Sadarbība audiovizuālajā nozarē

1. Asociācijas kontekstā sadarbības audiovizuālajā jomā mērķis ir veicināt otras Puses audiovizuālos darbus un var ietvert šādas darbības:
 - (a) sadarbību un apmaiņu starp attiecīgajām apraides nozarēm;
 - (b) audiovizuālo darbu apmaiņas veicināšanu;
 - (c) informācijas apmaiņu un viedokļus par audiovizuālo un apraides politiku un regulatīvo sistēmu starp kompetentajām iestādēm;

- (d) apmeklējumu veicināšanu un piedalīšanos starptautiskos pasākumos viena otras teritorijā, kā arī trešās valstīs.
2. Audiovizuālajiem kopražojumiem ir tiesības gūt labumu no shēmas, lai veicinātu vietēja vai reģionāla rakstura kultūras saturu, kas izveidots Eiropas Savienībā, AZT un dalībvalstīs, ar kurām tās saistītas.

37. pants

Izpildītājmāksla

Asociācijas kontekstā sadarbība izpildītājmākslas jomā var attiekties uz:

- (a) intensīvāku izpildītājmākslinieku savstarpējo kontaktu atvieglošanu tādās jomās kā profesionālā apmaiņa un apmācība, tostarp dalība noklausīšanās pasākumos, kultūras tīklu attīstīšana un veicināšana;
- (b) kopdarbu producēšanas veicināšanu starp vienu vai vairākām Eiropas Savienības dalībvalstīm un vienu vai vairākām AZT;
- (c) starptautiskā teātra tehnoloģiju standartu izstrādes veicināšanu un teātra skatuves zīmju izmantošanu, tostarp iesaistot attiecīgās standartizācijas iestādes.

38. pants

Vēsturisko vietu un kultūras pieminekļu aizsardzība

Asociācijas kontekstā sadarbības kultūras mantojuma objektu un vēstures pieminekļu jomā mērķis ir atļaut pieredzes apmaiņas veicināšanu un labāko praksi:

- (a) atvieglojot ekspertu apmaiņu;
- (b) sadarbojoties profesionālās apmācības jomā;
- (c) informējot vietējo sabiedrību;
- (d) konsultējoties par vēstures pieminekļu un aizsargātu telpu aizsardzību un par tiesību aktiem un to pasākumu īstenošanu, kas saistīti ar kultūras mantojumu, jo īpaši tā integrēšanu sabiedrības dzīvē.

6. nodaļa

Cīņa pret organizēto noziedzību

39. pants

Cīņa pret organizēto noziedzību, cilvēku tirdzniecību, seksuālo vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālo izmantošanu, terorismu un korupciju

1. Asociācijas kontekstā sadarbība organizētās noziedzības jomā var ietvert:
 - (a) jauninājumu attīstību un efektīvu policijas un tiesu iestāžu sadarbību, tostarp sadarbību ar citām ieinteresētajām aprindām, piemēram, pilsonisko sabiedrību, cīnoties pret un novēršot organizēto noziedzību, cilvēku tirdzniecību, seksuālo vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālo izmantošanu, terorismu un korupciju;
 - (b) atbalstu, lai palielinātu AZT politikas efektivitāti, lai novērstu un apkarotu organizēto noziedzību, cilvēku tirdzniecību, seksuālo vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālo izmantošanu, terorismu un korupciju, kā arī visu veidu narkotisko un psihotropo vielu ražošanu, izplatīšanu un tirdzniecību, novērstu un samazinātu narkotiku lietošanu un ar narkotikām saistītos kaitējumus, ņemot vērā starptautisko organizāciju paveikto darbu šajās jomās, cita starpā izmantojot:
 - i) apmācību un spēju veidošanu, lai novērstu un apkarotu organizēto noziedzību, tostarp cilvēku tirdzniecību, seksuālo vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālo izmantošanu, terorismu un korupciju;
 - ii) novēršanu, tostarp atkarīgu narkotiku lietotāju mācības, izglītību un veselības veicināšanu, ārstēšanu un rehabilitāciju, kā arī projektus atkarīgu narkotiku lietotāju reintegrācijai darbā un sociālajā vidē;
 - iii) efektīvu izpildes pasākumu izstrādi;
 - iv) tehnisku, finansiālu un administratīvu palīdzību attiecībā uz efektīvas politikas un tiesību aktu par cilvēku tirdzniecību izstrādi, jo īpaši informētības veicināšanas kampaņas, nodošanas mehānismus un cietušo aizsardzības sistēmas, iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas un pilsonisko sabiedrību;
 - v) tehnisku, finansiālu un administratīvu palīdzību saistībā ar profilaksi, ārstēšanu un kaitējuma samazināšanu attiecībā uz narkotiku lietošanu;
 - vi) tehnisko palīdzību, lai atbalstītu tiesību aktu izstrādi un politiku attiecībā uz seksuālo vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālo izmantošanu;
 - vii) tehnisko atbalstu un mācības, lai atbalstītu spēju pilnveidošanu un veicinātu atbilstību obligātajiem starptautiskajiem pretkorupcijas standartiem, un jo īpaši paturot prātā tos, kas izklāstīti ANO Pretkorupcijas konvencijā.
2. Asociācijas kontekstā AZT sadarbojas ar Savienību attiecībā uz cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu saskaņā ar 69. un 70. pantu.

Trešā daļa

Tirdzniecība un ar to saistīta sadarbība

I SADAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

40. pants

Vispārīgie mērķi

Tirdzniecības un ar tirdzniecību saistītās sadarbības starp ES un AZT vispārīgie mērķi ir:

- (a) veicināt AZT ekonomikas un sociālo attīstību, izveidojot ciešas ekonomiskās attiecības starp tām un visu Eiropas Savienību;
- (b) stimulēt AZT efektīvu integrāciju reģionālajās un pasaules ekonomikās un preču un pakalpojumu tirdzniecības attīstību;
- (c) atbalstīt AZT, lai radītu labvēlīgu investīciju klimatu, lai atbalstītu AZT sociālo un ekonomisko attīstību;
- (d) veicināt globālās finanšu sistēmas stabilitāti, integritāti un pārredzamību, kā arī labu pārvaldību nodokļu jomā;
- (e) atbalstīt AZT ekonomiku diversifikācijas procesu;
- (f) atbalstīt AZT spējas izstrādāt un īstenot politiku, kas ir vajadzīga preču un pakalpojumu tirdzniecības attīstībai šajās teritorijās;
- (g) atbalstīt AZT eksporta un tirdzniecības spējas;
- (h) atbalstīt AZT centienus, lai vajadzības gadījumā panāktu AZT vietējo tiesību aktu atbilstību Eiropas Savienības tiesību aktiem;
- (i) sniegt iespējas mērķtiecīgai sadarbībai un dialogam ar Eiropas Savienību par tirdzniecību un ar to saistītajām jomām.

II SADAĻA

PREČU UN PAKALPOJUMU TIRDZNIECĪBAS REŽĪMS UN UZNĒMĒJDARBĪBA

1. nodaļa

Preču tirdzniecības režīms

41. pants

Brīva piekļuve noteiktas izcelsmes precēm

1. AZT izcelsmes izstrādājumus Eiropas Savienībā ievie bez ieviedmuitas.
2. Noteiktas izcelsmes izstrādājumu jēdziens un ar to saistītās administratīvās sadarbības metodes izklāstītas VI pielikumā.

42. pants

Kvantitatīvie ierobežojumi un pasākumi ar līdzīgām sekām

1. AZT izcelsmes izstrādājumu importam Eiropas Savienība nepiemēro nekādus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzīgām sekām.
2. Šā panta 1. punkts neliedz piemērot importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz sabiedrības morāles vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem, uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, kā arī dzīvnieku un augu aizsardzības, nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības, vai rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumiem.

Šādus aizliegumus vai ierobežojumus tomēr nedrīkst piemērot tirdzniecībā kā patvaļīgas vai neattaisnojamas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļus.

43. pants

AZT pieņemtie pasākumi

1. Attiecībā uz izstrādājumu importu, kuru izcelsme ir Savienība, AZT iestādes var saglabāt vai ieviest tādus muitas nodokļus vai kvantitatīvus ierobežojumus, kādus tās uzskata par vajadzīgiem, ņemot vērā savas attiecīgās attīstības vajadzības.
2. Jomās, uz kurām attiecas šī nodaļa, AZT piešķir Savienībai režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs kā vislabvēlīgākais režīms, ko piemēro jebkurai tirdzniecības lielvalstij, kā definēts 4. punktā.

3. 2. punkta noteikumi neliedz AZT piešķirt konkrētām AZT vai citām jaunattīstības valstīm labvēlīgāku režīmu kā Savienībai.
4. Šajā sadaļā „tirdzniecības lielvalsts” ir jebkura attīstīta valsts vai jebkura valsts, kuras pasaules preču eksporta daļa pārsniedz 1 %, vai, neskarot 3. punktā noteikto, jebkuru valstu grupu, kuras pasaules preču eksporta daļa, darbojoties individuāli, kolektīvi vai ekonomikas integrācijas nolīguma ietvaros, kopā pārsniedz 1,5 %. Šiem aprēķiniem izmanto jaunākos pieejamos PTO oficiālos datus par vadošajiem eksportētājiem pasaules preču tirdzniecībā (neiekļaujot ES iekšējo tirdzniecību).
5. Trīs mēnešu laikā pēc šā lēmuma stāšanās spēkā AZT iestādes iesniedz Komisijai muitas tarifus un kvantitatīvo ierobežojumu sarakstus, ko tās piemēro saskaņā ar šo lēmumu.

AZT iestādes arī paziņo Komisijai par visiem šo pasākumu turpmākiem grozījumiem, tiklīdz tos pieņem.

44. pants

Diskriminācijas aizliegums

1. Savienība nediskriminē AZT, un AZT nediskriminē Eiropas Savienības dalībvalstis.
2. Saskaņā ar 64. pantu šajā lēmumā ietvertο īpašo noteikumu un jo īpaši tā 42. panta 2. punkta un 43., 46., 48., 50. un 58. panta 3. punkta īstenošana nav uzskatāma par diskrimināciju.

45. pants

Atkritumu pārvietošanas nosacījumi

1. Atkritumu pārvadāšanu starp dalībvalstīm un AZT kontrolē saskaņā ar starptautiskajiem un Savienības tiesību aktiem. Savienība atbalsta efektīvas starptautiskas sadarbības izveidošanu un attīstību šajā jomā dabas un veselības aizsardzības nolūkā.
2. Savienība aizliedz jebkādu tiešu vai netiešu atkritumu eksportu uz AZT, izņemot reģenerācijai paredzētu nebīstamo atkritumu eksportu, savukārt AZT iestādes aizliedz tiešu vai netiešu šādu atkritumu importu savā teritorijā no Savienības vai citām valstīm, neskarot īpašas starptautiskas saistības attiecībā uz šīm jomām, kas noslēgtas vai nākotnē tiks noslēgtas kompetentos starptautiskos forumos.
3. Attiecībā uz AZT, kas to konstitucionālā statusa dēļ nav Bāzeles konvencijas Līgumslēdzējas puses, to attiecīgās iestādes paātrina vajadzīgo starptautisko tiesību aktu un administratīvo noteikumu pieņemšanu, lai konkrētajās AZT īstenotu Bāzeles konvencijas noteikumus¹⁴.

¹⁴ OV L 39, 16.2.1993., 1. lpp.

4. Turklāt dalībvalstis, ar kurām AZT saistītas, veicina AZT pieņemt vajadzīgos iekšējos tiesību aktus un administratīvos noteikumus, lai īstenotu šādus tiesību aktus:
- (a) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1013/2006¹⁵ šādi:
 - 40. pantu attiecībā uz atkritumu eksportu uz aizjūras zemēm vai teritorijām;
 - 46. pantu attiecībā uz atkritumu importu no aizjūras zemēm vai teritorijām;
 - (b) Padomes Regulu (EK) Nr. 1420/1999¹⁶;
 - (c) Komisijas Regulu (EK) Nr. 1547/1999¹⁷;
 - (d) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/59/EK¹⁸ saskaņā ar tās 16. pantā noteiktajiem pārņemšanas termiņiem.
5. Viena vai vairākas AZT un dalībvalsts, ar kuru tās saistītas, atkritumu eksportam no AZT uz šo dalībvalsti var piemērot savas valsts procedūras.
6. Šajā gadījumā dalībvalsts, ar kuru AZT ir saistīta, paziņo Komisijai par piemērojamajiem tiesību aktiem sešu mēnešu laikā pēc šā lēmuma stāšanās spēkā, kā arī par jebkādiem turpmākiem attiecīgajiem valsts tiesību aktiem, un visiem turpmākajiem grozījumiem, kas skar šādus tiesību aktus.

46. pants

Preferenču pagaidu atcelšana

Lai nodrošinātu pareizu šā lēmuma īstenošanu, Savienība var uz laiku atsaukt preferences no AZT saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti VII pielikumā.

47. pants

Administratīvo kļūdu labošana

Ja kompetentās AZT iestādes, izsniedzot sertifikātus un īstenojot administratīvās sadarbības metodes, pieļauj kļūdu, un ja šī kļūda rada zaudējumus, kas ietekmē Savienības importa nodokļus, dalībvalsts, ar kuru AZT, kas ir izdarījusi kļūdu, ir īpašas attiecības, par radīto zaudējumu veic kompensāciju Savienības budžetā.

¹⁵ OV L 190, 12.7.2006., 1. lpp.

¹⁶ OV L 244, 14.9.2001., 19. lpp.

¹⁷ OV L 185, 17.7.1999., 1. lpp.

¹⁸ OV L 332, 28.12.2000., 81. lpp.

48. pants

Aizsargpasākumi un uzraudzības pasākumi

Lai nodrošinātu pareizu šā lēmuma īstenošanu, Savienība var uzņemt uzraudzības pasākumus vai aizsargpasākumus, kas izklāstīti VIII pielikumā.

2. nodaļa

Pakalpojumu tirdzniecības režīms un uzņēmējdarbība

49. pants

Definīcijas

Šajā nodaļā:

- (a) „fiziskas personas no AZT ” ir personas, kas dzīvo AZT un ir dalībvalsts pilsoņi vai kam piešķirts īpašs AZT juridisks statuss. Šī definīcija neskar tiesības, ko piešķir Savienības pilsonība Līguma izpratnē;
- (b) „AZT juridiska persona” ir juridiska persona, kas AZT izveidota saskaņā ar tiesību aktiem, ko piemēro attiecīgajā AZT, un kuras juridiskā adrese, centrālā administrācija vai galvenā uzņēmējdarbības vieta atrodas šajā AZT teritorijā; ja juridiskajai personai AZT ir tikai juridiskā adrese vai centrālā administrācija, tā nav uzskatāma par AZT juridisko personu, ja vien tā veic darbības, kas ir faktiski un pastāvīgi saistīts ar šīs zemes vai teritorijas tautsaimniecību;
- (c) attiecīgās definīcijas, kas noteiktas ekonomikas integrācijas nolīgumos, kuri minēti 50. panta 1. punktā, attiecas uz režīmu starp Savienību un AZT.

50. pants

Vislabvēlīgākais režīms

1. Attiecībā uz pasākumiem, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību un uzņēmumu saimnieciskās darbības:
 - (a) Savienība fiziskām un juridiskām personām no AZT piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs kā vislabvēlīgākais režīms, ko piemēro līdzīgām fiziskām un juridiskām personām no jebkuras trešās valsts, ar kuru Eiropas Savienība noslēdz vai ir noslēgusi ekonomikas integrācijas nolīgumu;
 - (b) AZT Savienības fiziskajām un juridiskajām personām piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs kā vislabvēlīgākais režīms, ko piemēro līdzīgām fiziskajām un juridiskajām personām no jebkuras tirdzniecības lielvalsts, ar kuru tā ir

noslēgusi ekonomikas integrācijas nolīgumu pēc tam, kad ir stājies spēkā šis lēmums.

2. Šā panta 1. punktā izklāstītie noteikumi neattiecas uz režīmu, ko piešķir:
- (a) saskaņā ar iekšējo tirgu, kas prasa pusēm būtiski saskaņot to tiesību aktus, lai novērstu nediskriminējošus šķēršļus uzņēmējdarbībai un pakalpojumu tirdzniecībai;
 - (b) atbilstīgi pasākumiem, kas paredz kvalifikācijas atzīšanu, licences vai piesardzības pasākumus saskaņā ar Vispārējās vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību (*GATS*) VII pantu vai *GATS* pielikumu par finanšu pakalpojumiem. Tas neskar AZT īpašus pasākumus saskaņā ar šo pantu;
 - (c) atbilstīgi starptautiskiem nolīgumiem vai kārtībai, kas pilnīgi vai galvenokārt attiecas uz nodokļiem;
 - (d) atbilstīgi pasākumiem, kas gūst labumu no vislielākās labvēlības režīma atbrīvojuma, kas uzskaitīti sarakstā saskaņā ar *GATS* II panta 2. punktu.
3. AZT iestādes nolūkā veicināt vai atbalstīt vietējo nodarbinātību var pieņemt noteikumus, lai atbalstītu fiziskas personas un vietējos pasākumus. Šādā gadījumā AZT iestādes paziņo Komisijai par noteikumiem, ko tās pieņem, lai Komisija var informēt dalībvalstis.

51. pants

Profesionālās kvalifikācijas

Attiecībā uz tādām profesijām kā ārsts, zobārsts, vecmāte, vispārējās aprūpes māsa, farmaceits un veterinārārsts Padome pēc Komisijas priekšlikuma vienprātīgi pieņem profesionālo kvalifikāciju sarakstu tieši attiecībā uz AZT, un šīs kvalifikācijas jāatzīst dalībvalstīs.

III SADAĻA

AR TIRDZniecību SAISTĪTAS JOMAS

1. nodaļa

Tirdzniecība un ilgtspējīga attīstība

52. pants

Vispārīga pieeja

Tirdzniecības un ar to saistītās sadarbības mērķis asociācijas ietvaros ir veicināt ilgtspējīgu attīstību ekonomikas, sociālajā un vides jomā.

Šajā kontekstā AZT iekšzemes vides vai darba tiesības un noteikumi nav jāpazemina, lai veicinātu tirdzniecību vai ieguldījumus.

53. pants

Vides un klimata pārmaiņu standarti tirdzniecībā

1. Tirdzniecības un ar to saistītās sadarbības mērķis asociācijas ietvaros ir uzlabot abpusēju atbalstu starp tirdzniecības un vides politiku un saistībām. Tirdzniecība un ar tirdzniecību saistītā sadarbība asociācijas ietvaros ņem vērā starptautiskās vides pārvaldības principus un daudzpusējos vides nolīgumus.
2. Tiek ievērots Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) un tās Kioto protokola galvenais mērķis. Sadarbība pamatojas uz nākotnes starptautiskā klimata pārmaiņu regulējuma izstrādi saskaņā ar Bali rīcības plānu un lēmumu īstenošanu, kuri pieņemti ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām pušu konferencēs, kas saistītas ar globālo temperatūru un emisiju mērķiem.
3. Pasākumus, lai īstenotu daudzpusējus vides nolīgumus, nepiemēro veidā, kas radītu patvaļīgu vai neattaisnojamu diskrimināciju starp partneriem vai slēptu tirdzniecības ierobežojumu.

54. pants

Darba standarti tirdzniecībā

1. Asociācijas mērķis ir veicināt tirdzniecību tā, lai tā radītu pilnīgu, ražīgu nodarbinātību un piedienīgu darbu visiem.

2. Tiek ievēroti un tiesību aktos un praksē īstenoti starptautiski atzīti svarīgākie nodarbinātības standarti, kas definēti attiecīgajās Starptautiskās darba organizācijas konvencijās. Šādi darba standarti ietver jo īpaši biedrošanās brīvības ievērošanu, tiesības uz koplīguma slēgšanu, visa veida piespiedu vai obligāta darba atcelšanu, bērnu darba smagāko formu izskaušanu, minimālo vecumu un nediskriminēšanu attiecībā uz nodarbinātību.
3. Uz darba pamatstandartu pārkāpumiem nevar atsaukties un tos nevar izmantot citādi, lai gūtu likumīgu salīdzinošu priekšrocību. Tos nedrīkst izmantot protekcionalisma nolūkā.

55. pants

Ilgspējīga tirdzniecība zivsaimniecības produktu jomā

Lai veicinātu zivju krājumu ilgtspējīgu pārvaldību, asociācija var ietvert sadarbību attiecībā uz nelegālas, neregistrētas un neregulētas zvejas un ar to saistītās tirdzniecības apkarošanu. Sadarbības šajā jomā mērķis ir:

- (a) veicināt pasākumu īstenošanu, lai apkarotu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju un ar to saistīto tirdzniecību AZT;
- (b) veicināt sadarbību starp AZT un reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijām, jo īpaši attiecībā uz kontroles un inspekcijas shēmu attīstību un efektīvu īstenošanu, stimuliem un efektīvu zivsaimniecības un jūras ekosistēmu ilgtermiņa pārvaldības pasākumiem.

56. pants

Ilgspējīga kokmateriālu tirdzniecība

Asociācijas kontekstā sadarbības kokmateriālu tirdzniecības jomā mērķis ir veicināt tirdzniecību ar likumīgi iegūtu koksni. Šāda sadarbība var ietvert dialogu par reglamentējošiem pasākumiem, kā arī informācijas apmaiņu par tirgus vai brīvprātīgiem pasākumiem, piemēram, meža sertifikāciju vai zaļā iepirkuma politiku.

57. pants

Tirdzniecības ilgtspējīga attīstība

1. Asociācijas kontekstā sadarbību ilgtspējīgas attīstības jomā var sasniegt:
 - (a) atvieglojot un veicinot tirdzniecību un ieguldījumu vides preču un pakalpojumu jomā, kas palīdz uzlabot sociālos apstākļus AZT;
 - (b) veicinot tirdzniecības šķēršļu atcelšanu vai ieguldījumu attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, jo īpaši klimata pārmaiņu mazināšanas jomā, piemēram, ilgtspējīga atjaunojamā enerģija un energoefektīvi ražojumi un pakalpojumi, tostarp, pieņemot politikas pamatnostādnes, kas veicina labāko pieejamo

tehnoloģiju izmantošanu, un veicinot standartus, kas atbilst vides un ekonomikas vajadzībām un samazina tehniskos šķēršļus tirdzniecībai;

- (c) veicinot preču tirdzniecību, kas veicina sociālos apstākļus un videi draudzīgu praksi, tostarp preces, uz kurām attiecas brīvprātīgas ilgtspējas nodrošināšanas shēmas, piemēram, godīgas un ētiskas tirdzniecības shēmas, ekomarkējums un sertifikācijas shēmas ar dabas resursiem saistītiem produktiem;
 - (d) veicinot starptautiski atzītus principus un pamatnostādnes uzņēmumu sociālās atbildības jomā un rosinot uzņēmumus, kas darbojas AZT teritorijā, tos īstenot;
 - (e) apmainoties ar informāciju un labāko praksi uzņēmumu sociālās atbildības jomā.
2. Plānojot un īstenojot pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt vidi vai darba apstākļus, kas var ietekmēt tirdzniecību vai ieguldījumu, Savienība un AZT ņem vērā pieejamo zinātnisko un tehnisko informāciju un attiecīgos starptautiskos standartus, pamatnostādnes vai ieteikumus, ieskaitot piesardzības principu.
3. Savienība un AZT piemēro pilnīgu pārredzamību, lai izstrādātu, ieviestu un īstenotu pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt vidi un darba apstākļus, kas ietekmē tirdzniecību vai ieguldījumu.

2. nodaļa

Citas ar tirdzniecību saistītas jomas

58. pants

Kārtējie maksājumi un kapitāla aprīte

1. Maksājumiem brīvi konvertējamā valūtā maksājumu bilances norēķinu kontā starp Kopienas un AZT rezidentiem nepiemēro nekādus ierobežojumus.
2. Attiecībā uz darījumiem maksājumu bilances kapitāla kontā dalībvalstis un AZT iestādes nepiemēro ierobežojumus brīvai kapitāla aprītei saistībā ar tiešiem ieguldījumiem sabiedrībās, kas izveidotas saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts, zemes vai teritorijas tiesību aktiem, un nodrošina, ka līdzekļus, ko veido šie ieguldījumi, un visu peļņu, kas no tiem rodas, var saņemt un repatriēt.
3. Savienībai un AZT ir tiesības veikt pasākumus, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību 64., 65., 66., 75. un 215. pantā saskaņā ar tajos paredzētajiem nosacījumiem *mutatis mutandis*.
4. AZT iestādes, attiecīgā dalībvalsts vai Savienība nekavējoties informē viena otru par šiem pasākumiem un iesniedz grafiku to atcelšanai, tiklīdz iespējams.

59. pants
Konkurences politika

Konkurences traucējumu izskaušana, pienācīgi ņemot vērā katras AZT attīstības līmeni un ekonomiskās vajadzības, ietver vietējo, valstu un reģionālo noteikumu un politikas ieviešanu, ieskaitot kontroli un ar zināmiem nosacījumiem – aizliegumus attiecībā uz nolīgumiem starp uzņēmumiem, uzņēmumu asociāciju lēmumiem un saskaņotu darbību starp uzņēmumiem, kuru mērķis vai rezultāts ir konkurences novēršana, ierobežošana vai traucēšana. Šāds aizliegums attiecas arī uz vienu vai vairāku uzņēmumu dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu Savienības vai AZT teritorijā.

60. pants
Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība

1. Jānodrošina piemērots un efektīvs intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības līmenis, tostarp šo tiesību piemērošanas pasākumi, vajadzības gadījumā saskaņā ar visaugstākajiem starptautiskajiem standartiem, lai mazinātu traucējumus un šķēršļus divpusējai tirdzniecībai.
2. Asociācijas kontekstā sadarbība šajā jomā var attiekties uz tiesību aktu un noteikumu sagatavošanu attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un izpildi, šādu tiesību ļaunprātīgas izmantošanas no tiesību subjektu puses un šo tiesību pārkāpšanas no konkurentu puses novēršanu un atbalstu reģionālajām iesaistītajām intelektuālā īpašuma organizācijām, kas iesaistītas izpildē un aizsardzībā, tostarp personāla apmācību.

61. pants
Tehniskie šķēršļi tirdzniecībai

Asociācija var ietvert sadarbību tehnisko noteikumu jomā attiecībā uz precēm, standartizāciju, atbilstības novērtēšanu, akreditāciju, tirgus uzraudzību un kvalitātes nodrošināšanu, lai novērstu nevajadzīgus tehniskos šķēršļus tirdzniecībai starp Savienību un AZT un samazinātu atšķirības šajās jomās.

62. pants
Patērētāju aizsardzības politika, patērētāju veselības aizsardzība un tirdzniecība

Asociācijas kontekstā sadarbība patērētāju aizsardzības politikas patērētāju veselības aizsardzības un tirdzniecības jomā var ietvert tiesību aktu un noteikumu sagatavošanu patērētāju aizsardzības politikas un patērētāju veselības aizsardzības jomā, lai izvairītos no nevajadzīgiem tirdzniecības šķēršļiem.

63. pants
Sanitārie un fitosanitārie pasākumi

Asociācijas kontekstā sadarbības sanitāro un fitosanitāro pasākumu jomā mērķis ir:

- (a) atvieglot tirdzniecību starp ES un AZT kopumā un starp AZT un trešām valstīm, vienlaikus aizsargājot cilvēku, dzīvnieku un augu veselību vai dzīvību saskaņā ar PTO SFS nolīgumu;
- (b) risināt problēmas, ko rada sanitārie un fitosanitārie pasākumi;
- (c) nodrošināt pārredzamību attiecībā uz sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem, kas piemērojami tirdzniecībai starp Savienību un AZT;
- (d) veicināt pasākumu saskaņošanu ar starptautiskajiem standartiem saskaņā ar PTO SFS nolīgumu;
- (e) atbalstīt AZT efektīvu dalību organizācijās, kas nosaka sanitāros un fitosanitāros standartus;
- (f) veicināt apspriešanās un apmaiņu starp AZT un Eiropas iestādēm un laboratorijām;
- (g) izveidot un uzlabot AZT tehniskās spējas, lai īstenotu un uzraudzītu sanitāros un fitosanitāros pasākumus;
- (h) veicināt tehnoloģiju nodošanu sanitāro un fitosanitāro pasākumu jomā.

64. pants

Protekcionalisma pasākumu aizliegums

1. un 2. nodaļas noteikumus neizmanto kā patvaļīgas diskriminācijas vai slēptas tirdzniecības ierobežošanas līdzekļus.

3. nodaļa

Monetārie un nodokļu jautājumi

65. pants

Nodokļa atbrīvojuma klauzula

1. Neskarot 66. panta noteikumus, vislielākās labvēlības režīmu, kas piešķirts saskaņā ar šo lēmumu, nepiemēro nodokļu priekšrocībām, kuras dalībvalstis vai AZT iestādes piešķir vai nākotnē piešķirs, pamatojoties uz līgumiem par nodokļu dubultuzlikšanas novēršanu vai citiem nodokļu noteikumiem, vai vietējiem spēkā esošiem nodokļu likumiem.
2. Šā lēmuma noteikumus nevar uzskatīt par tādiem, kas liedz pieņemt vai īstenot jebkādus pasākumus, kuru mērķis ir izvairīties no nodokļu nemaksāšanas vai krāpšanas, ņemot vērā noteikumus līgumos par nodokļu dubultuzlikšanas novēršanu vai citos nodokļu noteikumos, vai vietējos spēkā esošos nodokļu likumos.

3. Šā lēmuma noteikumi neliedz attiecīgajām kompetentajām iestādēm piemērot atšķirīgus nodokļu tiesību aktus nodokļu maksātājiem, kas atšķiras pastāvīgās dzīvesvietas vai kapitāla ieguldījuma vietas ziņā.

66. pants

Nodokļu un muitas režīms Savienības finansētiem līgumiem

1. AZT piemēro līgumiem, ko finansē ar Savienības nodokļu un muitas režīmiem, kas nav mazāk labvēlīgi par tiem, ko tās piemēro dalībvalstij, ar kuru AZT ir saistīta, vai dalībvalstīm, kurām ir piešķirts vislielākās labvēlības režīms, vai starptautiskām attīstības organizācijām, ar kurām tām ir attiecības, atkarībā no tā, kurš režīms ir vislabvēlīgākais.
2. Saskaņā ar 1. punktu Savienības finansētiem līgumiem piemēro šādus režīmus:
 - (a) saņēmējā AZT līgumiem nepiemēro zīmognodevas vai reģistrācijas nodevas vai līdzīgus nodokļus, ja šādas maksas jau pastāv vai nākotnē tiks ieviestas; šos līgumus reģistrē saskaņā ar AZT spēkā esošajiem tiesību aktiem, un var iekasēt maksu par sniegtajiem pakalpojumiem;
 - (b) peļņu un/vai ienākumus no līgumu izpildes apliek ar nodokļiem saskaņā ar saņēmējas AZT iekšējiem nodokļu noteikumiem, ja to fizisko vai juridisko personu, kas gūst peļņu un/vai ienākumus, pastāvīgā uzņēmējdarbības vieta ir šajā AZT, vai ja līguma izpildei vajadzīgi vairāk nekā seši mēneši;
 - (c) uzņēmumi, kuriem būvdarbu līgumu izpildes vajadzībām jāieved iekārtas, pēc pašu vēlēšanās izmanto pagaidu ieviešanas sistēmu, kā attiecībā uz šādām iekārtām noteikts saņēmējas AZT tiesību aktos;
 - (d) profesionālas iekārtas, kas nepieciešamas pakalpojumu līgumā noteikto uzdevumu izpildei, uz laiku ievieš saņēmējā AZT bez fiskāliem, ievedmuitas un muitas nodokļiem un citiem līdzvērtīgiem maksājumiem, ja šie nodokļi un maksājumi neveido atlīdzību par sniegtajiem pakalpojumiem;
 - (e) ievedumus saskaņā ar piegādes līgumiem ievieš saņēmējā AZT bez muitas nodokļiem, ievedmuitas, nodevām vai līdzīgiem nodokļiem. Līgumu par izejvielu un materiālu piegādi, kuru izcelsme ir attiecīgajā AZT, slēdz, pamatojoties uz ražotāja cenu, kam var pieskaitīt tādus iekšējos nodokļus, kas var būt piemērojami šiem materiāliem AZT;
 - (f) degviela, eļļošanas līdzekļi un ogļūdeņraža saistvielas un visi materiāli, ko izmanto, pildot līgumus par darbu izpildi, uzskatāmi par tādiem, kas pirkti vietējā tirgū, un tiem piemēro nodokļu režīmu saskaņā ar saņēmējā AZT spēkā esošiem tiesību aktiem;
 - (g) personiskās lietošanas un mājāsaimniecības priekšmetus, kas paredzēti lietošanai fiziskām personām, kas veic pakalpojumu līgumā, un viņu ģimenes locekļiem, izņemot personām, kas pieņemtas darbā uz vietas, atbrīvo no muitas nodokļiem vai ievedmuitas, nodevām un citiem līdzīgiem nodokļiem saskaņā ar saņēmējas AZT spēkā esošiem tiesību aktiem.

3. Visiem līgumiskajiem jautājumiem, kas nav ietverti 1. un 2. punktā, piemēro attiecīgās AZT tiesību aktus.

4. nodaļa

Tirdzniecības spēju attīstība

67. pants

Vispārīga pieeja

Lai nodrošinātu, ka AZT gūst maksimālo labumu no šā lēmuma noteikumiem un ka tās var piedalīties ar labākajiem iespējamajiem nosacījumiem Savienības iekšējā tirgū, kā arī reģionālajā, apakšreģionu un starptautiskajā tirgū, asociācijas mērķis ir sekmēt AZT tirdzniecības spējas:

- (a) palielinot AZT ekonomikas elastīgumu, paļaušanos uz pašu spēkiem un konkurētspēju, dažādojot piedāvājumu un paaugstinot AZT preču un pakalpojumu vērtību un apjomu, kā arī stiprinot AZT spēju piesaistīt privāto ieguldījumu ekonomiskās darbības dažādās nozarēs;
- (b) uzlabojot sadarbību preču un pakalpojumu tirdzniecības un nodibinājumu jomā starp AZT un kaimiņos esošajām valstīm.

68. pants

Tirdzniecības dialogs, sadarbība un spēju attīstība

Asociācijas kontekstā tirdzniecības dialoga, sadarbības un spēju attīstības iniciatīvas var ietvert:

- (a) AZT spēju stiprināšanu, lai definētu un īstenotu politiku, kas vajadzīga preču un pakalpojumu tirdzniecības attīstībai;
- (b) AZT centienu veicināšanu attiecībā uz piemērotu tiesisko, regulatīvo un institucionālo sistēmu, kā arī vajadzīgo administratīvo procedūru, ieviešanu;
- (c) privātā sektora attīstības, jo īpaši MVU, veicināšanu;
- (d) tādu tirgus un ražojumu attīstības, tostarp produktu kvalitātes uzlabošanas veicināšanu;
- (e) cilvēkresursu un profesionālo prasmju attīstības sekmēšanu, kas attiecas uz tirdzniecību ar precēm un pakalpojumiem;
- (f) uzņēmējdarbības starpnieku spēju pilnveidošanu sniegt AZT uzņēmumiem pakalpojumus, kas attiecas uz to eksporta darbību, piemēram, tirgus izpēti;

- (g) tādas uzņēmējdarbības vides, kas veicina ieguldījumu, veicināšanu.

5. nodaļa

Sadarbība finanšu pakalpojumu un nodokļu jautājumos

69. pants

Sadarbība starptautisko finanšu pakalpojumu jomā

Lai veicinātu pasaules finanšu sistēmas stabilitāti, integritāti un pārredzamību, asociācija var ietvert sadarbību starptautisko finanšu pakalpojumu jomā. Šāda sadarbība var attiekties uz:

- (a) ieguldītāju un citu finanšu pakalpojumu patērētāju efektīvu un atbilstīgu aizsardzību;
- (b) nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu un apakarošanu;
- (c) sadarbības veicināšanu starp dažādiem finanšu sistēmas dalībniekiem, tostarp regulatoriem un uzraudzības iestādēm;
- (d) neatkarīgu un efektīvu mehānismu izveidi, lai veiktu finanšu pakalpojumu uzraudzību.

70. pants

Tiesiskā regulējuma konverģence finanšu pakalpojumu jomā

Savienība un AZT veicina tiesiskā regulējuma konverģenci ar atzītiem starptautiskiem standartiem attiecībā uz regulējumu un uzraudzību finanšu pakalpojumu jomā, tostarp šādiem: Bāzeles Komitejas „Pamatprincipi attiecībā uz banku efektīvu uzraudzību”, Starptautiskās apdrošināšanas uzraudzības iestāžu asociācijas „Apdrošināšanas galvenie principi”, Starptautiskās Vērtspapīru komisiju organizācijas „Vērtspapīru regulējuma mērķi un principi”, ESAO „Nolīgums par informācijas apmaiņu nodokļu jautājumos”, G20 „Paziņojums par pārredzamību un informācijas apmaiņu nodokļu jomā”, Finanšu stabilitātes padomes „Finanšu iestāžu efektīvu neregulējuma režīmu galvenie atribūti” un Finanšu darbības uzdevumu grupas „Četrdesmit ieteikumi par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu”.

Savienība un AZT veicina arī AZT tiesību aktu konverģenci ar Savienības tiesību aktiem finanšu pakalpojumu jomā.

71. pants

Sadarbība starp regulatīvajām un uzraudzības iestādēm

Savienība un AZT veicina sadarbību starp attiecīgajām regulatīvajām un uzraudzības iestādēm, tostarp informācijas apmaiņu, zināšanu apmaiņu par finanšu tirgiem un citus šādas

pasākumus. Īpašu uzmanību pievērš šādu iestāžu administratīvo spēju attīstīšanai, cita starpā, izmantojot personāla apmaiņas un kopīgas mācības.

72. pants

Sadarbība nodokļu jautājumos

Savienība un AZT veicina sadarbību nodokļu jomā, lai atvieglotu likumīgu nodokļu ieņēmumu iekasēšanu un izstrādātu pasākumus, lai varētu efektīvi īstenot labas pārvaldības principus nodokļu jomā, tostarp pārredzamību, informācijas apmaiņu un godīgu nodokļu konkurenci.

Ceturtā daļa

Ilgstpējīgas attīstības instrumenti

1. nodaļa

Vispārīgie noteikumi

73. pants

Vispārīgie mērķi

Savienība palīdz sasniegt asociācijas vispārīgos mērķus, nodrošinot:

- (a) adekvātus finanšu resursus un pienācīgu tehnisko palīdzību, lai stiprinātu AZT spējas formulēt un īstenot stratēģiskus satvarus un tiesiskos regulējumus;
- (b) ilgtermiņa finansējumu, lai veicinātu privātā sektora izaugsmi.

74. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas.

„Plānojamais atbalsts” ir neatmaksājams atbalsts, kas AZT piešķirts no Eiropas Attīstības fonda, lai finansētu teritoriālas vai reģionālas stratēģijas un prioritātes, kas noteiktas plānošanas dokumentos.

„Plānošana” ir organizēšanas, lēmumu pieņemšanas un indikatīvu finanšu resursu piešķiršanas process, kas paredzēts, lai daudzgadu laikposmā apgabalā, kas minēts šā lēmuma II daļā, īstenotu darbību, lai sasniegtu asociācijas mērķus AZT ilgtspējīgai attīstībai.

„Plānošanas dokuments” ir dokuments, kurā izklāstītas AZT stratēģijas, prioritātes un pasākumi, kā arī izklāstīti AZT mērķi un uzdevumi AZT ilgtspējīgai attīstībai efektīvā un rezultatīvā veidā, lai sasniegtu asociācijas mērķus.

„Attīstības plāni”, kas minēti šā lēmuma 82. pantā, ir tādu saskaņotu pasākumu kopums, kas definēti un ko finansē tikai AZT saskaņā ar to pašu politikas virzieniem un attīstības stratēģijām, un tie, par ko panākta vienošanās starp AZT un dalībvalsti, ar kuru tā ir saistīta.

„Teritoriāls piešķirums” ir summa, kas piešķirta atsevišķām AZT attiecībā uz plānojamo atbalstu no Eiropas attīstības fonda, lai finansētu teritoriālas stratēģijas un prioritātes, kas noteiktas plānošanas dokumentos.

„Reģionālais piešķirums” ir summa, kas piešķirta plānojamajam atbalstam no Eiropas Attīstības fonda, lai finansētu reģionālās sadarbības stratēģijas vai tematiskās prioritātes, kas ir kopīgas vairākām AZT un izklāstītas plānošanas dokumentos.

„Finansēšanas lēmums” ir tiesību akts, ko Komisija pieņemusi, norādot informāciju par Savienības finanšu ieguldījumu, un ar ko pilnvaro piešķirt finansiālu atbalstu no Eiropas Attīstības fonda.

75. pants

Finanšu sadarbības principi

1. Savienības finansiālās palīdzības pamatā ir partnerības, piederības, teritoriālo sistēmu saskaņošanas, papildināmības un subsidiaritātes princips.
2. Darbībām, ko finansē saskaņā ar šo lēmumu, var būt plānojamais vai neplānojamais atbalsts.
3. Savienības finansiālais atbalsts ir:
 - (a) jāīsteno, pienācīgi ievērojot AZT attiecīgās ģeogrāfiskās, sociālās un kultūras iezīmes, kā arī to īpašo potenciālu;
 - (b) jānodrošina tā, ka resursu plūsmas īsteno regulāri un paredzami;
 - (c) elastīgs un pielāgots katras AZT situācijai;
 - (d) jāveic, pilnībā ņemot vērā katra partnera attiecīgās institucionālās, tiesiskās un finansiālās pilnvaras.
4. Attiecīgās AZT iestādes ir atbildīgas par īstenošanas darbībām, neskarot Komisijas pilnvaras, lai nodrošinātu pareizu finanšu pārvaldību Savienības līdzekļu izmantošanā.

2. nodaļa

Finanšu līdzekļi

76. pants

Finansēšanas avoti

AZT ir atbilstīgas šādiem finansējuma avotiem:

- (a) līdzekļiem, kas piešķirti AZT saskaņā ar Iekšējo nolīgumu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm, ar ko izveido 11. Eiropas Attīstības fondu (EAF);

- (b) Savienības programmām un instrumentiem, kas paredzēti Savienības vispārējā budžetā;
- (c) fondiem, ko pārvalda Eiropas Investīciju banka Eiropas Investīciju bankas pašu resursu ietvaros, un resursiem, kas piešķirti EAF ieguldījumu mehānismam saskaņā ar notikumiem Iekšējā nolīgumā starp Savienības dalībvalstīm, ar ko izveido 11. EAF.

3. nodaļa

Īpaši noteikumi finansiālajai palīdzībai saskaņā ar 11. EAF

77. pants

Priekšmets un darbības joma

Saskaņā ar stratēģiju un prioritātēm, ko noteikusi attiecīgā AZT vietējā vai reģionālā līmenī, un neskarot humāno un ārkārtas palīdzību, finanšu atbalstu var sniegt šādām darbībām, kas palīdz sasniegt šajā lēmumā noteiktos mērķus:

- (a) nozaru politikai un reformām, kā arī ar tām saskanīgiem projektiem;
- (b) institucionālajai attīstībai, spēju veidošanai un vides aspektu integrācijai;
- (c) tehniskajai sadarbībai;
- (d) papildu atbalstam gadījumā, ja rodas eksporta ieņēmumu svārstības saistībā ar preču un pakalpojumu eksportu, kas minēti 81. pantā.

78. pants

Humānā un ārkārtas palīdzība

1. Humāno un ārkārtas palīdzību piešķir tām AZT, kurām ir sevišķi nopietnas ekonomiskas un sociālas grūtības, ko radījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji apstākļi ar līdzīgām sekām. Humāno un ārkārtas palīdzību sniedz tik ilgi, cik nepieciešams, lai risinātu steidzamas problēmas, kas rodas šādās situācijās.

Humāno un ārkārtas palīdzību piešķir, pamatojoties tikai uz katastrofu upuru vajadzībām un interesēm.

2. Humānajai un ārkārtas palīdzībai ir šādi mērķi:

- (a) glābt cilvēku dzīvības krīzes un pēckrīzes situācijās;
- (b) ar visiem iespējamajiem līdzekļiem veicināt humānās palīdzības finansēšanu un sniegšanu, kā arī tās paredzēto saņēmēju tiešu piekļūšanu šai palīdzībai;

- (c) veikt īstermiņa rehabilitāciju un atjaunošanu, lai cietušie varētu baudīt minimālo sociāli ekonomisko integrāciju, un pēc iespējas ātrāk radīt apstākļus attīstības atsākšanai, pamatojoties uz ilgtermiņa mērķiem;
 - (d) apmierināt vajadzības, kas rodas cilvēku (bēgļu, pārvietoto personu un repatriantu) pārvietošanas rezultātā pēc dabas vai cilvēka radītām katastrofām, lai tik ilgi, cik tas ir nepieciešams, apmierinātu visas bēgļu un pārvietoto personu vajadzības (neatkarīgi no tā, kur personas atrodas) un atvieglinātu rīcību viņu brīvprātīgai repatriācijai un reintegrācijai izcelsmes valstī;
 - (e) palīdzēt AZT izveidot īstermiņa katastrofu novēršanas un sagatavotības mehānismus, tostarp tos, kas paredzēti prognozēšanai un agrīnai brīdināšanai, lai samazinātu katastrofu sekas.
3. Līdzīgu palīdzību var piešķirt AZT, kas uzņem bēgļus vai repatriantus, lai apmierinātu akūtas vajadzības, ko ārkārtas palīdzība neaptver.
 4. Palīdzību, ko piešķir saskaņā ar šo pantu, finansē no Savienības budžeta. Tomēr papildus finansējumam no attiecīgās budžeta pozīcijas izņēmuma kārtā to var finansēt no II pielikumā noteiktajiem piešķirumiem.
 5. Humānās un ārkārtas palīdzības darbības uzsāk pēc skartās AZT, Komisijas, dalībvalsts, ar kuru AZT ir saistīta, starptautisko organizāciju vai vietējo vai starptautisko nevalstisko organizāciju lūguma. Šo palīdzību vada un īsteno saskaņā ar procedūrām, kas sekmē ātru, elastīgu un efektīvu rīcību.

79. pants

Spēju attīstība

1. Finanšu palīdzību izmanto, lai atbalstītu AZT, attīstot nepieciešamās spējas, lai noteiktu, īstenotu un pārraudzītu teritoriālās un/vai reģionālās stratēģijas un darbības, nolūkā sasniegt vispārējos mērķus sadarbības jomās, kas minētas otrajā un trešajā daļā.
2. Savienība atbalsta AZT centienus izstrādāt ticamus statistikas datus par šīm jomām.

80. pants

Tehniskā palīdzība

1. Pēc Komisijas iniciatīvas pētījumus vai tehniskās palīdzības pasākumus var finansēt, lai nodrošinātu sagatavošanu, uzraudzību, novērtēšanu un pārraudzību, kas vajadzīga, lai īstenotu šo lēmumu, un veiktu tā vispārēju novērtējumu. Tehnisko palīdzību vietējā līmenī īsteno visos gadījumos saskaņā ar noteikumiem, kas attiecas uz decentralizētu finanšu pārvaldību.
2. Pēc AZT iniciatīvas pētījumus vai tehniskās palīdzības pasākumus var finansēt saistībā ar plānošanas dokumentos ietverto darbību īstenošanu. Komisija var pieņemt

lēmumu finansēt šādu darbību vai nu no plānojamā atbalsta vai no tehniskās sadarbības pasākumiem paredzētā finansējuma.

81. pants

Papildu atbalsts eksporta ieņēmumu svārstību gadījumā

1. Lai mazinātu jebkādu eksporta ieņēmumu īstermiņa svārstību kaitīgo ietekmi, īpaši lauksaimniecības un kalnrūpniecības nozarēs, kas varētu apdraudēt attiecīgās AZT attīstības mērķu sasniegšanu, izveido papildu atbalsta sistēmu saskaņā ar II pielikumā minēto finanšu piešķirumu sistēmu.
2. Atbalsts, ko sniedz eksporta ieņēmumu īstermiņa svārstību gadījumā, ir paredzēts, lai pasargātu makroekonomikas un nozaru reformas, kā arī tās politikas jomas, kuras apdraud ienākumu kritums, un kompensētu eksporta, īpaši lauksaimniecības un kalnrūpniecības produktu eksporta ieņēmumu nestabilitātes kaitīgo ietekmi.

AZT ekonomikas atkarība no eksporta, īpaši lauksaimniecības un kalnrūpniecības nozarēs, tiek ņemta vērā, veicot V pielikumā minēto resursu sadali. Šajā kontekstā izolētās AZT, kas minētas I pielikumā, saņem labvēlīgāku režīmu saskaņā ar V pielikumā izklāstītajiem kritērijiem.
3. Papildu līdzekļus piešķir saskaņā ar atbalsta mehānisma īpašo kārtību, kā noteikts V pielikumā.
4. Savienība sniedz atbalstu arī uz tirgu balstītām apdrošināšanas shēmām, kas izveidotas tām AZT, kuras vēlas aizsargāties pret eksporta ieņēmumu svārstību risku.

82. pants

Plānošana

1. Šajā lēmumā plānojamā atbalsta pamatā ir plānošanas dokuments.
2. Plānošanas dokumentā var ņemt vērā teritoriālās attīstības plānus vai citus plānus, par kuriem panākta vienošanās starp AZT un dalībvalstīm, ar kurām tās saistītas.
3. Saskaņā ar 9. pantu AZT iestādes uzņemas galveno atbildību par stratēģiju, prioritāšu un nosacījumu formulēšanu, sagatavojot plānošanas dokumentus sadarbībā ar Komisiju un dalībvalsti, ar kuru AZT ir saistīta.
4. AZT iestādes ir atbildīgas par šādiem jautājumiem:
 - (a) prioritāšu noteikšana, uz kurām stratēģija ir balstīta;
 - (b) to projektu un programmu priekšlikumu formulēšana, kas iesniegti Komisijā un kuras tā pārbaudījusi.
5. AZT iestādes un Komisija ir kopīgi atbildīgas par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

6. Komisija pieņem finansēšanas lēmumu, kas atbilst plānošanas dokumentam, saskaņā ar 84. pantā paredzēto procedūru.
7. 84. pantā paredzēto procedūru piemēro arī būtiskām pārskatīšanām, kuru rezultātā var būtiski mainīt plānošanas saturu un attiecīgo finansēšanas lēmumu. To nepiemēro nebūtiskām izmaiņām, piemēram, tehniskām korekcijām vai sākotnējo finanšu piešķirumu apjoma palielinājumam vai samazinājumam mazāk nekā 20 % apmērā, ja šīs izmaiņas neietekmē prioritārās jomas un mērķus, kas izklāstīti plānošanas dokumentā. 84. pantā minēto komiteju informē par šādām nebūtiskām izmaiņām mēneša laikā pēc šādu izmaiņu ieviešanas.

83. pants

Īstenošana

1. Komisija īsteno AZT 11. EAF līdzekļus jebkurā no veidiem, kas noteikti 11. EAF Finanšu regulā, un saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti šajā lēmumā un šā lēmuma īstenošanas pasākumos. Šajā nolūkā tā noslēdz finansēšanas nolīgumus ar attiecīgajām AZT iestādēm.
2. AZT iestādes ir atbildīgas par šādiem jautājumiem:
 - (a) līgumu sagatavošana, apspriešana un slēgšana;
 - (b) projektu un programmu īstenošana un vadība;
 - (c) projektu un programmu uzturēšana un to ilgtspējības nodrošināšana.
3. Attiecīgās AZT iestādes un Komisija ir kopīgi atbildīgas par šādiem jautājumiem:
 - (a) nosacījumu vienlīdzības nodrošināšana attiecībā uz konkursiem un līgumu slēgšanu;
 - (b) projektu un programmu seku un rezultātu novērtēšana un uzraudzība;
 - (c) pareizas, ātras un efektīvas projektu un programmu īstenošanas nodrošināšana.

84. pants

EAF un AZT Komiteja

1. Komisijai, ja nepieciešams, palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar EAF 11. iekšējo nolīgumu.
2. Īstenojot pilnvaras, kas komitejai uzticētas ar šo lēmumu, to dēvē par „EAF un AZT komiteju”. Komitejas procedūras, kuras noteiktas iekšējā nolīgumā, piemēro EAF un AZT komitejai.
3. Komitejas darbs ir vērsts uz būtiskiem sadarbības jautājumiem AZT un reģionālā līmenī. Lai nodrošinātu konsekvenci, koordināciju un papildināmību, tā uzrauga plānošanas dokumentu īstenošanu.

4. Komiteja sniedz atzinumu par:
 - (a) projektu plānošanas dokumentiem un to grozījumiem;
 - (b) finanšu lēmumiem šīs lēmuma daļas īstenošanai.
5. Komisijas pārstāvis iesniedz komitejai veicamo pasākumu projektu. Komiteja atzinumu par projektu sniedz priekšsēdētāja noteiktā termiņā. Atzinumu sniedz ar kvalificētu balsu vairākumu saskaņā ar Iekšējā nolīguma 8. pantu. Dalībvalstu pārstāvju balsis komitejā vērtē, kā noteikts minētā panta 2. punktā. Priekšsēdētājs nebalso.
6. Komisija pieņem pasākumus, ko piemēro nekavējoties. Tomēr gadījumā, ja pasākumi neatbilst komitejas viedoklim, Komisija par tiem nekavējoties paziņo Padomei. Šādā gadījumā Komisija var atlikt pasākuma izpildi uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus no šāda paziņojuma dienas.
7. Padome ar balsu vairākumu un saskaņā ar 5. punktā minēto balsu sadalījumu 6. punktā paredzētajā termiņā var pieņemt citu lēmumu.
8. Komisija informē Komiteju par plānošanas dokumentu kontroli, vērtēšanu un revīziju.
9. Lai īstenotu 11. EAF, piemēro Iekšējā nolīguma, ar ko izveido 11. EAF, attiecīgos pantus.

85. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība un finanšu kontrole

1. Komisija veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka, īstenojot saskaņā ar šo lēmumu finansētas darbības, Savienības finansiālās intereses tiek aizsargātas, piemērojot aizsargpasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādām citām nelikumīgām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un preventīvus sodus.
2. Komisijai un Revīzijas palātai ir tiesības veikt gan dokumentu revīzijas, gan revīzijas uz vietas attiecībā uz visiem dotāciju saņēmējiem, uzņēmējiem un apakšuzņēmējiem, kas saņēmuši Savienības līdzekļus.

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt inspekcijas un pārbaudes uz vietas attiecībā uz uzņēmējiem, uz kuriem tieši vai netieši attiecas šāds finansējums, saskaņā ar Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96¹⁹ noteiktajām procedūrām, lai noteiktu, vai saistībā ar dotāciju līgumu vai dotāciju lēmumu, vai līgumu, kas attiecas uz Savienības finansējumu, ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkādas citas nelikumīgas darbības.

¹⁹ OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

Neskarot pirmo un otro apakšpunktu, nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, kā arī dotāciju nolīgumos, lēmumos un līgumos, kas izriet no šā lēmuma īstenošanas, Komisijai, Revīzijas palātai un *OLAF* nepārprotami tiek dotas tiesības veikt šādas revīzijas, pārbaudes uz vietas un kontroles saskaņā ar attiecīgo EAF Finanšu regulu.

3. AZT ir galvenā atbildība par Savienības līdzekļu finanšu uzraudzību. Ja vajadzīgs, finanšu uzraudzību īsteno, saskaņojot to ar dalībvalsti, ar kuru AZT ir saistīta, atbilstoši valsts likumdošanai.
4. Komisijas pienākumi ir:
 - (a) nodrošināt, ka attiecīgajā AZT vadības un kontroles sistēmas darbojas pareizi, lai nodrošinātu, ka Kopienas līdzekļi tiek izmantoti pareizi un efektīvi;
 - (b) pārkāpumu gadījumā nosūtīt ieteikumus vai pieprasīt korektīvus pasākumus, lai novērstu pārkāpumus un labotu visas atklātās pārvaldības nepilnības.
5. Pamatojoties uz administratīvu vienošanos, Komisija, AZT un vajadzības gadījumā dalībvalsts, ar kuru tā ir saistīta, sadarbojas, tiekoties reizi gadā vai reizi divos gados, lai koordinētu programmas, metodoloģijas un kontroļu īstenošanu.
6. Attiecībā uz finanšu korekcijām:
 - (a) AZT ir atbildīga pirmām kārtām par finansiālu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu;
 - (b) tomēr, ja attiecīgajā AZT ir nepilnības un ja tā nespēj labot situāciju, un samierināšanas mēģinājumi ir neveiksmīgi, Komisija rīkojas, lai samazinātu vai anulētu atlikumu no kopējiem piešķirumiem, kas atbilst plānošanas dokumenta finansēšanas lēmumam.

4. nodaļa

Atbilstības principi

86. pants

Tiesības uz teritoriālo finansējumu

1. AZT valsts iestādēm ir tiesības uz finansiālu atbalstu, kas paredzēts šajā lēmumā.
2. Vienojoties attiecīgajām AZT iestādēm, šādām personām vai iestādēm ir arī tiesības uz finansiālo atbalstu, kas paredzēts šajā lēmumā:
 - (a) vietējām, valstu un/vai reģionālām valsts vai daļēji valsts aģentūrām, departamentiem vai AZT vietējām iestādēm un īpaši to finanšu iestādēm un attīstības bankām;

- (b) AZT un reģionālo grupu sabiedrībām un uzņēmumiem;
- (c) dalībvalsts sabiedrībām un uzņēmumiem, lai tie papildus pašu ieguldījumam varētu uzņemties produktīvus projektus AZT teritorijā;
- (d) AZT vai Savienības finanšu starpniekiem, kas veicina un finansē privātās investīcijas AZT;
- (e) decentralizētas sadarbības dalībniekiem un citiem nevalstiskiem dalībniekiem no AZT un Savienības, lai viņiem dotu iespēju īstenot ekonomikas, kultūras, sociālus un izglītības projektus un programmas AZT decentralizētas sadarbības ietvaros, ko paredz 11. pants.

87. pants

Tiesības uz reģionālo finansējumu

1. Reģionālu piešķirumu izmanto darbībām, kas sniedz labumu un ietver:
 - (a) divas vai vairākas AZT;
 - (b) vienu vai vairākas AZT un vienu vai vairākus attālākos reģionus, kas minēti Līguma 349. pantā;
 - (c) vienu vai vairākas AZT un vienu vai vairākas ĀKK kaimiņvalstis un/vai vienu vai vairākas kaimiņvalstis, kas nav ĀKK valstis;
 - (d) vienu vai vairākas AZT, vienu vai vairākus attālākos reģionus un vienu vai vairākas ĀKK valstis un/vai valstis, kas nav ĀKK valstis;
 - (e) divas vai vairākas reģionālās organizācijas, kuru locekles ir AZT;
 - (f) vienu vai vairākas AZT un reģionālās organizācijas, kuru locekles ir AZT, ĀKK valstis vai vienu vai vairākus visattālākos reģionus;
 - (g) AZT un Eiropas Savienību kopumā.
2. Finansējums, lai nodrošinātu ĀKK valstu, attālāko reģionu un citu valstu līdzdalību, sniedz papildu līdzekļus, kas piešķirti AZT saskaņā ar šo lēmumu.
3. ĀKK valstu, attālāko reģionu un citu valstu līdzdalību programmās, kas izveidotas saskaņā ar šo lēmumu, paredz tikai ar nosacījumu, ka:
 - (a) sadarbības daudzgadu finanšu shēmas finansēto projektu un programmu smaguma centrs paliek AZT valstī;
 - (b) ES finanšu instrumenti ietver līdzvērtīgus noteikumus;
 - (c) tiek ievērots proporcionalitātes princips.
4. Attiecīgie pasākumi ļaus saskaņot kredīta finansējumus no EAF un Savienības budžeta, lai finansētu sadarbības projektus starp AZT, ĀKK valstīm, attālākajiem

reģioniem, kā arī citām valstīm, jo īpaši vienkāršotus mehānismus šādu projektu apvienotai pārvaldībai.

88. pants

Atbilstība Savienības programmām

1. Fiziskās personas no AZT, kā noteikts 49. pantā un, attiecīgā gadījumā, attiecīgās valsts un/vai privātās iestādes un institūcijas AZT, ir tiesīgas piedalīties visās Savienības programmās un saņemt no tām finansējumu saskaņā ar programmu noteikumiem un mērķiem un iespējamajiem režīmiem, kas piemērojami dalībvalstī, ar kuru AZT ir saistīta.
2. AZT ir arī tiesības uz atbalstu saskaņā ar Savienības programmām sadarbībai ar citām valstīm, īpaši jaunattīstības valstīm, saskaņā ar šo programmu noteikumiem, mērķiem un pasākumiem.

Piektā daļa

Noslēguma noteikumi

89. pants

Pilnvaru deleģēšana Komisijai

1. Komisija jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus, ar ko papildina šā lēmuma noteikumus, 12 mēnešu laikā pēc tā stāšanās spēkā, un ar ko groza VI pielikuma papildinājumus, lai ņemtu vērā tehnoloģiju attīstību un izmaiņas tiesību aktos muitas jomā, saskaņā ar 90. pantā noteikto procedūru.
2. Papildu noteikumi ietver:
 - (a) plānošanas procedūru;
 - (b) procedūras un kritērijus šā lēmuma plānošanas turpmākiem pasākumiem, revīzijai, vērtēšanai, pārskatīšanai un īstenošanai, tostarp periodisku pārskatu un citu pārskatu sagatavošanu;
 - (c) sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu finanšu korekcijas, kas minētas 85. pantā.

90. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, ievērojot šajā pantā paredzētos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 89. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.
3. Padome jebkurā laikā var atsaukt 89. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidzas lēmumā norādītās tiesības pieņemt deleģētos aktus. Tas stājas spēkā nākamajā dienā pēc lēmuma publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz tā pieņem deleģēto aktu, Komisija par to paziņo Padomei.
5. Saskaņā ar 89. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Padomei, Padome nav izteikusi iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām Padome ir informējusi Komisiju par savu lēmumu neizteikt iebildumus. Pēc Padomes iniciatīvas šo periodu pagarina par diviem mēnešiem.

91. pants

Statusa maiņa

Padome saskaņā ar Līgumu pieņem lēmumu par visiem vajadzīgajiem šā lēmuma pielāgojumiem, ja:

- (a) AZT kļūst neatkarīga;
- (b) AZT pamet asociāciju;
- (c) AZT kļūst par attālāko reģionu;
- (d) attālākais reģions kļūst par AZT.

92. pants

Spēkā esošu tiesību aktu atcelšana

Ar šo atceļ Padomes Lēmumu 2001/822/EK. Atsauces uz atcelto lēmumu uzskata par atsaucēm uz šo lēmumu.

93. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā 2014. gada 1. janvārī.

VI pielikumu piemēro, kā tas noteikts minētā pielikuma 65. pantā.

94. pants

Publicēšana

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

IZOLĒTO AZT SARAĶSTS

- Folklenda salas
- Svētās Helēnas sala, Debesbraukšanas sala, Tristana da Kuņas salas
- Senpjēra un Mikelona

II PIELIKUMS

SAVIENĪBAS FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA: 11. EAF

1. pants

Sadalījums pa dažādiem instrumentiem

1. Šā lēmuma nolūkiem kopējo ES finansiālo palīdzību [343,4 miljonu] euro apjomā saskaņā ar 11. EAF, kā noteikts Iekšējā nolīgumā, ar ko izveido 11. EAF, septiņu gadu laikposmam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim sadala šādi:
 - (a) [330,4 miljonus] euro – atbalstam saskaņā ar programmām ilgtermiņa attīstībai, humānai palīdzībai, ārkārtas palīdzībai, palīdzībai bēgļiem un papildu atbalstam eksporta ieņēmumu svārstību gadījumā, kā arī atbalstam reģionālai sadarbībai un integrācijai;
 - (b) [5 miljonus] euro – procentu subsīdiju un tehniskās palīdzības finansējumam IV pielikumā minētā AZT ieguldījumu mehānisma ietvaros;
 - (c) [8 miljonus] euro – pētījumiem vai tehniskās palīdzības pasākumiem saskaņā ar šā lēmuma 79. pantu, kā arī vispārējam lēmuma izvērtējumam, kas jāveic ne vēlāk kā četrus gadus pirms lēmuma darbības termiņa beigām.
2. Pēc 2020. gada 31. decembra līdzekļus no 11. EAF vairs nepiešķir, ja vien Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu nenolemj citādi.
3. Ja 1. punktā paredzētie līdzekļi ir iztērēti pirms šā lēmuma termiņa beigām, Padome veic vajadzīgos pasākumus.

2. pants

Līdzekļu pārvaldība

EIB pārvalda aizdevumus no pašas līdzekļiem, kas minēti III pielikumā, kā arī darbības, kuras finansētas saskaņā ar AZT investīciju mehānismu, kas minēts IV pielikumā. Visus citus finanšu līdzekļus, kurus piešķir saskaņā ar šo lēmumu, pārvalda Komisija.

3. pants

Sadalījums pa AZT

Summu [330,4 miljonu] euro apmērā, kas minēta 1. panta 1. punkta a) apakšpunktā, piešķir, pamatojoties uz AZT vajadzībām un sniegumu saskaņā ar šādiem kritērijiem.

1. Summu A [205,3 miljonu] euro apmērā piešķir AZT, kuras nav Grenlande [un Bermudu salas], jo īpaši lai finansētu plānošanas dokumentā minētās iniciatīvas. Vajadzības gadījumā plānošanas dokumentā īpašu uzmanību pievērš pasākumiem, kuru mērķis ir pārvaldības un iestāžu spējas stiprināšana saņēmējās AZT, un – vajadzības gadījumā – paredzēto pasākumu varbūtējam grafikam.

Piešķirot summu A, ņem vērā iedzīvotāju skaitu, iekšzemes kopprodukta (IKP) līmeni, līdzšinējo EAF piešķirumu līmeni un ierobežojumus ģeogrāfiskās nošķirtības dēļ tajās AZT, kas minētas šā lēmuma 8. pantā. Visi piešķirumi ir tādi, ko iespējams efektīvi izmantot. Par tiem lemj saskaņā ar subsidiaritātes principu.

2. Summu [105 miljonu] euro apmērā piešķir, lai atbalstītu reģionālo sadarbību un integrāciju saskaņā ar šā lēmuma 7. pantu, jo īpaši attiecībā uz 5. pantā minētajām abpusējo interešu prioritātēm un jomām un apspriežoties 13. pantā minētajās ES un AZT partnerības struktūrās. Tas notiek, īstenojot koordināciju ar citiem Savienības finanšu instrumentiem un sadarbojoties starp AZT un Līguma 349. pantā minētajiem tālākajiem reģioniem.
3. Izveido nesadalīto rezervi B [20 miljonu] euro apjomā, lai:
 - (a) finansētu humāno un ārkārtas palīdzību AZT un, ja vajadzīgs, papildu atbalstu eksporta ieņēmumu svārstību gadījumā saskaņā ar IV pielikumu;
 - (b) atvēlētu jaunus piešķirumus, kas atbilstu 1. punktā minēto AZT vajadzību un sasniegumu attīstībai.

Sasniegumus novērtē objektīvi un pārredzami, cita starpā ņemot vērā piešķirto līdzekļu izmantojumu, kārtējo darbību efektīvu īstenošanu un pieņemtos pasākumus, kuru mērķis ir ilgtspējīga attīstība.

4. Pēc starpposma pārskatīšanas Komisija var lemt par nepiešķirto šajā pantā minēto līdzekļu sadalījumu. Pārskata procedūru un lēmumu par jebkuru jaunu piešķirumu pieņem saskaņā ar šā lēmuma 84. pantu.

III PIELIKUMS

SAVIENĪBAS FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA: AIZDEVUMI NO EIROPAS INVESTĪCIJU BANKAS LĪDZEKĻIEM

1. pants

Summa

EIB finansējumam no saviem līdzekļiem piešķir summu līdz [100 miljoniem] euro saskaņā ar saviem noteikumiem un procedūrām un atbilstoši savos statūtos un šajā pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. pants

Eiropas Investīciju banka

1. EIB

- (a) ar tās pārvaldītiem resursiem veicina AZT ekonomikas un rūpniecības attīstību teritoriālā un reģionālā mērogā un šim nolūkam prioritārā kārtā finansē produktīvus projektus vai citus ieguldījumus, kuru mērķis ir sekmēt privāto sektoru visās ekonomikas nozarēs;
- (b) izveido ciešas sadarbības saiknes ar valstu un reģionālām attīstības bankām un AZT, kā arī Savienības banku un finanšu iestādēm;
- (c) vajadzības gadījumā apspriežoties ar attiecīgo AZT, pielāgo šajā lēmumā izklāstītos noteikumus un procedūras sadarbības īstenošanai attīstības finansējuma jomā, lai ņemtu vērā projektu īpatnības un rīkotos saskaņā ar šā lēmuma mērķiem, ievērojot savos statūtos noteiktās procedūras.

2. Finansējumu no EIB līdzekļiem piešķir saskaņā ar šādiem noteikumiem un nosacījumiem:

- (a) standarta procentu likme ir likme, ko EIB piemēro aizdevumam ar tādiem pašiem valūtas, atmaksas termiņa un garantiju nosacījumiem, kādi ir līguma parakstīšanas dienā vai izmaksas dienā;
- (b) tomēr:
 - publiskā sektora projektiem principā ir tiesības uz procentu likmes subsīdiju 3 % apmērā;
 - privātā sektora projektiem, kas ietver pārstrukturēšanas darbības saistībā ar privatizāciju, vai projektiem ar pamatotiem un uzskatāmiem sociāliem vai ar vidi saistītiem guvumiem var piešķirt aizdevumus ar procentu likmes subsīdiju, par kuru apjomu un veidu lems saskaņā ar projekta konkrētām iezīmēm. Tomēr procentu likmes subsīdija nepārsniedz 3 %.

- Katrā ziņā galīgā procentu likme nevar būt mazāka par 50 % no standarta likmes;
 - (c) procentu likmes subsīdijas, ko aprēķina to vērtības izteiksmē aizdevuma izmaksas brīdī, ieskaita procentu subsīdiju piešķīrumā, kas noteikts IV pielikuma 2. panta 11. punktā, un iemaksā tieši EIB.
- Procentu subsīdijas var kapitalizēt vai izmantot kā subsīdijas ar projektiem saistītas tehniskās palīdzības atbalstam, jo īpaši AZT finanšu iestādēm;
- (d) EIB no saviem līdzekļiem piešķirto aizdevumu atmaksas periodu nosaka, pamatojoties uz projekta saimnieciskām un finansiālām iezīmēm, bet tas nedrīkst pārsniegt 25 gadus. Šiem aizdevumiem parasti ir labvēlības periods, ko nosaka, pamatojoties uz projekta izveides periodu.
3. Saistībā ar tādiem ieguldījumiem valsts sektora uzņēmumos, kurus EIB ir finansējusi no saviem līdzekļiem, no attiecīgās AZT var pieprasīt sniegt konkrētas, ar projektu saistītas garantijas vai saistības.

3. pants

Nosacījumi ārvalstu valūtas pārskaitījumiem

1. Attiecīgā AZT saistībā ar šim lēmumam atbilstošām darbībām, kurām tā ir rakstiski piekritusi:
- (a) piešķir atbrīvojumu no visiem valsts vai vietējiem nodokļiem, fiskāliem maksājumiem par procentiem, no komisijas maksas un aizdevumu amortizācijas maksas saskaņā ar attiecīgās AZT tiesību aktiem;
 - (b) nodod saņēmēju rīcībā valūtu, kas vajadzīga procentu, komisijas maksas un aizdevumu amortizācijas maksas samaksai saskaņā ar finansēšanas līgumiem, kas noslēgti, lai īstenotu projektus to teritorijās;
 - (c) dara EIB pieejamu ārvalstu valūtu, kas vajadzīga, lai pārvestu visas saņemtās summas valsts valūtā pēc euro vai citas pārveduma valūtas un valsts valūtas maiņas kursa pārveduma dienā. Tas ietver visus atalgojuma veidus, piemēram, inter alia, procentus, dividendes, komisijas maksas un honorārus, kā arī aizdevumu amortizāciju un ieņēmumus no akciju pārdošanas saskaņā ar finansēšanas līgumiem, kas noslēgti par projektu īstenošanu to teritorijās.
2. Šā panta nolūkos „attiecīgās AZT” nozīmē to AZT, kura saņem līdzekļus darbības rezultātā.

IV PIELIKUMS

SAVIENĪBAS FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA: EIB IEGULDĪJUMU MEHĀNISMS

1. pants

Mērķis

Tiek saglabāts AZT ieguldījumu mehānisms (Mehānisms), kas izveidots ar EAF līdzekļiem ar Lēmumu 2001/822/EK, lai veicinātu komerciāli stabilus uzņēmumus.

Ar Mehānisma darbībām un aizdevumiem no EIB pašas resursiem saistītie finansēšanas noteikumi un nosacījumi ir paredzēti Iekšējā nolīgumā, ar ko izveido 11. EAF, un III pielikumā un šajā pielikumā.

Šos resursus var novirzīt tiesīgiem uzņēmumiem tieši vai netieši caur tiesīgiem ieguldījumu fondiem un/vai finanšu starpniekiem.

2. pants

Mehānisma līdzekļi

1. Mehānisma līdzekļus cita starpā var izmantot, lai
 - (a) piešķirtu riska kapitālu šādos veidos:
 - līdzdalība tādu AZT uzņēmumu, tostarp finanšu iestāžu, akciju kapitālā, kuri atrodas vai neatrodas kādā AZT;
 - kvazikapitāla palīdzība AZT uzņēmumiem, tostarp finanšu iestādēm;
 - garantijas un citi kredīta uzlabojumi, ko var izmantot, lai segtu politiskus un citus ar ieguldījumiem saistītus riskus ārvalstu un vietējiem ieguldītājiem vai aizdevējiem;
 - (b) piešķirtu parastos aizdevumus.
2. Līdzdalība akciju kapitālā parasti attiecas uz nekontrolējošām mazākuma akcijām, un to atlīdzina, pamatojoties uz attiecīgā projekta darbības rezultātiem.
3. Kvazikapitāla palīdzība var būt avansi akcionāriem, konvertējamās obligācijas, nosacījuma aizdevumi, pakārtoti aizdevumi, dalības aizņēmumi vai citi līdzīgi palīdzības veidi. Šāda palīdzība jo īpaši var izpausties kā:
 - (a) nosacījuma aizdevumi, kuru apkalpošana un/vai ilgums ir saistīts ar konkrētu nosacījumu izpildi attiecībā uz projekta rezultātiem; īpašajā gadījumā, kas attiecas uz nosacījuma aizdevumiem pētījumiem pirms ieguldījumu veikšanas vai citai ar projektu saistītai tehniskai palīdzībai, var atteikties no apkalpošanas, ja ieguldījumus neīsteno,

- (b) dalības aizdevumi, kuru apkalpošana un/vai termiņš ir saistīts ar projekta finansiālo atdevi;
 - (c) pakārtoti aizdevumi, kurus atmaksā tikai pēc citu prasību nokārtošanas.
- 4. Samaksu par katru darbību nosaka aizdevuma sniegšanas laikā.
- 5. Tomēr
 - (a) attiecībā uz nosacījuma un dalības aizdevumiem atlīdzība parasti ietver nemainīgu procentu likmi līdz 3 % un mainīgu komponentu, kas saistīts ar projekta darbības rezultātiem;
 - (b) pakārtotu aizdevumu gadījumā procentu likme ir saistīta ar tirgu.
- 6. Garantiju cenu nosaka tā, lai atspoguļotu apdrošinātos riskus un darbības īpašās iezīmes.
- 7. Procentu likmi parastiem aizdevumiem veido standarta procentu likme, ko EIB piemēro salīdzināmiem aizdevumiem ar tādiem pašiem labvēlības un atmaksāšanas termiņa nosacījumiem, un EIB noteikts uzcenojums.
- 8. Parastus aizdevumus var izsniegt ar priekšrocību noteikumiem šādos gadījumos:
 - (a) infrastruktūras projektiem vismazāk attīstītajās AZT, pēckonflikta AZT vai AZT, kuras pārcietušas dabas katastrofu, ja šie projekti ir priekšnosacījums privātā sektora attīstībai. Šādos gadījumos aizdevuma procentu likme tiks samazināta par 3 %;
 - (b) projektiem, kas ietver pārstrukturēšanas darbības saistībā ar privatizāciju, vai projektiem ar pamatotiem un uzskatāmiem sociāliem vai ar vidi saistītiem ieguvumiem. Šādos gadījumos aizdevumus var izsniegt ar procentu likmes subsīdiju, kuras summu un veidu noteiks, ņemot vērā konkrētās projekta iezīmes. Tomēr procentu likmes subsīdija nepārsniedz 3%.
- 9. Galīgā procentu likme aizdevumiem, uz kuriem attiecas a) vai b) apakšpunkts, nekādā gadījumā nevar būt mazāka par 50 % no atsauces likmes.
- 10. Līdzekļus, kas vajadzīgi, lai piemērotu šos izdevīgākos noteikumus, piešķirs, izmantojot Mehānismu, un tie nepārsniedz piešķiruma kopējo summu, ko ieguldījumu finansējumam piešķir Mehānisms un EIB no saviem līdzekļiem.
- 11. Procentu subsīdijas var kapitalizēt vai izmantot kā subsīdijas ar projektiem saistītas tehniskās palīdzības atbalstam, jo īpaši attiecībā uz AZT finanšu iestādēm.

3. pants

Mehānisma darbības

- 1. Mehānisms darbojas visās ekonomikas nozarēs un atbalsta privātu un komerciāli vadītu publiskā sektora struktūru ieguldījumus, tostarp ieguldījumus ienākumus

nesošā ekonomikas un tehnoloģijas infrastruktūrā, kas ir ļoti būtiska privātajam sektoram. Mehānisms:

- (a) tiek pārvaldīts kā apgrozības fonds, un tā mērķis ir finansiāla ilgtspēja. Tas darbojas saskaņā ar tirgus noteikumiem un izvairās no traucējumu radīšanas vietējos tirgos un privāto finanšu avotu pārvirzīšanas;
 - (b) atbalsta AZT finanšu nozari un darbojas kā katalizators, rosinot vietējo resursu ilgtermiņa mobilizāciju un piesaistot ārvalstu privātos ieguldītājus un aizdevējus projektiem AZT;
 - (c) uzņemas daļu riska projektos, kurus tas finansē, nodrošinot savu finansiālo ilgtspēju ar ieguldījumu portfeli kopumā, nevis atsevišķām darbībām;
 - (d) tiecas virzīt līdzekļus caur AZT iestādēm un programmām, kas sekmē mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) attīstību.
2. EIB tiek atlīdzinātas izmaksas, kas tai radušās Mehānisma pārvaldības rezultātā. EIB atlīdzība aptver nemainīgu komponentu, kas sasniedz 0,5 % gadā no sākotnējās dotācijas, un mainīgu komponentu līdz 1,5 % gadā no Mehānisma portfeļa, kas ir ieguldīts projektos AZT. Atlīdzību finansē no Mehānisma.
3. Beidzoties šā lēmuma termiņam, un ja vien Padome nepieņem īpašu lēmumu, kumulatīvos neto atmaksājumus, kas paredzēti Mehānismam, pārnēs uz nākamo AZT Finanšu instrumentu.

4. pants

Nosacījumi par valūtas maiņas risku

Lai mazinātu valūtas maiņas kursa svārstību ietekmi, problēmas, kas saistītas ar valūtas maiņas risku, risina šādi:

- (a) attiecībā uz līdzdalību akciju kapitālā, kuras mērķis ir stiprināt uzņēmuma paša līdzekļus, valūtas maiņas risku parasti uzņemas Mehānisms;
- (b) attiecībā uz riska kapitāla finansēšanu MVU, valūtas maiņas risku parasti uzņemas Savienība, no vienas puses, un citas iesaistītas puses, no otras puses. Vidēji valūtas maiņas risku puses sedz vienādās daļās;
- (c) ja tas ir iespējams un lietderīgi (jo īpaši valstīs, kuras raksturo makroekonomiska un finansiāla stabilitāte), Mehānisms centīsies aizdevumus izsniegt AZT vietējā valūtā, tādējādi uzņemoties maiņas risku.

5. pants

Finanšu kontroles

1. Ieguldījumu mehānisma darbībām piemēro kontroles un izpildes apstiprināšanas procedūru, kas noteikta EIB statūtos attiecībā uz visām tās darbībām.

2. Ieguldījumu mehānisma darbības uzrauga Eiropas Revīzijas palāta (ERP) saskaņā ar procedūrām, par kurām panākta vienošanās starp Komisiju, banku un ERP, jo īpaši saskaņā ar Komisijas, bankas un ERP 2003. gada 27. oktobrī noslēgto trīspusējo nolīgumu tā attiecīgajā grozītajā, papildinātajā vai atjauninātajā redakcijā.

6. pants

Privilēģijas un imunitāte

1. EIB pārstāvjiem, kuri veic darbības saistībā ar šā lēmuma īstenošanu vai īsteno to un dodas uz vietu, kur viņiem jāveic šādi pienākumi, un prom no tās, ir AZT parastās privilēģijas, imunitāte un atvieglojumi.
2. AZT teritorijā EIB oficiālai saziņai un visu tās dokumentu sūtījumiem ir tāds pats statuss, kāds ir piešķirts starptautiskām organizācijām.
3. EIB oficiālā sarakste un cita oficiālā saziņa netiek cenzēta.

V PIELIKUMS

ES FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA: PAPILDU ATBALSTS EKSPORTA IEŅĒMUMU ĪSTERMIŅA SVĀRSTĪBU GADĪJUMĀ

1. pants

Principi

1. AZT ekonomikas atkarības līmenis no preču eksporta, jo īpaši no lauksaimniecības un ieguves rūpniecības produktu eksporta, ir kritērijs, lai piešķirtu līdzekļus ilgtermiņa attīstībai.
2. Lai mazinātu eksporta ieņēmumu nestabilitātes kaitīgo ietekmi un nodrošinātu attīstības programmu, ko apdraud ienākumu kritums, uz 2. un 3. panta pamata var izmantot papildu finansiālu atbalstu no līdzekļiem, kas ieplānoti valsts ilgtermiņa attīstībai.

2. pants

Attiecināmības kritēriji

1. Tiesības saņemt papildu līdzekļus nosaka šādi kritēriji:
 - (a) preču eksporta ieņēmumu zudums 10 % apmērā vai – izolēto, I pielikumā minēto AZT gadījumā – 2 % apmērā salīdzinājumā ar vidējiem aritmētiskiem ieņēmumiem pirmajos trīs gados no pirmajiem četriem gadiem pirms pieteikuma gada; vai
 - (b) visu lauksaimniecības vai minerālproduktu eksporta ieņēmumu zudums 10 % apmērā vai – izolēto, I pielikumā minēto AZT gadījumā – 2 % apmērā salīdzinājumā ar vidējiem aritmētiskiem ieņēmumiem pirmajos trīs gados no pirmajiem četriem gadiem pirms pieteikuma gada attiecībā uz valstīm, kuru ieņēmumi no lauksaimniecības vai minerālproduktu eksporta ir vairāk nekā 40 % no kopējiem ieņēmumiem par preču eksportu.
2. Tiesības saņemt papildu atbalstu ir ne vairāk kā četrus gadus pēc kārtas.
3. Papildu resursus norāda attiecīgās valsts publiskā sektora finanšu pārskatos. Tos izmanto atbilstīgi īstenošanas noteikumiem, kas jānosaka saskaņā ar šā lēmuma 83. pantu. Ar abu Pušu vienošanos resursus var izlietot, lai finansētu valsts budžetā iekļautās programmas. Tomēr daļu no papildu līdzekļiem var rezervēt īpašām nozarēm.

3. pants

Avansa maksājumi

Papildu līdzekļu piešķiršanas sistēmā ir paredzēti avansa maksājumi, lai segtu kavējumus konsolidētas tirdzniecības statistikas izstrādē un nodrošinātu, ka attiecīgos līdzekļus var iekļaut nākamā gada budžetā pēc piemērošanas gada. Avansa maksājumus izmanto, pamatojoties uz pagaidu eksporta statistiku, ko sagatavo AZT iestādes un iesniedz Komisijai pirms oficiālās galīgās statistikas iesniegšanas. Maksimālais avansa maksājums ir 80 % no paredzamās papildu līdzekļu summas piemērošanas gadam. Šādā veidā piešķirotos avansa maksājumus precizē, Komisijai un AZT iestādēm kopīgi vienojoties un ņemot vērā galīgo konsolidēto eksporta statistiku un valsts budžeta deficīta galīgo lielumu.

4. pants

Pārskatīšana

Šā pielikuma noteikumus pārskata ne vēlāk kā divus gadus pēc šā lēmuma 84. pantā minēto īstenošanas noteikumu stāšanās spēkā, un pēc tam – pēc Komisijas, dalībvalsts vai AZT pieprasījuma.

VI PIELIKUMS

[

PAR „NOTEIKTAS IZCELSMES IZSTRĀDĀJUMU” JĒDZIENA DEFINĪCIJU UN ADMINISTRATĪVAJĀM SADARBĪBAS METODEM

RĀDĪTĀJS

SATURS

I sadaļa Vispārīgie noteikumi.....	59
II sadaļa Noteiktas izcelsmes izstrādājumu jēdziena definīcija	59
III sadaļa Teritoriālās prasības	59
IV sadaļa Izcelsmes apliecinājumi	59
V sadaļa Administratīvās sadarbības noteikumi	59
VI sadaļa Seūta un Meliļa	59
VII sadaļa Nobeiguma noteikumi	59
I-XIII papildinājums.....	59

I SADAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Definīcijas

Šajā pielikumā piemēro šādas definīcijas.

- (a) „EPN valstis” ir reģioni vai valstis, kas ietilpst Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupā un ir noslēgušas nolīgumus, ar kuriem izveido ekonomisko partnerattiecību nolīgumus (EPN) vai kuru rezultātā notiek to izveide, tiklīdz šādu EPN piemēro provizoriski vai tas stājas spēkā, atkarībā no tā, kas notiek ātrāk;
- (b) „ražošana” ir jebkura apstrāde vai pārstrāde, tostarp montāža;
- (c) „materiāls” ir jebkura sastāvdaļa, izejviela, daļa vai detaļa, u. tml., ko izmanto izstrādājuma ražošanai;
- (d) „izstrādājums” ir ražojamais produkts, pat ja to vēlāk paredzēts izmantot citā ražošanas darbībā;
- (e) „preces” ir gan materiāli, gan izstrādājumi;
- (f) „atvietojamie materiāli” ir viena un tā paša veida un vienas un tās pašas komerciālās kvalitātes materiāli, kuriem ir vienas un tās pašas tehniskās un fizikālās īpašības un kurus nevar atšķirt, ja tie ir iekļauti galaproduktā;
- (g) „muitas vērtība” ir vērtība, ko nosaka saskaņā ar 1994. gada nolīgumu par Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (VVTT) VII panta īstenošanu (PTO nolīgums par muitas vērtējumu);
- (h) „materiālu vērtība” II pielikuma sarakstā ir izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu muitas vērtība to importēšanas laikā vai, ja tā nav zināma un to nevar noskaidrot, tad pirmā noskaidrojamā cena, kas samaksāta par materiāliem AZT. Ja ir jānosaka izmantoto noteiktas izcelsmes materiālu vērtība, šo punktu piemēro *mutatis mutandis*;
- (i) „ražotāja cena” ir cena, ko par gatavo izstrādājumu maksā ražotājam, kura uzņēmumā ir veikta pēdējā apstrāde vai pārstrāde, ar noteikumu, ka cenā ir ietverta visu izmantoto materiālu vērtība un visas citas ar izstrādājuma ražošanu saistītās izmaksas, atskaitot visus iekšējos nodokļus, kurus atmaksā vai var atmaksāt tad, ja iegūto izstrādājumu eksportē;

ja faktiskā samaksātā cena neatspoguļo visas ar izstrādājuma ražošanu saistītās izmaksas, kas faktiski ir radušās AZT, ražotāja cena ir visu to izmaksu summa,

atskaitot visus iekšējos nodokļus, kurus atmaksā vai var atmaksāt tad, ja iegūto izstrādājumu eksportē;

ja pēdējās apstrādes vai pārstrādes veikšana ar apakšlīgumu nodota ražotājam, tas šīs definīcijas nolūkos šā punkta pirmajā daļā minētais termins „ražotājs” var attiekties uz uzņēmumu, kas ir nodarbinājis apakšuzņēmēju;

- (j) „nenoteiktas izcelsmes materiālu atļautais maksimums” ir tāds nenoteiktas izcelsmes materiālu satura maksimums, kas atļauts, lai ražošanu varētu uzskatīt par tādu apstrādi vai pārstrādi, kas ir pietiekama, lai izstrādājumam piešķirtu noteiktas izcelsmes statusu. To var izteikt procentos no izstrādājuma ražotāja cenas vai kā šo izmantoto materiālu (kuri ietverti noteiktā nodaļu grupā, nodaļā, pozīcijā vai apakšpozīcijā) neto svaru procentos;
- (k) „neto svars” ir pašu preču svars bez jebkuriem iepakojuma materiāliem un iepakojuma taras;
- (l) „nodaļas”, „pozīcijas” un „apakšpozīcijas” ir nodaļas, pozīcijas un apakšpozīcijas (četrpāru vai sešpāru kodi), kurus lieto harmonizētās sistēmas nomenklatūrā, ņemot vērā izmaiņas saskaņā ar Muitas sadarbības padomes 2004. gada 26. jūnija ieteikumu;
- (m) „klasificēts” norāda uz izstrādājuma vai materiāla iekļaušanu harmonizētās sistēmas konkrētā pozīcijā vai apakšpozīcijā;
- (n) „sūtījums” ir izstrādājumi, kurus vai nu
 - kopā nosūta no viena eksportētāja vienam saņēmējam, vai
 - uz kuriem attiecas vienots transporta dokuments par to nosūtīšanu no eksportētāja saņēmējam, vai, ja šāda dokumenta nav, viens rēķins;
- (o) „eksportētājs” ir persona, kas eksportē preces uz Savienību vai AZT un var apliecināt preču izcelsmi neatkarīgi no tā, vai viņš ir vai nav ražotājs un vai viņš pats kāro eksporta formalitātes;
- (p) „reģistrēts eksportētājs” ir eksportētājs, kuru ir reģistrējušas attiecīgās AZT kompetentās iestādes, lai sniegtu paziņojumus par izcelsmi eksportam saskaņā ar šo lēmumu;
- (q) „paziņojums par izcelsmi” ir paziņojums, ko sniedz eksportētājs, norādot, ka tajā iekļautie izstrādājumi atbilst šajā pielikumā noteiktajiem izcelsmes noteikumiem, lai persona, kas deklarē preces brīvai apgrozībai Savienībā, varētu pretendēt uz preferenciāla tarifa režīma priekšrocībām, vai arī lai AZT uzņēmējs, kas importē materiālus turpmākai pārstrādei, kumulācijas noteikumu sakarā varētu pierādīt šādu preču noteiktas izcelsmes statusu.

II SADAĻA

NOTEIKTAS IZCELSMES IZSTRĀDĀJUMU JĒDZIENA DEFINĪCIJA

2. pants

Vispārējās prasības

1. Par izstrādājumiem, kuru izcelsme ir AZT, uzskata šādus izstrādājumus:
 - (a) izstrādājumi, kuri pilnībā iegūti kādā AZT 3. panta izpratnē;
 - (b) attiecīgajā AZT iegūtus izstrādājumus, kuru sastāvā ir materiāli, kas nav tur iegūti pilnībā, ar nosacījumu, ja šie materiāli ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti 4. panta izpratnē.
2. Noteiktas izcelsmes izstrādājumus, ko veido materiāli, kuri pilnībā iegūti vai pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti divās vai vairākās AZT, uzskata par tās AZT izcelsmes izstrādājumiem, kurā notikusi pēdējā apstrāde vai pārstrāde.

3. pants

Pilnībā iegūti izstrādājumi

1. Šādus izstrādājumus uzskata par pilnībā iegūtiem AZT:
 - (a) minerālproduktus, kurus iegūst no saņēmējas valsts zemes dzīlēm vai jūras grunts;
 - (b) tajā audzētus vai novāktus augus un augu valsts produktus;
 - (c) tajā dzimušus un audzētus dzīvus dzīvniekus;
 - (d) izstrādājumi, ko iegūst no tur audzētiem dzīvniekiem;
 - (e) izstrādājumus, kas iegūti no nokautiem dzīvniekiem, kuri tajā dzimuši un audzēti;
 - (f) produktus, kas iegūti no tajā veiktām medībām vai zvejas;
 - (g) akvakultūras izstrādājumus, ja zivis, vēžveidīgie un mīkstmieši tajā dzimuši un audzēti;
 - (h) izstrādājumus, kas iegūti jūras zvejā, un citus produktus, kas iegūti jūrā ar tās kuģiem ārpus teritoriālajiem ūdeņiem;
 - (i) izstrādājumus, kas pagatavoti uz tās zivju apstrādes kuģiem tikai no h) apakšpunktā minētajiem izstrādājumiem;
 - (j) lietotus priekšmetus, kas ir savākti tajā un derīgi vienīgi izejvielu atgūšanai;

- (k) atkritumus un lūžņus, ko rada tajā veiktas ražošanas darbības;
 - (l) izstrādājumus, kas iegūti no jūras grunts vai grunts apakškārtas ārpus teritoriālās jūras, bet kur tai ir ekskluzīvas izmantošanas tiesības;
 - (m) preces, kuras tajā ražo tikai no produktiem, kas minēti a) līdz l) apakšpunktā.
2. Apzīmējums „tās kuģi” un „tās zivju apstrādes kuģi” 1. punkta h) un i) apakšpunktā attiecas tikai uz kuģiem un zivju apstrādes kuģiem, kas atbilst visām šādām prasībām:
- (a) tie ir reģistrēti AZT vai kādā dalībvalstī;
 - (b) tie kuģo ar AZT vai kādas dalībvalsts karogu;
 - (c) tie atbilst vienam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:
 - tie vismaz 50 % apmērā pieder AZT vai dalībvalstu valstspiederīgajiem vai
 - tie pieder uzņēmumiem,
 - i) kuru galvenais birojs un galvenā uzņēmējdarbības veikšanas vieta ir AZT vai dalībvalstīs un
 - ii) kuri vismaz 50 % apmērā pieder AZT, šīs AZT publiskā sektora struktūrām, šīs AZT valstspiederīgajiem vai dalībvalstu valstspiederīgajiem.
3. Nosacījumi, kas minēti 2. punktā, var būt izpildīti dalībvalstīs vai dažādās AZT. Šajā gadījumā uzskata, ka izstrādājumiem ir tās AZT izcelsme, kurā kuģis vai zivju apstrādes kuģis ir reģistrēts saskaņā ar 2. punkta a) apakšpunktu.

4. pants

Pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti izstrādājumi

1. Neskarot 5. un 6. pantu, izstrādājumus, kuri nav pilnībā iegūti AZT 3. panta nozīmē, uzskata par izstrādājumiem ar izcelsmi šajā AZT, ja attiecībā uz šīm precēm ir izpildīti II papildinājuma sarakstā minētie nosacījumi.
2. Ja izstrādājumu, kas kādā AZT ir ieguvis noteiktas izcelsmes statusu saskaņā ar 1. punktu, pēc tam minētajā AZT pārstrādā un izmanto par materiālu cita izstrādājuma ražošanai, nenoteiktas izcelsmes materiāli, kas varētu būt izmantoti tā ražošanā, netiek ņemti vērā.
3. Attiecībā uz katru izstrādājumu nosaka, vai ir izpildītas 1. punkta prasības.

Tomēr, ja attiecīgais noteikums pamatojas uz atbilstību noteiktajam maksimālajam nenoteiktas izcelsmes materiālu saturam, tad, lai ņemtu vērā izmaksu un valūtas kursa svārstības, nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtību var aprēķināt, pamatojoties uz vidējo lielumu, kā noteikts 4. punktā.

4. Gadījumā, kas minēts 3. punkta otrajā daļā, izstrādājuma vidējo ražotāja cenu un izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vidējo vērtību attiecīgi aprēķina, pamatojoties uz visu iepriekšējā finanšu gadā pārdoto izstrādājumu ražotāja cenu summu un visu iepriekšējā finanšu gadā izstrādājumu ražošanā izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtības summu, kā noteikts eksportētājā valstī, vai, ja nav pieejami skaitļi par pilnu finanšu gadu, īsākā laikposmā, kas nevar būt īsāks par trim mēnešiem.
5. Eksportētāji, kas izvēlējušies aprēķinus, kuru pamatā ir vidējais lielums, konsekventi piemēro šo metodi gadā, kas seko atsaucē finanšu gadam, vai – vajadzības gadījumā – gadā, kas seko īsākam laikposmam, kurš izmantots par atsauci. Viņi var pārtraukt piemērot šo metodi, ja noteiktā finanšu gadā vai īsākā reprezentatīvā laikposmā, kas nav īsāks par trim mēnešiem, viņi konstatē, ka vairs nepastāv izmaksu un valūtas kursa svārstības, kas pamatoja šādas metodes izmantojumu.
6. Vidējos lielumus, kas minēti 4. punktā, izmanto par ražotāja cenām un attiecīgi nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtību, lai pārbaudītu atbilstību noteiktajam maksimālajam nenoteiktas izcelsmes materiālu saturam.

5. pants

Nepietiekamas apstrādes vai pārstrādes darbības

1. Neskarot 3. punktu un neatkarīgi no tā, vai ir izpildītas 4. panta prasības, par nepietiekamu apstrādi vai pārstrādi, izstrādājumam piešķirot noteiktas izcelsmes izstrādājuma statusu, uzskata šādas darbības:
 - (a) saglabāšanas darbības, lai nodrošinātu, ka izstrādājumi saglabā labu stāvokli transportēšanas un uzglabāšanas laikā;
 - (b) iepakojumu sadalīšana un komplektēšana;
 - (c) mazgāšana, tīrīšana; putekļu, oksīdu, eļļu, krāsu vai citu segumu noņemšana;
 - (d) tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu gludināšana vai presēšana;
 - (e) vienkāršas krāsošanas un spodrināšanas darbības;
 - (f) rīsu atsēnalošana un daļēja vai pilnīga samalšana; labības un rīsu pulēšana un glazēšana;
 - (g) cukura iekrāsošana vai aromatizēšana vai cukurgraudiņu veidošana; daļēja vai pilnīga cukura samalšana;
 - (h) augļu, riekstu un dārzeņu mizošana, atkauliņošana un lobīšana;
 - (i) asināšana, vienkārša trīšana vai griešana;
 - (j) sijāšana, šķirošana, klasificēšana, šķirošana pēc kvalitātes, saskaņošana (tostarp priekšmetu komplektu veidošana);

- (k) vienkārša iepildīšana pudelēs, bundžās, flakonos, maisos, kārbās vai kastēs, piestiprināšana pie kartītēm vai plāksnēm, kā arī citas vienkāršas iepakojšanas darbības;
 - (l) uzrakstu, etiķešu, logotipu un citu tamlīdzīgu atšķirības zīmju piestiprināšana vai uzdrukāšana uz ražojumiem vai to iesaiņojuma;
 - (m) vienkārša izstrādājumu sajaukšana neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav atšķirīgi; cukura sajaukšana ar citām vielām;
 - (n) vienkārša ūdens pievienošana vai izstrādājumu atšķaidīšana, dehidratācija vai denaturācija;
 - (o) vienkārša priekšmetu daļu salikšana, lai izgatavotu veselu priekšmetu, vai priekšmetu sadalīšana daļās;
 - (p) divu vai vairāku a) līdz o) apakšpunktā norādīto darbību apvienojums;
 - (q) dzīvnieku nokaušana.
2. Lai piemērotu 1. punktu, darbības uzskata par vienkāršām, ja to veikšanai nav vajadzīgas ne īpašas prasmes, ne šādu darbību veikšanai īpaši ražotas vai uzstādītas mašīnas, aparāti vai ierīces.
 3. Nosakot, vai ar izstrādājumu veiktās apstrādes vai pārstrādes darbības ir uzskatāmas par nepietiekamām 1. punkta nozīmē, ņem vērā visas darbības, kas veiktas AZT ar attiecīgo izstrādājumu.

6. pants

Pielāides

1. Atkāpjoties no 4. panta un ievērojot šā panta 2. un 3. punktu, nenoteiktas izcelsmes materiālus, kas saskaņā ar II papildinājuma sarakstā izklāstītajiem nosacījumiem nav jāizmanto attiecīgā izstrādājuma ražošanai, tomēr var izmantot tad, ja to kopējā vērtība vai konstatētais neto svars izstrādājumā nepārsniedz:
 - (a) 15 % no izstrādājuma svara to izstrādājumu gadījumā, uz kuriem attiecas 2. nodaļa un 4.–24. nodaļa, izņemot 16. nodaļā iekļautos apstrādātus zvejas izstrādājumus;
 - (b) 15 % no izstrādājuma ražotāja cenas citu izstrādājumu gadījumā, izņemot harmonizētās sistēmas 50.–63. nodaļā iekļautos izstrādājumus, kuriem piemēro I papildinājuma 6. un 7. piezīmē minētās pielāides.
2. Saskaņā ar 1. punktu nav pieļaujams, ka tiek pārsniegts maksimālais nenoteiktas izcelsmes materiālu saturs procentos, kā norādīts II papildinājuma sarakstā izklāstītajos noteikumos.
3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro izstrādājumiem, kas pilnībā iegūti AZT 3. panta nozīmē. Tomēr, neskarot 5. pantu un 11. panta 2. punktu, minētajos punktos

paredzēto pielaidi tomēr piemēro visu to materiālu summai, kuri izmantoti izstrādājuma ražošanā un par kuriem I papildinājuma sarakstā minētais noteikums attiecībā uz šādu izstrādājumu paredz, ka šiem materiāliem jābūt pilnībā iegūtiem.

7. pants

Divpusējā kumulācija

1. Neskarot 2. pantu, Savienības izcelsmes materiālus uzskata par AZT izcelsmes materiāliem, ja tie iekļauti tur iegūtā izstrādājumā, ar nosacījumu, ka tiem ir veikta apstrāde vai pārstrāde, kas pārsniedz 5. panta 1. punktā minētās darbības.
2. Neskarot 2. pantu, Savienībā veiktu apstrādi vai pārstrādi uzskata par veiktu AZT, ja materiāli pēc tam tiek tur apstrādāti vai pārstrādāti.
3. Šajā pantā paredzētās kumulācijas nolūkos materiālu izcelsmi nosaka saskaņā ar šo pielikumu.

8. pants

Kumulācija ar EPN valstīm

1. Neskarot 2. pantu, EPN valstu izcelsmes materiālus uzskata par AZT izcelsmes materiāliem, ja tie iekļauti tur iegūtā izstrādājumā, ar nosacījumu, ka tiem ir veikta apstrāde vai pārstrāde, kas pārsniedz 5. panta 1. punktā minētās darbības.
2. Neskarot 2. pantu, EPN valstīs veiktu apstrādi vai pārstrādi uzskata par veiktu AZT, ja materiāli pēc tam tiek tur apstrādāti vai pārstrādāti.
3. Šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkos EPN valsts izcelsmes materiālu izcelsmi nosaka atbilstoši izcelsmes noteikumiem, kas piemērojami attiecīgajam EPN, un saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem par izcelsmes apliecinājumiem un administratīvo sadarbību.

Šajā pantā paredzēto kumulāciju nepiemēro:

- (a) Dienvidāfrikas Republikas izcelsmes materiāliem, kurus uz beznodokļu un bezkvotu režīma pamata nevar tieši importēt Savienībā saskaņā ar EPN starp Savienību un Dienvidāfrikas reģionālo attīstības kopienu (*SADC*);
 - (b) materiāliem, kas uzskaitīti XIII papildinājumā.
4. Šajā pantā paredzēto kumulāciju var piemērot vienīgi, ja:
- (a) EPN valsts, kas piegādā materiālus, un AZT, kas ražo gatavo izstrādājumu, ir apņēmušās
 - ievērot vai nodrošināt atbilstību šim pielikumam un
 - īstenot vajadzīgo administratīvo sadarbību, lai nodrošinātu pareizu šā pielikuma īstenošanu gan attiecībā uz Savienību, gan savā starpā;

- (b) attiecīgā AZT ir paziņojusi Komisijai par a) apakšpunktā minēto apņemšanos.
5. Ja valstis pirms šā lēmuma stāšanās spēkā ir jau izpildījušas 4. punkta prasības, jauna apņemšanās nav vajadzīga.

9. pants

Kumulācija ar citām valstīm, kurām VPS ietvaros ir piešķirta beznodokļu un bezkvotu piekļuve Savienības tirgum

1. Neskarot 2. pantu, šā panta 2. punktā noteikto zemju un teritoriju izcelsmes materiālus uzskata par AZT izcelsmes materiāliem, ja tie iekļauti tur iegūtā izstrādājumā, ar nosacījumu, ka tiem ir veikta apstrāde vai pārstrāde, kas pārsniedz 5. panta 1. punktā minētās darbības.
2. Šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkā materiālu izcelsme ir zemē vai teritorijā,
 - (a) uz kuru attiecas vispārējo tarifa preferenču sistēmā noteiktais „Īpašais režīms vismazāk attīstītajām valstīm”²⁰;
 - (b) kurām saskaņā ar vispārējo tarifa preferenču sistēmas vispārīgajiem noteikumiem ir piešķirta beznodokļu un bezkvotu piekļuve Savienības tirgum HS sešciparu koda līmenī²¹.
3. Attiecīgo zemju vai teritoriju materiālu izcelsmi nosaka atbilstoši izcelsmes noteikumiem, kas izklāstīti saskaņā ar 5. panta 2. punktu Padomes Regulā (EK) Nr. 732/2008, un atbilstoši 32. vai 41. pantam.
4. Šajā punktā paredzēto kumulāciju nepiemēro:
 - (a) materiāliem, kuriem to importēšanas brīdī uz Savienību piemēro antidempinga vai kompensācijas maksājumus, ja šo materiālu izcelsme ir valstī, uz kuru attiecas šie antidempinga vai kompensācijas maksājumi;
 - (b) tunzivju izstrādājumiem, kuri klasificēti harmonizētās sistēmas 3. un 16. nodaļā un uz kuriem attiecas 6. pants Padomes 2008. gada 22. jūlija Regulā (EK) Nr. 732/2008 par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu laikposmā no 2009. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim, kā arī vēlāk grozītie un atbilstošie tiesību akti;
 - (c) materiāliem, uz kuriem attiecas 13., 20. un 21. pants Padomes Regulā (EK) Nr. 732/2008²², kā arī vēlāk grozītie un atbilstošie tiesību akti.

²⁰ Padomes 2008. gada 22. jūlija Regulas (EK) Nr. 732/2008 11. un 12. pants (OV L 211, 6.8.2008., 1. lpp.).

²¹ Regulas (EK) Nr. 732/2008 6. pants. Šis noteikums neattiecas uz materiāliem, kuriem piemēro beznodokļu režīmu, balstoties uz īpašo veicināšanas režīmu ilgtspējīgai attīstībai un labai pārvaldībai saskaņā ar minētās Padomes regulas 7.–10. pantu, bet uz kuriem neattiecas vispārējais režīms atbilstoši tās pašas regulas 6. pantam.

²² OV L 211, 6.8.2008., 1. lpp.

AZT kompetentās iestādes katru gadu paziņo Komisijai par materiāliem (ja tādi ir), kuriem ir piemērota kumulācija saskaņā ar 1. punktu.

5. Šā panta 1. punktā paredzēto kumulāciju var piemērot vienīgi tad, ja:
 - (a) kumulācijā iesaistītās zemes vai teritorijas ir apņēmušās ievērot vai nodrošināt atbilstību šim pielikumam un īstenot vajadzīgo administratīvo sadarbību, lai nodrošinātu pareizu šā pielikuma īstenošanu gan attiecībā uz Savienību, gan savā starpā;
 - (b) attiecīgā AZT ir paziņojusi Komisijai par a) apakšpunktā minēto apņemšanos.
6. Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (C sērijā) publicē datumu, kurā drīkst piemērot šajā pantā paredzēto kumulāciju ar šajā pantā minētajām zemēm vai teritorijām, kas ir izpildījušas vajadzīgos nosacījumus.

10. pants

Paplašināta kumulācija

1. Pēc AZT pieprasījuma Komisija var atļaut izcelsmes kumulāciju starp AZT un valsti, ar kuru Savienībai ir spēkā esošs brīvās tirdzniecības nolīgums saskaņā ar Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (VVT) XXIV pantu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
 - (a) kumulācijā iesaistītās zemes vai teritorijas ir apņēmušās ievērot vai nodrošināt atbilstību šim pielikumam un īstenot vajadzīgo administratīvo sadarbību, lai nodrošinātu pareizu šā pielikuma īstenošanu gan attiecībā uz Savienību, gan savā starpā;
 - (b) attiecīgā AZT ir paziņojusi Komisijai par a) apakšpunktā minēto apņemšanos.
2. Pirmajā apakšpunktā minēto pieprasījumu adresē Komisijai rakstveidā. Tajā norāda attiecīgo trešo valsti vai valstis, iekļauj to materiālu sarakstu, uz kuriem attiecas kumulācija, un tam pievieno pierādījumu, ka izpildīti šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā izklāstītie nosacījumi.
3. Izmantoto materiālu izcelsmi un dokumentāro izcelsmes pierādījumu nosaka saskaņā ar attiecīgajā brīvās tirdzniecības nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem. Uz Savienību eksportējamo izstrādājumu izcelsmi nosaka saskaņā ar šajā pielikumā izklāstītajiem izcelsmes noteikumiem.
4. Lai iegūtais izstrādājums saņemtu noteiktas izcelsmes statusu, materiāliem, kuru izcelsme ir trešā valstī un kuri AZT ir izmantoti uz Savienību eksportējamā izstrādājuma ražošanā, nav jāveic pietiekama apstrāde vai pārstrāde ar nosacījumu, ka attiecīgajā AZT veiktā apstrāde vai pārstrāde pārsniedz 5. panta 1. punktā aprakstītās darbības.
5. Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (C sērijā) publicē datumu, kurā stājas spēkā paplašinātā kumulācija, minētajā kumulācijā iesaistīto partnervalsti, ar

kuru Savienība ir noslēgusi brīvās tirdzniecības nolīgumu, piemērojamus nosacījumus un sarakstu ar materiāliem, uz kuriem attiecas kumulācija.

6. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem pasākumus, ar kuriem piešķir 1. punktā minēto kumulāciju. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 64. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

11. pants

Kvalificēšanas vienība

1. Kvalifikācijas vienība šā pielikuma noteikumu piemērošanai ir konkrētais izstrādājums, ko uzskata par pamatvienību, klasificējot pēc Harmonizētās sistēmas.
2. Ja sūtījumā ir vairāki vienādi izstrādājumi, kas Harmonizētajā sistēmā klasificēti vienā pozīcijā, tad, piemērojot šā pielikuma noteikumus, katru izstrādājumu ņem vērā atsevišķi.
3. Ja saskaņā ar Harmonizētās sistēmas 5. vispārējo noteikumu klasifikācijas nolūkiem iepakojumu uzskata par izstrādājuma daļu, tad iepakojumu ņem vērā, lai noteiktu izcelsmi.

12. pants

Palīgierīces, rezerves daļas un darbarīki

Palīgierīces, rezerves daļas un darbarīkus, ko nosūta kopā ar kādu iekārtu, mašīnu, aparātu vai transportlīdzekli un kas ir daļa no to parastā aprīkojuma un ietilpst to ražotāja cenā, uzskata par vienotu veselumu kopā ar attiecīgo iekārtu, mašīnu, aparātu vai transportlīdzekli.

13. pants

Komplekti

Uzskata, ka komplektiem, kas definēti Harmonizētās sistēmas 3. vispārējā interpretējošajā noteikumā, ir noteikta izcelsme, ja visām to sastāvdaļām ir noteikta izcelsme.

Tomēr, ja komplekts ir veidots no noteiktas izcelsmes izstrādājumiem un nenoteiktas izcelsmes izstrādājumiem, tad komplektu kopumā uzskata par noteiktas izcelsmes izstrādājumu ar nosacījumu, ka nenoteiktas izcelsmes izstrādājumu vērtība nepārsniedz 15 % no komplekta ražotāja cenas.

14. pants

Neitrālie elementi

Lai noteiktu, vai izstrādājumam ir noteikta izcelsme, ņem vērā šādu izstrādājumu izcelsmi, kuri varētu būt izmantoti tā ražošanā:

- (a) enerģija un degviela;
- (b) rūpnīca un aprīkojums;
- (c) iekārtas un darbarīki;
- (d) visas citas preces, kuras neietilpst un kuras nav paredzēts iekļaut izstrādājuma galīgajā sastāvā.

15. pants

Uzskaites nošķiršana

1. Ja izstrādājuma apstrādē vai pārstrādē ir izmantoti gan noteiktas, gan nēnoteiktas izcelsmes atvietojami materiāli, dalībvalstu muitas iestādes pēc uzņēmēju rakstiska pieprasījuma var atļaut materiālu pārvaldību Savienībā, izmantojot uzskaites nošķiršanas metodi turpmākam eksportam uz AZT divpusējas kumulācijas ietvaros, un šie materiāli nav jāglabā dažādos krājumos.
2. Dalībvalstu muitas iestādes var piešķirt 1. punktā minēto atļauju saskaņā ar jebkuriem nosacījumiem, kurus tās uzskata par piemērotiem.

Atļauju piešķir tikai tad, ja, izmantojot 3. punktā minēto metodi, jebkurā laikā var nodrošināt, ka to izstrādājumu skaits, kurus var uzskatīt par „Savienības izcelsmes izstrādājumiem”, ir tāds pats, kādu būtu varēts iegūt, izmantojot krājumu fizisku nošķiršanu.

Ja atļauja piešķirta, metodi piemēro un tās piemērošanu reģistrē, pamatojoties uz Savienībā piemērojamajiem vispārējiem grāmatvedības uzskaites principiem.

3. Šā panta 2. punktā minētās metodes izmantotājs sagatavo izcelsmes pierādījumu vai – kamēr nepiemēro reģistrēto eksportētāju sistēmu – tā pieprasījumu tam izstrādājumu daudzumam, kurus var uzskatīt par Savienības izcelsmes izstrādājumiem. Pēc dalībvalstu muitas iestāžu pieprasījuma saņēmējs sniedz paskaidrojumu par to, kā šis daudzums tiek pārvaldīts.
4. Dalībvalstu muitas iestādes uzrauga 1. punktā minētās atļaujas izmantošanu.

Tās var atcelt atļauju šādos gadījumos:

- (a) saņēmējs jebkādā veidā nepareizi izmanto atļauju vai
- (b) saņēmējs nepilda pārējos šajā pielikumā izklāstītos nosacījumus.

16. pants

Atkāpes

1. Komisija pēc savas ierosmes vai pēc dalībvalsts vai AZT pieprasījuma var piešķirt AZT pagaidu atkāpi no šā pielikuma noteikumiem jebkurā no šādiem gadījumiem:

- (a) iekšēju vai ārēju faktoru dēļ tā īslaicīgi nespēj izpildīt 2. pantā paredzētos noteikumus par izcelsmes iegūšanu, ja tā iepriekš spēja tos izpildīt,
 - (b) tai vajadzīgs sagatavošanās laiks, lai nodrošinātu atbilstību 2. pantā paredzētajiem noteikumiem par izcelsmes iegūšanu,
 - (c) atkāpi attaisno esošo nozaru attīstība vai jaunu nozaru veidošana.
2. Šā panta 1. punktā minēto pieprasījumu adresē Komisijai rakstveidā, izmantojot X papildinājumā iekļauto veidlapu. Tajā norāda pieprasījuma iemeslus un pievieno attiecīgus pamatojošos dokumentus.
3. Pārbaudot pieprasījumus, īpaši ņem vērā:
- (a) konkrētās AZT attīstības līmeni vai ģeogrāfisko stāvokli, galvenokārt attiecībā uz pieņemamā lēmuma saimniecisko un sociālo ietekmi jo īpaši uz nodarbinātību;
 - (b) gadījumus, kad spēkā esošo izcelsmes noteikumu piemērošana būtiski ietekmētu AZT esošās nozares spēju turpināt eksportu uz Savienību, īpaši norādot gadījumus, kad tas varētu izraisīt darbības pārtraukšanu;
 - (c) īpašus gadījumus, kad var skaidri pierādīt, ka izcelsmes noteikumi varētu kavēt būtiskus ieguldījumus nozarē, un gadījumus, kad atkāpe, kas palīdzētu īstenot ieguldījumu programmu, ļautu pakāpeniski panākt noteikumu izpildi.
4. Komisija sniedz pozitīvu atbildi uz visiem pieprasījumiem, kas ir pienācīgi pamatoti saskaņā ar šo pantu un nevar radīt būtisku kaitējumu izveidotai Savienības nozarei.
5. Komisija veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka lēmumu pieņem cik ātri vien iespējams, un cenšas pieņemt savu nostāju 75 darba dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas Komisijā.
6. Pagaidu atkāpi piemēro ne ilgāk par laiku, kamēr pastāv to iekšējo vai ārējo faktoru ietekme, kuru dēļ atkāpe ir noteikta, vai tik ilgu laiku, kas AZT vajadzīgs, lai panāktu atbilstību noteikumiem vai izpildītu saistībā ar atkāpi noteiktos mērķus, ņemot vērā attiecīgās AZT konkrēto situāciju un tās grūtības.
7. Ja atkāpe ir piešķirta, ir jāizpilda visas prasības, kas noteiktas attiecībā uz informācijas iesniegšanu Komisijai par atkāpes izmantošanu un to daudzumu pārvaldību, par kuriem atkāpe tika piešķirta.
8. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem pasākumus, ar kuriem piešķir 1. punktā minēto pagaidu atkāpi. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 64. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

III SADAĻA

TERITORIĀLĀS PRASĪBAS

17. pants

Teritoriālītātes princips

1. Izņemot 7.–10. pantā paredzētos gadījumus, AZT nepārtraukti izpilda šajā pielikumā izklāstītos nosacījumus noteiktas izcelsmes statusa iegūšanai.
2. Ja no AZT uz citu valsti eksportētus noteiktas izcelsmes izstrādājumus ieved atpakaļ, tos uzskata par nenoteiktas izcelsmes produktiem, ja vien kompetentajām iestādēm pieņemamā veidā nevar pierādīt, ka:
 - (a) atpakaļ ievestie izstrādājumi ir tie paši, kas tika eksportēti, un
 - (b) ar tiem nav veiktas nekādas darbības, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie atrodas attiecīgajā valstī vai kamēr tos eksportē.

18. pants

Manipulācijas neesamības klauzula

1. Izstrādājumi, kas deklarēti brīvai apgrozībai Savienībā, ir tie paši izstrādājumi, kas eksportēti no tās AZT, kuru uzskata par to izcelsmes valsti. Tie nedrīkst būt nekādā veidā pārveidoti, pārstrādāti, ar tiem nedrīkst veikt nekādas darbības, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie nav deklarēti brīvā apgrozībai. Izstrādājumus vai sūtījumus var ievietot noliktavā un sūtījumus var sadalīt, ja par to atbild eksportētājs vai turpmākais preču turētājs un izstrādājumi paliek tranzītvalstī vai tranzītvalstīs muitas uzraudzībā.
2. Uzskata, ka 1. punkta nosacījumi ir izpildīti, ja vien muitas iestādēm nav pamata uzskatīt pretējo; šādos gadījumos muitas iestādes var pieprasīt, lai deklarants iesniedz pierādījumus par atbilstību, ko var izdarīt ar dažādiem līdzekļiem, ieskaitot līguma pārvadājumu dokumentus, piemēram, konosamentus vai faktisku vai konkrētu pierādījumu, kura pamatā ir iepakojumu marķējums vai numerācija, vai jebkuru ar pašām precēm saistītu pierādījumu.
3. Kad piemēro kumulāciju saskaņā ar 7.–10. pantu, 1. un 2. punktu piemēro *mutatis mutandis*.

19. pants

Izstādes

1. Uz noteiktas izcelsmes izstrādājumiem, kurus no AZT nosūta izstādīšanai valstī, kas nav AZT, EPN valsts vai dalībvalsts, un kurus pēc izstādes pārdod ievešanai Savienībā, ievešanas brīdī attiecina lēmuma noteikumus ar nosacījumu, ja muitas iestādēm var pierādīt, ka:
 - (a) eksportētājs šos izstrādājumus ir nosūtījis no AZT uz valsti, kurā notiek izstāde, un tos tur izstādījis;
 - (b) minētais eksportētājs izstrādājumus ir pārdevis vai citādi nodevis kādai personai Savienībā;
 - (c) izstrādājumi ir nosūtīti izstādes laikā vai tūlīt pēc izstādes tādā stāvoklī, kādā tos nosūtīja uz izstādi;
 - (d) izstrādājumi pēc nosūtīšanas uz izstādi nav izmantoti citiem mērķiem, izņemot izstādīšanu minētajā izstādē.
2. Saskaņā ar IV sadaļas noteikumiem jāizdod vai jāpagatavo izcelsmes apliecinājums, un tas parastajā kārtībā jāiesniedz importētājvalsts muitas dienestiem. Tajā jānorāda izstādes nosaukums un adrese. Vajadzības gadījumā papildus var pieprasīt dokumentārus pierādījumus par izstrādājumu izstādīšanas nosacījumiem.
3. Šā panta 1. punktu piemēro visām tirdzniecības, rūpniecības, lauksaimniecības vai amatniecības izstādēm, gadatirgiem vai līdzīgai publiskai izstādīšanai, ja šo pasākumu laikā ražojumi paliek muitas uzraudzībā un pasākumus nerīko privātiem mērķiem veikalos vai uzņēmumu telpās, lai pārdotu ārvalstu ražojumus.

IV SADAĻA

IZCELSMES APLIECINĀJUMI

1. IEDAĻA

VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS

20. pants

Euro izteiktas summas

1. Lai piemērotu 26., 31., 43. un 46. panta noteikumus gadījumos, kad fakturrēķini par izstrādājumiem nav sastādīti euro, ik gadu katra attiecīgā valsts nosaka summas Savienības dalībvalstu valūtā, kas ir līdzvērtīgas euro izteiktajām summām.

2. Uz sūtījumu 26., 31., 43. un 44. panta noteikumi attiecas, atsaucoties uz valūtu, kurā faktūrrēķins ir izrakstīts.
3. Summas, kas izmantojamas katrā attiecīgajā valsts valūtā, ir līdzvērtīgas tām summām, kuras izteiktas euro pēc kursa oktobra pirmajā darbdienā. Summas līdz 15. oktobrim paziņo Komisijai, un tās stājas spēkā no nākamā gada 1. janvāra. Komisija paziņo attiecīgās summas visām attiecīgajām valstīm.
4. Savienības dalībvalsts var noapaļot uz augšu vai leju summu, kas iegūta pēc euro izteiktas summas konvertācijas savas valsts valūtā. Noapaļotā summa nedrīkst atšķirties no konvertējot iegūtās summas vairāk par pieciem procentiem. Savienības dalībvalsts drīkst saglabāt nemainīgu tās euro izteiktās summas ekvivalentu valsts valūtā, ja, veicot 3. punktā paredzēto ikgadējo korekciju, konvertācijas rezultātā iegūtās summas valsts valūtā pieaugums attiecībā pret iepriekšējo summas ekvivalentu valsts valūtā pirms noapaļošanas ir mazāks par 15 procentiem. Līdzvērtīgo summu valsts valūtā var saglabāt nemainīgu, ja konvertācijas rezultātā šī līdzvērtīgā summa samazinātos.
5. Komisija pēc savas ierosmes vai pēc dalībvalsts vai AZT lūguma pārskata summas, kas izteiktas euro, un šo summu atbilstošās vērtības konkrētu dalībvalstu valūtās. Veicot šo pārskatīšanu, Komisija ievēro vēlamību saglabāt attiecīgo ierobežojumu ietekmi reālā izteiksmē. Šajā nolūkā tā var nolemt mainīt euro izteiktās summas.

2. IEDAĻA

PROCEDŪRAS PIRMS REĢISTRĒTO EKSPORTĒTĀJU SISTĒMAS PIEMĒROŠANAS

21. pants

Izcelsmes apliecinājums

Importējot Savienībā AZT izcelsmes izstrādājumus, tiem piešķir saskaņā ar šo lēmumu paredzētos atvieglojumus, ja iesniedz:

- (a) pārvadājumu sertifikātu EUR.1, kura paraugs ir iekļauts III papildinājumā, vai
- (b) šā pielikuma 26. pantā norādītajos gadījumos eksportētāja izsniegtu deklarāciju, kuras teksts ir iekļauts VI papildinājumā, faktūrrēķina, pavadzīmes vai jebkura cita tirdzniecības dokumenta veidā, kurā attiecīgais izstrādājums ir pietiekami sīki aprakstīts, lai to varētu identificēt, (turpmāk „faktūrrēķina deklarācija”).

22. pants

Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 izsniegšanas kārtība

1. Pārvadājumu sertifikātu EUR.1 izdod eksportētājas AZT muitas iestādes pēc eksportētāja rakstiska pieteikuma vai, ja eksportētājs uzņemas atbildību, pēc viņa pilnvarota pārstāvja rakstiska pieteikuma.

2. Šajā nolūkā eksportētājs vai viņa pilnvarots pārstāvis aizpilda gan pārvadājumu sertifikātu EUR.1, gan pieteikuma veidlapu; to paraugi ir iekļauti III un IV papildinājumā. Šīs veidlapas aizpilda saskaņā ar šā pielikuma noteikumiem. Ja tās raksta ar roku, lieto tinti un raksta drukātiem burtiem. Izstrādājumu apraksts jāsniedz šim nolūkam atvēlētajā ailē, neatstājot nevienu tukšu rindu. Ja aile nav aizpildīta pilnībā, zem pēdējās apraksta rindas pār visu tukšo laukumu jāievēl horizontāla līnija.
3. Eksportētājam, kas iesniedz pieteikumu pārvadājumu sertifikāta EUR.1 saņemšanai, jābūt gatavam pēc tās eksportētājas AZT muitas iestāžu pieprasījuma, kurā izdots pārvadājumu sertifikāts EUR.1, jebkurā laikā uzrādīt visus attiecīgos dokumentus, kas apliecina attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī atbilstību citām šā pielikuma prasībām.
4. Pārvadājumu sertifikātu EUR.1 izsniedz eksportētājas AZT muitas iestādes, ja attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par AZT, Savienības vai EPN valstu izcelsmes izstrādājumiem un ja tie atbilst citām šā pielikuma prasībām.
5. Izdevējas muitas iestādes veic visus vajadzīgos pasākumus, lai pārbaudītu izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu un atbilstību citām šā pielikuma prasībām. Šajā nolūkā tām ir tiesības pieprasīt jebkādu pierādījumu un veikt jebkādu eksportētāja grāmatvedības dokumentu vai jebkādu citu pārbaudi, kuru uzskata par atbilstīgu. Muitas dienesti, kas izsniedz sertifikātu, arī nodrošina, ka ir pareizi aizpildītas 2. punktā minētās veidlapas. Jo īpaši tās pārbauda, vai izstrādājumu aprakstam atvēlēta vieta ir aizpildīta tā, lai nebūtu iespējami nekādi krāpnieciski papildinājumi.
6. Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 izsniegšanas datumu norāda sertifikāta 11. ailē.
7. Muitas iestādes eksportētājam izdod pārvadājumu sertifikātu EUR.1, tiklīdz ir faktiski veikts vai nodrošināts eksports.

23. pants

Ar atpakaļejošu spēku izdots pārvadājumu sertifikāts EUR.1

1. Neskarot 22. pantu, pārvadājumu sertifikātu EUR.1 izņēmuma kārtā var izdot pēc to izstrādājumu eksporta, uz kuriem šis sertifikāts attiecas, ja:
 - (a) eksportēšanas laikā to neizsniedza kļūdas, netīšas paviršības vai īpašu apstākļu dēļ; vai
 - (b) ja atbilstīgi muitas iestāžu prasībām var pierādīt, ka pārvadājumu sertifikāts EUR 1 bija izdots, bet, attiecīgās preces importējot, netika pieņemts tehnisku iemeslu dēļ.
2. Šā panta 1. punkta piemērošanai eksportētājam pieteikumā jānorāda to ražojumu eksportēšanas vieta un diena, uz kuriem attiecas pārvadājumu sertifikāts EUR.1, kā arī pieprasījuma iemesli.

3. Muitas iestādes pārvadājumu sertifikātu EUR.1 var izdot ar atpakaļejošu spēku tikai pēc tam, kad tās ir pārbaudījušas, vai eksportētāja pieteikumā sniegtā informācija atbilst informācijai atbilstīgajos dokumentos.
4. Ar atpakaļejošu spēku izdotie pārvadājumu sertifikāti EUR.1 jāvizē ar šādām frāzēm pārvadājumu sertifikāta EUR.1 ailē „Piezīmes” (7. aile):
„ISSUED RETROSPECTIVELY”.
5. Šā panta 4. punktā minēto vīzu iekļauj pārvadājumu sertifikāta EUR.1 ailē „Piezīmes”.

24. pants

Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 dublikāta izdošana

1. Ja pārvadājumu sertifikāts EUR.1 ir nozagts, pazaudēts vai iznīcināts, eksportētājs var vērsties muitas dienestos, kas sertifikātu izdevuši, lai iegūtu dublikātu, kuru sagatavo, pamatojoties uz šo dienestu rīcībā esošiem eksportēšanas dokumentiem.
2. Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 dublikātu vizē ailē „Piezīmes” (7. aile) ar šādu vārdu:
„DUPLICATE”.
3. Šā panta 2. punktā minēto vīzu iekļauj pārvadājumu sertifikāta EUR.1 dublikāta ailē „Piezīmes”.
4. Dublikāts, kurā jānorāda oriģinālā pārvadājumu sertifikāta EUR.1 izdošanas datums, ir derīgs no dienas, kad izdots pārvadājumu sertifikāta EUR.1 oriģināls.

25. pants

Pārvadājumu sertifikātu EUR.1 izdošana uz iepriekš izdotu vai sagatavotu izcelsmes apliecinājumu pamata

Kad noteiktas izcelsmes izstrādājumus nodod muitas iestādes kontrolei Savienībā vai AZT, oriģinālo izcelsmes apliecinājumu var aizstāt ar vienu vai vairākiem pārvadājumu sertifikātiem EUR.1, lai nosūtītu visus šos izstrādājumus vai daļu no tiem uz citu vietu Savienībā vai AZT. Aizstājošo(-s) pārvadājumu sertifikātu(-s) EUR.1 izdod muitas iestāde, kuras kontrolei izstrādājumi ir nodoti.

26. pants

Faktūrrēķina deklarācijas sagatavošanas nosacījumi

1. Faktūrrēķina deklarāciju, kas minēta 21. panta b) apakšpunktā, var sagatavot:
(a) atzīts eksportētājs 27. panta nozīmē; vai

- (b) jebkurš eksportētājs attiecībā uz sūtījumiem, kurus veido viena vai vairākas pakas ar noteiktas izcelsmes izstrādājumiem, ja to kopējā vērtība nepārsniedz EUR 10 000.
2. Faktūrrēķina deklarāciju var sagatavot, ja attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par AZT, EPN valsts vai Savienības izcelsmes izstrādājumiem un ja tie atbilst citām šā pielikuma prasībām.
 3. Eksportētājam, kurš sagatavo faktūrrēķina deklarāciju, jābūt gatavam pēc eksportētājvalsts muitas iestāžu pieprasījuma jebkurā laikā uzrādīt visus attiecīgos dokumentus, kas apliecina attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī atbilstību citām šā pielikuma prasībām.
 4. Eksportētājs faktūrrēķina deklarāciju sagatavo, uzrakstot, uzspiežot vai uzdrukājot uz faktūrrēķina, pavadzīmes vai cita tirdzniecības dokumenta deklarāciju, kuras teksts ir iekļauts VI papildinājumā, kādā no minētajā pielikumā norādītajām valodām un saskaņā ar eksportētājvalsts vai teritorijas tiesību aktu noteikumiem. Ja deklarāciju raksta ar roku, lieto tinti un raksta drukātiem burtiem.
 5. Faktūrrēķina deklarācijās eksportētājs parakstās pašrocīgi. Tomēr eksportētājam, kas atzīts 27. panta nozīmē, šādas deklarācijas nav jāparaksta, ja viņš iesniedz eksportētājvalsts muitas iestādēm rakstisku apliecinājumu par to, ka viņš uzņemas pilnu atbildību par jebkuru faktūrrēķina deklarāciju ar norādi uz viņu, it kā viņš pats to būtu pašrocīgi parakstījis.
 6. Eksportētājs faktūrrēķina deklarāciju var sagatavot tad, kad attiecīgos izstrādājumus eksportē, vai pēc eksportēšanas ar nosacījumu, ka importētājvalstī šo deklarāciju iesniedz ne vēlāk kā divus gadus pēc attiecīgo deklarācijā minēto izstrādājumu importēšanas.

27. pants

Atzīts eksportētājs

1. Eksportētājas valsts muitas iestādes var atļaut jebkuram eksportētājam sagatavot faktūrrēķina deklarācijas neatkarīgi no attiecīgo izstrādājumu vērtības. Eksportētājam, kurš pieprasa šādu atļauju, jāsniedz muitas iestādēm visas garantijas, kas vajadzīgas, lai pārbaudītu izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī atbilstību citām šā pielikuma prasībām.
2. Muitas iestādes var piešķirt atzītā eksportētāja statusu saskaņā ar jebkuriem nosacījumiem, kurus tās uzskata par atbilstīgiem.
3. Muitas dienesti atzītajam eksportētājam piešķir muitas atļaujas numuru, kas jānorāda faktūrrēķina deklarācijā.
4. Muitas iestādes kontrolē atzīta eksportētāja atļaujas izmantošanu.
5. Muitas iestādes var atņemt atļauju jebkurā laikā. Muitas iestādes to dara tad, ja atzītais eksportētājs vairs nesniedz 1. punktā minētās garantijas, neizpilda 2. punktā minētos nosacījumus vai citādi nepareizi izmanto atļauju.

28. pants

Izcelsmes apliecinājuma derīgums

1. Izcelsmes apliecinājums ir derīgs desmit mēnešus no tā izdošanas dienas eksportētājvalstī, un minētajā termiņā tas jāiesniedz importētājvalsts muitas iestādēm.
2. Izcelsmes apliecinājumus, kas ir iesniegti importētājvalsts muitas iestādēm pēc 1. punktā noteiktā termiņa beigām, var pieņemt, lai piemērotu preferenciālu režīmu, ja šie dokumenti netika iesniegti līdz termiņa beigām ārkārtas iemeslu dēļ.
3. Citos novēlotas iesniegšanas gadījumos importētājvalsts muitas iestādes izcelsmes apliecinājumu var pieņemt, ja izstrādājumi iesniegti pirms minētā termiņa.

29. pants

Izcelsmes apliecinājuma iesniegšana

Izcelsmes apliecinājumus iesniedz importētājvalsts muitas iestādēm saskaņā ar procedūrām, ko piemēro šajā valstī. Minētās iestādes var pieprasīt izcelsmes apliecinājuma tulkojumu, kā arī to, lai importa deklarācijai būtu pievienots importētāja apliecinājums, ka izstrādājumi atbilst šā lēmuma īstenošanas nosacījumiem.

30. pants

Importēšana pa daļām

Ja pēc importētāja pieprasījuma un saskaņā ar nosacījumiem, ko noteikušas importētājvalsts muitas iestādes, izjaukti vai nesamontēti izstrādājumi Harmonizētās sistēmas 2. vispārīgā noteikuma a) daļas nozīmē, uz kuriem attiecas Harmonizētās sistēmas XVI un XVII sadaļa vai tarifu pozīcija 7308 un 9406, tiek importēti pa daļām, tad šādu izstrādājumu vienoto izcelsmes apliecinājumu iesniedz muitas iestādēm pirmās daļas importēšanas brīdī.

31. pants

Atbrīvojumi no izcelsmes apliecinājuma

1. Izstrādājumus, kurus viena privātpersona otrai pārsūta sīkpakās vai kuri ietilpst ceļotāja personīgajā bagāžā, uzskata par noteiktas izcelsmes izstrādājumiem, nepieprasot izcelsmes apliecinājumu, ar nosacījumu, ka šos izstrādājumus neimportē tirdzniecībai un ja ir deklarēts, ka tie atbilst šā pielikuma prasībām, un ja nav šaubu par šādas deklarācijas ticamību. Ja izstrādājumus sūta pa pastu, šo deklarāciju var rakstīt uz muitas deklarācijas CN22/CN23 veidlapām vai uz papīra lapas, ko pievieno minētajam dokumentam.
2. Imports, ko veic neregulāri un kuru veido tikai izstrādājumi, kurus izmanto saņēmēji, ceļotāji vai viņu ģimenes locekļi personīgām vajadzībām, neuzskata par importu, kas

paredzēts tirdzniecībai, ja no izstrādājumu klāsta un daudzuma ir acīm redzams, ka tie nav paredzēti komerciālam nolūkam.

3. Turklāt šo izstrādājumu kopējā vērtība nedrīkst pārsniegt EUR 500 sīkpaku gadījumā vai EUR 1200 ceļotāju personīgās bagāžas gadījumā.

32. pants

Informācijas procedūra kumulācijas vajadzībām

1. Šā pielikuma 2. panta 2. punkta un 7. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā sniedz pierādījumus noteiktas izcelsmes statusam šā pielikuma nozīmē par materiāliem no citām AZT vai Savienības, iesniedzot pārvadājumu sertifikātu EUR.1 vai piegādātāja deklarāciju, kuru sniedz eksportētājs valstī, no kuras ir materiāli. Piegādātāja deklarācijas paraugs ir iekļauts VII papildinājumā.
2. Šā pielikuma 2. panta 2. punkta un 7. panta 2. punkta piemērošanas nolūkā sniedz pierādījumus par apstrādi vai pārstrādi, kas veikta citā AZT vai Savienībā, iesniedzot piegādātāja deklarāciju, kuru sniedz eksportētājs valstī, no kuras ir materiāli. Piegādātāja deklarācijas paraugs ir iekļauts VIII papildinājumā.
3. Šā panta 1. un 2. punkta piemērošanas nolūkā piegādātājs atsevišķu piegādātāja deklarāciju katram materiālu sūtījumam ieraksta rēķinā, kas attiecas uz sūtījumu, vai šā rēķina pielikumā vai pavadzīmē, vai citā ar šo sūtījumu saistītā tirdzniecības dokumentā, kas attiecīgos materiālus apraksta pietiekami precīzi, lai būtu iespējams tos identificēt.

Piegādātāja deklarācija var būt uz drukātas veidlapas.

Piegādātāja deklarācijas paraksta ar roku. Tomēr, ja faktūrrēķinu un piegādātāja deklarāciju sagatavo, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes, piegādātāja deklarācijas nav obligāti jāparaksta ar roku, ja piegādes sabiedrības atbildīgo darbinieku identificē atbilstoši tās valsts vai teritorijas muitas iestādes prasībām, kurā piegādātāja deklarācijas tika sagatavotas. Minētās muitas iestādes var izstrādāt šā punkta īstenošanas nosacījumus.

Piegādātāja deklarācijas iesniedz eksportētājas AZT atbildīgajā muitas punktā, kam lūdz izdot pārvadājumu sertifikātu EUR.1.

4. Ja tiek piemērots 8. un 10. pants, tad pierādījumus par noteiktas izcelsmes statusu saskaņā ar atbilstošā Savienības un attiecīgās valsts brīvās tirdzniecības nolīguma noteikumiem sniedz, iesniedzot šajā brīvās tirdzniecības nolīgumā paredzētos izcelsmes apliecinājumus.
5. Ja tiek piemērots 9. pants, tad pierādījumus noteiktas izcelsmes statusam saskaņā ar Komisijas Regulā (EEK) Nr. 2454/93²³ izklāstītajiem noteikumiem sniedz, iesniedzot šajā regulā paredzētos izcelsmes apliecinājumus.

²³ OV L 302, 19.10.1992., 1. lpp.

6. Pirmajā, otrajā, ceturtajā un piektajā punktā minētajos gadījumos pārvadājumu sertifikāta EUR.1 7. ailē vai faktūrrēķina deklarācijā attiecīgi ir norāde „OCT cumulation”, „EU cumulation”, „EPA cumulation”, „cumulation with GSP country” vai „extended cumulation with country x”, vai „Cumul PTOM”, „Cumul UE”, „cumul avec pays APE”, „cumul avec pays SPG” vai „cumul étendu avec le pays x”.

33. pants

Pavaddokumenti

Šā pielikuma 22. panta 3. punktā un 26. panta 3. punktā minētie dokumenti, kurus izmanto, lai pierādītu, ka izstrādājumus, uz kuriem attiecas pārvadājumu apliecība EUR.1 vai faktūrrēķina deklarācija, var uzskatīt par AZT, Savienības vai EPN valsts izcelsmes izstrādājumiem, un kuri atbilst pārējām šā pielikuma prasībām, cita starpā var būt:

- (a) tieši pierādījumi par darbībām, ko eksportētājs vai piegādātājs veicis, lai iegūtu attiecīgās preces, kas norādītas, piemēram, viņa pārskatos vai iekšējā grāmatvedības uzskaitē;
- (b) izmantoto materiālu noteiktas izcelsmes statusu apliecinoši dokumenti, kas izdoti vai sagatavoti AZT, Savienībā vai EPN valstī, kur šos dokumentus izmanto saskaņā ar vietējiem tiesību aktiem;
- (c) dokumenti, kas apliecina attiecīgo materiālu apstrādi vai pārstrādi AZT, Savienībā vai EPN valstī un kas izdoti vai sagatavoti AZT, Savienībā vai EPN valstī, kur šos dokumentus izmanto saskaņā ar vietējiem tiesību aktiem;
- (d) izmantoto materiālu noteiktas izcelsmes statusu apliecinoši pārvadājumu sertifikāti EUR.1 vai faktūrrēķina deklarācijas, kas izdotas vai sagatavotas AZT, Savienībā vai EPN valstī saskaņā ar šo pielikumu.

34. pants

Izcelsmes apliecinājuma un apstiprinošo dokumentu saglabāšana

- 1. Eksportētājs, kurš iesniedzis pieteikumu, lai saņemtu pārvadājumu sertifikātu EUR.1, 22. panta 3. punktā minētos dokumentus glabā vismaz trīs gadus.
- 2. Eksportētājs, kurš gatavo faktūrrēķina deklarāciju, šīs faktūrrēķina deklarācijas kopiju un 26. panta 3. punktā minētos dokumentus glabā vismaz trīs gadus.
- 3. Eksportētājas AZT muitas iestādes, kas izdod pārvadājumu sertifikātu EUR.1, 22. panta 2. punktā minēto pieteikuma veidlapu saglabā vismaz trīs gadus.
- 4. Importētājvalsts muitas iestādes tām iesniegtos pārvadājumu sertifikātus EUR.1 un faktūrrēķina deklarācijas glabā vismaz trīs gadus.

35. pants

Neatbilstība un formālas kļūdas

1. Nelielu neatbilstību atklāšana starp izcelsmes apliecinājumā sniegto informāciju un informāciju dokumentos, kurus iesniedz muitas iestādei, lai nokārtotu formalitātes saistībā ar izstrādājumu importēšanu, nepadara izcelsmes apliecinājumu par spēkā neesošu *ipso facto*, ja noteiktajā kārtībā ir atzīts, ka šis dokuments atbilst iesniegtajiem izstrādājumiem.
2. Izcelsmes apliecinājumu nevar noraidīt acīmredzamu formālu kļūdu, piemēram, drukas kļūdu, dēļ, ja tās nerada šaubas par šajā dokumentā sniegtās informācijas pareizību.

3. IEDAĻA

REĢISTRĒTO EKSPORTĒTĀJU SISTĒMAS PROCEDŪRAS

1. APAKŠIEDAĻA

EKSPORTA PROCEDŪRAS AZT

36. pants

Vispārējās prasības

Šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus piemēro šādos gadījumos:

- (a) ja preces, kas atbilst šā pielikuma prasībām, ir eksportējis reģistrēts eksportētājs 38. panta nozīmē;
- (b) ja vienu vai vairāku iepakojumu sūtījumu, kurā ir noteiktas izcelsmes izstrādājumi, ir eksportējis jebkurš eksportētājs un ja sūtījumā iekļauto noteiktas izcelsmes izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz EUR 10 000.

37. pants

Reģistrēto eksportētāju saraksts

1. AZT kompetentās iestādes izveido un vienmēr atjaunina to reģistrēto eksportētāju elektronisku sarakstu, kuri atrodas minētajā teritorijā. Sarakstu nekavējoties atjaunina, ja eksportētājs tiek svītrots no saraksta saskaņā ar 41. panta 2. punktu.
2. Sarakstā iekļauj šādu informāciju:

- (a) reģistrētā eksportētāja nosaukums/vārds un pilna tās vietas adrese, kurā eksportētājs ir reģistrēts/kurā atrodas viņa dzīvesvieta, tostarp valsts vai teritorijas kods (*ISO* valsts kods (*Alpha 2* sistēmā));
 - (b) reģistrētā eksportētāja numurs;
 - (c) izstrādājumi, kurus paredzēts eksportēt saskaņā ar šo lēmumu (to Harmonizētās sistēmas nodaļu vai pozīciju indikatīvs saraksts, kuras pieteikuma iesniedzējs uzskata par atbilstošām);
 - (d) datums, no kura un līdz kuram eksportētājs ir/bija reģistrēts;
 - (e) svītrosanas iemesls (reģistrētā eksportētāja pieprasījums/kompetentās iestādes veikta svītrosana). Šie dati ir pieejami tikai kompetentām iestādēm.
3. AZT kompetentās iestādes paziņo Komisijai valsts numerācijas sistēmu, kura izmantota izraudzītajiem reģistrētajiem eksportētājiem. Numurs sākas ar *ISO* valsts kodu (*Alpha 2* sistēmā)).

38. pants

Reģistrācijas pieprasījums

Lai tiktu reģistrēti, eksportētāji iesniedz pieteikumu 57. panta 1. punktā minēto AZT kompetentajās iestādēs, izmantojot XI papildinājumā iekļauto paraugveidlapu. Ar veidlapas aizpildi eksportētāji dod piekrišanu, ka informācija tiek saglabāta Komisijas datubāzē un internetā tiek publicēti dati, kas nesatur konfidenciālu informāciju.

Kompetentās iestādes pieņem tikai pilnībā aizpildītu pieteikumu.

39. pants

Reģistrācijas anulēšana

1. Reģistrētie eksportētāji, kuri vairs neizpilda nosacījumus preču eksportam saskaņā ar šo lēmumu vai kuri vairs neplāno eksportēt šādas preces, informē AZT kompetentās iestādes, kuras nekavējoties svītros tos no minētajā AZT uzturētā reģistrēto eksportētāju saraksta.
2. Neskarot sodu un sankciju sistēmu, kas ir piemērojama AZT, kurās reģistrētie eksportētāji tīši vai nolaidības dēļ sagatavo vai liek sagatavot paziņojumu par izcelsmi vai jebkuru citu apliecināšu dokumentu, kurā ietverta nepareiza informācija, kuras rezultātā preferenciāla tarifa režīma ieguvumus saņem nepelnīti vai negodīgā veidā, AZT kompetentās iestādes svītros eksportētāju no attiecīgajā AZT uzturētā reģistrēto eksportētāju saraksta.
3. Neskarot iespējamo ietekmi, kāda konstatētajiem pārkāpumiem varētu būt uz veicamajām pārbaudēm, svītrosanai no reģistrēto eksportētāju saraksta nav atpakaļejoša spēka, t. i., tā attiecas tikai uz paziņojumiem, kas sagatavoti pēc svītrosanas datuma.

4. Eksportētājus, kurus kompetentās iestādes svītroyušas no reģistrēto eksportētāju saraksta saskaņā ar 2. punktu, tikai tad var atkal iekļaut reģistrēto eksportētāju sarakstā, ja tie AZT kompetentajām iestādēm ir pierādījuši, ka viņi ir novērsuši stāvokli, kas izraisīja viņu svītroyšanu no saraksta.

40. pants

Pavaddokumenti

1. Eksportētāji neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav reģistrēti, izpilda šādus pienākumus:
- (a) veic pienācīgu ražoyšanas un to preču piegādes komerciālu uzskaiti, kurām piemēro preferenciālo režīmu;
 - (b) glabā pieejamus visus pierādījumus par ražoyšanā izmantotajiem materiāliem;
 - (c) glabā pieejamu visu muitas dokumentāciju par ražoyšanā izmantotajiem materiāliem;
 - (d) vismaz trīs gadus pēc tā gada beigām, kad sagatavots paziņojums par izcelsmi (vai ilgāk, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos), glabā sarakstus ar:
 - paziņojumiem par izcelsmi, kurus tie sagatavoyuši, un
 - izmantoto noteiktas vai nēnoteiktas izcelsmes materiālu, ražoyšanas un krājumu uzskaiti.
2. Saraksti, kas minēti 1. punkta d) apakšpunktā, var būt elektroniski, bet tie nodrošina eksportēto izstrādājumu ražoyšanā izmantoto materiālu izsekojamību un noteiktas izcelsmes statusa apstiprinājumu.
3. Pienākumi, kas izklāstīti 1. un 2. punktā, attiecas arī uz piegādātājiem, kas nodrošina eksportētājus ar piegādātāju deklarācijām, kas apliecina viņu piegādāto preču noteiktas izcelsmes statusu.

41. pants

Izcelsmes apliecinājums

1. Paziņojumu par izcelsmi eksportētājs sagatavo tad, kad eksportē izstrādājumus, uz kuriem tas attiecas, ja attiecīgās preces var uzskatīt par AZT izcelsmes precēm.
2. Atkāpjoties no 1. punkta, izņēmuma kārtā paziņojumu par izcelsmi var sagatavot pēc eksporta veikšanas („retrospektīvs paziņojums”) ar nosacījumu, ka ne vēlāk kā divus gadus pēc eksporta tas uzrādīts dalībvalstī, kurā preces deklarētas laišanai brīvā apgrozībā.
3. Eksportētājs iesniedz savam klientam Savienībā paziņojumu par izcelsmi, kurā iekļauta XII papildinājumā norādītā informācija. Paziņojumu par izcelsmi sagatavo vai nu angļu, vai franču valodā.

To var sagatavot jebkurā komercdokumentā, kas ļauj apzināt attiecīgo eksportētāju un iesaistītās preces.

4. Ja piemēro kumulāciju saskaņā ar 2. un 7. pantu, tā izstrādājuma eksportētājs, kura ražošanā ir izmantoti AZT vai ES izcelsmes materiāli, paļaujas uz piegādātāja sagatavoto paziņojumu par izcelsmi.
5. Šādos gadījumos eksportētāja sagatavotajā paziņojumā par izcelsmi ir attiecīgi norāde „EU cumulation”, „OCT cumulation” vai „Cumul UE”, „cumul PTOM”.
6. Ja piemēro kumulāciju saskaņā ar 8. un 10 pantu, tā izstrādājuma eksportētājs, kura ražošanā ir izmantoti materiāli, kuru izcelsme ir valstī, ar ko atļauta paplašinātā kumulācija, paļaujas uz izcelsmes pierādījumu, kuru sniedzis tā piegādātājs un kas izdots saskaņā ar atbilstošā Savienības un attiecīgās valsts brīvās tirdzniecības nolīguma noteikumiem.

Šajā gadījumā eksportētāja sagatavotajā paziņojumā par izcelsmi ir norāde „cumulation with EPA country” vai „extended cumulation with country x”, vai „cumul avec pays APE” vai „cumul étendu avec le pays x”.

7. Ja piemēro kumulāciju atbilstoši 9. pantam, tad noteiktas izcelsmes statusa pierādījumus, kas ir paredzēti saskaņā ar Regulā (EEK) Nr. 2454/93 izklāstītajiem noteikumiem sniedz, iesniedzot šajā regulā paredzētos izcelsmes apliecinājumus.

Šajā gadījumā eksportētāja sagatavotajā paziņojumā par izcelsmi ir norāde „cumulation with GSP country” vai „cumul avec pays SPG”.

42. pants

Izcelsmes apliecinājuma iesniegšana

1. Paziņojumu par izcelsmi sagatavo katram sūtījumam.
2. Paziņojums par izcelsmi ir derīgs divpadsmit mēnešus no datuma, kad to sagatavojis eksportētājs.
3. Viens paziņojums par izcelsmi var attiekties uz vairākiem sūtījumiem, ja preces atbilst šādiem nosacījumiem:
 - (a) tās ir izjaukti vai nesalikti izstrādājumi Harmonizētās sistēmas vispārīgo noteikumu 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē;
 - (b) uz tām attiecas Harmonizētās sistēmas XVI vai XVII iedaļa vai pozīcija 7308 vai 9406 un
 - (c) tās paredzēts importēt pa daļām.

2. APAKŠIEDAĻA

PROCEDŪRAS, KAS JĀIEVĒRO, LAIŽOT PRECES BRĪVĀ APGROZĪBĀ SAVIENĪBĀ

43. pants

Izcelsmes apliecinājuma iesniegšana

1. Muitas deklarācijā par preču laišanu brīvā apgrozībā iekļauj atsauci uz paziņojumu par izcelsmi. Paziņojumu par izcelsmi glabā muitas iestāžu rīcībā, kuras var pieprasīt tā iesniegšanu, lai pārbaudītu deklarāciju. Minētās iestādes var arī pieprasīt tulkojumu attiecīgās dalībvalsts oficiālajā valodā vai vienā no oficiālajām valodām.
2. Ja deklarants pieprasa piemērot šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus, bet, ja muitas deklarācijas par laišanu brīvā apgrozībā pieņemšanas brīdī viņam nav paziņojuma par izcelsmi, tad minēto deklarāciju uzskata par nepilnīgu Regulas (EEK) Nr. 2454/93 253. panta 1. punkta nozīmē un to atbilstoši apstrādā.
3. Pirms preču deklarēšanas laišanai brīvā apgrozībā deklarants pienācīgi nodrošina, ka preces atbilst šā pielikuma noteikumiem, jo īpaši pārbaudot:
 - (a) šā pielikuma 58. pantā minētajā datubāzē to, ka eksportētājs ir reģistrēts, lai sagatavotu paziņojumus par izcelsmi, izņemot gadījumus, kad nosūtīto noteiktas izcelsmes izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz EUR 10 000, un
 - (b) to, ka paziņojums par izcelsmi ir sagatavots saskaņā ar XII papildinājumu.

44. pants

Atbrīvojums no izcelsmes apliecinājuma

1. No pienākuma sagatavot un izstrādāt paziņojumu par izcelsmi atbrīvo šādus izstrādājumus:
 - (a) izstrādājumus sīkpaku veidā, kurus viena privātpersona nosūta otram un kuru kopējā vērtība nepārsniedz EUR 500;
 - (b) izstrādājumus, kuri ir daļa no ceļotāja personīgās bagāžas un kuru kopējā vērtība nepārsniedz EUR 1200.
2. Izstrādājumi, kas minēti 1. punktā, atbilst šādiem nosacījumiem:
 - (a) tie nav importēti komerciālā veidā;
 - (b) tie ir deklarēti kā atbilstīgi nosacījumiem, lai varētu izmantot šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus;
 - (c) nav šaubu par b) apakšpunktā minētās deklarācijas pareizību.

3. Lai piemērotu 2. punkta a) apakšpunktu, importu neuzskata par komerciāla rakstura importu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
- (a) imports ir neregulārs;
 - (b) importu veido tikai izstrādājumi, kas paredzēti saņēmēju vai ceļotāju, vai viņu ģimeņu personīgai lietošanai;
 - (c) izstrādājumu īpatnības un daudzums liecina, ka tie nav paredzēti komerciālam nolūkam.

45. pants

Neatbilstība un formālas kļūdas

1. Ja atklāj nelielu neatbilstību starp paziņojumā par izcelsmi iekļauto informāciju un informāciju dokumentos, kas iesniegti muitas iestādēm, lai nokārtotu formalitātes izstrādājumu importam, tad paziņojums par izcelsmi *ipso facto* nezaudē spēku, ja noteiktajā kārtībā ir konstatēts, ka minētais dokuments atbilst attiecīgajiem izstrādājumiem.
2. Paziņojumu par izcelsmi nevar noraidīt acīmredzamu formālu kļūdu, piemēram, drukas kļūdu, dēļ, ja tās nerada šaubas par minētajā dokumentā sniegtās informācijas pareizību.

46. pants

Izcelsmes apliecinājuma derīgums

Paziņojumus par izcelsmi, ko importētājvalsts muitas iestādēm iesniedz pēc 41. pantā 2. punktā norādītā iesniegšanas termiņa, var pieņemt, lai piemērotu tarifa preferenciālo režīmu, ja dokumentus līdz noteiktajam termiņam iesniegt nav bijis iespējams kādu ārkārtas apstākļu dēļ. Citos novēlotas iesniegšanas gadījumos importētājvalsts muitas iestādes paziņojumu par izcelsmi var pieņemt, ja izstrādājumi tām ir uzrādīti pirms minētā termiņa.

47. pants

Procedūra importēšanai pa daļām

1. Procedūru, kas minēta 42. panta 3. punktā, piemēro dalībvalstu muitas iestāžu noteiktajam laikposmam.
2. Importa dalībvalstu muitas iestādes, kas uzrauga preču secīgu laišanu brīvā apgrozībā, pārbauda, vai secīgie sūtījumi ir daļa no izjauktiem vai nesaliktiem izstrādājumiem, par kuriem sagatavots paziņojums par izcelsmi.

48. pants

Paziņojuma par izcelsmi aizstāšana

1. Ja izstrādājumi vēl nav laisti brīvā apgrozībā, paziņojumu par izcelsmi var aizstāt ar vienu vai vairākiem aizstājēj paziņojumiem par izcelsmi, kurus sagatavojis preču turētājs, lai visus vai dažus izstrādājumus nosūtītu uz kādu citu vietu Savienības muitas teritorijā. Lai sagatavotu aizstājēj paziņojumus par izcelsmi, preču turētājiem nav jābūt reģistrētiem eksportētājiem.
2. Ja paziņojums par izcelsmi ir aizstāts, paziņojuma par izcelsmi oriģinālā ir šāda informācija:
 - (a) informācija par aizstājēj paziņojumu(-iem) par izcelsmi;
 - (b) nosūtītāja vārds vai nosaukums un adrese;
 - (c) saņēmējs(-i) Savienībā.

Paziņojuma par izcelsmi oriģinālu atkarībā no konkrētā gadījuma marķē ar vārdu „Replaced” vai „Remplacée”.

3. Aizstājēj paziņojumā par izcelsmi norāda šādu informāciju:
 - (a) visu informāciju par atkārtoti nosūtītiem izstrādājumiem;
 - (b) datumu, kurā sagatavots paziņojuma par izcelsmi oriģināls;
 - (c) visas vajadzīgās norādes, kas minētas XII papildinājumā;
 - (d) izstrādājumu nosūtītāja Savienībā vārdu vai nosaukumu un adresi;
 - (e) saņēmēja Savienībā vārdu vai nosaukumu un adresi;
 - (f) aizstāšanas datumu un vietu.

Persona, kas sagatavo aizstājēj paziņojumu par izcelsmi, var pievienot aizstājēj paziņojumam par izcelsmi sākotnējā paziņojuma par izcelsmi kopiju.

4. Paziņojumiem, ar kuriem aizstāj paziņojumus par izcelsmi, kuri paši ir aizstājēj paziņojumi par izcelsmi, 1., 2. un 3. punktu piemēro *mutatis mutandis*.
5. Paziņojumiem, ar kuriem aizstāj paziņojumus par izcelsmi pēc sūtījuma sadalīšanas, kas veikta saskaņā ar 18. pantu, 1., 2. un 3. pantu piemēro *mutatis mutandis*.

49. pants

Paziņojumu par izcelsmi pārbaude

1. Ja muitas iestādēm ir šaubas par izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, deklarācijā iekļautās izcelsmes norādes pareizības vai 18. pantā minēto nosacījumu izpildes

pārbaudei tās var pieprasīt, lai saprātīgā laikposmā, kuru tās nosaka, deklarants uzrāda jebkuru pieejamu pierādījumu.

2. Muitas iestādes var pārtraukt preferenciālā tarifa pasākuma piemērošanu uz laiku, kamēr notiek 64. pantā izklāstītā pārbaudes procedūra, ja
 - (a) deklaranta sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai to, ka ir izpildīti 17. panta 2. punktā vai 18. pantā izklāstītie nosacījumi;
 - (b) deklarants neatbild laikposmā, kas atvēlēts 1. punktā minētās informācijas sniegšanai.
3. Kamēr tiek gaidīta vai nu 1. punktā minētā informācija, kas pieprasīta deklarantam, vai arī 2. punktā minētās pārbaudes procedūras rezultāti, importētājam piedāvā laist izstrādājumus apgrozībā, ja tiek veikti visi vajadzīgie piesardzības pasākumi.

50. pants

Preferenciālā režīma noraidīšana

1. Importa dalībvalsts muitas iestādes noraida iespēju izmantot šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus un to pienākums nav pieprasīt papildu pierādījumus vai nosūtīt AZT pārbaudes pieprasījumu, ja:
 - (a) preces nav tās pašas, kas minētas paziņojumā par izcelsmi;
 - (b) deklarants neiesniedz paziņojumu par izcelsmi attiecībā uz konkrētajiem izstrādājumiem, ja šāds paziņojums tiek pieprasīts;
 - (c) neskarot 36. panta b) punktu un 44. panta 1. punktu, deklaranta rīcībā esošo paziņojumu par izcelsmi nav sagatavojis AZT reģistrēts eksportētājs;
 - (d) paziņojums par izcelsmi nav sagatavots saskaņā ar XII papildinājumu;
 - (e) nav izpildīti 18. panta nosacījumi.
2. Importa dalībvalsts muitas iestādes noraida iespēju izmantot šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus, pēc tam, kad tās ir adresējušas AZT kompetentajām iestādēm pārbaudes pieprasījumu 60. panta nozīmē, ja importa dalībvalsts muitas iestādes(-ēm):
 - (a) ir saņēmušas atbildi, saskaņā ar kuru eksportētājs nav bijis tiesīgs sagatavot paziņojumu par izcelsmi;
 - (b) ir saņēmušas atbildi, saskaņā ar kuru konkrēto izstrādājumu izcelsme nav attiecīgajā AZT vai nav izpildīti 17. panta 2. punkta nosacījumi;
 - (c) bija pamatotas šaubas par paziņojuma par izcelsmi derīgumu vai deklaranta sniegtās informācijas pareizību attiecībā uz konkrēto izstrādājumu patieso izcelsmi, kad muitas iestādes pieprasīja pārbaudi, un

- nav saņēmušas atbildi 60. pantā atvēlētajā laikposmā vai
- ir saņēmušas atbildi, kas nesniedz pienācīgas atbildes uz pieprasījumā iekļautajiem jautājumiem.

V SADAĻA

ADMINISTRATĪVĀS SADARBĪBAS NOTEIKUMI

1. IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

51. pants

Vispārīgie principi

1. Lai nodrošinātu pareizu preferenciālā režīma piemērošanu, AZT apņemas:
 - (a) izveidot un uzturēt nepieciešamās administratīvās struktūras un sistēmas, kas vajadzīgas, lai minētajā valstī īstenotu un pārvaldītu šajā pielikumā paredzētos noteikumus un procedūras, tostarp – vajadzības gadījumā – kumulācijas piemērošanai vajadzīgos pasākumus;
 - (b) ar savu kompetento iestāžu starpniecību sadarboties ar Komisiju un dalībvalstu muitas iestādēm.
2. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā sadarbība aptver:
 - (a) visa vajadzīgā atbalsta sniegšanu, ja to pieprasa Komisija, lai tā varētu uzraudzīt šā pielikuma pareizu pārvaldību attiecīgajā valstī, tostarp Komisijas vai dalībvalstu muitas iestāžu veiktus pārbaudes apmeklējumus uz vietas;
 - (b) neskarot 49., 50., 55. un 56. pantu, izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusa pārbaudi un atbilstību citiem šajā pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem, tostarp pārbaudes apmeklējumus uz vietas, ja tādus pieprasa Komisija vai dalībvalstu muitas iestādes saistībā ar izcelsmes pārbaudēm;
 - (c) ja pārbaudes procedūra vai cita pieejamā informācija šķietami norāda, ka ir pārkāpti šā pielikuma noteikumi, tad AZT pēc savas ierosmes vai pēc Komisijas vai dalībvalstu muitas iestāžu pieprasījuma veic atbilstīgu izmeklēšanu vai pietiekami steidzami organizē šādu izmeklēšanu, lai atklātu un novērstu šādus pārkāpumus. Komisija un dalībvalstu muitas iestādes var piedalīties izmeklēšanā.

3. AZT līdz 2015. gada 1. janvārim iesniedz Komisijai oficiālu apņemšanos, lai izpildītu 1. punkta prasības.

52. pants

Publicēšanas prasības un atbilstība

1. Komisija publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (C sērijā) AZT sarakstu un datumu, no kura tiek uzskatīts, ka tās izpilda 51. un 54. pantā vai 57. pantā minētos nosacījumus. Komisija atjauno šo sarakstu, ja kāda jauna AZT izpilda šos nosacījumus.
2. Izstrādājumiem, kuru izcelsme ir AZT šā pielikuma izpratnē, laižot tos brīvā apgrozībā Savienībā, piemēro tarifa preferenciālo režīmu tikai ar nosacījumu, ja tie ir eksportēti 1. punktā minētajā sarakstā norādītajā datumā vai pēc tā.
3. Uzsaka, ka AZT atbilst 51. un 54. panta vai 57. panta nosacījumiem datumā, kurā tā
 - (a) ir sniegusi 54. panta 1. punktā vai 57. panta 1. punktā un – vajadzības gadījumā – 54. panta 2. punktā minēto paziņojumu un
 - (b) ir iesniegusi 51. panta 1. punktā minēto apņemšanos.
4. Lai īstenotu IV sadaļas 3. iedaļu un V sadaļas 3. iedaļu, AZT ne vēlāk kā trīs mēnešus, pirms to teritorijā faktiski piemēro reģistrēto eksportētāju sistēmu, iesniedz Komisijai 57. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto informāciju.

53. pants

Sankcijas

Sankcijas piemēro katrai personai, kas sagatavo vai liek sagatavot dokumentu, kurā ietverta nepareiza informācija, lai panāktu preferenciālā režīma piešķiršanu izstrādājumiem.

2. IEDAĻA

ADMINISTRATĪVĀS SADARBĪBAS METODES PIRMS REĢISTRĒTO EKSPORTĒTĀJU SISTĒMAS PIEMĒROŠANAS

54. pants

Zīmogu un adrešu paziņošana

1. AZT paziņo Komisijai to iestāžu nosaukumus un adreses, kuras atrodas to teritorijā un kuras:
 - (a) ir attiecīgās valsts valdības iestādes, kas pilnvarotas sniegt atbalstu Komisijai un dalībvalstu muitas iestādēm šajā sadaļā paredzētās administratīvās sadarbības ietvaros;

- (b) ir muitas iestādes, kas ir kompetentas izdot pārvadājumu sertifikātus EUR.1 un vēlāk pārbaudīt pārvadājumu sertifikātus EUR.1 un faktūrrēķina deklarācijas.
2. AZT nosūta Komisijai izmantoto zīmogu nospiedumu paraugus.
 3. AZT nekavējoties informē Komisiju par visām izmaiņām informācijā, kas paziņota saskaņā ar 1. un 2. punktu.
 4. Komisija šo informāciju nosūta dalībvalstu muitas iestādēm.

55. pants

Izcelsmes apliecinājumu pārbaude

1. Turpmākas izcelsmes apliecinājumu pārbaudes veic izlases veidā vai vienmēr, kad importētājvalsts muitas iestādēm ir radušās pamatotas bažas par šādu dokumentu autentiskumu, attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai citu šajā pielikumā minēto prasību izpildi.
2. Šā panta 2. punkta noteikumu īstenošanas nolūkā importētājvalsts muitas iestādes atdod atpakaļ eksportētājvalsts muitas iestādēm pārvadājumu sertifikātu EUR.1 un faktūrrēķinu (ja tāds ir iesniegts), faktūrrēķina deklarāciju vai šo dokumentu kopijas, vajadzības gadījumā norādot pārbaudes iemeslus. Lai atbalstītu pieprasītās pārbaudes veikšanu, pārsūta visus iegūtos dokumentus un informāciju, kas liecina, ka izcelsmes apliecinājumā sniegtā informācija nav pareiza.
3. Pārbaudi veic eksportētājvalsts muitas iestādes. Šajā nolūkā tām ir tiesības pieprasīt jebkādus pierādījumus un veikt jebkādu eksportētāja grāmatvedības dokumentu vai jebkādu citu pārbaudi, kuru uzskata par atbilstīgu.
4. Ja importētājvalsts muitas iestādes nolemj pārtraukt preferenciālā režīma piemērošanu attiecīgajiem izstrādājumiem, kamēr tiek saņemti pārbaudes rezultāti, importētājam piedāvā izstrādājumu izlaišanu, ievērojot jebkurus piesardzības pasākumus, ko uzskata par nepieciešamiem.
5. Muitas iestādes, kas lūdz veikt pārbaudi, pēc iespējas ātrāk tiek informētas par šīs pārbaudes rezultātiem. Šajos rezultātos skaidri jānorāda, vai dokumenti ir autentiski, vai attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par AZT, Savienības vai EPN valsts izcelsmes izstrādājumiem un vai tie atbilst citām šā pielikuma prasībām.
6. Ja pamatotu šaubu gadījumā desmit mēnešu laikā no pārbaudes pieprasīšanas dienas nav saņemta atbilde vai arī ja atbildē netiek sniegta pietiekama informācija, lai noteiktu attiecīgā dokumenta autentiskumu vai izstrādājuma patieso izcelsmi, tās muitas iestādes, kuras iesniedza prasību (izņemot ārkārtas apstākļos), noraida tiesības uz preferenciālu režīmu.

56. pants

Piegādātāja deklarāciju pārbaude

1. Piegādātāja deklarācijas pārbaudi var veikt izlases veidā vai gadījumos, kad importētājvalsts muitas iestādēm ir pamatotas šaubas par dokumenta autentiskumu vai par informācijas precizitāti vai pilnīgumu attiecībā uz attiecīgo materiālu patieso izcelsmi.
2. Muitas iestādes, kurām ir iesniegta piegādātāja deklarācija, var pieprasīt tās valsts muitas iestādēm, kurā deklarācija tika sagatavota, izdot informācijas sertifikātu, kura paraugs ir iekļauts IX papildinājumā. Vai arī muitas iestādes, kurām ir iesniegta piegādātāja deklarācija, var pieprasīt eksportētājam uzrādīt informācijas sertifikātu, ko izdevušas tās valsts muitas iestādes, kurā deklarācija tika sagatavota.

Iestāde, kas izdevusi informācijas sertifikāta kopiju, saglabā to vismaz trīs gadus.
3. Muitas iestādes, kas pieprasa pārbaudi, cik iespējams drīz tiek informētas par pārbaudes rezultātiem. Pārbaudes rezultātiem skaidri jānorāda, vai deklarācija par materiālu statusu ir pareiza.
4. Pārbaudes nolūkā piegādātāji vismaz trīs gadus saglabā deklarācijas dokumenta kopiju un visus vajadzīgos pierādījumus, kas apliecina materiālu patieso statusu.
5. Muitas iestādes valstī, kurā sagatavota piegādātāja deklarācija, ir tiesīgas pieprasīt jebkādu pierādījumu vai veikt jebkādu pārbaudi, ko tās uzskata par piemērotu, lai pārbaudītu katras piegādātāja deklarācijas pareizību.
6. Pārvadājumu sertifikātus EUR.1, kas izdoti vai sagatavoti uz nepareizas piegādātāja deklarācijas pamata, uzskata par spēkā neesošiem.

3. IEDAĻA

ADMINISTRATĪVĀS SADARBĪBAS METODES, KURAS PIEMĒRO REĢISTRĒTO EKSPORTĒTĀJU SISTĒMAI

57. pants

Zīmogu un adrešu paziņošana

1. AZT paziņo Komisijai to iestāžu nosaukumus un adreses, kuras atrodas to teritorijā un kuras:
 - (a) ir attiecīgās valsts valdības iestādes, kas pilnvarotas sniegt atbalstu Komisijai un dalībvalstu muitas iestādēm šajā sadaļā paredzētās administratīvās sadarbības ietvaros;

- (b) ir attiecīgās valsts valdības iestādes vai kuras darbojas valdības pilnvarojumā un ir tiesīgas reģistrēt eksportētājus un svītrot tos no reģistrēto eksportētāju saraksta.
- 2. AZT nekavējoties informē Komisiju par visām izmaiņām informācijā, kas paziņota saskaņā ar 1. un 2. punktu.
- 3. Komisija šo informāciju nosūta dalībvalstu muitas iestādēm.

58. pants

Reģistrēto eksportētāju datubāzes izveide

1. Komisija izveido reģistrēto eksportētāju elektronisku datubāzi, pamatojoties uz AZT valdības iestāžu un dalībvalstu muitas iestāžu sniegto informāciju.
2. Tikai Komisijai ir piekļuve datubāzei un tajā iekļautajiem datiem. Šā panta 1. punktā minētās iestādes nodrošina, ka Komisijai paziņotie dati tiek atjaunināti, ir pilnīgi un precīzi.
3. Šā panta 1. punktā minētajā datubāzē apstrādātos datus publicē internetā, izņemot konfidenciālu informāciju, kas iekļauta 28. pantā minētā pieteikuma par reģistrēta eksportētāja statusa saņemšanu 2. un 3. ailē.
4. Personas datus, kurus apstrādā 1. punktā minētajā datubāzē, nosūta vai dara pieejamus trešām valstīm vai starptautiskajām organizācijām tikai saskaņā ar 9. pantu Regulā (EK) Nr. 45/2001.
5. Šis lēmums nekādā veidā neskar fizisku personu aizsardzības līmeni attiecībā uz personas datu apstrādi saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktu noteikumiem un jo īpaši nekādā veidā negroza ne dalībvalstu pienākumus attiecībā uz personas datu apstrādi atbilstīgi Direktīvai 95/46/EK, ne Savienības iestāžu un struktūru pienākumus attiecībā uz personas datu apstrādi, ko tās savu pienākumu pildīšanas ietvaros veic saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001.
6. Eksportētāju identitāti un reģistrācijas datus, kurus veido XI papildinājuma 1. un 3. punktā (saistībā ar darbību aprakstu) un 4. un 5. punktā uzskaitītais datu kopums, Komisija publicē internetā tikai tad, ja attiecīgie eksportētāji iepriekš brīvprātīgi devuši īpašu rakstisku piekrišanu, kas balstīta uz informētību.
7. Eksportētājiem sniedz Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. pantā izklāstīto informāciju.
8. Personu tiesības attiecībā uz viņu reģistrācijas datiem, kas minēti XI papildinājumā un kurus apstrādā valstu datubāzēs, īsteno saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kura uzglabā viņu personas datus, īstenojot Direktīvu 95/46/EK.
9. Personu tiesības attiecībā uz personas datu apstrādi centrālajā datubāzē, kas minēta 1.–4. punktā, īsteno saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001.

10. Valstu datu aizsardzības uzraudzības iestādes un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs, rīkojoties saskaņā ar savām attiecīgajām pilnvarām, aktīvi sadarbojas un nodrošina 1.–4. punktā minētās datubāzes saskaņotu uzraudzību.

59. pants

Izcelsmes pārbaude

1. Lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem par izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, AZT kompetentās iestādes veic

- (a) izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusa pārbaudi pēc dalībvalstu muitas iestāžu pieprasījuma;
- (b) regulāras eksportētāju kontroles pēc savas ierosmes.

Paplašināta kumulācija saskaņā ar 10. pantu ir atļauta tikai tad, ja valsts, ar kuru Savienībai ir spēkā esošs brīvās tirdzniecības nolīgums, ir piekritusi sniegt AZT atbalstu administratīvās sadarbības jomā tādā pašā veidā, kā tā sniegtu šādu atbalstu dalībvalstu muitas iestādēm saskaņā ar attiecīgā brīvās tirdzniecības nolīguma atbilstošajiem noteikumiem.

2. Kontroles, kas minētas 1. punkta b) apakšpunktā, nodrošina to, ka eksportētāji nepārtraukti pilda savus pienākumus. Tās veic, ievērojot starplaikus, kuri noteikti, pamatojoties uz piemērotiem riska analīzes kritērijiem. Šajā nolūkā AZT kompetentās iestādes pieprasa eksportētājiem iesniegt to paziņojumu par izcelsmi kopijas vai sarakstus, kurus tie ir sagatavojuši.
3. AZT kompetentās iestādes ir tiesīgas pieprasīt pierādījumus un veikt eksportētāju uzskaites pārbaudi, un – vajadzības gadījumā – veikt (tostarp ražotāju telpās) to ražotāju pārbaudi, kuri eksportētāju apgādā, vai veikt jebkādu citu pārbaudi, kuru uzskata par atbilstīgu.

60. pants

Izcelsmes apliecinājuma pārbaudes

1. Turpmākas paziņojumu par izcelsmi pārbaudes veic izlases veidā vai vienmēr, kad dalībvalstu muitas iestādēm ir pamatotas bažas par to autentiskumu, attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai citu šajā pielikumā minēto prasību izpildi.

Ja dalībvalsts muitas iestādes pieprasa AZT kompetento iestāžu sadarbību, lai pārbaudītu paziņojuma par izcelsmi, izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusa vai abu minēto derīgumu, tās vajadzības gadījumā savā pieprasījumā norāda iemeslus, kāpēc tām ir pamatotas šaubas par paziņojuma par izcelsmi vai izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusa derīgumu.

Pārbaudes pieprasījuma pamatojumam var nosūtīt paziņojuma par izcelsmi kopiju un jebkuru papildu informāciju vai dokumentus, kas norāda, ka minētajā paziņojumā iekļautā informācija ir nepareiza.

Dalībvalsts, kas nosūtījusi pieprasījumu, pārbaudes rezultātu paziņošanai nosaka 6 mēnešu sākotnējo termiņu, sākot no pārbaudes pieprasījuma datuma.

2. Ja pamatotu šaubu gadījumā atbilde nav saņemta 1. punktā noteiktajā laikposmā vai ja atbildē nav pietiekamas informācijas, lai noteiktu izstrādājumu īsto izcelsmi, kompetentajām iestādēm nosūta otru paziņojumu. Šajā paziņojumā tiek noteikts nākamais termiņš, kas nav ilgāks par 6 mēnešiem.

61. pants

Citi noteikumi

1. Šā pielikuma V sadaļas III iedaļu un VI sadaļas III iedaļu piemēro *mutatis mutandis* attiecībā uz:
 - (a) eksportu no Savienības uz AZT divpusējas kumulācijas piemērošanas nolūkā;
 - (b) eksportu no vienas AZT uz citu AZT, lai piemērotu 2. panta 2. punktā paredzēto AZT kumulāciju.
2. Savienības eksportētājus pēc to pieprasījuma dalībvalsts muitas iestāde uzskata par reģistrētiem eksportētājiem šajā lēmumā paredzēto atvieglinājumu izmantošanas nolūkā, ja tie izpilda šādus nosacījumus:
 - (a) tiem ir *EORI* numurs saskaņā ar 4.k–4.t pantu Regulā (EEK) Nr. 2454/93;
 - (b) tiem ir „atzītā eksportētāja” statuss saskaņā ar preferenciālo režīmu;
 - (c) dalībvalsts muitas iestādei adresētajā pieprasījumā tie norāda turpmāk minētos datus veidlapā, kuras paraugs iekļauts XI papildinājumā:
 - informāciju, kas izklāstīta 1. un 4. ailē;
 - apņemšanos, kas izklāstīta 5. ailē.

VI SADAĻA

SEŪTA UN MELIĻA

62. pants

1. Šā pielikuma noteikumus par izcelsmes pierādījumu izdošanu, izmantošanu un turpmāku pārbaudi piemēro *mutatis mutandis* izstrādājumiem, kurus eksportē no AZT uz Seūtu un Meliļu, un izstrādājumiem, kurus divpusējai kumulācijai eksportē no Seūtas un Meliļas uz AZT.

2. Seūtu un Meliļu uzskata par vienotu teritoriju.
3. Spānijas muitas iestādes ir atbildīgas par šā pielikuma piemērošanu Seūtā un Meliļā.

VII SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

63. pants

Atkāpe saistībā ar reģistrēto eksportētāju sistēmu

1. Izmantojot atkāpi, Komisija var pieņemt lēmumus, ar kuriem pēc 2017. gada 1. janvāra atļauj piemērot 21.–35. pantu un 54.–56. pantu eksportam no vienas vai vairākām AZT.

Atkāpi piemēro ne ilgāk par laiku, kas attiecīgajai AZT ir vajadzīgs, lai piemērotu 38.–50. pantu un 57.–61. pantu.
2. AZT, kas vēlas izmantot 1. punktā paredzēto atkāpi, iesniedz pieprasījumu Komisijai. Pieprasījumā norāda laiku, kas ir vajadzīgs, lai uzskatītu, ka attiecīgā AZT spēj piemērot 38.–50. pantu un 57.–61. pantu.
3. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem pasākumus, ar kuriem piešķir 1. punktā minēto pagaidu atkāpi. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 64. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

64. pants

Komitejas procedūras

1. Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, kas izveidota saskaņā ar 247.a pantu Regulā (EEK) Nr. 2913/92.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro 5. pantu Regulā (ES) Nr. 182/2011.

65. pants

Piemērošana

1. Šo pielikumu piemēro no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.
2. Šā pielikuma 52. panta 3. punkta b) apakšpunktu piemēro no 2015. gada 1. janvāra.
3. Šā pielikuma 8. panta 3. punkta b) apakšpunktu piemēro līdz 2015. gada 30. septembrim.

4. Šā pielikuma 21.–35. pantu un 54.–56. pantu piemēro līdz 2016. gada 31. decembrim.
5. Šā pielikuma 38.–50. pantu un 57.–61. pantu piemēro no 2017. gada 1. janvāra.

I PAPILDINĀJUMS

IEVADA PIEZĪMES

1. piezīme – Vispārīgs ievads

Šajā pielikumā ir izklāstīti nosacījumi atbilstoši 4. pantam, saskaņā ar kuriem izstrādājumus uzskata par izstrādājumiem, kuru izcelsme ir attiecīgajā AZT. Ir četri dažādi noteikumu veidi, kas mainās atkarībā no izstrādājuma:

- (a) apstrādes vai pārstrādes rezultātā nav pārsniegts maksimālais nenoteiktas izcelsmes materiālu saturs;
- (b) saražoto izstrādājumu Harmonizētās sistēmas četrциparu pozīcija vai harmonizētās sistēmas sešциparu apakšpozīcija apstrādes vai pārstrādes rezultātā kļūst atšķirīga no Harmonizētās sistēmas četrциparu pozīcijas vai sešциparu apakšpozīcijas, respektīvi, no izmantoto materiālu pozīcijas vai apakšpozīcijas;
- (c) tiek veikta specifiska apstrādes un pārstrādes darbība;
- (d) apstrādi vai pārstrādi veic konkrētiem pilnībā iegūtiem materiāliem.

2. piezīme – Saraksta struktūra

- 2.1. Saraksta 1. un 2. slejā ir aprakstīts iegūtais izstrādājums. 1. slejā attiecīgi norādīts Harmonizētajā sistēmā lietotais nodaļas numurs, četrциparu pozīcija vai sešциparu apakšpozīcija. 2. slejā ir norādīts preču apraksts, kas minētajā sistēmā lietots minētajai pozīcijai vai nodaļai. Ievērojot 2.4. piezīmi, attiecībā uz katru 1. un 2. slejas ierakstu 3. slejā ir izklāstīts viens vai vairāki noteikumi („kvalifikācijas darbības”). Šīs kvalifikācijas darbības attiecas tikai uz nenoteiktas izcelsmes materiāliem. Ja dažos gadījumos pirms ieraksta 1. slejā ir „ex” zīme, tas nozīmē, ka 3. slejā minēto noteikumu piemēro tikai minētās pozīcijas daļai, kā aprakstīts 2. slejā.
- 2.2. Ja 1. slejā vienkopus ir sagrupētas vairākas Harmonizētās sistēmas pozīcijas vai apakšpozīcijas vai ir sniegts nodaļas numurs un tāpēc izstrādājumu apraksts 2. slejā ir vispārināts, tad blakus 3. slejā esošais noteikums attiecas uz visiem izstrādājumiem, kurus saskaņā ar Harmonizēto sistēmu klasificē nodaļu pozīcijās vai jebkurās 1. slejā vienkopus sagrupētajās pozīcijās vai apakšpozīcijās.
- 2.3. Ja sarakstā dažādi noteikumi attiecas uz dažādiem pozīcijas izstrādājumiem, tad katrā ievilkumā ir tās pozīcijas daļas apraksts, uz ko attiecas blakus 3. slejā esošais noteikums.
- 2.4. Ja 3. slejā ir izklāstīti divi alternatīvi noteikumi, kas nošķirti ar vārdu „vai”, tad eksportētājs var izvēlēties izmantojamo noteikumu.

3. piezīme – Noteikumu piemērošanas piemēri

- 3.1. Attiecībā uz izstrādājumiem, kuri ieguvuši noteiktas izcelsmes statusu un kurus izmanto citu izstrādājumu ražošanā, 4. panta 2. punkta noteikumus piemēro neatkarīgi no tā, vai minētais statuss iegūts rūpnīcā, kurā izstrādājumus izmanto, vai arī citā rūpnīcā, kas atrodas AZT vai Savienībā.

- 3.2. Saskaņā ar 5. pantu veiktajai apstrādei un pārstrādei jāpārsniedz darbības, kas uzskaitītas minētajā pantā. Ja tas tā nav, precēm nevar piemērot preferenciāla tarifa režīmu pat tad, ja ir izpildīti turpmākajā sarakstā izklāstītie nosacījumi.

Ievērojot pirmajā daļā minēto noteikumu, saraksta noteikumi paredz vajadzīgās apstrādes vai pārstrādes minimumu, un jebkāda papildu apstrāde vai pārstrāde arī piešķir izstrādājumam noteiktas izcelsmes statusu; un otrādi, ja veiktā apstrāde vai pārstrāde nav pietiekama, noteiktas izcelsmes statusu nepiešķir. Tādējādi, ja noteikumā paredzēts, ka konkrētā izgatavošanas stadijā var izmantot nenoteiktas izcelsmes materiālus, šādus materiālus atļauts izmantot agrākās stadijās, bet nav atļauts izmantot vēlākās stadijās.

- 3.3. Neskarot 3.2. piezīmi, ja noteikumā ir paredzēta „ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem”, tad var izmantot jebkuras pozīcijas materiālus (arī materiālus, kas ir klasificēti paša izstrādājuma pozīcijā un ir ar tādu pašu aprakstu), tomēr jāievēro visi īpašie ierobežojumi, kas noteikumā varētu būt ietverti.

Tomēr izteiciens „ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem, ietverot citus materiālus, kas minēti pozīcijā ...” vai „ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem, ietverot citus materiālus, kas minēti paša izstrādājuma pozīcijā” nozīmē, ka var izmantot tikai visus materiālus, kuri klasificēti jebkurā pozīcijā, izņemot tos, kuru apraksts ir tāds pats kā saraksta 2. slejā norādītajam izstrādājumam.

- 3.4. Ja kādā saraksta noteikumā norādīts, ka ražojumu var izgatavot no vairāk nekā viena materiāla, tas nozīmē, ka var izmantot vienu vai vairākus materiālus. Tas nenozīmē, ka jāizmanto visi šie materiāli.
- 3.5. Ja kādā saraksta noteikumā norādīts, ka izstrādājums jāražo no konkrēta materiāla, šis noteikums neliedz izmantot arī citus materiālus, kas savu īpatnību dēļ nevar atbilst šim nosacījumam.

4. piezīme – Vispārīgi noteikumi par konkrētām lauksaimniecības precēm

- 4.1. Lauksaimniecības preces, uz kurām attiecas 6., 7., 8., 9., 10. un 12. nodaļa un pozīcija 2401 un kuras audzētas vai novāktas AZT teritorijā, uzskata par precēm, kuru izcelsme ir minētajā AZT, pat ja tās audzētas no sēklām, sīpoliem, sakneņiem, spraudņiem, potcelmiem, atvasēm, pumpuriem vai citām augu dzīvajām daļām, kas importētas no citas valsts.
- 4.2. Ja konkrētajā izstrādājumā ir noteikti nenoteiktas izcelsmes cukura saturs ierobežojumi, tad šādu ierobežojumu aprēķināšanā ņem vērā pozīcijas 1701 (saharoze) un 1702 (piemēram, fruktoze, glikoze, laktoze, maltoze, izoglikoze vai invertcukurs) to cukuru svaru, kuri ir izmantoti gatavā izstrādājuma ražošanā un ir izmantoti gatavā izstrādājumā iekļauto nenoteiktas izcelsmes izstrādājumu ražošanā.

5. piezīme – Attiecībā uz konkrētiem tekstilizstrādājumiem izmantotā terminoloģija

- 5.1. Sarakstā izmantotais termins „dabiskās šķiedras” attiecas uz šķiedrām, kas nav mākslīgās vai sintētiskās šķiedras. Tas attiecas tikai uz pirmsvērpsšanas posmiem, tostarp uz atlikām, un, ja vien nav noteikts citādi, arī uz šķiedrām, kas ir kārstas, ķemmētas vai citādi apstrādātas, bet nav vērptas.
- 5.2. Termins „dabiskās šķiedras” attiecas uz astriem pozīcijā 0503, zīdu pozīcijā 5002 un 5003, kā arī uz vilnas šķiedrām un smalkiem vai rupjiem dzīvnieku matiem pozīcijā 5101–5105, kokvilnas šķiedrām pozīcijā 5201–5203, kā arī citām augu šķiedrām pozīcijā 5301–5305.
- 5.3. Terminus „tekstilmasa”, „ķīmiski materiāli” un „izejvielas papīra ražošanai” sarakstā izmanto, lai aprakstītu materiālus, kuri nav klasificēti 50.–63. nodaļā un kurus var izmantot mākslīgu, sintētisku vai papīra šķiedru vai pavedienu ražošanai.
- 5.4. Terminu „ķīmiskās štāpeļšķiedras” sarakstā izmanto, lai atsauktos uz sintētisku vai mākslīgu pavedienu grīsti, štāpeļšķiedrām vai atlikām, kas minētas pozīcijā 5501–5507.

6. piezīme– Pielaižu, kas piemērojamas izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem

- 6.1. Ja pie kāda izstrādājuma sarakstā ir atsauce uz šo piezīmi, tad 3. ailes noteikumi neattiecas ne uz vienu tekstila pamatmateriālu, ko izmanto konkrētā izstrādājuma ražošanā, ja kopā tie veido 10 % vai mazāk no visu izmantoto tekstila pamatmateriālu kopējā svara. (Skatīt arī 6.3. un 6.4. piezīmi).
- 6.2. Tomēr 6.1. piezīmē minēto ierobežojumu var piemērot tikai jauktiem ražojumiem, kas izgatavoti no diviem vai vairākiem tekstila pamatmateriāliem.

Tekstila pamatmateriāli ir šādi:

- zīds;
- vilna;
- rupja spalva;
- smalka spalva;
- astri;
- kokvilna;
- materiāli papīra ražošanai un papīrs;
- lini;
- kaņepāji;
- džuta un citas lūksnes tekstilšķiedras;

- sizals un citas agavju ģints augu tekstilšķiedras;
- kokosšķiedra, abakas, rāmiju un citas augu tekstilšķiedras;
- sintētiskie ķīmiskie pavedieni;
- mākslīgie ķīmiskie pavedieni;
- strāvvadoši pavedieni;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no polipropilēna;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poliestera;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poliamīda;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poliakrilnitrila;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poliimīda;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no politetrafluoretilēna;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no polifenilēnsulfīda;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no polivinilhlorīda;
- citas sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras;
- mākslīgās ķīmiskās štāpeļšķiedras no viskozes;
- citas mākslīgās ķīmiskās štāpeļšķiedras;
- dzija, kas izgatavota no poliuretāna ar elastīgiem poliētera segmentiem, ar vai bez pozamentiem;
- dzija, kas izgatavota no poliuretāna ar elastīgiem poliestera segmentiem, ar vai bez pozamentiem;
- izstrādājumi, kas iekļauti pozīcijā 5605 (metalizēta dzija), kuros iestrādāta lente ar alumīnija folijas pildījumu vai ar plastmasas kārtas pildījumu, ar alumīnija pulvera pārklājumu vai bez tā, kas platumā nepārsniedz 5 mm, kas ir iestiprināta ar caurspīdīgu vai krāsainu līmi starp divām plastmasas kārtām;
- citi izstrādājumi, kas iekļauti pozīcijā 5605;
- stikla šķiedras;
- metāla šķiedras.

Piemērs:

pavedieni, kas ietilpst pozīcijā 5205 un ir izgatavoti no 5203. pozīcijas kokvilnas šķiedrām un 5506. pozīcijas sintētiskām štāpeļšķiedrām, ir jaukti pavedieni. Tāpēc sintētiskās štāpeļšķiedras bez noteiktas izcelsmes statusa, kas neatbilst izcelsmes

noteikumiem, var izmantot, ja vien to kopējā masa nepārsniedz 10 % no dzijas masas.

Piemērs:

Vilnas audums, kas ietilpst pozīcijā 5112 un ir izgatavots no 5107. pozīcijas vilnas dzijas un 5509. pozīcijas sintētiskiem pavedieniem no štāpeļšķiedrām, ir jaukts audums. Tāpēc var izmantot sintētisku dziju, kas neatbilst izcelsmes noteikumiem, vai vilnas dziju, kas neatbilst izcelsmes noteikumiem, vai abas dzijas sajaukumu, ja to kopējais svars nepārsniedz 10 % no auduma svara.

Piemērs:

Audums ar šūtām plūksnām, kas iekļauts pozīcijā 5802 un kuru izgatavo no kokvilnas dzijas, kas iekļauta pozīcijā 5205, un no pozīcijā 5210 iekļauta kokvilnas auduma, ir jaukts izstrādājums tikai tad, ja kokvilnas audums pats par sevi ir jaukts audums, kas izgatavots no divās atsevišķās pozīcijās klasificētas dzijas, vai arī ja izmantotā kokvilnas dzija ir jaukta.

Piemērs:

Ja konkrētais audums ar šūtām plūksnām ir izgatavots no kokvilnas pavedieniem, kas minēti pozīcijā 5205, un no sintētiska auduma, kas minēts pozīcijā 5407, izmantotie pavedieni acīmredzot ir divi atsevišķi tekstila pamatmateriāli, un tādējādi audums ar izšūtām plūksnām ir jaukts izstrādājums.

- 6.3. To izstrādājumu gadījumā, kuru sastāvā ir „dzija, kas izgatavota no poliuretāna ar elastīgiem poliētera segmentiem, ar vai bez pozamentiem”, pieļaide attiecībā uz šo dziju ir 20 %.
- 6.4. To izstrādājumu gadījumā, kuros iestrādāta „lente ar alumīnija folijas pildījumu vai ar plastmasas kārtas pildījumu, ar alumīnija pulvera pārklājumu vai bez tā, kas platumā nepārsniedz 5 mm, kas ir iestiprināta ar caurspīdīgu vai krāsainu līmi starp divām plastmasas plēves kārtām”, pieļaide šai lentei ir 30 %.

7. piezīme – Citas pieļaušanas, kas piemērojamas konkrētiem tekstilizstrādājumiem

- 7.1. Ja sarakstā ir atsauce uz šo piezīmi, tad tekstilmateriālus, kas neatbilst saraksta 3. slejas noteikumam par attiecīgiem apdarinātiem izstrādājumiem, var izmantot, ja tie ir iekļauti citā pozīcijā nekā attiecīgais izstrādājums un ja to vērtība nepārsniedz 8 % no izstrādājuma ražotāja cenas.
- 7.2. Neskarot 7.3. piezīmi, materiālus, kas nav klasificēti 50.–63. nodaļā, var brīvi izmantot tekstilizstrādājumu ražošanā, neatkarīgi no tā, vai tajos ir vai nav tekstilmateriāli.

Piemērs:

Ja sarakstā iekļauts noteikums paredz, ka konkrētam tekstilizstrādājumam (piemēram, biksēm) jāizmanto dzija, tas neliedz izmantot metāla izstrādājumus, piemēram, pogas, jo pogas nav klasificētas 50.–63. nodaļā. Šā paša iemesla dēļ nav liegts izmantot rāvējslēdzējus, pat ja rāvējslēdzējos parasti ir tekstilmateriāli.

- 7.3. Ja tiek piemērots procentuālā daudzuma noteikums, tad, aprēķinot izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtību, ir jāņem vērā to materiālu vērtība, kas nav klasificēti 50.–63. nodaļā.

8. piezīme – To specifisko procesu un vienkāršo darbību definīcija, kas veikti attiecībā uz konkrētiem 27. nodaļas izstrādājumiem

- 8.1. Pozīciju ex 2707 un 2713 piemērošanas nolūkos „specifiskie procesi” ir šādi:

- (a) vakuumdestilācija;
- (b) sekundārā destilācija ar ļoti rūpīgu frakcionēšanas procesu²⁴;
- (c) krekingi;
- (d) riformings;
- (e) ekstrakcija ar selektīviem šķīdinātājiem;
- (f) process, kas ietver visas šādas darbības: apstrāde ar koncentrētu sērskābi, oleumu vai sēra anhidrīdu; neitralizācija ar sārmu; atkrāsošana un attīrīšana ar dabīgi aktīvām zemēm, aktivētām zemēm, aktivētu kokogli vai boksītu;
- (g) polimerizācija;
- (h) alkilēšana;
- (i) izomerizācija.

- 8.2. Pozīciju 2710, 2711 un 2712 piemērošanas nolūkos „specifiskie procesi” ir šādi:

- (a) vakuumdestilācija;
- (b) sekundārā destilācija ar ļoti rūpīgu frakcionēšanas procesu²⁵;
- (c) krekingi;
- (d) riformings;
- (e) ekstrakcija ar selektīviem šķīdinātājiem;
- (f) process, kas ietver visas šādas darbības: apstrāde ar koncentrētu sērskābi, oleumu vai sēra anhidrīdu; neitralizācija ar sārmu; atkrāsošana un attīrīšana ar dabīgi aktīvām zemēm, aktivētām zemēm, aktivētu kokogli vai boksītu;
- (g) polimerizācija;
- (h) alkilēšana;
- (i) izomerizācija;

²⁴ Skatīt Kombinētās nomenklatūras 27. nodaļas 4. papildu piezīmes b) punktu.

²⁵ Skatīt Kombinētās nomenklatūras 27. nodaļas 4. papildu piezīmes b) punktu.

- (j) tikai attiecībā uz smagajām eļļām pozīcijā ex 2710 – atsērošana ar ūdeņradi, samazinot sēra saturu apstrādātos produktos vismaz par 85 % (metode ASTM D 1266-59 T);
 - (k) tikai attiecībā uz pozīcijas 2710 izstrādājumiem – deparafinēšana ar jebkuru paņēmieni, izņemot filtrāciju;
 - (l) tikai attiecībā uz pozīcijas ex 2710 smagajām eļļām –apstrāde ar ūdeņradi vairāk nekā 20 bāru spiedienā un temperatūrā, kas ir augstāka par 250°C, izmantojot katalizatoru, kas nav atsērošanas katalizators, ūdeņradim darbojoties kā aktīvajam ķīmiskās reakcijas elementam. Pozīcijas ex 2710 ziežu turpmāku apstrādi ar ūdeņradi (piemēram, attīrīšanu ar ūdeņradi vai atkrāsošanu), lai jo īpaši uzlabotu krāsu vai stabilitāti, tomēr neuzskata par specifisku procesu;
 - (m) tikai attiecībā uz pozīcijā ex 2710 iekļauto šķidro kurināmo – destilācija atmosfēras spiedienā ar nosacījumu, ka 300°C temperatūrā, izmantojot metodi ASTM D 86, destilējas mazāk par 30 % šo produktu tilpuma (ieskaitot zudumus);
 - (n) tikai attiecībā uz pozīcijā ex 2710 iekļautajām smagajām eļļām, kas nav gāzeļļas un degvieleļļas – apstrāde ar augstfrekvences elektrisko izlādi;
 - (o) tikai attiecībā uz neapstrādātiem produktiem (izņemot vazelīnu, ozokerītu, lignītvasku vai kūdras vasku, parafīnu, kura eļļas saturs nepārsniedz 0,75% no svara) pozīcijā ex 2712 – attīrīšana no eļļas, izmantojot frakcionētu kristalizāciju.
- 8.3. Pozīciju ex 2707 un 2713 piemērošanas nolūkos vienkāršas darbības, piemēram, tīrīšana, dekantēšana, atsāļošana, ūdens atdalīšana, filtrēšana, krāsošana, marķēšana, sēra iegūšana, sajaucot izstrādājumus ar dažādu sēra saturu, kā arī jebkuru šo darbību apvienojums vai līdzīgas darbības noteiktu izcelsmi nepiešķir.

II PAPILDINĀJUMS

TO APSTRĀDES UN PĀRSTRĀDES DARBĪBU SARAKSTS, KAS NODROŠINA NOTEIKTAS IZCELSMES STATUSU

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
1. nodaļa	Dzīvi dzīvnieki	Visi 1. nodaļas dzīvnieki ir pilnībā iegūti
2. nodaļa	Gaļa un pārtikā izmantojami gaļas subprodukti	Ražošana, kurā visa gaļa un pārtikā izmantojamie gaļas subprodukti šīs nodaļas produktos ir pilnībā iegūti
ex 3. nodaļa	Zivis un vēžveidīgie, mīkstmieši un citi ūdens bezmugurkaulnieki, izņemot:	Visas zivis un vēžveidīgie, mīkstmieši un citi ūdens bezmugurkaulnieki ir pilnībā iegūti
0304	Svaiga, dzesināta vai saldēta zivju fileja un citāds zivju mīkstums (malts vai nemalts)	Ražošana, kurā visi izmantotie 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti
0305	Žāvētas vai sālītas zivis vai zivis sālījumā; kūpinātas zivis, arī termiski apstrādātas pirms kūpināšanas vai kūpināšanas procesā; zivju milti un granulas, kas derīgas lietošanai pārtikā	Ražošana, kurā visi izmantotie 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti
ex 0306	Žāvēti vai sālīti vēžveidīgie vai vēžveidīgie sālījumā, čaulā vai bez tās; vēžveidīgie čaulā, termiski apstrādāti, tvaicējot vai vārot ūdenī, arī dzesināti, saldēti, žāvēti, sālīti vai sālījumā; vēžveidīgo milti, rupja maluma milti un granulas lietošanai pārtikā	Ražošana, kurā visi izmantotie 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti
ex 0307	Žāvēti vai sālīti mīkstmieši vai mīkstmieši sālījumā, čaulā vai bez tās; žāvēti vai sālīti ūdens bezmugurkaulnieki vai ūdens bezmugurkaulnieki sālījumā, izņemot vēžveidīgos un mīkstmiešus; vēžveidīgo milti, rupja maluma milti un granulas lietošanai pārtikā	Ražošana, kurā visi izmantotie 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti
4. nodaļa	Piens un piena produkti; putnu olas; dabiskais medus; dzīvnieku izcelsmes pārtikas produkti, kas citur nav minēti vai iekļauti;	Ražošana, kurā — visi izmantotie 4. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti un — izmantotā cukura ²⁶ svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara
ex 5. nodaļa	Dzīvnieku izcelsmes produkti, kas nav citur īpaši norādīti vai iekļauti, izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
ex 0511 91	Pārtikā nelietojami zivju ikri un pieņi	Visi ikri un pieņi ir pilnībā iegūti
6. nodaļa	Veģetējoši koki un citi augi; sīpoli, saknes u. tml. augu daļas; nogriezti ziedi un dekoratīvi zaļumi	Ražošana, kurā visi izmantotie 6. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti
7. nodaļa	Ēdami dārzeņi un konkrētas ēdamas saknes un bumbuļi	Ražošana, kurā visi izmantotie 7. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti
8. nodaļa	Ēdami augļi un rieksti;	Ražošana, kurā

²⁶

Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	citrusaugļu vai meloņu mizas	– visi izmantotie 8. nodaļā klasificētie augļi, rieksti un citrusaugļu vai meloņu mizas ir pilnībā iegūtas un — izmantotā cukura ²⁷ svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara
9. nodaļa	Kafija, tēja, mate un garšvielas	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
10. nodaļa	Graudaugu produkti	Ražošana, kurā visi izmantotie 10. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti
ex 11. nodaļa	Milt rūpniecības produkti; iesals; cietes; inulīns; kviešu lipekļi, izņemot:	Ražošana, kurā visi izmantotie 10. un 11. nodaļā, pozīcijā 0701 un 2303 un apakšpozīcijā 0710 10 klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti
ex 1106	Milti, rupja maluma milti un pulveris no kaltētiem, izlobītiem pākšu dārzeņiem, kas minēti 0713. pozīcijā	0708. pozīcijā minēto pākšu dārzeņu žāvēšana un malšana
12. nodaļa	Eļļas augu sēklas un eļļas augu augļi; dažādi graudi, sēklas un augļi; augi rūpnieciskām vajadzībām un ārstniecības augi; salmi un lopbarība	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
13. nodaļa	Šellaka; mastika, sveķi un citas augu sulas un ekstrakti	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, kurā izmantotā cukura ²⁸ svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara
14. nodaļa	Augu materiāli pīšanai; augu valsts produkti, kas citur nav minēti un iekļauti	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
ex 15. nodaļa	Dzīvnieku un augu tauki un eļļas un to šķelšanās produkti; gatavi pārtikas tauki; dzīvnieku vai augu vaski; izņemot:	Ražošana no jebkurā apakšpozīcijā, izņemot paša izstrādājuma apakšpozīciju, klasificētiem materiāliem
1501–1504	Cūku, mājputnu, liellopu, aitu vai kazu, zivju u. tml. tauki	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
1505, 1506 un 1520	Vilnas tauki un no tiem iegūtas taukvielas (tostarp lanolīns). Citi dzīvnieku tauki un eļļas un to frakcijas, rafinētas vai nerāfinētas, bet bez ķīmiskā sastāva izmaiņām. Neattīrīts glicerīns; glicerīna ūdens un sārmī	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
1509 un 1510	Oļīveļļa un tās frakcijas	Ražošana, kurā visi izmantotie augu izcelsmes materiāli ir pilnībā iegūti
1516 un 1517	Dzīvnieku vai augu tauki un eļļas un to frakcijas, pilnīgi vai daļēji hydrogenētas, esterificētas, pāresterificētas vai elaidinētas, rafinētas vai nerāfinētas, bet tālāk neapstrādātas. Margarīns; pārtikas maisījumi vai pārstrādes produkti, kuri iegūti no dzīvnieku vai augu taukiem vai eļļām, vai dažādu šajā nodaļā uzskaitīto tauku vai eļļu frakcijām, kas nav pārtikas tauki vai eļļas vai to frakcijas, kuras iekļautas pozīcijā 1516	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

²⁷ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

²⁸ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
16. nodaļa	Gaļas, zivju un vēžveidīgo, mīkstmiešu vai citu ūdens bezmugurkaulnieku izstrādājumi	Ražošana — no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot gaļu un pārtikā izmantojamās gaļas subproduktus, kas klasificēti 2. nodaļā, un 16. nodaļā klasificētos materiālus, kas iegūti no 2. nodaļā klasificētās gaļas un pārtikā izmantojamiem gaļas subproduktiem, un — ražošana, kurā ir pilnībā iegūti visi izmantotie materiāli, kas klasificēti 3. nodaļā, un 16. nodaļā klasificētie materiāli, kas iegūti no zivīm un vēžveidīgiem, mīkstmiešiem un citiem ūdens bezmugurkaulniekiem, kas klasificēti 3. nodaļā
ex 17. nodaļa	Cukurs un konditorejas izstrādājumi no cukura; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
1702	Citādi cukuri (tostarp ķīmiski tīra laktoze un glikoze) cietā veidā; cukura sīrupi; mākslīgais medus, arī maisījumā ar dabisko medu; karamele	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā izmantoto 1101.–1108. pozīcijas, 1701. un 1703. pozīcijas materiālu svars nepārsniedz 30 % no gatavā izstrādājuma svara
1704	Cukura konditorejas izstrādājumi (ieskaitot balto šokolādi), bez kakao piedevas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā — izmantotā cukura ²⁹ un 4. nodaļā klasificēto materiālu atsevišķais svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara, un — izmantotā cukura ³⁰ un 4. nodaļā klasificēto materiālu kopējais apvienotais svars nepārsniedz 60 % no gatavā izstrādājuma svara
18. nodaļa	Kakao un kakao izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā — izmantotā cukura ³¹ un 4. nodaļā klasificēto materiālu atsevišķais svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara, un — izmantotā cukura ³² un 4. nodaļā klasificēto materiālu kopējais apvienotais svars nepārsniedz 60 % no gatavā izstrādājuma svara
19. nodaļa	Graudaugu, miltu, cietes vai piena izstrādājumi; miltu konditorejas izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā — izmantoto 2., 3. un 16. nodaļā klasificēto materiālu svars nepārsniedz 20 % no gatavā izstrādājuma svara un — izmantoto 1006. un 1101.–1108. pozīcijas materiālu svars nepārsniedz 20 % no gatavā izstrādājuma svara, un — izmantotā cukura ³³ un 4. nodaļā klasificēto materiālu atsevišķais svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara, un — izmantotā cukura ³⁴ un 4. nodaļā klasificēto materiālu kopējais apvienotais svars nepārsniedz 60 % no gatavā izstrādājuma svara
ex 20. nodaļa	Dārzenų, augļu, riekstu vai citu augu daļu izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā izmantotā cukura ³⁵ svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara

²⁹ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³⁰ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³¹ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³² Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³³ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³⁴ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
2002 un 2003	Bez etiķa vai etiķskābes sagatavoti vai konservēti tomāti, sēnes un trifeles	Ražošana, kurā visi izmantotie 7. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti
21. nodaļa	Dažādi pārtikas izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā — izmantotā cukura³⁶ un 4. nodaļā klasificēto materiālu atsevišķais svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara un — izmantotā cukura³⁷ un 4. nodaļā klasificēto materiālu kopējais apvienotais svars nepārsniedz 60 % no gatavā izstrādājuma svara
22. nodaļa	Dzērieni, alkoholiski šķidrumi un etiķis	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju un pozīciju 2207 un 2208, klasificētiem materiāliem, kurā — visi izmantotie apakšpozīcijā 0806 10, 2009 61 un 2009 69 klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti un — izmantotā cukura³⁸ un 4. nodaļā klasificēto materiālu atsevišķais svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara, un — izmantotā cukura³⁹ un 4. nodaļā klasificēto materiālu kopējais apvienotais svars nepārsniedz 60 % no gatavā izstrādājuma svara
ex 23. nodaļa	Pārtikas rūpniecības atliekas un atkritumi; gatava lopbarība; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 2302 ex 2303	Cietes ražošanas atlikumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā izmantoto 10. nodaļā klasificēto materiālu svars nepārsniedz 20 % no gatavā izstrādājuma svara
2309	Izstrādājumi, kas izmantojami dzīvnieku barībā	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā — visi izmantotie 2. un 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti un — izmantoto 10. un 11. nodaļas un 2302. un 2303. pozīcijas materiālu svars nepārsniedz 20 % no gatavā izstrādājuma svara, un — izmantotā cukura⁴⁰ un 4. nodaļā klasificēto materiālu atsevišķais svars nepārsniedz 40 % no gatavā izstrādājuma svara un — izmantotā cukura un 4. nodaļā klasificēto materiālu kopējais apvienotais svars nepārsniedz 60 % no gatavā izstrādājuma svara
ex 24. nodaļa	Tabaka un tabakas rūpnieciski aizstājēji; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, kurā izmantoto 24. nodaļas materiālu svars nepārsniedz 30 % no kopējā izmantoto 24. nodaļas materiālu svara
2401	Neapstrādāta tabaka; tabakas atkritumi	Visa 24. nodaļas neapstrādātā tabaka un tabakas atkritumi ir pilnībā iegūti
2402	Cigāri, Manilas cigāri, cigarilli un cigaretes no tabakas vai tabakas aizstājējiem	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju un pozīciju 2403, klasificētiem materiāliem, kurā izmantoto 2401. pozīcijā klasificēto materiālu svars nepārsniedz 50 % no kopējā izmantoto 2401. pozīcijas materiālu svara
ex 25. nodaļa	Sāls; sērs; zemes un akmens; apmešanas materiāli, kaļķis un	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

³⁵ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³⁶ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³⁷ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³⁸ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

³⁹ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

⁴⁰ Skatīt 4.2. ievada piezīmi.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	cements; izņemot:	<i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 2519	Drupināts dabīgais magnija karbonāts (magnezīts) hermētiski noslēgtos konteineros un magnija oksīds, ar vai bez piemaisījumiem, un citi (piemēram, kausētais magnēzijs vai ar apdedzināšanu pilnīgi saķepināts (aglomerēts) magnēzijs)	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot dabīgo magnija karbonātu (magnezītu)
26. nodaļa	Rūdas, sāņņi un pelni	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 27. nodaļa	Minerāļdegvielas, minerāleļļas un to pārtvaices produkti; bitumenvielas; minerālvaski, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 2707	Eļļas, kurās aromātisko sastāvdaļu svars pārsniedz nearomātisko sastāvdaļu svaru, analogiskas minerāleļļām, kas iegūtas akmeņogļu darvas augsttemperatūras pārtvaicē, no kuru tilpuma vairāk par 65 % pārtvaicējas 250°C (to skaitā petroļspirta un benzola maisījumi) izmantošanai par motordegvielu vai kurināmo	Ražošana un/vai viens vai vairāki specifiskie procesi ⁴¹ <i>vai</i> Citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti pozīcijā, kas nav paša izstrādājuma pozīcija. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
2710	Naftas eļļas un no bitumenminerāliem iegūtas eļļas, izņemot neapstrādātas eļļas; citur neminēti vai neiekļauti pārstrādes produkti, kas satur 70% no svara vai vairāk naftas eļļas vai no bitumenminerāliem iegūtas eļļas, ja šīs eļļas ir pārstrādes produktu pamatsastāvdaļas; eļļas atkritumi	Ražošana un/vai viens vai vairāki specifiskie procesi ⁴² <i>vai</i> Citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti pozīcijā, kas nav paša izstrādājuma pozīcija. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
2711	Naftas gāzes un pārējie gāzveida ogļūdeņraži	Ražošana un/vai viens vai vairāki specifiskie procesi ⁴³ <i>vai</i> Citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti pozīcijā, kas nav paša izstrādājuma pozīcija. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
2712	Vazelīns; parafīna vasks, mikrokristālais naftas vasks, ogļu putekļu vasks, ozokerīts, lignītvasks, kūdras vasks, citādi minerālvaski un tamlīdzīgi produkti, kas iegūti sintēzē vai citos procesos, iekrāsoti vai nekrāsoti	Ražošana un/vai viens vai vairāki specifiskie procesi ⁴⁴ <i>vai</i> Citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti pozīcijā, kas nav paša izstrādājuma pozīcija. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas

⁴¹ Īpašos nosacījumus saistībā ar „specifiskiem procesiem” skatīt 8.1. un 8.3. ievada piezīmē.

⁴² Īpašos nosacījumus saistībā ar „specifiskiem procesiem” skatīt 8.2. ievada piezīmē.

⁴³ Īpašos nosacījumus saistībā ar „specifiskiem procesiem” skatīt 8.2. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
2713	Naftas kokss, naftas bitumens un citādas naftas eļļu vai no bitumenmateriāliem iegūtu eļļu pārstrādes atlikumi	Rafinēšana un/vai viens vai vairāki specifiskie procesi ⁴⁵ <i>vai</i> Citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti pozīcijā, kas nav paša izstrādājuma pozīcija. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 28. nodaļa	Neorganiskās ķīmijas produkti; dārgmetālu, retzemju metālu, radioaktīvo elementu vai izotopu organiskie un neorganiskie savienojumi; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 29. nodaļa	Organiskie ķīmiskie savienojumi; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 2905	Šīs pozīcijas spirtu un etilspirta metālu alkoholāti; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, tostarp pārējiem 2905. pozīcijas materiāliem. Tomēr šīs pozīcijas metālu alkoholātus var izmantot, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50% no izstrādājuma ražotāja cenas
2905 43; 2905 44; 2905 45	Mannīts; D-glucitols (sorbitols); glicerīns	Ražošana no jebkurā apakšpozīcijā, izņemot paša izstrādājuma apakšpozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma apakšpozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
30. nodaļa	Farmaceitiskie produkti	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
31. nodaļa	Mēslošanas līdzekļi	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
32. nodaļa	Miecvielu un krāsu ekstrakti; tanīni un to atvasinājumi; pigmenti un citas krāsvielas; krāsas un lakas; špakleļtepes, tepes un citas mastikas; tintes	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
33. nodaļa	Ēteriskās eļļas un rezinoīdi; parfimērijas, kosmētikas vai tualetes līdzekļi; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma

44

Īpašos nosacījumus saistībā ar „specifiskiem procesiem” skatīt 8.2. ievada piezīmē.

45

Īpašos nosacījumus saistībā ar „specifiskiem procesiem” skatīt 8.1. un 8.3. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
		ražotāja cenas
3302?		
ex 34. nodaļa	Ziepes, virsmaktīvas organiskās vielas, mazgāšanas līdzekļi, eļļošanas līdzekļi, mākslīgi vaski, apstrādāti vaski, spodrināšanas vai tīrīšanas līdzekļi, sveces un līdzīgi izstrādājumi, veidošanas pastas, „zobu vaski” un zobu sastāvi uz ģipša pamata, izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 3404	Mākslīgie un gatavie vaski: – uz parafīna, naftas vasku, no bitumenminerāliem iegūto vasku, pulējamā vaska vai žimoglaku bāzes	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
35. nodaļa	Olbaltumvielas; modificētas cietes; līmes; fermenti	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
36. nodaļa	Sprāgstvielas; pirotehnikas izstrādājumi; sērskociņi; pirofori sakausējumi; konkrēti degmaisījumi	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
37. nodaļa	Foto vai kino preces	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 38. nodaļa	Jaukti ķīmiskie produkti; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
3824 60	Sorbīts, izņemot apakšpozīcijā 2905 44 minēto	Ražošana no jebkuras apakšpozīcijas materiāliem, izņemot paša izstrādājuma apakšpozīciju un izņemot apakšpozīcijas 2905 44 materiālus. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma apakšpozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 39. nodaļa	Plastmasas un to izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
		ražotāja cenas
ex 3907	- Kopolimēri, kas izgatavoti no polikarbonātiem un akrilnitrila-butadiēna-stirola kopolimēra (ABS)	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot paša izstrādājuma pozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁴⁶ <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
	– Poliesteris	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana no tetrabrom-(bisfenola A) polikarbonāta <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 40. nodaļa	Kaučuks un tā izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
4012	Atjaunotas vai lietotas gumijas pneimatiskās riepas; gumijas cietās vai pildītās riepas, protektori un loka lentes:	
	– atjaunotas pneimatiskās, cietās vai pildītās gumijas riepas	Lietotu riepu atjaunošana
	– citas	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot 4011. un 4012. pozīcijas materiālus <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 41. nodaļa	Jēlādas (izņemot kažokādas) un āda, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
4101–4103	Liellopu vai zirgu jēlādas (svaigas vai sālītas, kaltētas, sārnotas, piķelētas vai citādi konservētas, bet ne miecētas, pergamentētas vai tālāk apstrādātas), atmatotas vai neatmatotas un šķeltas vai nešķeltas; aitu vai jēru jēlādas (svaigas vai sālītas, kaltētas, sārnotas, piķelētas vai citādi konservētas, bet ne miecētas, pergamentētas vai tālāk apstrādātas), ar vilnu vai bez tās, šķeltas vai nešķeltas, kuras neizslēdz 41. nodaļas 1. piezīmes c) apakšpunkts; citādas jēlādas (svaigas vai sālītas, kaltētas, sārnotas, piķelētas vai citādi konservētas,	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem

⁴⁶

Ja izstrādājumus veido materiāli, kas klasificēti gan 3901.–3906. pozīcijā, gan 3907.–3911. pozīcijā, tad šis ierobežojums attiecas tikai uz to materiālu grupu, kas izstrādājumā svara ziņā ir dominējošā.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	bet ne miecētas, pergamentētas vai tālāk apstrādātas), ar apmatojumu vai bez tā, šķeltas vai nešķeltas, kuras neizslēdz 41. nodaļas 1. piezīmes b) vai c) apakšpunkts	
4104–4106	Miecētas vai miecētas un žāvētas ādas bez apmatojuma, šķeltas vai nešķeltas, bet tālāk neapstrādātas	Apakšpozīcijā 4104 11, 4104 19, 4105 10, 4106 21, 4106 31 vai 4106 91 iekļauto miecēto vai pirmmiecēto ādu atkārtota miecēšana <i>vai</i> Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
4107, 4112, 4113	Pēc miecēšanas vai miecēšanas un izžāvēšanas tālāk apstrādāta āda	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr apakšpozīcijā 4104 41, 4104 49, 4105 30, 4106 22, 4106 32 un 4106 92 iekļautos materiālus var izmantot tikai tad, ja miecētu vai miecētu un žāvētu ādu atkārtotu miecēšanu veic sausā stāvoklī
42. nodaļa	Ādas izstrādājumi; zirglietas un iejūgi; ceļojuma piederumi, rokassomas un tamlīdzīgas preces; dzīvnieku zarnu izstrādājumi (izņemot zīdītārpiņa pavedienu)	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 43. nodaļa	Kažokādas un mākslīgās kažokādas; to izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
4301	Neapstrādātas kažokādas (ieskaitot galvas, astes, ķepas un citus gabalus vai atgriezumus, kas noder kažokādu izstrādājumu izgatavošanai), izņemot jēlādas, kas iekļautas pozīcijā 4101, 4102 vai 4103	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
ex 4302	Miecētas vai apdarinātas zvērādas, sašūtas:	
	– plātnes, krusti un līdzīgas formas	Nesašūtu miecētu vai apdarinātu ādu balināšana vai krāsošana, papildus to piegriešanai un sašūšanai
	– citas	Ražošana no nesašūtām, miecētām vai apdarinātām zvērādām
4303	Apģērbs, apģērba piederumi un citi izstrādājumi no kažokādām	Ražošana no nesašūtām miecētām vai apdarinātām zvērādām, kas iekļautas 4302. pozīcijā
ex 44. nodaļa	Koksne un koka izstrādājumi; kokogles, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 4407	Garumā sazāģēti vai šķeldoti kokmateriāli, kas ir drāzti vai lobīti, kuru biezums pārsniedz 6 mm un kuri ir ēvelēti, slīpēti vai savienoti ar tapām	Ēvelēšana, slīpēšana vai savienošana ar tapām
ex 4408	Loksnes finierim (tajā skaitā loksnes, ko iegūst, šķelot laminētu koksni) un saplāksnim, kuru biezums	Līmēšana, ēvelēšana, slīpēšana vai savienošana ar tapām

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	nepārsniedz 6 mm, savienotas, un citi garumā sazāģēti, drāzti vai lobīti kokmateriāli, kuru biezums nepārsniedz 6 mm un kas ir ēvelēti, slīpēti vai savienoti ar tapām	
ex 4410 līdz ex 4413	Noapaļoti un fasonēti izstrādājumi, to skaitā grīdlīstes un citi fasonēti dēļi	Noapaļošana vai fasonēšana
ex 4415	Koka lādes, kastes, redeļkastes, spoles un tamlīdzīga tara	Ražošana no dēļiem, kas nav sazāģēti pēc izmēra
ex 4418	– Namdaru un būvgaldnieku darinājumi no koksnes	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr var izmantot šūnveida koka paneļus, jumstiņus (šķindeļus) un jumta dēļiņus
	– Noapaļoti un fasonēti izstrādājumi	Noapaļošana vai fasonēšana
ex 4421	Sērkociņu skaliņi; koka naglas vai tapas apaviem	Ražošana no jebkuras pozīcijas kokmateriāliem, izņemot 4409. pozīcijā minētos apstrādātos kokmateriālus
45. nodaļa	Korķis un korķa izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
46. nodaļa	Izstrādājumi no salmiem, esparto un citiem pinamiem materiāliem; pīti trauki un pinumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
47. nodaļa	Papīra masa no koksnes vai cita celulozes šķiedrmateriāla; pārstrādāts (atkritumu un makulatūras) papīrs vai kartons	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
48. nodaļa	Papīrs un kartons; papīra masas, papīra vai kartona izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
49. nodaļa	Iespiestas grāmatas, laikraksti, attēli un citi poligrāfijas rūpniecības izstrādājumi; rokraksti, mašīnraksti un plāni	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 50. nodaļa	Zīds; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 5003	Kārstas vai ķemmētas zīda atlikas (tajā skaitā tīšanai nepiemēroti kokoni, dzijas	Zīda atlieku kāršana vai ķemmēšana

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	atlikas un plucinātas šķiedras)	
5004 līdz ex 5006	Zīda dzija un no zīda atlikām vērpta dzija	Dabīgo šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai šķeterēšana ⁴⁷
5007	Audumi no zīda vai zīda atlikām	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija vai šķeterēšana, ko visos gadījumos papildina aušana <i>vai</i> Aušana, ko papildina krāsošana <i>vai</i> Dzijas krāsošana, ko papildina aušana <i>vai</i> Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termosaraušanos, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanos, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁴⁸
ex 51. nodaļa	Vilna, smalka vai rupja dzīvnieku spalva; zirgu astru dzija un austeris audums; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
5106–5110	Vilnas dzija no smalkiem un rupjiem dzīvnieku matiem vai zirgu astriem	Dabīgo šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana ⁴⁹
5111–5113	Audumi no vilnas, smalkas vai rupjas dzīvnieku spalvas vai zirgu astriem	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana <i>vai</i> Aušana, ko papildina krāsošana <i>vai</i> Dzijas krāsošana, ko papildina aušana <i>vai</i> Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termosaraušanos, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanos, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁵⁰
ex 52. nodaļa	Kokvilna, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
5204 līdz 5207	Kokvilnas dzija un šujamie diegi	Dabīgo šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana ⁵¹
5208 līdz 5212	Kokvilnas audumi	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana <i>vai</i> Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana <i>vai</i>

⁴⁷ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁴⁸ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁴⁹ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁵⁰ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁵¹ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
		Dzijas krāsošana, ko papildina aušana <i>vai</i> Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merseizāciju, termosaraušanos, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanos, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁵²
ex 53. nodaļa	Pārējās augu tekstilšķiedras; papīra pavedieni un audumi no papīra pavedieniem; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
5306 līdz 5308	Dzija no citām augu tekstilšķiedrām; papīra pavedieni	Dabīgo šķiedru vērpšana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vērpšana ⁵³
5309–5311	Pārējo augu tekstilšķiedru audumi; audumi no papīra pavedieniem	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vērpšana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana <i>vai</i> Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana <i>vai</i> Dzijas krāsošana, ko papildina aušana <i>vai</i> Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merseizāciju, termosaraušanos, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanos, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁵⁴
5401–5406	Dzija, monopavediens un diegi no ķīmiskajiem pavedieniem	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vērpšana VAI dabīgo šķiedru vērpšana ⁵⁵
5407 un 5408	Audumi no mākslīgo pavedienu dzijas	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vērpšana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana <i>vai</i> Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana <i>vai</i> Šķeterēšana vai teksturēšana, ko papildina aušana, ar noteikumu, ka izmantoto nešķeterēto/neteksturēto dziju vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merseizāciju, termosaraušanos, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanos, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁵⁶
5501–5507	Sintētiskās štāpeļšķiedras	Sintētisko šķiedru ekstrūzija
5508–5511	Sintētiskās štāpeļšķiedras dzija un diegi šūšanai	Dabīgo šķiedru vērpšana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vērpšana ⁵⁷

⁵² Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁵³ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁵⁴ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁵⁵ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁵⁶ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁵⁷ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5512–5516	Audumi no sintētiskajām šķiedrām:	Dabisko un/vai ķīmisko šķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana vai Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana vai Dzijas krāsošana, ko papildina aušana vai Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termosaraušanu, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanu, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁵⁸
ex 56. nodaļa	Vate, filcs un neaustie materiāli; speciālā dzija; auklas, tauvas, virves, troses un to izstrādājumi; izņemot:	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabīgo šķiedru vēršana vai Flokdrukas izmantošana, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana ⁵⁹
5602	Filcs, impregnēts vai neimpregnēts, ar pārklājumu vai bez tā, laminēts vai nelaminēts:	
	- adatota tūba un filcs	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina auduma veidošana. Tomēr var izmantot – 5402. pozīcijā klasificēto polipropilēna pavedienu, – 5503. vai 5506. pozīcijā klasificētās polipropilēna šķiedras vai – 5501. pozīcijā klasificētās polipropilēna pavedienu grīstes, kurām viena pavediena vai šķiedras lineārais blīvums ir mazāks par 9 deciteksiem, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas vai Tikai auduma veidošana no filca, kas gatavots no dabīgajām šķiedrām ⁶⁰
	- cits	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina auduma veidošana. vai Tikai auduma veidošana no cita filca, kas gatavots no dabīgajām šķiedrām ⁶¹
5603	Neaustas drānas, arī impregnētas, arī apvalkotas, ar pārklājumu vai bez tā, arī laminētas	Sintētisko šķiedru ekstrūzija vai dabisko šķiedru izmantošana, ko papildina ar aušanu nesaistītu paņēmienu, tostarp adatošanas, izmantošana
5604	Gumijas pavedieni un kordi ar tekstilmateriālu pārklājumu; tekstilpavedieni, lentes un tamlīdzīgi pozīcijas 5404 vai 5405 izstrādājumi, impregnēti, apvalkoti, ar	

⁵⁸ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁵⁹ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁶⁰ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁶¹ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	pārklājumu vai caurslēpoti ar gumiju vai plastmasām:	
	- gumijas pavedieni un kordi, ar tekstilmateriālu pārklājumu	Ražošana no gumijas pavedieniem vai kordiem, kas nav pārklāti ar tekstilmateriāliem
	- citi	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabīgo šķiedru vēršana ⁶²
5605	Metalizēti pavedieni, dekoratīvi vai nedekoratīvi, derīgi kā tekstilpavedieni, lentes vai tamlīdzīgi izstrādājumi, kas iekļauti 5404. vai 5405. pozīcijā, kombinēti ar metāla pavedienu, lentes vai pūdera veidā vai pārklāti ar metālu	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabisko šķiedru un/vai sintētisko šķāpēšķiedru vēršana ⁶³
5606	Pozamenta pavedieni, lentes un tamlīdzīgi pozīcijā 5404 vai 5405 klasificēti izstrādājumi, dekoratīvie pavedieni (izņemot pozīcijā 5605 klasificētos un dekoratīvos pavedienus no astriem); šenilpavedieni (arī šenilpavedieni no pūkām); cilpainie pavedieni	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabisko šķiedru un/vai sintētisko šķāpēšķiedru vēršana vai Vēršana, ko papildina flokdruka vai Flokdrukas izmantošana, ko papildina krāsošana ⁶⁴
57. nodaļa	Paklāji un pārējās tekstila grīdsegas	Dabisko un/vai ķīmisko šķāpēšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana vai Ražošana no kokosšķiedru, sizala vai džutas šķiedru dzijas vai Flokdruka, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana vai Plūksnainu audumu veidošana, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina ar aušanu nesaistīti paņēmieni, tostarp adatošana ⁶⁵ Tomēr var izmantot – 5402. pozīcijā klasificēto polipropilēna pavedienu, – 5503. vai 5506. pozīcijā klasificētās polipropilēna šķiedras vai – 5501. pozīcijā klasificētās polipropilēna pavedienu grīstes, kurām viena pavediena vai šķiedras lineārais blīvums ir mazāks par 9 deciteksiem, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas Džutas audumu var izmantot kā oderējumu
ex 58. nodaļa	Speciālie audumi; tekstildrānas ar šūtām plūksnām; mežģīnes; gobelēni; apdares materiāli; izšuvumi, izņemot:	Dabisko un/vai ķīmisko šķāpēšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana vai Aušana, ko papildina krāsošana vai flokdruka, vai pārklājuma uzlikšana

⁶² Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁶³ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁶⁴ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁶⁵ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
		vai Flokdruka, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana vai Dzijas krāsošana, ko papildina aušana vai Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termosaraušanos, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanos, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas⁶⁶
5805	Ar rokām darināti <i>Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais</i> un tamlīdzīgi gobelēni un izšūti gobelēni (piemēram, <i>petit point</i> , krustdūrienu tehnika), apdarināti vai neapdarināti	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
5810	Izšuvumi gabalos, lentēs vai atsevišķu izšuvumu veidā	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
5901	Tekstilmateriāli, sveķoti vai cietināti, lietojami grāmatu vāku izgatavošanai vai tamlīdzīgiem mērķiem; pausaudums; sagatavots (iepriekš apstrādāts) audekls gleznošanai; stīvdrebe un tamlīdzīgi stīvināti tekstilmateriāli, ko parasti lieto cepuru pamatnēm	Aušana, ko papildina krāsošana vai flokdruka, vai pārklājuma uzlikšana vai Flokdruka, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana
5902	Riepu kordaudumi no augstas stiprības neilona vai citu poliamīdu, poliesteru vai viskozes pavedieniem,	
	- kur tekstilmateriālu svars nav lielāks par 90 %	Aušana
	- citi	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina aušana.
5903	Tekstilmateriāli, izņemot 5902. pozīcijā iekļautos, impregnēti, piesūcināti, pārklāti vai laminēti ar plastmasām	Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana vai Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termosaraušanos, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanos, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas
5904	Linolejs, pēc formas piegriezts vai nepiegriezts; grīdas segumi ar tekstilmateriāla pamatni, pēc formas piegriezti vai nepiegriezti	Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana ⁶⁷
5905	Tapetes no tekstilmateriāliem:	
	- impregnētas, ar gumiju, plastmasu vai citiem materiāliem pārklātas vai laminētas	Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana

⁶⁶ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁶⁷ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	- citas	Dabisko un/vai ķīmisko šķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana vai Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana vai Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termosaraušanu, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanu, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁶⁸
5906	Gumijoti tekstilmateriāli, izņemot 5902. pozīcijā iekļautos:	
	- adītas vai tamborētas drānas	Dabisko un/vai ķīmisko šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina adīšana vai Adīšana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana vai Dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina adīšana ⁶⁹
	- pārējie audumi, kuri izgatavoti no sintētisko pavedienu dzijas un kuros tekstilmateriālu svars ir lielāks nekā 90 %	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina aušana.
	- citi	Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana vai Dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina aušana
5907	Tekstilmateriāli, kas impregnēti, apvalkoti vai pārklāti ar iepriekš neminētiem paņēmieniem; apgleznoti audekli teātru dekorācijām, darbnīcu fona dekorācijām vai tamlīdzīgi	Aušana, ko papildina krāsošana vai flokdruka, vai pārklājuma uzlikšana vai Flokdruka, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana vai Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termosaraušanu, kalandrēšanu, apstrādi pret saraušanu, pagaidu apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, defektu labošanu vai attīrīšanu no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā apdrukājamā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas
5908	Austas, pītas vai adītas tekstildaktis lampām, petrolejas lampām, šķiltavām, svecēm vai tamlīdzīgiem izstrādājumiem; gāzes lukturu kvēltīkliņi un cauruļveida trikotāža gāzes degļiem, impregnēti vai neimpregnēti:	
	- gāzes lukturu kvēltīkliņi, impregnēti	Ražošana no cauruļveida trikotāžas gāzes lukturu kvēltīkliņu auduma
	- citi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

⁶⁸

Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁶⁹

Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5909–5911	Tekstilizstrādājumi rūpnieciskai lietošanai:	
	- pulēšanas diski vai gredzeni, izņemot 5911. pozīcijā minēto filcu	Aušana
	- audumi, ko parasti izmanto papīra ražošanā vai citiem tehniskiem nolūkiem, savelti vai nesavelti, impregnēti vai neimpregnēti, pārklāti vai nepārklāti, cauruļveida vai vienā gabalā ar vienkārtas vai daudzkārtu šķēru un/vai audu pavedieniem, vai arī gludi austie audumi ar daudzkārtu šķēru un/vai audu pavedieniem, kas minēti 5911. pozīcijā	Sintētisko šķiedru ekstrūzija vai dabisko un/vai sintētisko štāpeļšķiedru vēršana, ko visos gadījumos papildina aušana <i>vai</i> Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana Drīkst izmantot tikai šādas šķiedras: – kokosšķiedras dziju, – politetrafluoroetilēna šķiedru ⁷⁰ , – šķiedru, daudzējādu, veidotu no poliamīda, apšūtu, impregnētu vai pārklātu ar fenola sveķiem, – sintētisko tekstilšķiedru dziju no aromātiskiem poliamīdiem, kas iegūta, polikondensējot m-fenilēndiamīnu un izoftalskābi, – politetrafluoroetilēna monopavedienu ⁷¹ , – poli (<i>p</i> -fenilīna tereftalamīda) sintētisko tekstila šķiedru dziju, – stiklšķiedras dziju, pārklātu ar fenola sveķiem un pozamentēta akrila dziju ⁷² , – kopoliestera monopavedienus, kas iegūti no poliestera un tereftalskābes sveķiem un no 1,4-cikloheksāndietanola un izoftalskābes
	- citi	Sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija VAI dabisko vai sintētisko štāpeļšķiedru vēršana, ko papildina aušana ⁷³ <i>vai</i> Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana
60. nodaļa	Adītas vai tamborētas drānas	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina adīšana <i>vai</i> Adīšana, ko papildina krāsošana vai flokdruka, vai pārklājuma uzlikšana <i>vai</i> Flokdruka, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana <i>vai</i> Dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina adīšana <i>vai</i> Šķeterēšana vai teksturēšana, ko papildina adīšana, ar noteikumu, ka izmantoto nešķeterēto/neteksturēto dziju vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas
61. nodaļa	Adīti vai tamborēti apģērbi un apģērba piederumi:	
	- iegūti, sašujot kopā vai citādi sastiprinot divus vai vairākus trikotāžas auduma gabalus, kas ir vai nu sagriezti formās,	Adīšana un sašūšana (ieskaitot piegriešanu) ⁷⁴⁷⁵

70

Šo materiālu var izmantot tikai tāda auduma izgatavošanai, ko izmanto papīra ražošanas iekārtās.

71

Šo materiālu var izmantot tikai tāda auduma izgatavošanai, ko izmanto papīra ražošanas iekārtās.

72

Šo materiālu var izmantot tikai tāda auduma izgatavošanai, ko izmanto papīra ražošanas iekārtās.

73

Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	vai ražots tieši nepieciešamajā formā	
	- citi	Dabisko un/vai sintētisko šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina adīšana (izadīti noteiktā formā) vai Dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina adīšana (izadīti noteiktā formā) ⁷⁶
ex 62. nodaļa	Apģērba gabali un apģērba piederumi, kas nav no trikotāžas; izņemot:	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai Apdarināšana pirms apdrukāšanas kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apstrādes darbībām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termoapstrādi, uzkāšanu, kalandrēšanu, apstrādi pret raušanos, gala apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, labošanu un atmezglāšanu) ar noteikumu, ka izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁷⁷⁷⁸
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 un ex 6211	Izšūti sieviešu, meiteņu un bērnu apģērbi un apģērba piederumi	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai Ražošana no auduma bez izšuvumiem, ja neizšūtā auduma vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁷⁹
ex 6210 un ex 6216	Ugunsizturīgs aprīkojums no audumiem ar aluminizēta poliestera folijas pārklājumu	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai Pārklājuma uzlikšana ar noteikumu, ka izmantotā auduma, kuram nav pārklājums, vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas un ko papildina sašūšana (ieskaitot piegriešanu) ⁸⁰
ex 6212	Krūšturi, zeķturi, grācījas, bikšturi, zeķu prievītes un līdzīgi izstrādājumi un to daļas no auduma vai trikotāžas	
	- iegūti, sašujot kopā vai citādi sastiprinot divus vai vairākus trikotāžas auduma gabalus, kas ir vai nu sagriezti formās, vai ražots tieši nepieciešamajā formā	Adīšana un sašūšana (tostarp piegriešana) ⁸¹⁸²
	- citi	Dabisko un/vai sintētisko šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina adīšana (izadīti noteiktā formā) vai Dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina adīšana (izadīti noteiktā formā) ⁸³
6213 un 6214	Kabatlakati, šalles, lakati, kaklauti, mantiņas, plīvuri un tamlīdzīgi izstrādājumi:	

⁷⁴ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁷⁵ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁷⁶ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁷⁷ Īpašos nosacījumus saistībā ar ražojumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁷⁸ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁷⁹ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁸⁰ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁸¹ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁸² Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁸³ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	- izšūti	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai Ražošana no auduma bez izšuvumiem, ja neizšūtā auduma vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁸⁴ vai Apdarināšana pirms apdrukāšanas kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apstrādes darbībām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termoapstrādi, uzkāšanu, kalandrēšanu, apstrādi pret raušanos, gala apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, labošanu un atmezglāšanu) ar noteikumu, ka izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁸⁵⁸⁶
	- citi	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai Apdarināšana, kam seko apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apstrādes darbībām (piemēram, mazgāšanu, balināšanu, merserizāciju, termoapstrādi, uzkāšanu, kalandrēšanu, apstrādi pret raušanos, gala apdari, dekatēšanu, impregnēšanu, labošanu un atmezglāšanu) ar noteikumu, ka izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁸⁷⁸⁸
6217	Pārējie gatavie apģērba piederumi; apģērba gabalu vai apģērba piederumu daļas, izņemot tās, kas iekļautas pozīcijā 6212:	
	- izšūti	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai Ražošana no auduma bez izšuvumiem, ja neizšūtā auduma vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁸⁹
	- ugunsizturīgs aprīkojums no audumiem ar alumīnizēta poliestera folijas pārklājumu	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai Pārklājuma uzlikšana ar noteikumu, ka izmantotā auduma, kuram nav pārklājums, vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas un ko papildina sašūšana (ieskaitot piegriešanu) ⁹⁰
	- piegrieztas starpoderes apkaklēm un aprocēm	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem un kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas
	- citi	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) ⁹¹
ex 63. nodaļa	Citādi gatavie tekstilizstrādājumi; komplekti; valkāts apģērbs un lietotas tekstilpreces; lupatas; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
6301–6304	Segas, ceļotāju pledi, gultasveļa u. c.; aizkari u. c.; citi	

⁸⁴ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁸⁵ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁸⁶ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁸⁷ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁸⁸ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁸⁹ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁹⁰ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁹¹ Skatīt 7. ievada piezīmi.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	izstrādājumi mājas aprīkojumam:	
	- no filca, neaustām drānām	Sintētisko šķiedru ekstrūzija vai dabīgo šķiedru izmantošana, ko visos gadījumos papildina ar aušanu nesaistīts process, ieskaitot adatošanu un izstrādājuma izgatavošanu (ieskaitot piegriešanu) ⁹²
	- citi	
	-- izšūti	Aušana, ko papildina sašūšana (ieskaitot piegriešanu) (jāpievieno atsauce uz pielaidi) ⁹³ vai Ražošana no auduma bez izšuvumiem, ja neizšūtā auduma vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁹⁴
	-- citi	Aušana vai adīšana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana)
6305	Maisi un maisiņi, ko izmanto preču iesaiņošanai	Sintētisko šķiedru ekstrūzija vai dabīgo un/vai sintētisko šķiedru vēršana, ko papildina aušana vai adīšana un gatavā izstrādājuma izgatavošana (ieskaitot piegriešanu) ⁹⁵
6306	Brezents, audekla nojumes un sauljumi; teltis; buras laivām, vējdēļiem vai sauszemes burāšanas līdzekļiem; tūrisma piederumi:	
	- no neaustām drānām	Sintētisko vai dabīgo šķiedru ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina jebkurš ar aušanu nesaistīts paņēmiens, ieskaitot adatošanu
	- citi	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) ^{96/97} vai Pārklājuma uzlikšana ar noteikumu, ka izmantotā auduma, kuram nav pārklājums, vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas un ko papildina sašūšana (ieskaitot piegriešanu)
6307	Citādi gatavie izstrādājumi, tostarp apģērba piegrieztnes	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas
6308	Komplekti, kas sastāv no auduma vai dziņas gabaliem, ar piederumiem vai bez tiem, pārklāju, gobelēnu, izšūtu galdautu, salvešu vai tamlīdzīgu tekstilizstrādājumu izgatavošanai, iepakoti mazumtirdzniecībai	Katram priekšmetam no komplekta jāatbilst noteikumiem, kas uz to attiektos, ja tas nebūtu ietverts komplektā. Tomēr pieļaujama arī nenoteiktas izcelsmes izstrādājumu iekļaušana, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 15 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 64. nodaļa	Apavi, getras un tamlīdzīgi izstrādājumi; šo izstrādājumu daļas; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot 6406. pozīcijā minētās virsas daļas, kas piestiprinātas saistzolēm vai citām zoļu sastāvdaļām
6406	Apavu daļas (arī virsas, piestiprinātas vai nepiestiprinātas zolēm, kas nav ārējās zoles); izņemamas starpsoles, papēžu spilventiņi un līdzīgi izstrādājumi; getras, stulpiņi un tamlīdzīgi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

⁹² Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁹³ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁹⁴ Skatīt 7. ievada piezīmi.

⁹⁵ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁹⁶ Īpašos nosacījumus saistībā ar izstrādājumiem, kas gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievada piezīmē.

⁹⁷ Skatīt 7. ievada piezīmi.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	izstrādājumi un to daļas	
65. nodaļa	Galvassegas un to daļas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
66. nodaļa	Lietussargi, saulesargi, spieķi, spieķsēdekļi, pātagas, pletnes un to daļas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
67. nodaļa	Apstrādātas spalvas un dūnas un izstrādājumi no spalvām vai dūnām; mākslīgie ziedi; izstrādājumi no cilvēku matiem	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 68. nodaļa	Akmens, ģipša, cementa, azbesta, vizlas vai tamlīdzīgu materiālu izstrādājumi, to daļas, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 6803	Dabiskā vai aglomerātā slānekļa izstrādājumi	Ražošana no apstrādāta slānekļa
ex 6812	Izstrādājumi no azbesta; izstrādājumi no maisījumiem uz azbesta bāzes vai azbesta un magnija karbonāta bāzes	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
ex 6814	Izstrādājumi no vizlas, tajā skaitā aglomerētas vai reģenerētas vizlas, uz papīra, kartona vai cita materiāla pamatnes	Ražošana no apstrādātas vizlas (tostarp aglomerētas vai reģenerētas vizlas)
69. nodaļa	Keramikas izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 70. nodaļa	Stikls un stikla izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
7006	Stikls, kas klasificēts pozīcijās 7003, 7004 vai 7005, izliekts, slīpētām malām, gravēts, urbts:	
	– stikla plāksne, pārklāta ar plānu dielektrisku pārklājumu, pusvadītāju kategorijā saskaņā ar SEMII standartiem ⁹⁸	Ražošana no 7006. pozīcijā minētās stikla plāksņu pamatnes bez pārklājuma
	– citas	Ražošana no pozīcijā 7001 klasificētiem materiāliem
7010	Stikla baloni, pudeles, flakoni, burkas, krūzes, pudelītes, ampulas un pārējie stikla trauki preču transportēšanai vai	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i>

⁹⁸

SEMII – Pusvadītāju iekārtu un materiālu institūts (Semiconductor Equipment and Materials Institute Incorporated).

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	iesaiņošanai; stikla burkas konservēšanai; aizbāžņi, vāciņi un citi tamlīdzīgi stikla izstrādājumi	Stikla izstrādājumu griešana, ja izmantoto negriezto stikla izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
7013	Stikla galda un virtuves trauki, tualetes, kancelejas piederumi, izstrādājumi mājas iekārtojumam vai tamlīdzīgi izstrādājumi (izņemot izstrādājumus, kas minēti pozīcijā 7010 vai 7018)	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Stikla izstrādājumu griešana, ja izmantoto negriezto stikla izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Roku darba dekorācijas (izņemot apdrukāšanu zīdspiedes tehnikā), ko izgatavojis stikla pūtējs, ja tādu izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 71. nodaļa	Dabiskas vai kultivētas pērles, dārgakmeņi vai pusdārgakmeņi, dārgmetāli, ar dārgmetālu plaķēti metāli un to izstrādājumi; dārglietu imitācija; monētas, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
7106, 7108 un 7110	Dārgmetāli:	
	- neapstrādāti	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot 7106., 7108. un 7110. pozīcijā minētos materiālus <i>vai</i> Elektrolītiska, termiska vai ķīmiska 7106., 7108. vai 7110. pozīcijā minēto dārgmetālu atdalīšana <i>vai</i> Pozīcijā 7106, 7108 vai 7110 minēto dārgmetālu savienošana un/vai sakausēšana savā starpā vai ar bāzes metāliem
	- daļēji apstrādāti vai pulverveidā	Ražošana no neapstrādātiem dārgmetāliem
ex 7107, ex 7109 un ex 7111	Ar dārgmetāliem plaķētu metālu pusfabrikāti	Ražošana no neapstrādātiem metāliem, kas plaķēti ar dārgmetāliem
7115	Citi izstrādājumi no dārgmetāla vai metāla, kas plaķēti ar dārgmetālu	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7117	Dārglietu imitācijas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana no bāzes metālu daļām, kas nav plaķētas vai pārklātas ar dārgmetāliem, ja visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 72. nodaļa	Dzelzs un tērauds, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7207	Dzelzs vai nelegētā tērauda pusfabrikāti	Ražošana no materiāliem, kas klasificēti 7201., 7202., 7203., 7204., 7205. vai 7206. pozīcijā
7208–7216	Plakani dzelzs vai nelegētā tērauda velvējumi, stieņi, leņķi, profili un fasonprofili	Ražošana no pozīcijā 7206 vai 7207 klasificētiem lietņiem, citām pirmformām vai pusfabrikātiem
7217	Dzelzs vai nelegētā tērauda stieples	Ražošana no pozīcijā 7207 klasificētiem pusfabrikātiem
7218, 91 un 7218 99	Pusfabrikāti	Ražošana no materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 vai apakšpozīcijā 7218 10
7219–7222	Plakani nerūsējošā tērauda	Ražošana no pozīcijā 7218 klasificētiem lietņiem, citām pirmformām vai pusfabrikātiem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	velvējumi, stieņi, leņķi, profili un fasonprofili	
7223	Nerūsējošā tērauda stieple	Ražošana no pozīcijā 7218 klasificētiem materiāliem
7224 90	Pusfabrikāti	Ražošana no materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 vai apakšpozīcijā 7224 10
7225–7228	Plakanie velvējumi, karstā velmējuma stieņi un rituļdzelzs, neregulāri safīti ruļļos; leņķi, fasonprofili un speciālie profili no cita leģētā tērauda; leģētā vai neleģētā tērauda dobi stieņi urbšanai	Ražošana no pozīcijā 7206, 7207, 7218 vai 7224 klasificētiem lietņiem, citām pirmformām vai pusfabrikātiem
7229	Citu leģēto tēraudu stieples	Ražošana no pozīcijā 7224 klasificētiem materiāliem
ex 73. nodaļa	Dzelzs vai tērauda izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 7301	Rievkonstrukcijas	Ražošana no pozīcijā 7207 klasificētiem materiāliem
7302	Dzelzs vai tērauda izstrādājumi dzelzceļiem un tramvaju ceļiem: slīdes, pretslīdes un zobainās slīdes, pārmiju slīdes, sliežu mezgla krustēni, pārmiju stieņi un citādi šķērssavienojumi, gulšņi, uzliktņi, paliktņi, ķīļi, balstpaliktņi, sliežu āķskrūves, atbalsta plāksnes un savilktni un citas detaļas sliežu savienošanai un nostiprināšanai	Ražošana no pozīcijā 7206 klasificētiem materiāliem
7304, 7305 un 7306	Dzelzs (izņemot čugunu) vai tērauda lielu un mazu izmēru caurules un dobie profili	Ražošana no materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7206, 7207, 7208, 7209, 7210, 7211, 7212, 7218, 7219, 7220 vai 7224
ex 7307	Nerūsējošā tērauda cauruļu savienotājelementi	Sagatavju apvirpošana, urbšana, izrīvēšana, griešana, un atgratēšana, ar noteikumu, ka izmantoto sagatavju vērtība nepārsniedz 35 % no izstrādājuma ražotāja vērtības
7308	Metālkonstrukcijas (izņemot pozīcijā 9406 iekļautās saliekamās būvkonstrukcijas) un to daļas (piemēram, tilti un to sekcijas, slūžu vārti, torņi, režģu konstrukcijas, jumti, jumta konstrukcijas, durvis un logi un to rāmji, durvju sliekšņi, slēgi, balustrādes, balsti un kolonnas) no dzelzs vai tērauda; dzelzs vai tērauda plāksnes, stieņi, leņķi, profili, formas, caurules un tamlīdzīgi izstrādājumi, kurus izmanto metālkonstrukcijās	Ražošana no jebkuras pozīcijas izejvielām, izņemot paša izstrādājuma pozīciju. Tomēr nedrīkst izmantot 7301. pozīcijā minētos metinātos leņķus, fasonprofilus un speciālos profilus
ex 7315	Pretslīdes ķēdes	Ražošana, kurā visu izmantoto pozīcijā 7315 klasificēto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 74. nodaļa	Varš un tā izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7403	Rafinēts varš un vara sakausējumi, neapstrādāti	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
75. nodaļa	Niķelis un tā izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 76. nodaļa	Alumīnijs un tā izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
7601	Neapstrādāts alumīnijs	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
7607	Alumīnija folija (spiesta vai nespiesta, uz papīra, kartona, plastmasas vai tamlīdzīgu materiālu pamatnes vai bez pamatnes), ar biezumu (neskaitot jebkuru pamatni) ne vairāk kā 0,2 mm	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju un pozīciju 7606, klasificētiem materiāliem
77. nodaļa	Rezervēta iespējamai izmantošanai Harmonizētajā sistēmā nākotnē	
ex 78. nodaļa	Svins un tā izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7801	Neapstrādāts svins:	
	- rafinēts svins	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
	- cits	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr nav pieļaujama pozīcijas 7802 atgriezumam un lūžņu izmantošana
79. nodaļa	Cinks un tā izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
80. nodaļa	Alva un tās izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
81. nodaļa	Pārējie parastie metāli; metālkeramika; to izstrādājumi	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem
ex 82. nodaļa	Parasto metālu instrumenti, darbarīki, griešanas rīki, karotes un dakšiņas; to daļas no parastajiem metāliem; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8206	Divu vai vairāku nosaukumu darbarīku, kas iekļauti 8202.–8205. pozīcijā, komplekti, iepakoti pārdošanai mazumtirdzniecībā	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot 8202.–8205. pozīcijā klasificētos materiālus. Tomēr ir pieļaujama 8202.–8205. pozīcijā minēto darbarīku pievienošana komplektiem, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 15 % no komplekta ražotāja cenas
8211	Naži ar zāgveida vai citādiem griezējasmehāniskiem (arī koku potējamie naži), izņemot nažus, kas minēti pozīcijā 8208, un to asmeņi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr ir pieļaujama no parastā metāla izgatavotu nažu asmeņu un spalvu izmantošana
8214	Citādi griezējizstrādājumi (piemēram, matu griešanas mašīnas, lieli miesnieku naži vai virtuves naži gaļas griešanai, kapājamie naži, papīrnaži); manikīra un pedikīra komplekti un instrumenti (tostarp nagu vīles)	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr ir pieļaujama no parastā metāla izgatavoto spalvu izmantošana
8215	Karotes, dakšiņas, pavārnīcas, putu karotes, toršu lāpstīņas, zivju naži, sviesta naži, cukura standziņas un tamlīdzīgi virtuves vai galda piederumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr ir pieļaujama no parastā metāla izgatavoto spalvu izmantošana
ex 83. nodaļa	Dažādi parasto metālu izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 8302	Citādas pierīces, stiprinājumi un tamlīdzīgi izstrādājumi, ko izmanto ēkās un automātiskos durvju aizvērējos	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot citus 8302. pozīcijā minētos materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 8306	No parastā metāla izgatavotas statuetes un pārējie dekoratīvie izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot citus 8306. pozīcijā minētos materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 30% no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 84. nodaļa	Kodolreaktori, katli, iekārtas un mehāniskās ierīces; to detaļas; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8401	Kodolreaktori; neapstaroti degvielas elementi (kasetes) kodolreaktoriem; iekārtas un aparāti izotopu separācijai	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8407	Dzirksteļzīdēdes iekšdedzes motori ar divpusējiem vai rotējošiem virzuļiem	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8408	Kompresijas iekšdedzes virzuļdzinēji (dīzeļa vai pusdīzeļdzinēji)	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8427	Autokrāvēji ar dakšu; citi kravas transportētāji ar celšanas un takelāžas ierīcēm	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8482	Lodīšu vai rulliņu gultņi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 85. nodaļa	Elektroierīces un elektroiekārtas un to detaļas; skaņu ierakstīšanas un atskaņošanas aparātūra, televīzijas attēla un skaņas ierakstīšanas un reproducēšanas aparātūra un šādu izstrādājumu detaļas un piederumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8501, 8502	Elektromotori un elektroģeneratori; elektroģeneratoru iekārtas un rotējošie pārveidotāji	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8503, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8513	Pārnēsājamas elektriskās lampas, kas darbojas ar autonomu enerģijas avotu (sausajām baterijām, akumulatoriem, magneto), izņemot pozīcijā 8512 minētās apgaismes ierīces	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8519	Skaņu ierakstīšanas un atskaņošanas aparātūra	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8522, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8521	Videoieraksta vai video reproducēšanas aparātūra, ar skaņotāju vai bez tā:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8522, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
		ražotāja cenas
8523	Gatavi neierakstīti datu nesēji skaņas vai tamlīdzīgu parādību ierakstīšanai, kas nav 37. nodaļā minētie izstrādājumi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8525	Radiofonijas vai televīzijas raidaparātūra, kas ietver vai neietver uztveršanas, skaņas ierakstīšanas vai atskaņošanas aparāturu; televīzijas kameras, digitālās kameras un citi video kameru rakstītāji	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8529, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8526	Radiolokācijas, radionavigācijas aparātūra un tālvadības radioaparātūra	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8529, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8527	Radiofonijas, radiotelefona vai radiotelegrāfa sakaru uztvērējaparātūra, kas atrodas vai neatrodas vienā korpusā ar skaņas ierakstīšanas vai atskaņošanas aparāturu vai pulksteni	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8529, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8528	Monitori un projektori, izņemot televīzijas uztvērējaparāturu; televīzijas uztvērējaparātūra, arī apvienoti ar radiouztvērēju vai skaņas vai video ierakstīšanas vai reproducēšanas aparāturu	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8529, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8535–8537	Elektroaparātūra, kas paredzēta, lai ieslēgtu vai aizsargātu elektriskās ķēdes, vai arī, lai pieslēgtos tām; savienotājspaiļes optiskajām šķiedrām, optisko šķiedru kūļiem vai optiskajiem kabeļiem; elektriskai kontrolei vai elektrības sadalei paredzētas pultis, paneļi, konsoles, stendi, korpusi un citas pamatnes	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8538, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8540 11 un 8540 12	Elektronstaru lampas televīzijas pārraidei, ieskaitot videomonitoru katodstaru lampas	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8542 31–8542 33 un 8542 39	Monolītas integrālās shēmas	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas <i>vai</i> Difūzija, kurā integrālās shēmas tiek veidotas uz pusvadītāja substrāta, selektīvi ievadot vajadzīgo leģējošo piedevu, samontētas vai nesamontētas un/vai testētas vai netestētas valstīs, kas nav Puses
8544	Izolēti vadi (tostarp emaljēti vai anodēti), kabeļi (tostarp koaksiālie kabeļi) un citi izolēti elektrības vadītāji ar vai bez savienotājiem; optiskās šķiedras kabeļi, kas izgatavoti no atsevišķām šķiedrām aizsargapvalkos, samontēti vai nesamontēti ar elektrības vadītājiem, ar kabeluzmavām	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	vai bez tām	
8545	Ogles elektrodi, ogles suku, loka lampas ogle, ogle baterijām un citādi elektrotehnikā lietojamie izstrādājumi no grafiņa vai citiem oglekļa veidiem, ar metālu vai bez tā	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8546	No jebkura materiāla izgatavoti elektroizolatori	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8547	Vienīgi no izolācijas materiāla izgatavoti elektrisko mašīnu, ierīču un iekārtu izolācijas piederumi, neskaitot montāžai paredzētās metāla daļas (piemēram, vītņotas ligzdas), izņemot izolatorus, kas iekļauti pozīcijā 8546; ar izolācijas materiālu apvilkti parastā metāla elektroizolācijas caurules un to savienotājelementi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8548	Galvanisko elementu, galvanisko bateriju un elektrisko akumulatoru atkritumi un lūžņi; izlietoti galvaniskie elementi, izlietotas galvaniskās baterijas un izlietoti elektriskie akumulatori; mašīnu un iekārtu elektriskās daļas, kas citur šajā nodaļā nav minētas	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
86. nodaļa	Dzelzceļa vai tramvaju lokomotīves, ritošais sastāvs un to detaļas; dzelzceļa vai tramvaju ceļa aprīkojums un tā detaļas; visu veidu mehāniskās (tostarp elektromehāniskās) signalizācijas iekārtas	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 87. nodaļa	Transportlīdzekļi, izņemot dzelzceļa vai tramvaju ritošo sastāvu, to daļas un piederumi; izņemot:	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
8711	Motocikli (tostarp mopēdi) un motovelosipēdi, arī ar blakusvāģi; blakusvāģi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 88. nodaļa	Gaisa kuģi, kosmiskie aparāti un to daļas, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 8804	Rotējošie izpletņi (rotošūti)	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, tostarp citiem 8804. pozīcijas materiāliem vai Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
89. nodaļa	Kuģi, laivas un peldlīdzekļi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
		materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 90. nodaļa	Optiskās ierīces un aparātūra, foto un kino ierīces un aparātūra, mērierīces un kontrolierīces un aparātūra, precīzijas instrumenti un iekārtas, medicīnas un ķirurģiski instrumenti un aparātūra; to daļas un aksesuāri, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
9002	Lēcas, prizmas, spoguļi un citi optiskie elementi no jebkura materiāla, iestiprināti, ja tie ir instrumentu vai ierīču daļas vai piederumi, izņemot tamlīdzīgus elementus no optiski neapstrādāta stikla:	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
9033	90. nodaļā minēto mašīnu, ierīču, instrumentu vai aparātūras daļas vai piederumi, kas citur šajā nodaļā nav minēti vai ietverti	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
91. nodaļa	Pulksteņi un to detaļas	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
92. nodaļa	Mūzikas instrumenti; to daļas un piederumi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
93. nodaļa	Ieroči un munīcija; to daļas un piederumi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no izstrādājuma ražotāja cenas
94. nodaļa	Mēbeles; gultas piederumi, matračī, matraču pamati, polsterējumi un tamlīdzīgi pildīti mājas aprīkojuma izstrādājumi; lampas un apgaismes piederumi, kas citur nav minēti un iekļauti; izgaismotas izkārtnes, tablo un tamlīdzīgi izstrādājumi; saliekamās būvkonstrukcijas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 95. nodaļa	Rotaļlietas, spēles un sporta piederumi; to daļas un aksesuāri, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
ex 9506	Golfa nūjas un to daļas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot rupji apstrādātas sagataves golfa nūju galviņu izgatavošanai
ex 96. nodaļa	Dažādi izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
9601 un 9602	Apstrādāts ziloņkauls, kauls, bruņurupuča bruņas, ragi, briežu ragi, koraļļi, perlamutrs un citādi dzīvnieku izcelsmes	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	materiāli griešanai un izstrādājumi no šiem materiāliem (ieskaitot veidnēs darinātus izstrādājumus). Apstrādāti augu vai minerālu materiālu griešanai un izstrādājumi no šiem materiāliem; veidnētie vai grieztie izstrādājumi no vaska, stearīna, dabiskajiem sveķiem vai dabiskā kaučuka, veidošanas pastām un citādi veidnēti vai grieztie izstrādājumi, kas citur nav minēti vai iekļauti; apstrādāts nesacietējais želatīns (izņemot želatīnu, kas minēts pozīcijā 3503) un izstrādājumi no nesacietējuša želatīna	
9603	Slotas, sukas (tostarp sukas, kas ir mehānismu, ierīču vai transportlīdzekļu daļas), ar roku darbināmi mehāniskie bezmotora grīdas tīrītāji, berzamās sukas, spalvu slotas un putekļu slotiņas; zari un saišķi, kas sagatavoti slotu vai suku izgatavošanai; krāsotāju spilventiņi un veltnīši; gumijas skrāpji (izņemot rullīšu veida skrāpjus)	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
9605	Ceļojuma komplekti, ko izmanto personiskajai higiēnai, šūšanai, apģērba vai apavu tīrīšanai	Katram priekšmetam no komplekta jāatbilst noteikumiem, kas uz to attiektos, ja tas nebūtu ietverts komplektā. Tomēr ir pieļaujama arī nenoteiktas izcelsmes izstrādājumu iekļaušana, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 15 % no izstrādājuma ražotāja cenas
9606	Pogas, spiedpogas, pogu veidnes un citas šo ražojumu daļas; pogu sagataves	Ražošana - no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem un - ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
9608	Lodīšu pildspalvas; rakstāmie un marķieri ar filca vai cita poraina materiāla smaili; stilogrāfi un cita veida pildspalvas; kopēšanas spalvas; pildzīmuli ar spiežot vai skrūvējot izbīdāmu serdi; spalvaskāti, zīmūlturi un tamlīdzīgas preces; to detaļas (arī uzgaļi un piespraudes), izņemot tās, kas klasificētas pozīcijā 9609	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot rakstāmspalvas vai to smailos galus, kas ir klasificēti paša izstrādājuma pozīcijā
9612	Rakstāmmašīnu lentes vai tamlīdzīgas lentes, kas piesūcinātas ar tinti vai citādi apstrādātas un paredzētas nospiedumu iegūšanai, spolītēs, kasetēs vai bez tām; ar tinti piesūcināti vai nepiesūcināti zīmogspilveni kastītēs vai bez tām	Ražošana - no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem un - ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no izstrādājuma ražotāja cenas
9613 20	ar gāzi darbināmas, atkārtoti uzpildāmas kabatas šķiltavas	Ražošana, kurā izmantoto pozīcijas 9613 materiālu kopējā vērtība nepārsniedz 30 % no izstrādājuma ražotāja cenas
9614	Pīpes (tostarp pīpju galviņas),	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas nodrošina noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	un cigāru vai cigarešu iemuši, un to daļas	
97. nodaļa	Mākslas darbi, kolekciju priekšmeti un senlietas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša izstrādājuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

III PAPILDINĀJUMS

Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 veidlapa

1. Pārvadājumu sertifikātus EUR.1 sagatavo uz veidlapas, kuras paraugs ir iekļauts šajā papildinājumā. Šo veidlapu iespiež vienā vai vairākās valodās, kurās sagatavots šis lēmums. Sertifikātus sagatavo vienā no šīm valodām un saskaņā ar eksportētājvalsts tiesību aktiem; ja tos aizpilda rokrakstā, izmanto tinti un raksta drukātiem burtiem.
2. Katra sertifikāta izmērs ir 210 x 297 mm, garumā ir pieļaujama pielāide līdz plus 8 mm vai mīnus 5 mm. Izmantotajam papīram jābūt baltam, izmēriem atbilstīgam rakstāmpapīram, kas nesatur mehānisko celulozi un kura svars nav mazāks par 25g/m². Tajā ir iespiests zaļš, gījošs aizsargraksta fons, kas viltojumus ar mehāniskiem vai ķīmiskiem līdzekļiem padara acij pamanāmus.
3. Eksportētājvalstis var paturēt tiesības pašas iespiest sertifikātus vai atļaut tos iespiest apstiprinātām tipogrāfijām. Pēdējā minētajā gadījumā uz katras veidlapas jābūt norādei par šādu apstiprinājumu. Katrā sertifikātā jābūt tipogrāfijas nosaukumam un adresei vai zīmei, pēc kuras tipogrāfiju var identificēt. Veidlapā arī jābūt iespiestam vai ierakstītam kārtas numuram, pēc kura veidlapu var identificēt.

PĀRVADĀJUMU SERTIFIKĀTS

1. Eksportētājs (vārds/nosaukums, pilna adrese, valsts)	EUR.1 Nr. A 000.000		
	Pirms veidlapas aizpildīšanas skatīt piezīmes otrā pusē.		
	2. Sertifikāts preferenciālai tirdzniecībai starp		
3. Saņēmējs (vārds/nosaukums, pilna adrese, valsts) (nav obligāti)	un		
	(ierakstīt attiecīgās valstis, valstu vai teritoriju grupas)		
	4. Valsts, valstu grupa vai teritorija, kas uzskatāma par izstrādājumu izcelsmes vietu	5. Galamērķa valsts, valstu grupa vai teritorija	
6. Informācija par transportu (nav obligāta)	7. Piezīmes		
8. Preces numurs; marķējumi un numuri; iepakojumu skaits un veids ⁽¹⁾; preču apraksts	9. Bruto svars (kg) vai cita mērvienība (litri, m³ u. c.)	10. Fakturrēķini (nav obligāti)	
11. MUITAS IESTĀDES VĪZA Deklarācija apstiprināta Eksporta dokuments ⁽²⁾ Veidlapa Nr. Muitas iestāde: Izdevēja valsts vai teritorija: Zīmogs Datums: (Paraksts)	12. EKSPORTĒTĀJA DEKLARĀCIJA Es, apakšā parakstīties, apliecinu, ka iepriekš aprakstītās preces atbilst šā sertifikāta izdošanas nosacījumiem. Vieta un datums: (Paraksts)		

(1) Ja preces nav iepakotas, attiecīgi jānorāda izstrādājumu skaits vai vārds „neiesaiņoti”.

(2) Aizpildīt vienīgi tad, ja tas prasīts eksportētājas valsts vai teritorijas noteikumos.

13. Pārbaudes pieprasījums (kam):	14. Pārbaudes rezultāts
Tiek pieprasīta šā sertifikāta autentiskuma un pareizuma pārbaude. <i>(Vieta un datums)</i> Zīmogs <i>(Paraksts)</i>	Veiktajā pārbaudē konstatēts, ka šo sertifikātu (*) izdevusi norādītā muitas iestāde un tajā iekļautā informācija ir pareiza šis sertifikāts neatbilst autentiskuma un pareizuma prasībām (skatīt pievienotās piezīmes). <i>(Vieta un datums)</i> Zīmogs <i>(Paraksts)</i> (*) Vajadzīgajā lodziņā ievilkt X.

PIEZĪMES

1. Sertifikātos nedrīkst būt dzēsumi vai cits citam pāri pārrakstīti vārdi. Visi grozījumi jāizdara, svītrojot nepareizos datus un pievienojot vajadzīgos labojumus. Katru šādu grozījumu ar iniciāļiem paraksta persona, kas sertifikātu aizpildījusi, un vizē izdevējas valsts vai teritorijas muitas dienestī.
2. Starp sertifikātā ierakstītajām precēm nedrīkst būt atstarpes, un pirms katras preces jābūt preces numuram. Tieši zem pēdējās preces jānovelk horizontāla līnija. Jebkura neizmantotā vieta jāpārsvītro tā, lai nebūtu iespējami vēlāki papildinājumi.
3. Preces jāapraksta saskaņā ar tirdzniecības praksi un pietiekami sīki, lai tās būtu identificējamās.

IV PAPILDINĀJUMS

Pieteikums pārvadājumu sertifikāta EUR.1 saņemšanai

1. Eksportētājs (vārds/nosaukums, pilna adrese, valsts)	EUR.1 Nr. A 000.000	
	Pirms veidlapas aizpildīšanas skatīt piezīmes otrā pusē.	
	2. Pieteikums sertifikāta saņemšanai, lai to izmantotu preferenciālai tirdzniecībai starp un (ierakstīt attiecīgās valstis, valstu vai teritoriju grupas)	
3. Saņēmējs (vārds/nosaukums, pilna adrese, valsts) (nav obligāti)	4. Valsts, valstu grupa vai teritorija, kas uzskatāma par izstrādājumu izcelsmes vietu	5. Galamērķa valsts, valstu grupa vai teritorija
6. Informācija par transportu (nav obligāta)	7. Piezīmes	
8. Preces numurs; marķējumi un numuri; iepakojumu skaits un veids ¹ ; preču apraksts	9. Bruto svars (kg) vai cita mērvienība (litri, m ³ u. c.)	10. Fakturrēķini (nav obligāti)

(1) Ja preces nav iepakotas, attiecīgi jānorāda izstrādājumu skaits vai vārds „neiesaiņoti”.

V PAPILDINĀJUMS

Eksportētāja deklarācija

Es, apakšā parakstīties, nākamajā lappusē aprakstīto preču eksportētājs,

APLIECINU, ka preces atbilst pievienotā sertifikāta izdošanai vajadzīgajiem nosacījumiem;

NORĀDU uz šādiem apstākļiem, kas nodrošina šo preču atbilstību iepriekš minētajiem nosacījumiem:

.....
.....
.....
.....

IESNIEDZU šādus apstiprinošus dokumentus⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

APŅEMOS pēc attiecīgo iestāžu pieprasījuma iesniegt visus apstiprinošos pierādījumus, kurus šīs iestādes var pieprasīt, lai izdotu pievienoto sertifikātu, un apņemos vajadzības gadījumā piekrist jebkurai manu uzskaites dokumentu pārbaudei vai iepriekš minēto preču ražošanas procesu pārbaudei, ko veic minētās iestādes,

PIEPRASU izdot pievienoto sertifikātu šīm precēm.

.....

(Vieta un datums)

.....

(Paraksts)

(1) Piemēram, importēšanas dokumenti, pārvadājumu sertifikāti, ražotāja deklarācijas u. c., kas attiecas uz ražošanā izmantotajiem izstrādājumiem vai precēm, kas reeksportētas tai pašā valstī.

VI PAPILDINĀJUMS

FAKTŪRRĒĶINA DEKLARĀCIJA

Faktūrrēķina deklarācija, kuras teksts norādīts turpmāk, jāsigatavo saskaņā ar zemsvītras piezīmēm. Tomēr zemsvītras piezīmes nav jāpārraksta.

Teksts spāņu valodā

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n.º. ...⁽¹⁾.) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial. ...⁽²⁾.

Teksts čehu valodā

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Teksts dāņu valodā

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Teksts vācu valodā

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Teksts igauņu valodā

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti kinnitus nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Teksts grieķu valodā

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Teksts angļu valodā

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Teksts franču valodā

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n.º ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Teksts itāļu valodā

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale⁽²⁾.

Teksts latviešu valodā

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas pilnvara Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ...⁽²⁾.

Teksts lietuviešu valodā

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Teksts ungāru valodā

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ...⁽²⁾ származásúak.

Teksts maltiešu valodā

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hliief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾.

Teksts holandiešu valodā

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ...⁽²⁾.

Teksts poļu valodā

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Teksts portugāļu valodā

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Teksts slovēņu valodā

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Teksts slovāku valodā

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Teksts somu valodā

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita ...⁽²⁾.

Teksts zviedru valodā

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ...⁽²⁾.

Teksts bulgāru valodā

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ...⁽¹⁾) декларира, че освен където е отбелязано друго, тези продукти са с ... преференциален произход ...⁽²⁾.

Teksts rumāņu valodā

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

(3)

(Vieta un datums)

(4)

(Eksportētāja paraksts kopā ar deklarācijas parakstītāja
vārdu ir jānorāda paraksta atšifrējumā)

1 Ja faktūrrēķina deklarāciju ir sagatavojis atzītais eksportētājs, šajā vietā jānorāda atzītā eksportētāja atļaujas numurs. Ja faktūrrēķina deklarāciju nav sagatavojis atzītais eksportētājs, tad vārdus iekavās izlaiž vai šo vietu atstāj tukšu.

2 Jānorāda izstrādājumu izcelsme. Ja faktūrrēķina deklarācija pilnīgi vai daļēji attiecas uz Seūtas un Melijas izcelsmes ražojumiem, eksportētājam tas skaidri jānorāda deklarācijas dokumentā, ierakstot simbolu „CM”.

3 Šīs norādes var izlaist, ja informācija ir iekļauta pašā dokumentā.

4 Gadījumos, kad eksportētāja paraksts nav vajadzīgs, nav jāraksta arī parakstītāja vārds un uzvārds.

VII PAPILDINĀJUMS

PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA PAR IZSTRĀDĀJUMIEM AR PREFERENCIĀLAS IZCELSMES STATUSU

Es, apakšā parakstīties, apliecinu, ka šajā faktūrrēķinā minētās preces⁽¹⁾

ir ražotas⁽²⁾ un atbilst izcelsmes noteikumiem, kas reglamentē preferenciālo tirdzniecību starp AZT un Eiropas Savienību.

Vajadzības gadījumā es apņemos muitas iestādēm sniegt pierādījumus, kas apliecina šīs deklarācijas patiesumu.

.....⁽³⁾

.....⁽⁴⁾

.....⁽⁵⁾

Piezīme

Piegādātāja deklarācija ir iepriekš minētais teksts, kas ir sagatavots saskaņā ar turpmāk minētajām zemsvītras piezīmēm. Zemsvītras piezīmes nav jāpārraksta.

⁽¹⁾ - Ja deklarācija attiecas tikai uz dažām faktūrrēķinā minētajām precēm, tās skaidri jānorāda vai jāapzīmē un šis apzīmējums jānorāda deklarācijā šādā veidā: „..... šajā faktūrrēķinā minētās preces ar apzīmējumu ir ražotas”.

- Ja izmanto dokumentu, kas nav faktūrrēķins vai faktūrrēķina pielikums (skatīt 32. panta 3. punktu), vārda „faktūrrēķins” vietā tiek minēts attiecīgā dokumenta nosaukums.

⁽²⁾ Eiropas Savienībā, dalībvalstī, EPN valstī vai AZT. Ja ir norādīta EPN valsts vai AZT, tad jānorāda arī Eiropas Savienības muitas iestāde, kurā glabājas attiecīgais(-ie) EUR.1 sertifikāts(-i), norādot attiecīgā(-o) sertifikāta(-u) numuru un, ja iespējams, attiecīgā importēšanas muitas punkta numuru.

⁽³⁾ Vieta un datums.

⁽⁴⁾ Vārds un ieņemamais amats uzņēmumā.

⁽⁵⁾ Paraksts.

VIII PAPILDINĀJUMS

PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA PAR IZSTRĀDĀJUMIEM, KAM NAV PREFERENCIĀLAS IZCELSMES STATUSA

Es, apakšā parakstīties, apliecinu, ka šajā fakturrēķinā minētās preces⁽¹⁾

ir ražotas⁽²⁾

un tajās ir šādas sastāvdaļas vai materiāli, kam nav EPN, AZT vai Eiropas Savienības izcelsmes preferenciālai tirdzniecībai:

.....⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾

.....

.....

.....⁽⁶⁾

Vajadzības gadījumā es apņemos muitas iestādēm sniegt pierādījumus, kas apliecina šīs deklarācijas patiesumu.

.....⁽⁷⁾⁽⁸⁾

.....⁽⁹⁾

Piezīme

Piegādātāja deklarācija ir iepriekšminētais teksts, kas ir sagatavots saskaņā ar turpmāk minētajām zemsvītras piezīmēm. Zemsvītras piezīmes nav jāpārraksta.

⁽¹⁾ - Ja deklarācija attiecas tikai uz dažām fakturrēķinā minētajām precēm, tās skaidri jānorāda vai jāapzīmē un šis apzīmējums jānorāda deklarācijā šādā veidā: „..... šajā fakturrēķinā minētās preces ar apzīmējumu ir ražotas”.

- Ja izmanto dokumentu, kas nav fakturrēķins vai fakturrēķina pielikums (skatīt 32. panta 3. punktu), vārda „fakturrēķins” vietā tiek minēts attiecīgā dokumenta nosaukums.

⁽²⁾ Eiropas Savienībā, dalībvalstī, EPN valstī vai AZT.

⁽³⁾ Visos gadījumos jāsniedz apraksts. Aprakstam jābūt izsmēlošam un pietiekami detalizētam, lai varētu noteikt attiecīgo preču tarifa klasifikācijas numuru.

⁽⁴⁾ Muitas vērtības jānorāda tikai tad, ja tās prasītas.

⁽⁵⁾ Izcelsmes valsts jānorāda tikai tad, ja tā prasīta. Jānorāda tikai preferenciālas izcelsmes valsts. Ja izcelsme nav preferenciāla, jānorāda „trešā valsts”.

⁽⁶⁾ „un tām [Eiropas Savienībā] [dalībvalstī] [EPN valstī] [AZT] [] ir veikta šāda apstrāde”, kam pievieno veiktās apstrādes aprakstu, ja šī informācija ir prasīta.

⁽⁷⁾ Vieta un datums.

⁽⁸⁾ Vārds un ieņemamais amats uzņēmumā.

⁽⁹⁾ Paraksts.

IX PAPILDINĀJUMS

Informācijas sertifikāts

1. Šajā pielikumā iekļauto informācijas sertifikāta veidlapu izmanto un iespiež vienā vai vairākās oficiālajās valodās, kurās sastādīts šis nolīgums, un saskaņā ar eksportētājvalsts tiesību aktiem. Informācijas sertifikātus aizpilda vienā no šīm valodām. Ja tos aizpilda rokrakstā, izmanto tinti un raksta drukātiem burtiem. Tiem ir iespiests vai ierakstīts kārtas numurs, pēc kura tos var identificēt.
2. Informācijas sertifikāta izmērs ir 210 x 297 mm, garumā ir pieļaujama pielaide līdz plus 8 mm vai mīnus 5 mm. Papīram jābūt baltam, rakstāmpapīra izmērā, bez mehāniskām koka šķiedrvielām un ar svaru ne mazāku par 25 g/m².
3. Valsts pārvaldes iestādes var paturēt tiesības pašas iespiest veidlapas vai ļaut tās iespiest apstiprinātās tipogrāfijās. Pēdējā gadījumā uz katras veidlapas jābūt norādei par šādu apstiprinājumu. Uz veidlapām jābūt tipogrāfijas nosaukumam un adresei vai zīmei, pēc kuras tipogrāfiju var identificēt.

1. Piegādātājs ⁽¹⁾		INFORMĀCIJAS CERTIFIKĀTS, lai atvieglinātu PĀRVADĀJUMU CERTIFIKĀTA izdošanu preferenciālai tirdzniecībai starp	
2. Saņēmējs ⁽¹⁾		EIROPAS SAVIENĪBU un AZT	
3. Apstrādātājs ⁽¹⁾		4. Valsts, kurā veikta apstrāde vai pārstrāde	
6. Importēšanas muitas iestāde ⁽¹⁾		5. Oficiālai lietošanai	
7. Importa dokuments ⁽²⁾ Veidlapa Nr. Sērija Datums:			
PRECES, KAS NOSŪTĪTAS GALAMĒRĶA DALĪBVALSTĪM			
8. Iepakojumu marķējumi, numuri, skaits un veids	9. Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas pozīcijas/apakšpozīcijas numurs (HS kods)	10. Daudzums ⁽³⁾	
		11. Vērtība ⁽⁴⁾	
IZMANTOTĀS IMPORTĒTĀS PRECES			
12. Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas pozīcijas/apakšpozīcijas numurs (HS kods)	13. Izcelsmes valsts	14. Daudzums ⁽³⁾	15. Vērtība ⁽²⁾⁽⁵⁾
16. Veiktās apstrādes vai pārstrādes veids			
17. Piezīmes			
18. MUITAS IESTĀDES VĪZA Deklarācija apstiprināta: Dokuments: Veidlapa: Nr. Muitas iestāde: Datums: Oficiāls zīmogs (Paraksts)		19. PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka informācija šajā sertifikātā ir pareiza. (Vieta) (Datums) (Paraksts)	

(1) (2) (3) (4) (5) Skatīt zemsvītras piezīmes otrā pusē.

PĀRBAUDES PIEPRASĪJUMS	PĀRBAUDES REZULTĀTS
Apakšā parakstījusies muitas amatpersona pieprasa pārbaudīt šā informācijas sertifikāta autentiskumu un pareizību.	Veiktajā pārbaudē konstatēts, ka šis sertifikāts ⁽¹⁾ a) ir izdots norādītajā muitas iestādē un ka tajā iekļautā informācija ir pareiza (*) b) neatbilst autentiskuma un pareizības prasībām (skat. pievienotās piezīmes). (*)
..... (Vieta un datums) Oficiāls zīmogs	 (Vieta un datums) Oficiāls zīmogs
..... (Amatpersonas paraksts)	 (Amatpersonas paraksts) (*) Lieko svītrot.

SAVSTARPĒJA NORĀDE

- (1) Personas vārds/uzvārds vai uzņēmuma nosaukums un pilna adrese.
- (2) Informācija nav obligāta.
- (3) Kg, hl, m³ vai citas mērvienības.
- (4) Iesaiņojumu kopā ar tajā ietvertajām precēm uzskata par vienotu veselumu. Tomēr šis noteikums neattiecas uz iesaiņojumu, kas atšķiras no šāda ražojuma parastā iesaiņojuma un kam bez iesaiņojuma pielietojuma ir īpaša nemainīga vērtība.
- (5) Vērtība jānorāda saskaņā ar izcelsmes noteikumiem.

X PAPILDINĀJUMS

ATKĀPES PIETEIKUMA VEIDLAPA

1. GATAVĀ IZSTRĀDĀJUMA KOMERCAPRAKSTS

--

1.1. Muiņas klasifikācija (HS kods)

--

2. NENOTEIKTAS IZCELSMES MATERIĀLU KOMERCAPRAKSTS

--

2.1. Muiņas klasifikācija (HS kods)

--

3. PAREDZAMĀS IKGADĒJĀS EKSPORTA DAUDZUMS UZ SAVIENĪBU (IZTEIKTS SVARĀ, IZSTRĀDĀJUMU SKAITĀ, METROS VAI CITĀ MĒRVIENTĪBĀ)

--

4. GATAVO IZSTRĀDĀJUMU VĒRTĪBA

--

5. NENOTEIKTAS IZCELSMES MATERIĀLU VĒRTĪBA

--

6. NENOTEIKTAS IZCELSMES MATERIĀLU IZCELSME

--

7. PAMATOJUMS, KĀPĒC NEVAR IEVĒROT GATAVĀ IZSTRĀDĀJUMA IZCELSMES NOTEIKUMU

--

--

8. LAIKPOSMS, UZ KĀDU TIEK PIEPRASĪTA ATKĀPE

No (dd/mm/gggg) līdz (dd/mm/gggg)

9. IESPĒJAMIE UZLABOJUMI, LAI NOVĒRSTU VAJADZĪBU PĒC ATKĀPES

--

10. INFORMĀCIJA PAR UZŅĒMUMU

Attiecīgā uzņēmuma kapitāla struktūra / Veikto vai paredzēto ieguldījumu apmērs / Nodarbināto vai paredzēto darbinieku skaits

XI PAPILDINĀJUMS

PIETEIKUMS REGISTRĒTA EKSPORTĒTĀJA STATUSA IEGŪŠANAI

1. Eksportētāja vārds/nosaukums, pilna adrese un valsts (<i>informācija nav konfidenciāla</i>)
2. Kontaktinformācija, tostarp tālruņa un faksa numurs, kā arī e-pasta adrese, ja ir pieejama (<i>konfidenciāla informācija</i>)
3. Jūsu darbību apraksts, norādot, vai Jūsu galvenā darbības joma ir ražošana vai tirdzniecība (<i>informācija nav konfidenciāla</i>), un attiecīgā gadījumā aprakstot rūpniecisko procesu (<i>konfidenciāla informācija</i>).
4. Indikatīvs to preču apraksts, kas atbilst preferenciāla režīma piemērošanai, tostarp indikatīvs Harmonizētās sistēmas četrципарu pozīciju saraksts (vai nodaļu saraksts, ja uz tirgotajām precēm attiecas vairāk nekā divdesmit Harmonizētās sistēmas pozīciju).
5. Eksportētāja apņemšanās Apakšā parakstījusies persona ar šo deklarē, ka sniegtie dati ir pareizi un – apliecina, ka tai iepriekš nav atsaukta reģistrācija, bet, ja tā ir bijusi atsaukta, apliecina, ka ir novērsusi situāciju, kas izraisīja šādu atsaukšanu; – apņemas sagatavot paziņojumus par izcelsmi tikai par precēm, kas atbilst preferenciāla režīma piemērošanai, un ievērot izcelsmes noteikumus, kas šādām precēm noteikti šajā pielikumā; – apņemas veikt attiecīgu ražošanas un to preču piegādes komerciālu uzskaiti, kuras atbilst preferenciāla režīma piemērošanai, un glabāt to vismaz trīs gadus no paziņojuma par izcelsmi sagatavošanas dienas;

- apņemas piekrist jebkurai paziņojumu par izcelsmi pareizības kontrolei, tostarp Komisijas vai dalībvalstu iestāžu veiktai uzskaites dokumentu pārbaudei un telpu apmeklējumiem;
- apņemas lūgt svītrot to no reģistrēto eksportētāju saraksta, ja tā vairs nepilda nosacījumus, kas jāievēro, lai eksportētu preces saskaņā ar šo lēmumu, vai arī vairs neplāno eksportēt šādas preces.

Vieta, datums un pilnvarotā parakstītāja paraksts; statuss un/vai amats

6. Eksportētāja iepriekšēja un informēta piekrišana viņa personas datu publicēšanai internetā

Apakšā parakstījusies persona ar šo apliecina, ka tā ir informēta, ka sniegtā informācija var tikt uzglabāta Komisijas datubāzē un ka šie dati var tikt publicēti internetā, izņemot informāciju, kas šajā pieteikumā atzīmēta kā konfidenciāla. Persona piekrīt šīs informācijas publicēšanai un atklāšanai internetā. Apakšā parakstījusies persona var atsaukt savu piekrišanu šīs informācijas publicēšanai internetā, nosūtot elektronisko pastu, faksu vai rakstveida vēstuli uz šādu adresi:

Vieta, datums un pilnvarotā parakstītāja paraksts; statuss un/vai amats

7. Aile paredzēta valdības iestādes oficiālai izmantošanai

Pieteikuma iesniedzējs ir reģistrēts ar šādu numuru:

Reģistrētais numurs: _____

Reģistrācijas datums _____

Derīguma termiņš no _____

Paraksts un zīmogs _____

Svarīga piezīme pieteikuma iesniedzēja uzmanībai. Lūdzam ņemt vērā to, ka visi dati ar atzīmi „informācija nav konfidenciāla” tiks iekļauti sabiedrībai pieejamā datubāzē; dati ar atzīmi „konfidenciāla informācija” būs pieejami Jūsu valdības kompetentajām iestādēm un Savienības un tās dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

XII PAPILDINĀJUMS

PAZIŅOJUMS PAR IZCELSMI

Paziņojums par izcelsmi ir jāsagatavo katrā komercdokumentā, norādot eksportētāja un saņēmēja nosaukumu/vārdu un pilnu adresi, kā arī preču aprakstu un izdošanas datumu (1)

Teksts franču valodā

L'exportateur (Numéro d'exportateur enregistré – excepté lorsque la valeur des produits originaires contenus dans l'envoi est inférieure à EUR 10.000 (2)) des produits couverts par le présent document déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle . . . (3) au sens des règles d'origine de la Décision d'association des pays et territoires d'outre-mer et que le critère d'origine satisfait est(4)

Teksts angļu valodā

The exporter (Number of Registered Exporter – unless the value of the consigned originating products does not exceed EUR 10,000 (2)) of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of . . . preferential origin (3) according to rules of origin of the Decision on the association of the overseas countries and territories and that the origin criterion met is(4)

-
- (1) Ja paziņojums par izcelsmi aizstāj citu paziņojumu saskaņā ar 51. pantu, tas tiek norādīts un vienmēr tiek minēts arī oriģinālā paziņojuma izdošanas datums.
 - (2) Ja paziņojums par izcelsmi aizstāj citu paziņojumu, turpmākais preču turētājs, kas sagatavojis šādu paziņojumu, norāda savu vārdu un pilnu adresi, aiz kuras seko piebilde „*acting on the basis of the statement on origin made out by [name and full address of the exporter in the OCT], registered under the following number [Number of Registered Exporter of the exporter in the OCT]*” („pamatojoties uz paziņojumu par izcelsmi, ko sagatavojis [eksportētāja, kas atrodas AZT, nosaukums/vārds un pilna adrese], reģistrēts ar šādu numuru [eksportētāja, kas atrodas AZT, numurs reģistrēto eksportētāju sarakstā]”).
 - (3) Jānorāda izstrādājumu izcelsmes valsts. Ja paziņojums par izcelsmi pilnībā vai daļēji attiecas uz Seūtas un Meliļas izcelsmes izstrādājumiem 67. panta nozīmē, eksportētājam tas skaidri jānorāda dokumentā, par kuru tiek sastādīts paziņojums, ierakstot simbolu „CM”.
 - (4) Attiecībā uz pilnībā iegūtiem izstrādājumiem ieraksta burtu „P”; attiecībā uz pietiekami apstrādātiem vai pārstrādātiem izstrādājumiem ieraksta burtu „W” un aiz tā – preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas (Harmonizētā sistēma) četru ciparu pozīciju, kas attiecas uz eksportēto izstrādājumu (piemēram, „W” 9618); vajadzības gadījumā iepriekš minēto aizstāj ar vienu no šādām norādēm: „EU cumulation”, „OCT cumulation”, „cumulation with EPA country”, „extended cumulation with country x” vai „Cumul UE”, „cumul OCT”, „cumul avec pays APE”, „cumul étendu avec le pays x”.

XIII PAPILDINĀJUMS

IZSTRĀDĀJUMI, UZ KURIEM LĪDZ 2015. GADA 1. OKTOBRIM NEATTIECAS 8. PANTĀ MINĒTIE NOTEIKUMI PAR KUMULĀCIJU

HS/KN kods	Apraksts
1701	Cukurniedru vai cukurbiešu cukurs un ķīmiski tīra saharoze cietā veidā
1702	Citādi cukuri, tostarp ķīmiski tīra laktoze, maltoze, glikoze un fruktoze cietā veidā; cukura sīrupi bez aromatizētāju vai krāsvielu piedevām; mākslīgais medus, arī maisījumā ar dabisko medu; grauzdēts cukurs.
Ex 1704 90, kas atbilst 1704 90 99	Cukura konditorejas izstrādājumi bez kakao piedevas (izņemot košļājamo gumiju; lakricas ekstraktu, kas satur vairāk nekā 10 % saharozes, bet bez citām piedevām; balto šokolādi; konditorejas pastas, ieskaitot marcipānu, tiešajā iepakojumā ar tīro svaru 1 kg vai vairāk; pastilas pret kakla sāpēm un pretklepus dražejas; apcukurotos izstrādājumus; konditorejas izstrādājumus košļājamās gumijas un žeļejas veidā, ieskaitot augļu pastas cukura konditorejas izstrādājumu veidā; karameles ar pildījumu; īrisus; mīkstās karameles un tamlīdzīgas konfektes; presētas tabletes)
Ex 1806 10, kas atbilst 1806 10 30	Kakao pulveris, kas satur 65 % vai vairāk, bet mazāk par 80 % saharozi (ieskaitot invertcukuru, kas izteikts kā saharoze) vai izoglikozi, kas izteikta kā saharoze
Ex 1806 10, kas atbilst 1806 10 90.	Kakao pulveris, kas satur 80 % no svara vai vairāk saharozi (ieskaitot invertcukuru, kas izteikts kā saharoze) vai izoglikozi, kas izteikta kā saharoze
Ex 1806 20, kas atbilst 1806 20 95	Pārtikas izstrādājumi, kas satur kakao, briketēs, plātnītēs vai tāfelītēs, kuru svars pārsniedz 2 kg, vai šķidrā, pastas, pulvera, granulu veidā vai citādā nefasētā veidā konteineros vai tiešajā iepakojumā ar tilpību lielāku par 2 kg (izņemot kakao pulveri, izstrādājumus, kas pēc svara satur 18 % vai vairāk kakao sviesta vai kuru kombinētais svars ir 25 % vai vairāk kakao sviesta vai piena tauku; šokolādes piena skaidiņas; aromatizētu šokolādes glazūru; šokolādi un šokolādes izstrādājumus; cukura konditorejas izstrādājumus un to aizstājus ar kakao piedevu, kas pagatavoti no cukura aizvietotājiem; uz maizes ziežamus produktus ar kakao piedevu; izstrādājumus ar kakao piedevu, kas paredzēti dzērienu ražošanai)
Ex 1901 90, kas atbilst 1901 90 99	Pārtikas izstrādājumi no miltiem, putrainiem, rupja maluma miltiem, cietes vai iesala ekstrakta, kas nesatur kakao vai pilnīgi attaukotā vielā satur mazāk par 40 % no svara kakao un kas nav minēti vai iekļauti citur; pārtikas izstrādājumi no 0401.–0404. pozīcijas precēm, kas nesatur kakao vai pilnīgi attaukotā vielā satur mazāk par 5 % no svara kakao un kas nav minēti vai iekļauti citur (izņemot pārtikas izstrādājumus, kas nesatur vai satur mazāk par 1,5 % piena tauku, 5 % saharozes (tostarp invertcukura) vai izoglikozes, 5 % glikozes vai cietes; pārtikas izstrādājumus pulvera veidā, kas iegūti no 0401.–0404. pozīcijas precēm; pārtikas produktus zīdaiņiem, safasētus mazumtirdzniecībai; maisījumus un mīklas 1905. pozīcijā minēto maizes un konditorejas izstrādājumu ražošanai)
Ex 2101 12, kas atbilst 2101 12 98	Izstrādājumi uz kafijas bāzes (izņemot kafijas ekstraktus, esences un koncentrātus un izstrādājumus uz šo ekstraktu, esenču vai koncentrātu bāzes)
Ex 2101 20, kas atbilst 2101 20 98	Izstrādājumi uz tējas vai mates bāzes (izņemot tējas vai mates ekstraktus, esences un koncentrātus un izstrādājumus uz šo ekstraktu, esenču vai koncentrātu bāzes)
Ex 2106 90, kas atbilst 2106 90 59	Aromatizēti vai iekrāsoti cukura sīrupi (izņemot izoglikozes sīrupus, laktozes sīrupu, glikozes sīrupu un maltodekstrīna sīrupu)
Ex 2106 90, kas atbilst 2106 90 98	Pārtikas izstrādājumi, kas nav minēti vai iekļauti citur (izņemot proteīna koncentrātus un strukturētas olbaltumvielas; saliktus alkohola izstrādājumus, kas nav uz smaržvielu bāzes un kurus izmanto dzērienu ražošanā; aromatizētus vai iekrāsotus cukura sīrupus; izstrādājumus, kas satur ne mazāk par 1,5 % piena tauku, 5 % saharozes vai izoglikozes, 5 % glikozes vai cietes)
Ex 3302 10, kas atbilst 3302 10 29	Izstrādājumi uz smaržvielu bāzes, kurus izmanto dzērienu rūpniecībā un kas satur visus aromatizētājus, kuri raksturīgi dzērienam ar faktisko spirta tilpumkoncentrāciju, kas nepārsniedz 0,5 % (izņemot izstrādājumus, kas satur ne mazāk par 1,5 % piena tauku, 5 % saharozes vai izoglikozes, 5 % glikozes vai cietes)

VII PIELIKUMS

PREFERENČU PAGaidu ATCELŠANA

1. pants

Preferenču atcelšanas principi

1. Šā lēmuma 41. pantā paredzēto preferenciālo režīmu var uz laiku atcelt attiecībā uz visiem vai konkrētiem AZT izcelsmes izstrādājumiem, ja notiek:
 - (a) krāpšana;
 - (b) pārkāpumi vai sistemātiska neatbilstība vai nespēja nodrošināt atbilstību produktu izcelsmes noteikumiem un ar tiem saistītajām procedūrām;
 - (c) vai nespēja nodrošināt 2. punktā un VI pielikuma V sadaļā minēto administratīvo sadarbību, kas nepieciešama šā lēmuma 41.–48. pantā minēto noteikumu īstenošanai un pārraudzībai.
2. Administratīvā sadarbība, kas minēta 1. punktā, cita starpā paredz, ka AZT veic šādas darbības:
 - (a) paziņo Komisijai un atjaunina informāciju, kas vajadzīga izcelsmes noteikumu īstenošanai un to pārraudzībai;
 - (b) palīdz Savienībai, pēc dalībvalstu muitas iestāžu pieprasījuma veicot preču izcelsmes apliecinājuma turpmāku pārbaudi un savlaicīgi paziņojot tās rezultātus;
 - (c) veic vai organizē atbilstošus izmeklēšanas pasākumus, lai noteiktu un novērstu izcelsmes noteikumu pārkāpšanu;
 - (d) palīdz Savienībai, ciešā sadarbībā ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm atļaujot Komisijai veikt Savienības izmeklēšanas savā teritorijā, lai pārbaudītu dokumentu autentiskumu vai informācijas pareizību saistībā ar šā lēmuma 41. pantā minēto režīmu piešķirtajām priekšrocībām;
 - (e) ievēro izcelsmes noteikumus vai nodrošina atbilstību izcelsmes noteikumiem attiecībā uz kumulāciju VI pielikuma 7.–10. panta nozīmē;
 - (f) palīdz Savienībai pārbaudīt rīcību, ja pastāv pieņēmums par krāpšanu, kas saistīta ar izcelsmi. Pieņēmumu par krāpšanu var izdarīt, ja izstrādājumu imports saskaņā ar šajā lēmumā paredzēto preferenciālo režīmu ievērojami pārsniedz saņēmējas AZT parasto eksporta līmeni.

2. pants

Preferenciālā režīma atcelšana

1. Komisija var uz laiku atcelt šajā lēmumā paredzēto preferenciālo režīmu attiecībā uz visiem vai konkrētiem saņēmējvalsts izcelsmes izstrādājumiem, ja tā uzskata, ka pastāv pietiekami pierādījumi, ka pagaidu atcelšana būtu pamatota šā pielikuma 1. panta 1. un 2. punktā minēto iemeslu dēļ, ar noteikumu, ka iepriekš tā:
 - (a) ir apspriedusies ar VIII pielikuma 10. pantā minēto komiteju saskaņā ar 3. panta 2. punktā minēto procedūru;
 - (b) ir aicinājusi dalībvalstis veikt vajadzīgos piesardzības pasākumus, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses un/vai nodrošinātu, ka saņēmējvalsts ievēro savas saistības; un
 - (c) ir publicējusi paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ka pastāv pamats šaubām par preferenciālā režīma piemērošanu un/vai par to, ka saņēmējvalsts izpilda savas saistības, kas var likt apšaubīt tās tiesības turpināt gūt labumu no šā lēmuma sniegtajām priekšrocībām.

Komisija informē attiecīgo AZT par jebkuru saskaņā ar šo punktu pieņemto lēmumu, pirms tas stājas spēkā. Komisija par to paziņo arī VIII pielikuma 10. pantā minētajai komitejai.

2. Pagaidu atcelšanas ilgums nepārsniedz sešus mēnešus. Šā termiņa beigās Komisija pieņem lēmumu par to, vai pagaidu atcelšanu izbeigt, iepriekš informējot VIII pielikuma 10. pantā minēto komiteju, vai pagarināt pagaidu atcelšanas ilgumu saskaņā ar šā panta 1. punktā minēto procedūru.
3. Dalībvalstis paziņo Eiropas Komisijai visu attiecīgo informāciju, kas var pamatot preferenču atcelšanu vai atcelšanas pagarināšanu.

3. pants

Komitejas procedūra

1. Lai īstenotu 2. pantu, Komisijai palīdz VIII pielikuma 10. pantā minētā komiteja.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro 5. pantu Regulā (ES) Nr. 182/2011.

VIII PIELIKUMS

AIZSARDZĪBAS UN UZRAUDZĪBAS PROCEDŪRAS

1. pants

Definīcijas saistībā ar uzraudzības un aizsardzības pasākumiem

Lai piemērotu šā pielikuma 2.–10. pantu saistībā ar uzraudzības un aizsardzības pasākumiem,

- (a) „līdzīgs izstrādājums” ir izstrādājums, kas ir identisks, t. i., no visiem aspektiem vienāds ar attiecīgo izstrādājumu, vai arī, ja šāda izstrādājuma nav, ar to saprot citu izstrādājumu, kura īpašības ir ļoti līdzīgas attiecīgā izstrādājuma īpašībām, kaut arī tas nav identisks no visiem aspektiem;
- (b) „ieinteresētās personas” ir personas, kas iesaistītas 1. punktā minēto izstrādājumu un līdzīgu vai tieši konkurējošu izstrādājumu importa ražošanā, izplatīšanā un/vai pārdošanā;
- (c) „nopietnas grūtības” pastāv tad, ja Savienības ražotāju ekonomiskais un/vai finanšu stāvoklis pasliktinās.

2. pants

Aizsardzības pasākumu principi

- 1. Ja AZT izcelsmes izstrādājumu, kas minēts šā lēmuma 41. pantā, importē tādā daudzumā un/vai par tādām cenām, kas līdzīgu vai tieši konkurējošu izstrādājumu ražotājiem Savienībā rada vai draud radīt nopietnas grūtības, tad var veikt vajadzīgos aizsardzības pasākumus saskaņā ar punktiem.
- 2. Šā panta 1. punkta īstenošanas nolūkā priekšroka ir tādiem pasākumiem, kas vismazāk traucētu asociācijas darbību. Šie pasākumi nedrīkst pārsniegt to, kas ir noteikti nepieciešams, lai novērstu radušās grūtības. Tie nedrīkst pārsniegt ar šo lēmumu piešķirtā preferenciālā režīma atcelšanu.
- 3. Veicot vai grozot aizsardzības pasākumus, īpašu uzmanību pievērš iesaistīto AZT interesēm.

3. pants

Procedūras sākšana

- 1. Komisija izvērtē, vai jāveic aizsardzības pasākumi, ja ir pietiekami daudz *prima facie* pierādījumu, ka ir izpildīti šā pielikuma 2. panta nosacījumi.
- 2. Izmeklēšanu sāk pēc dalībvalsts, jebkuras juridiskas personas vai apvienības, kas nav juridiska persona un kas darbojas Savienības ražotāju vārdā, pieprasījuma vai pēc Komisijas iniciatīvas, ja Komisija uzskata, ka ir pietiekami daudz *prima facie*

pierādījumu, kuri konstatēti, balstoties uz šā pielikuma 2. pantā minētajiem faktoriem, un kuri pamato šādu izmeklēšanas sākšanu. Pieprasījumā sākt izmeklēšanu iekļauj pierādījumus, ka ir izpildīti šā pielikuma 2. pantā noteiktie nosacījumi aizsardzības pasākuma piemērošanai. Pieprasījumu iesniedz Komisijai. Komisija, ciktāl iespējams, pārbauda pieprasījumā iekļauto pierādījumu precizitāti un atbilstību, lai noteiktu, vai pietiek *prima facie* pierādījumu, lai pamatotu izmeklēšanas sākšanu.

3. Ja izrādās, ka ir pietiekami *prima facie* pierādījumi, lai pamatotu procedūras sākšanu, Komisija publicē paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Procedūru sāk mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas saskaņā ar 2. punktu. Ja sāk izmeklēšanu, paziņojumā norāda visu vajadzīgo informāciju par procedūru un termiņiem, tostarp iespēju vērsties pie Eiropas Komisijas Tirdzniecības ģenerāldirektorāta uzklaušanās amatpersonas.
4. Noteikumi un procedūras par izmeklēšanas veikšanu ir izklāstīti 4. pantā.
5. Ja to pieprasa AZT iestādes, tad, neskarot šajā pantā minētos termiņus, tiek organizētas trīspusējas apspriedes, kas minētas šā lēmuma 13. pantā. Trīspusējo apspriežu darba rezultātus nosūta konsultatīvajai komitejai.

4. pants

Izmeklēšana

1. Pēc procedūras sākšanas Komisija veic izmeklēšanu. Šā panta 3. punktā noteiktais laikposms sākas dienā, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēts lēmums par izmeklēšanas sākšanu.
2. Komisija var pieprasīt, lai dalībvalstis tai nodrošina informāciju, un dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai apmierinātu jebkuru šādu pieprasījumu. Ja minētā informācija izraisa vispārēju interesi un nav konfidenciāla šā pielikuma 11. panta nozīmē, to iekļauj datnēs, kas nav konfidenciālas, kā noteikts 8. punktā.
3. Izmeklēšanu pabeidz divpadsmit mēnešos pēc tās sākšanas.
4. Komisija iegūst visu informāciju, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izdarītu konstatējumu par šā pielikuma 2. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, un, ja uzskata par vajadzīgu, cenšas pārbaudīt minēto informāciju.
5. Izmeklēšanā Komisija novērtē visus objektīvi un kvantitatīvi nosakāmos atbilstošos faktorus, kuri ietekmē Savienības ražošanas nozares situāciju, jo īpaši tirgus daļu un pārdošanas apjoma, ražošanas apjoma, ražīguma, jaudu izmantošanas, peļņas un zaudējumu, kā arī nodarbinātības izmaiņas. Šis uzskaitījums nav visaptverošs, un Komisija var ņemt vērā arī citus atbilstīgus faktorus.
6. Ieinteresētās personas, kas pieteikušās termiņā, kas noteikts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā paziņojumā, un attiecīgās AZT pārstāvji pēc rakstiska lūguma var pārbaudīt visu informāciju, kas Komisijai iesniegta saistībā ar izmeklēšanu, izņemot iekšējo dokumentāciju, ko sagatavojušas Savienības vai tās dalībvalstu iestādes, ar nosacījumu, ka minētā informācija ir būtiska viņu lietas

izklāstā un nav konfidenciāla 11. panta nozīmē, un ka Komisija to izmanto izmeklēšanā. Ieinteresētās personas, kas pieteikušās, var Komisijai darīt zināmu savu viedokli par attiecīgo informāciju. Minēto viedokli ņem vērā, ja ir pietiekami *prima facie* pierādījumi.

7. Komisija nodrošina, lai visi izmeklēšanā izmantotie dati un statistika būtu pieejami, saprotami, pārredzami un pārbaudāmi.
8. Komisija uzklausa ieinteresētās personas, jo īpaši, ja tās termiņā, kas noteikts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā paziņojumā, iesniegušas rakstisku pieteikumu ar norādi, ka izmeklēšanas iznākums faktiski var ietekmēt šīs personas un ka pastāv īpaši iemesli tās uz klausīt. Komisija šīs personas uzklausa arī turpmāk, ja ir īpašs pamatojums to darīt.
9. Ja informāciju neiesniedz Komisijas noteiktajā termiņā vai tiek būtiski kavēta izmeklēšana, atzinumus var sniegt uz pieejamo faktu pamata. Ja Komisija konstatē, ka kāda ieinteresētā persona vai trešā persona tai sniegusi nepatiesu vai maldinošu informāciju, tā neņem vērā minēto informāciju un var izmantot pieejamos faktus.
10. Komisija rakstiski informē attiecīgo AZT par izmeklēšanas sākšanu.

5. pants

Iepriekšējas uzraudzības pasākumi

1. Šā lēmuma 41. pantā minētajiem AZT izcelsmes izstrādājumiem var attiecināt īpašu uzraudzību.
2. Iepriekšējas uzraudzības pasākumus Komisija pieņem saskaņā ar šā pielikuma 6. pantā minēto konsultēšanās procedūru.
3. Iepriekšējas uzraudzības pasākumi ir spēkā ierobežotu laiku. Ja vien nav paredzēts citādi, tie zaudē spēku otrā sešu mēnešu perioda beigās pēc pirmā sešu mēnešu perioda, kurā šie pasākumi tika ieviesti.
4. Komisija un AZT kompetentās iestādes nodrošina uzraudzības pasākumu efektivitāti, ieviešot administratīvās sadarbības metodes, kas izklāstītas VI un VII pielikumā.

6. pants

Pagaidu aizsardzības pasākumu noteikšana

1. Pienācīgi pamatotos steidzamos gadījumos, kas saistīti ar Savienības ražotāju ekonomiskā un/vai finanšu stāvokļa pasliktināšanos, ko būtu sarežģīti uzlabot, var noteikt pagaidu pasākumus. Pagaidu pasākumus nepiemēro ilgāk par 200 dienām. Pagaidu pasākumus Komisija pieņem saskaņā ar šā pielikuma 10. pantā minēto konsultēšanās procedūru. Nenovēršamu, steidzamu iemeslu gadījumos Komisija pieņem tūlītēji piemērojamus pagaidu aizsardzības pasākumus saskaņā ar šā pielikuma 10. pantā minēto procedūru.

2. Ja pagaidu aizsardzības pasākumus atceļ, jo izmeklēšana liecina, ka nav izpildīti šā pielikuma 2. pantā izklāstītie nosacījumi, visus minēto pagaidu pasākumu rezultātā iekasētos muitas nodokļus atmaksā automātiski.

7. pants

Galīgo pasākumu noteikšana

1. Ja galīgi konstatētie fakti liecina, ka nav izpildīti šā pielikuma 2. pantā izklāstītie nosacījumi, Komisija pieņem lēmumu par izmeklēšanas un procedūras izbeigšanu saskaņā ar šā pielikuma 4. pantā minēto pārbaudes procedūru. Komisija, pienācīgi ņemot vērā konfidenciālas informācijas aizsardzību šā pielikuma 9. panta nozīmē, publicē ziņojumu, kurā sniedz konstatējumus un pamatotus secinājumus, kas izdarīti par visiem attiecīgajiem faktiskajiem un juridiskajiem jautājumiem.
2. Ja galīgi konstatētie fakti liecina, ka ir izpildīti šā pielikuma 2. pantā izklāstītie nosacījumi, Komisija saskaņā ar 4. pantā minēto pārbaudes procedūru pieņem lēmumu, ar kuru nosaka galīgos aizsardzības pasākumus. Komisija, pienācīgi ņemot vērā konfidenciālas informācijas aizsardzību šā pielikuma 9. panta nozīmē, publicē ziņojumu ziņojumu ar to būtisko faktu un apsvērumu kopsavilkumu, kuri attiecas uz aizsardzības pasākumu noteikšanu, un nekavējoties informē AZT iestādes par lēmumu veikt vajadzīgos aizsardzības pasākumus.

8. pants

Aizsardzības pasākumu ilgums un pārskatīšana

1. Aizsardzības pasākums paliek spēkā tikai tik ilgi, cik vajadzīgs, lai novērstu vai labotu nopietnu kaitējumu un atvieglinātu pielāgošanos. Minētais laikposms nepārsniedz trīs gadus, ja vien netiek pagarināts saskaņā ar 2. punktu.
2. Sākotnējo aizsardzības pasākuma termiņu izņēmuma kārtā var pagarināt līdz diviem gadiem, ja ir noteikts, ka aizsardzības pasākums ir joprojām vajadzīgs, lai novērstu vai labotu nopietnas grūtības.
3. Pirms ikviena pagarinājuma atbilstīgi 3. punktam jāveic izmeklēšana, ko veic pēc dalībvalsts, jebkuras juridiskas personas vai asociācijas, kas nav juridiska persona un kas rīkojas Savienības ražošanas nozares vārdā, pieprasījuma vai pēc Komisijas iniciatīvas, ja ir pietiekami daudz *prima facie* pierādījumu, ka aizsardzības pasākums vēl joprojām ir vajadzīgs.
4. Paziņojumu par izmeklēšanas sākšanu publicē saskaņā ar 4. pantu, un aizsardzības pasākums paliek spēkā līdz izmeklēšanas rezultāta paziņošanas. Izmeklēšanu veic un visus lēmumus par pagarinājumu atbilstīgi 2. punktam pieņem saskaņā ar 6. un 7. panta noteikumiem.

9. pants

Konfidencialitāte

1. Saskaņā ar šo lēmumu saņemto informāciju izmanto tikai tam mērķim, kuram tā pieprasīta. Bez informācijas sniedzēja īpašas atļaujas neizpauž nedz konfidenciālu informāciju, nedz arī konfidenciāli sniegtu informāciju, kas saņemta saskaņā ar šo lēmumu.
2. Katrā lūgumā ievērot konfidencialitāti tiek norādīti iemesli, kāpēc informācija ir konfidenciāla. Taču, ja informācijas sniedzējs nevēlas to darīt publiski pieejamu, kā arī neatļauj to izpaust ne kopumā, ne arī konspektīvi un ja tiek uzskatīts, ka konfidencialitātes pieprasījums nav pamatots, tad attiecīgo informāciju var neņemt vērā.
3. Informāciju katrā ziņā uzskata par konfidenciālu, ja tās izpaušana varētu būtiski negatīvi ietekmēt informācijas sniedzēju vai šādas informācijas avotu.
4. Šā panta 1.–4. punkts neliedz Savienības iestādēm atsaukties uz vispārpieejamu informāciju un jo īpaši uz iemesliem, pamatojoties uz kuriem pieņemti lēmumi saskaņā ar šo lēmumu. Minētās iestādes tomēr ņem vērā attiecīgo fizisko un juridisko personu likumīgās intereses neatklāt noslēpumus, kas saistīti ar to uzņēmējdarbību.

10. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar 4. panta 1. punktu Padomes 2009. gada 26. februāra Regulā (EK) Nr. 260/2009 par kopējiem importa noteikumiem⁹⁹. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro 4. pantu Regulā (ES) Nr. 182/2011.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro 5. pantu Regulā (ES) Nr. 182/2011.
4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro 8. pantu Regulā (ES) Nr. 182/2011 saistībā ar tās 4. pantu.

⁹⁹ OV L 84, 31.3.2009., 1. lpp.

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi
- 2.4. Kontroles izmaksu un ieguvumu tāme

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Padomes lēmums par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību (Lēmums par aizjūras asociāciju)

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā¹⁰⁰

21. sadaļa – Attīstība un attiecības ar Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna reģiona (ĀKK) valstīm

21 04 – Vide un ilgtspējīga dabas resursu, tostarp enerģijas, pārvaldība

21 05 – Humānā un sociālā attīstība

21 06 – Ģeogrāfiskā sadarbība ar Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna reģiona (ĀKK) valstīm

21 07 – Attīstības sadarbība un *ad hoc* programmas

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību**¹⁰¹

☒ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Veicināt AZT ekonomikas un sociālo attīstību un izveidot ciešas ekonomiskās attiecības starp tām un visu Eiropas Savienību.

Kalpot šo zemju un teritoriju iedzīvotāju interesēm un labklājībai, palīdzot sasniegt tādu ekonomikas, sociālu un kultūras attīstību, pēc kādas viņi tiecas.

Uzlabot AZT konkurētspēju, nostiprināt AZT elastību, mazināt to neaizsargātību un veicināt sadarbību starp tām un citiem partneriem.

¹⁰⁰

ABM – budžeta vadība pa darbības jomām, ABB – budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

¹⁰¹

Kā paredzēts Finanšu regulas 49. panta 6. punkta attiecīgi a) vai b) apakšpunktā.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbība

Mērķi ir šādi:

- a) veicināt ES vērtību un standartu izplatīšanu plašākā pasaulē;
- b) izveidot ciešākas ES un AZT savstarpējās attiecības, kuru pamatā ir abpusējas intereses;
- c) uzlabot AZT konkurētspēju;
- d) nostiprināt AZT elastību un mazināt to neaizsargātību ekonomikā un vides jomā;
- e) veicināt AZT sadarbību ar trešiem partneriem;
- f) integrēt ES politikas programmas prioritātes;
- g) ņemt vērā izmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos un ES tirdzniecības nolīgumus ar trešiem partneriem.

To panāk, paredzot īstenot šādus pasākumus:

- a) veicināt AZT ekonomikas un sociālo attīstību, izveidojot ciešas ekonomiskās attiecības starp tām un visu Eiropas Savienību;
- b) atbalstīt AZT spējas definēt un īstenot politiku, stratēģijas, rīcību plānus un pasākumus jomās, kas izvēlētas iesaistīto personu sadarbībai. Izveidot koordinētu sadarbību vides, klimata pārmaiņu un katastrofu riska samazināšanas jomā, lai atbalstītu AZT ilgtspējīgu attīstību;
- c) veicināt resursu ilgtspējīgu izmantošanu un resursu efektivitāti un sekmēt to, ka ekonomikas izaugsme nav saistīta ar vides degradāciju;
- d) atbalstīt AZT ekonomiku diversifikācijas procesu;
- e) sekmēt AZT ilgtspējīgu attīstību un veicināt izcilību un rūpniecisko konkurētspēju AZT iekšienē, īstenojot Eiropas Savienības un AZT sadarbību zinātnes, tehnoloģijas (tostarp informācijas un komunikāciju tehnoloģiju), pētniecības un inovācijas jomā;
- f) atbalstīt AZT centienus, lai vajadzības gadījumā panāktu AZT vietējo tiesību aktu atbilstību Eiropas Savienības tiesību aktiem;
- g) stiprināt saites starp jauniešiem, kuri dzīvo AZT un Eiropas Savienībā; veicināt augstas kvalitātes izglītības un pienācīga darba nodrošināšanu AZT un reģionos, kuros tās atrodas; sekmēt AZT spēju pastiprināšanu saistībā ar infekcijas slimību uzliesmojumu uzraudzību, atklāšanu un reaģēšanu uz tiem;
- h) ņemt vērā AZT kultūras daudzveidību un identitāti un sniegt ieguldījumu to saglabāšanā;
- i) stimulēt AZT efektīvu integrāciju reģionālajās un pasaules ekonomikās un preču un pakalpojumu tirdzniecības attīstību;
- j) mazināt ietekmi, ko rada AZT nošķirtība, kas ir šķērslis AZT konkurētspējai;

k) atbalstīt AZT spējas izstrādāt un īstenot politiku, kas ir vajadzīga preču un pakalpojumu tirdzniecības attīstībai šajās teritorijās;

l) atbalstīt AZT labvēlīgas ieguldījumu vides izveidē, lai tādējādi atbalstītu AZT sociālo un ekonomikas attīstību;

m) veicināt finanšu sistēmas stabilitāti, integritāti un pārredzamību, kā arī labu pārvaldību nodokļu jomā;

n) atbalstīt AZT inovatīvu un efektīvu līdzekļu izstrādē policijas un tiesu iestāžu sadarbības jomā un šīs teritorijas cīņā pret cilvēku tirdzniecību, terorismu un citiem organizētās noziedzības veidiem;

o) atbalstīt AZT eksporta un tirdzniecības spējas;

p) nodrošināt iespējas mērķtiecīgai sadarbībai un dialogam tirdzniecībā un ar tirdzniecību saistītās jomās.

Attiecīgās ABM/ABB darbības

21. sadaļa – Attīstība un attiecības ar Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna reģiona (ĀKK) valstīm

21 04 – Vide un ilgtspējīga dabas resursu, tostarp enerģijas, pārvaldība

21 05 – Humānā un sociālā attīstība

21 06 – Ģeogrāfiskā sadarbība ar Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna reģiona (ĀKK) valstīm

21 07 – Attīstības sadarbība un *ad hoc* programmas (skatīt 1.2. punktu).

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Paredzamā ietekme ir:

- a) ciešākas ekonomikas attiecības starp AZT un Eiropas Savienību;
- b) pastiprinātas AZT spējas definēt un īstenot politiku, stratēģijas, rīcību plānus un pasākumus jomās, kas izvēlētas iesaistīto personu sadarbībai;
- c) labāka resursu izmantošana un resursu efektivitāte;
- d) turpmāka AZT ekonomiku diversifikācija;
- e) pastiprināta sadarbība zinātnes, tehnoloģijas (tostarp informācijas un komunikāciju tehnoloģiju), pētniecības un inovācijas, kā arī vides, klimata pārmaiņu un katastrofu riska samazināšanas jomā;
- f) uzlabota konverģence starp AZT un ES tiesību aktiem;
- g) pastiprināta apmaiņa starp jauniešiem no ES un AZT; uzlabota izglītības kvalitāte un labāki darba apstākļi AZT, kā arī uzlabotas spējas rīkoties infekcijas slimību uzliesmojumu gadījumā;
- h) lielāka izpratne par AZT kultūras daudzveidību un identitāti;
- i) turpmāka AZT integrācija reģionālajās un pasaules ekonomikās;
- j) uzlabota piekļuve AZT;
- k) labākas spējas izstrādāt un īstenot politiku, kas ir vajadzīga tirdzniecības attīstībai;
- l) labvēlīga ieguldījumu vide AZT;
- m) stabilākas, uzticamākas un pārredzamākas finanšu sistēmas AZT;
- n) inovatīvi un efektīvi policijas un tiesu iestāžu sadarbības līdzekļi, proti, cīņā pret cilvēku tirdzniecību, terorismu un citiem organizētās noziedzības veidiem;
- o) uzlabotas eksporta un tirdzniecības spējas;
- p) pastiprināts dialogs un mērķtiecīga sadarbība tirdzniecībā un ar tirdzniecību saistītās jomās.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus.

Lēmums par aizjūras asociāciju (LAA) ir politisks lēmums, kas nodrošina tiesisko regulējumu Līgumā paredzētajai sadarbībai starp Eiropas Savienību un AZT.

Lēmumu par aizjūras asociāciju papildinās ar Komisijas īstenošanas regulu un plānošanas dokumentiem, kas aptvers kopīgu vienošanos par ES un AZT sadarbības stratēģijām (galveno(-ajām) nozari(-ēm)) un atbilstošajiem finanšu piešķirumiem.

Plānošanas dokumentos un vēlākajos Komisijas lēmumos par finansēšanu tiks iekļauti atbilstošie rādītāji, kas jāizmanto stratēģijas uzraudzībai. Atkarībā no AZT īpatnībām un sadarbības nozares rādītāji aptvers ieguldījumu, iznākumu, rezultātu un ietekmi. Konkrētos gadījumos, kad ES atbalsta īstenošanas pamats ir budžeta atbalsts, nav izslēgts, ka tiek noteikti ikgada mērķi un ES atbalstu piešķir atkarībā no mērķu sasniegšanas līmeņa.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Līgumā ir norādīta vajadzība pēc sīki izstrādātiem noteikumiem par AZT asociāciju ar Eiropas Savienību. Pašreizējā lēmuma par aizjūras asociāciju darbība beidzas 2013. gada 31. decembrī, un ir vajadzīgs tiesiskais regulējums, lai nodrošinātu piemērotu atbalstu un palīdzību, kas ir pieejama AZT.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Ņemot vērā arvien sarežģītākās problēmas, neviena no ES iekšējām prioritātēm – drošība, gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme un darbavietu izveide, klimata pārmaiņas, piekļuve enerģijai, resursu efektivitāte, tostarp bioloģiskās daudzveidības aizsardzība, droša ūdens resursu vai atkritumu apsaimniekošana, veselības aizsardzība, pandēmijas un izglītība – netiks atrisināta, izolējoties no pārējās pasaules.

Situācijā, kad 27 dalībvalstis darbojas kopēju politikas un stratēģijas virzienu robežās, vienīgi Eiropas Savienībai ir kritiskā masa, lai reaģētu uz pasaules mēroga problēmām, piemēram, klimata pārmaiņām. Atsevišķu dalībvalstu rīcība var būt ierobežota un sadrumstalota. Šī kritiskā masa arī nodrošina Eiropas Savienībai labākas pozīcijas, lai risinātu politisko dialogu ar AZT valdībām.

Īstenojot savu ārējo darbību, Eiropas Savienība apņemas veicināt savus standartus un dalīties savā pieredzē. AZT ir potenciāls, lai kļūtu par Eiropas Savienības stratēģiskajiem priekšposteniem visā pasaulē. AZT tiesību aktu un standartu modernizēšana, pielīdzinot tos ES līmeniem, varētu palielināt gan AZT, gan Eiropas Savienības ietekmi to attiecīgajos reģionos.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Uzsākot sabiedrisku apspriešanu, tika apzināti vairāki vispārīgi jautājumi, piemēram, attīstības sadarbībā veltot galveno uzmanību ciešākām savstarpējām attiecībām, nevis nabadzības samazināšanai. AZT un dalībvalstis šo pārvirzi atbalstīja savā kopīgajā nostājas dokumentā, kurā, vienlaikus atzīstot, ka pašreizējais asociācijas satvars ir sniedzis būtisku ieguldījumu AZT ekonomikas un sociālajā attīstībā, tika uzsvērts, ka attiecībā uz AZT ir vajadzīga diferencēta ES pieeja salīdzinājumā ar pašreizējo pieeju, kas pievēršas ĀKK valstīm un citām jaunattīstības valstīm. Tā vietā ir ierosināta savstarpīguma pieeja, lai ņemtu vērā AZT īpatnības, to daudzveidību un neaizsargātību un balstītos uz savstarpējām interesēm un

kopīgām vērtībām. Paradigmas maiņai būtu arī jāņem vērā politiskās prioritātes, kas radušās AZT un Eiropas Savienībā.

Novērtējuma pētījumā, ko neatkarīgi eksperti veica 2011. gadā, tika secināts, ka saistībā ar AZT/ES finansiālo sadarbību 1999.–2009. gada laikposmā ir bijis vajadzīgs pārāk ilgs laiks, lai saņemtu AZT paredzēto palīdzību, kas finansēta no EAF resursiem un rezervēta reaģēšanai uz dabas katastrofām un neparedzētiem notikumiem.

Kā efektivitātes sasniegšanas līdzeklis pētījumā ir apzināta arī nepieciešamība pastiprināt sadarbību starp AZT un to kaimiņvalstīm. Šajā saistībā pētījumā ir uzsvērts, ka Eiropas Savienība nepietiekamā mērā atvieglo sadarbību starp AZT un to kaimiņiem (trešām valstīm, ĀKK valstīm vai ES tālākajiem reģioniem), jo īpaši tāpēc, ka partneriem ir jāizmanto dažādi ES fondi.

Ir pierādījies, ka ir gūti pieklūt ES programmām un horizontālajām budžeta pozīcijām (neraugoties uz to, ka AZT ir pilnībā tiesīgas pieklūt šīm programmām), galvenokārt tādēļ, ka vairumā AZT trūkst administratīvo spēju vai nu piedalīties uzvarējušos projektos vai tos iesniegt. Attiecībā uz tirdzniecības režīmu ir atzīmējams, ka vairāki jautājumi tika apzināti neatkarīgu ekspertu veiktajos pētījumos un apspriežu gaitā ar iesaistītajām personām un/vai tos izvirzīja Eiropas Komisija. AZT, to dalībvalstis un neatkarīgi vērtētāji savos vispārējos novērtējumos par AZT tirdzniecības režīmu bija vienprātis, ka AZT/ES asociācijas tirdzniecības un ekonomikas elements ir sekmējis AZT ilgtspējīgu sociālo un ekonomikas attīstību, sniedzot AZT drošu piekļuvi lielajam ES tirgum un daudzas eksporta iespējas un atbalstot vietējās ekonomikas. Neraugoties uz šiem pozitīvajiem rezultātiem, neatkarīgie vērtētāji uzsvēra, ka AZT piedāvātā plaša apmēra piekļuve tirgum ne vienmēr ir radījusi faktiskas tirdzniecības iespējas, jo AZT saskārās ar vairākām problēmām šīs tirgus piekļuves efektīvā izmantošanā.

Attiecībā uz AZT/ES sadarbību tirdzniecības un ekonomikas jomā neatkarīgu ekspertu veiktajos pētījumos ir ieteikts, ka pārskatītās AZT/ES asociācijas ietvaros tiktu pārstrādāti attiecīgie noteikumi par pakalpojumu tirdzniecību un izcelsmes noteikumi, paredzēts pietiekams atbalsts un spēju veidošanas pasākumi, lai izstrādātu ar tirdzniecību saistītu AZT politiku un palīdzētu AZT regulatīvās reformas jomā.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem

Stratēģijā „Eiropa 2020” ir izklāstīti kritēriji, uz kuru pamata jāpārbauda ES politikas saderība un ES vērtību, standartu un interešu veicināšana. Saderību ar stratēģiju „Eiropa 2020” jācenšas panākt attiecībā uz stratēģijas gudras izaugsmes un ilgtspējas prioritātēm, sekmējot atbalstu pētniecībai, inovācijai, kā arī informācijas un komunikāciju tehnoloģijām (IKT) un ilgtspējīgas izaugsmes sasniegšanas spējām, kas ir sociālekonomiskās attīstības katalizatori.

Šajā saistībā svarīga nozīme būs lēmumam par aizjūras asociāciju, kurš attiecas uz 2014.–2020. gadu. „Pieredzes un zināšanu centru” izveides ideja varētu būt saistīta ar augstu standartu (tostarp starptautisku standartu) īstenošanu un veicināšanu, piemēram, vides, pārtikas nekaitīguma un patērētāju veselības jomā. Visām AZT ir raksturīga liela bioloģiskā daudzveidība. Šajā kontekstā šīs bioloģiskās daudzveidības ilgtspējīgai izmantošanai un aizsardzībai par labu nāktu labāka zinātniskā dokumentācija un piekļuve pētījumu rezultātiem. Arī starptautisku standartu īstenošana pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku un augu veselības

jomā varētu atvieglināt tirdzniecību starp AZT un to tirdzniecības partneriem, tostarp ES dalībvalstīm. ES saistības attiecībā uz vides standartu ievērošanu un ES kā globālo procesu dalībniece cīņā pret klimata pārmaiņām varētu būt ļoti vērtīga gan Eiropas Savienībai, gan AZT. Eiropas Komisija uzskata, ka AZT bioloģiskā daudzveidība un citas dabas vērtības varētu būt pamats pastiprinātai sadarbībai pētniecības un saglabāšanas jomā. Partnerība vides jomā varētu būt abu pušu interesēs.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

☒ **Ierobežota ilguma priekšlikums/iniciatīva**

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva spēkā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim
- ☒ Finansiālā ietekme no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim
- ☐ **Beztermiņa** priekšlikums/iniciatīva
- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG.,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi¹⁰²

☒ Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

☒ **Centralizēta netieša pārvaldība**, izpildes uzdevumus deleģējot:

- ☒ izpildaģentūrām
- ☒ Kopienų izveidotām struktūrām¹⁰³
- ☒ valstu publiskā sektora struktūrām vai struktūrām, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus
- ☐ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā Finanšu regulas 49. panta nozīmē

☒ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☒ **Decentralizēta pārvaldība** kopā ar trešām valstīm

☐ **Pārvaldība kopā** ar starptautiskām organizācijām (*precizēt*)

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā „Piezīmes”.

Piezīmes

Tā kā lēmums par aizjūras asociāciju ir AZT un ES sadarbības satvars, tad īstenošanas kārtība, kas jāparedz lēmumos par finansēšanu, tiks noteikta katrā gadījumā atsevišķi atkarībā no pieņemtās stratēģijas un attiecīgās AZT īpatnībām.

¹⁰² Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

¹⁰³ Kā paredzēts Finanšu regulas 185. pantā.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Lēmumā par aizjūras asociāciju ir noteikts tiesiskais regulējums AZT asociācijai ar Eiropas Savienību. Pēc savas būtības tas ir teksts, kurā ir izklāstītas ES ārējās attiecības ar šīm valstīm un teritorijām, un tāpēc tā īstenošanu nevar novērtēt, izmantojot pamatrādītājus. Tomēr ES un AZT sadarbības stratēģijas, kuru nolūks ir nodrošināt AZT ilgtspējīgu attīstību, tiks novērtētas, izmantojot ieguldījumu un rezultātu rādītājus, kas ir noteikti katras programmas ietvaros.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

Riska vide

Saskaņā ar šo lēmumu paredzētā atbalsta darbības vidē pastāv šādi mērķu neizpildes, neoptimālas finanšu pārvaldības un/vai piemērojamo noteikumu neievērošanas (likumības un pareizības kļūdu) riski:

- ekonomiska/politiska nestabilitāte un/vai dabas katastrofa var apgrūtināt un aizkavēt intervences pasākumu plānošanu un īstenošanu, jo īpaši nestabilās valstīs;
- institucionālās un administratīvās kapacitātes trūkums partnervalstīs var apgrūtināt un aizkavēt intervences pasākumu plānošanu un īstenošanu;
- ģeogrāfiskā ziņā izklīdēti projekti un programmas (kas aptver daudzas valstis/teritorijas/reģionus) var radīt loģistikas/resursu problēmas uzraudzībā, jo īpaši kontroles pasākumu īstenošanā uz vietas;
- tā kā pastāv liela iespējamo partneru/atbalsta saņēmēju dažādība ar atšķirīgām iekšējās kontroles struktūrām un iespējām, var tikt sadrumstalota un tādējādi samazināta to resursu efektivitāte un produktivitāte, kas ir pieejami Komisijai īstenošanas atbalstam un uzraudzībai;
- pieejamo datu par ārējā atbalsta rezultātiem un ietekmi/valsts attīstības plāna īstenošanu partnervalstīs nepietiekama kvalitāte un daudzums var ierobežot Komisijas spēju ziņot un atskaitīties par rezultātiem;
- administratīvo izdevumu segšanai paredzētu līdzekļu trūkums var radīt resursu nepietiekamību lēmuma pienācīgai pārvaldībai.

Piemērojamo noteikumu neatbilstības paredzamais riska līmenis

Instrumenta noteikumu ievērošanas mērķis ir attiecībā uz *DEVCO* projektu portfeli saglabāt līdzšinējo neatbilstības riska līmeni (kļūdu rādītāju), kas ir „tīrais” atlikušo kļūdu līmenis (par pamatu ņemot daudzgadu bāzi pēc visu plānoto kontroles pasākumu un korekciju īstenošanas

noslēgtajos līgumos), kurš ir mazāks nekā 2 %. Parasti ir paredzēts aptuvenais kļūdas diapazons 2–5 % apmērā no attiecīgajā gadā nejauši atlasītu darījumu kopas, ko veic Eiropas Revīzijas palāta ikgadējās ticamības deklarācijas (DAS) izstrādāšanas nolūkā. DEVCO to uzskata par zemāko neatbilstības risku, ko var sasniegt augstas riska pakāpes vidē, kādā tas darbojas, ņemot vērā administratīvo slogu un nepieciešamo atbilstības kontroles pasākumu rentabilitāti.

2.2.2. Paredzētās kontroles metodes

Attīstības un sadarbības ģenerāldirektorāts – *EuropeAid* iekšējās kontroles sistēma

Attīstības un sadarbības ģenerāldirektorāta – *EuropeAid* iekšējās kontroles/pārvaldības process izstrādāts tā, lai sniegtu pietiekamu ticamību par tā darbības efektivitātes un produktivitātes mērķu sasniegšanu, tā finanšu pārskatu uzticamību un atbilstību attiecīgajam tiesiskajam un procesuālajam regulējumam.

Efektivitāte un lietderība

Lai nodrošinātu savu darbību efektivitāti un lietderību (un mazinātu augsto riska līmeni ārējā atbalsta vidē), papildus visiem Komisijas mēroga Stratēģiskās politikas un plānošanas procesa elementiem, iekšējās revīzijas vides un citām Komisijas iekšējās kontroles standartu prasībām Komisija arī turpmāk visos savos instrumentos izmantos individuāli izstrādātu atbalsta pārvaldības sistēmu, kuras sastāvā ietilpst šādi elementi:

- lielākās ārējā atbalsta daļas decentralizēta pārvaldība, ko veic vietējās ES delegācijas;
- nepārprotami un oficiāli pārskatatbildības noteikumi (no Komisijas kredītrīkotāja ar tieši deleģētām pilnvarām (ģenerāldirektora)), izmantojot pastarpināto deleģēšanu no galvenā biroja kredītrīkotāja ar pastarpināti deleģētām pilnvarām (direktora) līdz ES delegācijas vadītājam;
- regulāra ES delegāciju ziņojumu (Ārējās palīdzības pārvaldības ziņojumi) iesniegšana galvenajā birojā, iekļaujot tajā ES delegācijas vadītāja ikgadējo ticamības deklarāciju;
- pamatīgas apmācības programmas nodrošināšana gan galvenā biroja, gan attiecīgo ES delegāciju personālam;
- būtiska atbalsta un palīgmateriālu nodrošināšana galvenā biroja/delegācijas personālam (tostarp ar interneta palīdzību);
- regulāri „pārbaudes” apmeklējumi „atbildīgajās” delegācijās reizi 3–6 gados;
- projektu un programmu cikla pārvaldības metodes, tostarp:
- kvalitātes veicināšanas līdzekļi intervences izveidei, tās izpildes metode, finansēšanas mehānisms, pārvaldības sistēma, īstenošanas partneru izvērtēšana un atlase u. tml.;
- programmu un projektu pārvaldības, uzraudzības un ziņošanas līdzekļi efektīvai īstenošanai, tostarp veicot regulāru projektu ārējo uzraudzību uz vietas;

- būtiski novērtēšanas un revīzijas elementi.

Finanšu pārskati un grāmatvedības uzskaitē

Komisija arī turpmāk ievēros visaugstākos grāmatvedības uzskaites un finanšu pārskatu standartus, izmantojot Komisijas uzkrājumu grāmatvedības uzskaites sistēmu (*ABAC*), kā arī konkrētos ārējā atbalsta instrumentus, piemēram, ārējo attiecību Kopējo informācijas sistēmu (*CRIS*).

Saistībā ar atbilstību konkrētajam tiesiskajam un procesuālajam regulējumam atbilstības kontroles metodes ir izklāstītas 2.2. punktā (krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi).

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos krāpšanas un pārkāpumu novēršanas un aizsardzības pasākumus.

- Ņemot vērā augsto riska līmeni vidē, kurā darbojas *EuropeAid*, tā sistēmās jāparedz ievērojama iespējamo atbilstības kļūdu (pārkāpumu) rašanās varbūtība darījumos un jāizveido augsta līmeņa kontroles mehānismi pēc iespējas ātrākai to novēršanai, atklāšanai un izlabošanai maksājumu procesā. Praktiski tas nozīmē, ka *EuropeAid* atbilstības kontroles pasākumos vislielākā ticamība tiek piešķirta ievērojamām ārējo revidentu un Komisijas personāla īstenotām *ex ante* pārbaudēm uz vietas, pamatojoties uz daudzgadu bāzi, pirms projektu galīgo maksājumu veikšanas (kamēr vēl tiek veiktas *ex post* revīzijas un pārbaudes), kas lielā mērā pārsniedz Finanšu regulā paredzēto finanšu aizsargmehānismu prasības. *EuropeAid* atbilstības sistēmu cita starpā veido šādi nozīmīgi elementi:
- preventīvi pasākumi;
- atbalsta pārvaldības un revīzijas darbinieku obligātā pamata apmācība, kurā ietverti jautājumi par krāpšanu;
- palīgmateriālu nodrošināšana (arī ar interneta palīdzību), tostarp šādi: „Praktiskie norādījumi par līgumiem”, „*EuropeAid* palīgs”, „Finanšu pārvaldības rīki” (īstenošanas partneriem);
- *ex ante* izvērtēšana, lai nodrošinātu, ka tiek īstenoti atbilstoši krāpšanas apkarošanas pasākumi, lai novērstu un atklātu krāpšanu Eiropas Savienības līdzekļu pārvaldībā atbildīgajās struktūrās, kas pārvalda attiecīgos līdzekļus kopīgas un decentralizētas pārvaldības ietvaros;
- partnervalstī pieejamo krāpšanas apkarošanas mehānismu *ex ante* pārbaude, ko īsteno budžeta finansējuma saņemšanai paredzēto valsts finanšu pārvaldības atbilstīguma kritēriju izvērtēšanas procesā (t. i., aktīva apņemšanās apkarot krāpšanu un korupciju, atbilstošas inspekcijas iestādes, pietiekama tiesu kapacitāte un produktīvi reaģēšanas un sankciju mehānismi);
- Komisija 2008. gadā Akrā parakstīja Starptautisko atbalsta pārredzamības iniciatīvu (*IATI*), piekrītot atbalsta pārredzamības standartam, kas paredz savlaicīgāk un regulārāk sniegt detalizētus datus par atbalsta plūsmām un dokumentiem;

- Komisija 2011. gada 14. oktobrī uzsāka pirmo *IATI* standarta īstenošanas posmu, lai publiskotu atbalsta informāciju līdz nākamajam augstākā līmeņa forumam par atbalsta efektivitāti, kas 2011. gada novembrī notika Busunā. Turklāt Komisija sadarbībā ar ES dalībvalstīm strādās pie kopējas tīmekļa IT lietojumprogrammas, kuras nosaukums ir *TR-AID* un kurā no *IATI* un citiem avotiem saņemtie dati par ES atbalstu tiek pārveidoti ērti lietojamā informācijā par šo atbalstu;
- atklāšanas un korektīvi pasākumi;
- ārējās revīzijas un pārbaudes (gan obligātās, gan pamatojoties uz risku), tostarp tās, ko veic Eiropas Revīzijas palāta;
- retrospektīvās pārbaudes (pamatojoties uz risku) un līdzekļu atgūšana;
- ES finansējuma apturēšana nopietnā krāpšanas (tostarp liela mēroga korupcijas) gadījumā līdz brīdim, kad iestādes veic atbilstošus pasākumus, kuru mērķis ir izlabot un novērst šādus krāpšanas gadījumus turpmāk;
- *EuropeAid* arī turpmāk izstrādās tās krāpšanas apkarošanas stratēģiju saskaņā ar Komisijas jauno stratēģiju krāpšanas apkarošanai (*CAFS*), kas apstiprināta 2011. gada 24. jūnijā, lai cita starpā nodrošinātu, ka:
- Komisijas iekšējie kontroles mehānismi krāpšanas apkarošanai ir pilnībā saskaņoti ar *CAFS*;
- Komisijas pieeja krāpšanas riska apkarošanā ir efektīva, lai apzinātu jomas, kurās pastāv krāpšanas risks, un spētu to novērst;
- sistēmas, ko izmanto ES līdzekļu tērēšanai trešās valstīs, ļauj iegūt attiecīgus datus, lai varētu tos izmantot krāpšanas riska pārvaldībā (piemēram, dubultā finansējuma nepieļaušana);
- vajadzības gadījumā varētu izveidot sadarbības tīkla grupas un piemērotus IT instrumentus, kas paredzēti krāpšanas gadījumu analizēšanai ārējā atbalsta jomā.

2.4. Kontroles izmaksu un ieguvumu tāme

Attiecībā uz *EuropeAid* portfeli kopumā iekšējās kontroles/ pārvaldības kopējās izmaksu saistības vidēji gadā nepārsniedz 658 miljonus euro 2014.–2020 gada budžeta plānošanas periodā. Šī summa ietver Eiropas Attīstības fonda pārvaldības izmaksas, kura darbība ir integrēta *EuropeAid* pārvaldības struktūrā. Šīs „ar darbību nesaistītās” izmaksas sasniedz apmēram 6,4 % no paredzamās vidējās gada summas 10,2 miljardu euro apmērā, kas ir plānotā *EuropeAid* kopējo (darbības + administratīvo) izdevumu portfeļa saistību summa, kuru 2014.–2020. gadā finansē no Eiropas Savienības vispārējā budžeta un Eiropas Attīstības fonda.

Šajās pārvaldības izmaksās ir ņemtas vērā visu *EuropeAid* galvenā biroja un pārstāvniecību, infrastruktūras, ceļošanas, apmācības, uzraudzības, novērtēšanas un revīzijas (tostarp finansējuma saņēmēju noslēgto) līgumu izmaksas.

EuropeAid plāno pakāpeniski samazināt pārvaldības/darbības pasākumu attiecību saskaņā ar uzlabotiem un vienkāršotiem jauno instrumentu noteikumiem, ņemot vērā iespējamās izmaiņas saskaņā ar pārskatīto Finanšu regulu. Galvenie ieguvumi saistībā ar šīm pārvaldības izmaksām rodas politikas mērķu izpildes, efektīvas un lietderīgas resursu izmantošanas un stingru preventīvo rentabilitātes pasākumu īstenošanas un citu pārbaužu veidā, kas paredzētas, lai nodrošinātu tiesisku un regulāru līdzekļu izmantošanu.

Lai gan ar portfeli saistīto pārvaldības pasākumu un atbilstības pārbaužu būtību un mērķus uzlabos arī turpmāk, šīs izmaksas vispārēji ir vajadzīgas, lai efektīvi un produktīvi sasniegtu attiecīgo instrumentu mērķus ar minimālu neatbilstības risku (nepārsniedzot 2 % atlikušo kļūdu). Šie riski ir ievērojami mazāki nekā riski, kas saistīti ar iekšējās kontroles mehānismu atcelšanu vai apjoma samazināšanu šajā augstas riska pakāpes jomā.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

NB!

Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei „Daudz gadu finanšu shēmu laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam sagatavošana par finansējuma piešķiršanu ES sadarbībai ar Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna valstīm, un aizjūras zemēm un teritorijām (11. Eiropas Attīstības fonds)” ir iekļauts arī ierosinātais finanšu līdzekļu piešķirums AZT saskaņā ar 11. EAF.

Tāpēc tika sagatavots vienkāršots finanšu pārskats „NOVĒRTĒJUMS PAR 11. EAF IETEKMI UZ V POZĪCIJU” (COM(2011) 837 galīgā redakcija, Briselē, 7.12.2011.).